

Ο Η Λ Ι Ο Σ

Εβδομαδιαία

Εγκυκλοπαιδική

Επιδείκνυται

Εκδόσεις Επικράτειας Αθηνών

ΕΤΟΣ Α' ΔΡΙΘ 25

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 5

ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΟΛΙΚΑΣ ΧΩΡΑΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΚΑΥΣΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΘΕΡΟΣ

Του εξερευνητοῦ ΒΙΛΓΙΑΛΜΟΥΡ ΣΤΕΦΑΝΣΟΝ

Ὁ διάσημος εξερευνητής τοῦ πόλου Βίλγιαλμουρ Στέφανσον ἐξήγει εἰς τὸ κατωτέρω ἄρθρον του ὅτι ἀντιθέτως πρὸς ὅ,τι πιστεύεται γενικῶς ἡ πολικὴ περιοχὴ δὲν εἶνε πάντοτε χύδωρα παγωμένη καὶ ἄξενος· ἀλλὰ κατὰ τοὺς θερνοὺς μῆνας ἔχει σημαντικὴν θερμοκρασίαν καὶ θλάσθησιν, κατοικεῖται δὲ ἀπὸ χιλιάδας ἐντόμων. Αἱ ἀναφερόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀρθρογράφου χώραι εἶνε αἱ περιβάλλουσαι τὴν Ἀρκτικὴν θάλασσαν βορείωτάται ἐσχατιαὶ τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικής, ἐπεὶ δὲ εἰς τὰς περιοχὰς αὐτὰς περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐν τῇ βορείῳ Φιλανδία περιοχὴ τοῦ Πετσάμο, ὅπου ἐν τῶν σημαντικωτέρων θεάτρων τοῦ ρωσφιλλανδικοῦ πολέμου, τὸ ἄρθρον τὸ ὁποῖον δημοσιεύομεν κατωτέρω παρουσιάζει σημαντικὴν ἐπικαιρότητα.

Τὸ πολὺ κοινὸν νομίζει τὴν Ἀρκτικὴν περιοχὴν ὡς μονίμως κατάλευκον καὶ ἐγκαταλειμμένην χώραν τῆς σιωπῆς καὶ τῶν πάγων. Εἰς τὴν πραγματικότητά ὁμῶς αἱ ἀρκτικαὶ χώραι αἱ περιβάλλουσαι τὰς πολικὰς θαλάσσας εἶναι οὔτε σιωπηλαί, οὔτε ἄγονοι, οὔτε ἄνευ ζωῆς, οὔτε παγωμένα, οὔτε πληκτικά. Εἰς τὴν Ἀρκτικὴν ἐλλείπει ἡ σιωπὴ. Τὸ θέρος ὁ ἄνθρωπος δονεῖται ἀπὸ τὸν θόρυβον καὶ τὰ ἄσματα δισεκατομμυρίων ἐντόμων καὶ ἐκατομμυρίων πτηνῶν. Τὸν χειμῶνα ἐξ ἄλλου ὅταν οἱ πάγοι συσσωρεύονται εἰς τὰς πολικὰς ἀκτὰς, ἀκούονται διαρκῶς ἡ

τῆς ἡγεμονίας Ἡρώδου Φιλίππου ἦτο τὸ 19ον τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου. Γνωστοῦ ὄντος ὅτι ὁ Ἡρόδης Φίλιππος ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ Μεγάλου Ἡρώδου, ὅτε ὀλίγον πρὶν ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς συνάγεται 767 + 19 — 36 = 750.

6) Ὁ αὐτὸς λέγει ὅτι ὁ μέγας Ἡρόδης ἡγεμόνευσε 37 ἔτη καὶ ἀλλαχοῦ σημειώνει ὅτι τὸ 28ον τῆς ἡγεμονίας τοῦ συμπίπτει πρὸς τὴν 192αν Ὀλυμπιάδα (741 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης), ὅθεν ὁ Ἡρόδης ἐβασίλευσεν ἀκόμη 9 ἔτη, ἦτοι 9 + 741 = 750.

7) Ὁ αὐτὸς λέγει ὅτι ὁ Ἡρόδης ἡγεμόνευσε 34 ἔτη μετὰ τὸν κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἱερουσαλὴμ θάνατον τοῦ Ἀσμοναίου Ἀντιγόνου, ἡ δὲ πολιορκία αὕτη γινώσκουμεν ὅτι ἐγένετο τὴν 182αν Ὀλυμπιάδα (717 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης), ὅθεν 717 + 34 = 751. Ἀλλ' ἡ φύσις τῶν στοιχείων τοῦ λογισμοῦ μὴδενίζει τὴν μικρὰν διαφορὰν.

8) Ὁ αὐτὸς σημειώνει ὅτι ὁ Ἀρχέλαος ἐστερήθη τοῦ θρόνου κατὰ τὸ 8όν ἔτος τῆς βασιλείας του. Διὼν ὁ Κάσιος ἀναφέρει ὅτι ἡ ἔξωσις αὕτη ἐγένετο τῷ 759 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης. Ὁθεν 759 — 9 = 750.

9) Τέλος ὁ αὐτὸς μαρτυρεῖ ὅτι ὀλίγον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μ. Ἡρώδου ἐγένετο ἐκλείψις σελήνιακή. Πράγματι μερικὴ ἐγένετο τὴν 13 Μαρτίου 750 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης, ὀλικὴ δὲ τὴν 9 Ἰανουαρίου 753. Τούτων ἡ πρώτη παρὰ γὰρ πάλιν 750 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης, ἡ δὲ δευτέρα πρὸς οὐδὲν ἱστορικὸν γεγονός συνέπεσε.

Λ. Α. ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ

βαίως ὑπάρχει ψυχρός, ἀλλ' ὅμως πολλὰ ἐδάφη τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἶναι ψυχρότερα τὸν χειμῶνα ἀπὸ τὰς ἐπὶ τοῦ Ἀρκτικού ναυαδικῆς ἀκτῆς κατὰ τὴν ἰδίαν ψυχρὰν ἐποχὴν. Συγχρόνως αἱ ἐν λόγω περιοχαὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν δὲν εἶναι κατὰ τὸ θέρος τόσο θερμαὶ ὅσον οἱ Ἀρκτικαὶ ἀκταί.

Κατὰ τινὰ παραθερισμὸν μου εἰς τὰς Ἀρκτικὰς χώρας, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἡ θερμοκρασία ἐπὶ ἐξ συνεχεῖς ἐβδομάδας ἀνῆλθετο συχνὰ ὑπὸ σιανὸς τοῦς 32 βαθμοῦς. Ἐπρόκειτο φυσικὰ περὶ κύματος καύσωνος. Τὸ χειρότερον ὅμως ὅλων εἶναι ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὸν καύσωνα, ὑπέφερα φοβερὰ ἀπὸ τὰ ἐντομα καὶ ἰδίως ἀπὸ τὰ κοινονύπια. Ἐνεῖνοι οἱ ὁποῖοι δὲν ἔζησαν εἰς τὴν Ἀρκτικὴν δὲν ἐννῶρισαν τὰ κοινονύπια ἀπὸ τὴν πραγματικὴν τῶν ὄψιν.

Τὸ πολὺ κοινὸν συνδέει τὴν ἔννοιαν τῶν χιονοστροβίλων μὲ τὰς πολικὰς ἐκτάσεις. Καὶ συμβαίνειν θεβαίως ἐκεῖ χιονοθύελλαι, ἀλλ' ὅχι τόσο συχνὰ, ὅσον ἀλλὰχοῦ. Συγκεκριμένως αἱ χιονοθύελλαι τῶν Ἀρκτικῶν χωρῶν εἶναι μικρότεροι τῆς Πενσυλβανίας.

Ἐξ ἄλλου ὁ Ἀρκτικὸς δὲν εἶναι ἄγονος. Καλύπτεται ἀπὸ ἀπεράντους ἐκτάσεις πρασινάδας μὲ λειχίνας, φύκη, θάμνους καὶ ἄλλα φυτὰ. Ὑπολογίζεται ὅτι τὰ φυόμενα ἐκεῖ ἀνθοφῶρα φυτὰ ὑπερβαίνουν τὰ 700. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐμαυτὸν σκεπτικὸν χειμῶνα τῶν πέλων, πρέπει νὰ λεχθῇ ὅτι δὲν εἶναι διάφορος ἀπὸ τὸν χειμῶνα τῆς χώρας τῶν Ἑσκι-

μῶν. Γίνεται λόγος περὶ σκότους, διότι δὲν δύναται τις νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐφημερίδα εἰς τὸ ὑπαιθρον. Εἰς τὸν πόλιν Ἀκριβῶς ἔχομεν 5 περίπου μῆνας σκότους καὶ 7 μῆνας φωτὸς κατ' ἔτος. Ἀλλ' οἱ Ἑσκιμῶται δὲν κατοικοῦν τόσο κοντὰ εἰς τὸν πόλιν, ἀφοῦ ἔχουν ὀλίγον φῶς τὰ Χριστούγεννα.

Συνήθως οἱ Ἑσκιμῶται δὲν διάγουν πολὺ δύσκολον βίον. Ἐξασφαλίζουν τὰ πρὸς τὸ ἔξω μὲ ὀλίγην σχετικῶς ἐργασίαν συγκρινόμενοι μὲ πολλοὺς ἐξ ἡμῶν. Αἱ Ἀρκτικαὶ χώραι θρίθουν ἀπὸ διάφορα ζῷα. Εἰς πολλοὺς τόπους οἱ Ἑσκιμῶται ἐκτρέφουν ἐξημερωμένους ρένους, δὲν πρέπει δὲ νὰ λησμονώμεν καὶ τὰ καριμπού, ζῶντα εἰς τὴν Ἀρκτικὴν περιοχὴν κατὰ ἐκατομμύρια, τὰς πολικὰς ἀρκτους, τοὺς ἰχθεῖς καὶ τὰς φώκιαις.

Μὲ τὸν καιρὸν ἡ Ἀρκτικὴ περιοχὴ καταλαμβάνει ὅλον σημαντικωτέραν θέσιν εἰς τὴν ζωὴν μας. Εἶναι πλουσία εἰς χρυσὸν καὶ ἄλλα μεταλλεύματα, τὸ ράδιον δὲ ἀπαντᾷ ἐκεῖ εἰς σημαντικὰ ποσότητες. Κάποτε ἀσφαλῶς αἱ πλούσιαι εἰς βοσκὸτόπους ἐκτάσεις τῆς κατοικοῦμεναι ὑπὸ πολυαριθμὸν ἀγέλων ἐξημερωμένων ρένων, μόσχων καὶ ἄλλων κερσφόρων ζώων, θὰ ἀποδοῦν νέα σημαντικὴ πηγὴ ἀνεφοδιασμοῦ εἰς τὸν κόσμον.

Τέλος τὸ τμήμα αὐτὸ τοῦ πλανήτου μᾶς προσφέρεται καὶ κατ' ἄλλον τρόπον εἰς τὸν ἄνθρωπον. Μὲ τὴν πρὸσδοκὴν τοῦ ἀεροπλάνου ἡ Ἀρκτικὴ περιοχὴ θὰ καταστῇ σπουδαία ἀεροπορικὴ ὁδός, δεδομένου ὅτι αἱ πλείους μεγάλαι πόλεις τοῦ κόσμου εὐρίσκονται εἰς τὴν θόρειον ἡμισφαίριον, ἥτις περιβάλλει τὸν Ἀρκτικὸν κύκλον. Ὅταν δύο ἐκ τῶν ἐν λόγω πόλεων ἀπέχουν ἀπ' ἀλλήλων 3000 μίλια καὶ πλέον, ἡ συντομωτέρα ὁδός, ἥτις τὰς συνδέει διέρχεται διὰ τῶν Ἀρκτικῶν ἐκτάσεων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συντομωτέρα ὁδός, ἥτις συνδέει τὴν Νέαν Ὑόρκην μετὰ τοῦ Πεκίνου, διασχίζει τὴν Ἀρκτικὴν, ἡ δὲ συνδέουσα ἀπ' εὐθείας τὸ Σικάγον μετὰ τῆς Καλκούτας τῶν Ἰνδιῶν, διέρχεται ἀκριβῶς διὰ τοῦ σημείου τοῦ Πόλου. Αἱ διὰ τῆς Ἀρκτικῆς σύντομοι ἀεροπορικαὶ ὁδοὶ ἔχουν μερικὰ μειονεκτήματα ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἄλλας, τὰς μακροτέρας, παρουσιάζουν ὅμως ἔναντι τῶν τελευταίων καὶ πολλὰ πλεονεκτήματα πλὴν τοῦ τῆς συντομίας. Οὕτω αἱ συνθῆκαι πτήσεως διὰ τοῦ Πόλου εἶναι καλύτεραι ἀπὸ τὰς διὰ μέσου τῆς Εὐκράτου ζώνης, ἐπίσης δὲ εἰς τὴν Ἀρκτικὴν περιοχὴν ὑπάρχουν περισσώτερα πεδία προσγειώσεως ἐν περιπτώσει ἐνάγκης, τοῦτο δὲ ἔχει ὅλος ἰδιόζουσαν σημασίαν διὰ τὰς ἀεροπορικὰς συγκοινωνίας.

Vilhjalmur Stefansson

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΤΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Μία ἱστορικὴ ἀφήγησις τοῦ Κ. ΛΟΥΪ ΖΙΛΛΕ, τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας

Εὐρισκόμεθα εἰς μίαν περιοχὴν τῆς Ἰουδαίας, τὴν Βηθλεὲμ, ἄρχοντος τοῦ Κυρίνου, ἀντιπροσώπου τοῦ Αὐγούστου, εἰς τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Αὐτοκρατορίας, πρὸ δύο χιλιάδων περίπου ἐτῶν.

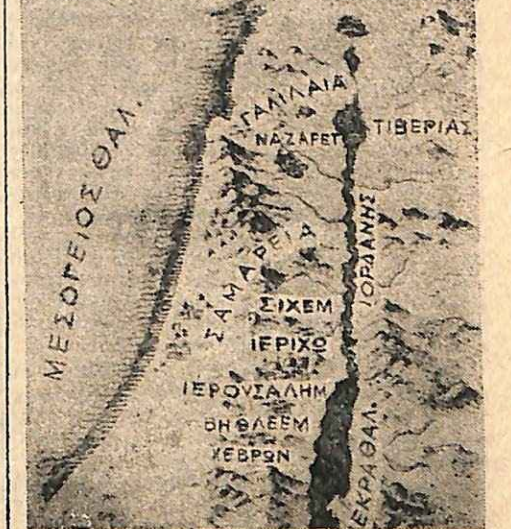
Διὰ διατάγματος τοῦ Καίσαρος, ὥρισθη ἡ ἀπογραφὴ ὅλων τῶν ὑπηκόων τῆς Ρώμης. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς, εἰς αὐτὴν τὴν μακρινὴν γωνίαν τῆς Παλαιστίνης, ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία, εἶχαν ξεκινήσει ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ. Ἦσαν ἕνα πτωχὸν ζεῦγος, ποὺ ἔζη ταπεινὰ εἰς τὰ περίχωρα τῆς λίμνης τῆς Γενησαρέτ, εἰς τὰ ὅρια τῆς Γαλιλαίας. Ὁ Ἰωσήφ ὅμως δὲν ἦτο ὁπότε τὰ μέρη ἐκεῖνα. Ὁ ταπεινὸς αὐτὸς ξυλουργός, κατήγετο, ὅπως λέγουσιν ἀπὸ ἀρχαίων οἰκονόμων τῆς Ἰουδαίας καὶ εἶχε εἰς τὰς φλέβας τοῦ τοῦ αἵματος βασιλέων. Ἦτο ἀπόγονος τοῦ Δαυὶδ, τοῦ ἡρώδους τοῦ Ἰσραὴλ. Κανεῖς δὲν γνωρίζει ἀπὸ πότε ἡ οἰκονομία τοῦ ἐστερήθη τῶν ἀγαθῶν τῆς καὶ ἀπὸ πότε ἐγκατεστάθη εἰς τὸ βορεινὸν ἐκεῖνον χωρίον. Τὸ διάταγμα ὅμως τοῦ Καίσαρος καθώριζε, ὅτι καθεὶ πολίτης ἔπρεπε νὰ εὐρίσκειται εἰς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς του κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπογραφῆς. Καὶ ἔτσι ὁ

φη εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἀφοῦ ἔφερον εἰς τὸν κόσμον τὸν Βενιαμίν, ἡ Μαρία ἠσθάνθη μίαν ἀπεράντον θλίψιν εἰς τὴν καρδίαν τῆς καὶ ἐσकुψε νὰ προσκυνῇ τὸ χιλιόχρονον αὐτὸ μνῆμα ὅπου ἀνεπαύετο ἡ διδλίκῃ πρόγονός τῆς.

Τὰ πανδοχεῖα ἦσαν γεμάτα. Κανεῖς δὲν ἐλυπήθη τὸ πτωχὸν ἐκεῖνο ζεῦγος ποὺ περιπλανατοῦ ἄστεγον. Ποῖος ποτὲ νὰ ἐφαντάζεται ὅτι οἱ ἐξηγνημένοι ἀπὸ τὰς κακουχίας ταξιδιῶν ἦσαν ἀπόγονοι βασιλέων; Τὸ παιδίον ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γεννηθῇ, καὶ ποὺ ἐμελλε νὰ γίνῃ ὁ φίλος τῶν καταφρονεμένων, ἤρχιζε ἀπὸ πολὺ ἔννορις τὴν ζωὴν τοῦ πλάνητος.

Εὐτυχῶς, τὰ βουνὰ τῆς Βηθλεὲμ, εἶνε γεμάτα ἀπὸ σπηλαία, καὶ ἀπὸ θαλασσῶν πτυχῶν, παλαιὰς ὅσον καὶ ὁ Κατακλυσμὸς. Πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα κατευθύνθησαν οἱ πτωχοὶ ἐδοιοποροὶ, εὐτυχεῖς διότι εὐρήκαν ἀσυλον εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ σπηλαία ποὺ ἐχρησίμευον ὡς σταυλὸς εἰς τὰ ζῶα, τὰ ὅποια εἶνε πρὸ φιλόξενα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Εἰς τὸ ταπεινὸν καταφύγιον γεννᾶται τὸ παιδίον καὶ ἡ μητέρα του, ἀφοῦ τὸ τυλγεῖ ὅσο καλύτερα ἡ-

ἡ πυρῆνας ἐλαίων, καὶ ἕνα πλήθος ἄλλων ἀντικειμένων ἀπὸ ἐλεφαντοστοῦν ἢ ἀπὸ ξύλων σκαλισμένων ἢ καὶ ἀργυροποικίτων. Ἐμποροὶ μὲ σεβασμίας γενεῖας καὶ μὲ διδλίκῃ μορφῇ, πωλοῦν αὐ-

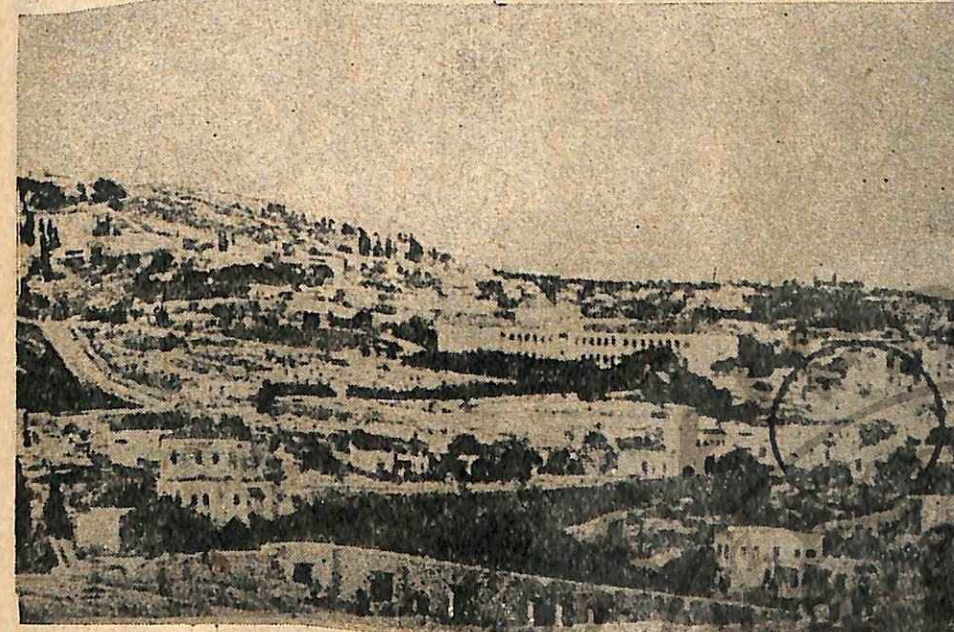

Χάρτης τῆς Παλαιστίνης

τὰ τὰ μικρὰ ἀριστουργήματα τῆς νεοτεχνίας ποὺ ἀποτελοῦν ἕνα εἶδος πιστοποιητικῶν διὰ τοὺς ἐπισκεφθέντας τοὺς Ἁγίους Τόπους. Αἱ σημεριναὶ γυναῖκες τῆς Βηθλεὲμ, ποὺ καταγονταὶ ἀπὸ πανάρχαιαν καὶ ἀγνὴ ράσιν, εἶνε παροιμιώδως ὠραῖαι. Μέχρι πρὸ τεσσαρακονταετίας, διετήρουν τὰς γραφικὰς ἀμφιέσεις τῶν παλαιῶν χρόνων, τοὺς μακροὺς χιτῶνας ἀπὸ πράσινου δελουδο μὲ κοντὰ μανίκια, τὰ θαυμασιῶς κεντημένα κορσὰς ἀπὸ μουσελίνας καὶ τὰ χάλκινα διαδήματα ποὺ συγκρατοῦν μακρὺς δνειράδεις τουαλέτες, σὰν ἐκείνες ποὺ φοροῦν οἱ πριγκηπέσσης εἰς τοὺς πίνακες τοῦ Μεσαίωτος. Μὲ τὰ ὠραία δελουδίνα μάτια τῶν καὶ τὴν ἀρχαίην κατατομὴν τοῦ προσώπου, μὲ τὸ ἡγεμονικὸν τῶν ἁσθημάτων, κυκλοφοροῦσαν τὸ δρόμῳ εἰς τοὺς γραφικοὺς δρομίσκους τῆς ἱερᾶς πόλεως, ὅμοιαι μὲ φαντάσματα ποὺ ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων, διὰ νὰ μᾶς φέρουν ζωντανὴν τὴν ἐνθύμειον τῶν ἱστορικῶν συμβάντων. Καὶ ἔτσι, καθὰ τὰς ἐβλεπε κανεῖς νὰ γλιστροῦν μέσα εἰς τὸ σούρουπο, ἐχόντας στὰ μᾶτια τὴν ἀγνότητα τῆς Παρθένου, ἐνόμιζε καὶ νεῖς πῶς τὰ χρόνια εἶχαν ἔλθει πίσω, καὶ ὅτι τὸ μεγάλο μυστήριον ποὺ εἶχε συμβῇ ἐκεῖ εἰς τὰ σπλάχνα τῆς γῆς, εὐρίσκετο πολὺ κοντὰ, ἔτοιμον νὰ ἐπαναληφθῇ διὰ νὰ θαμβώσῃ καὶ πάλιν τὸν κόσμον.

Ἐστὶ εἰς τὸ γραφικὸν σπηλαίον ἐνδὸς λόφου τῆς Ἰουδαίας κατέληγαν χιλίων ἐτῶν θρόνοι, τὸ θεοσκεπτικὸν ὄνειρον τοῦ περιουσιοῦ λαοῦ, βγαλμένο ἀπὸ τὰ καταπονημένα πλάγχνα τῆς μητέρας καὶ τῆς γῆς. Εἰς τὸ ἀχρύρινον λίκνον του, τὸ παιδί τοῦ θαύματος, ἐπρόβαλε σὰν ἕνας ἀναστεναγμὸς, ἕνας ἀναστεναγμὸς τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἦτο μία ἀπὸ ἐκεῖνας τὰς νύκτας, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ οὐρανὸς σκύβει πρὸς τὴν γῆν, ὅπου ὁ πτωχὸς μας πλανήτης σκεπασμένος ἀπὸ λάσπη, ἐνθουσιάζει ὅτι καὶ αὐτὸς εἶνε ἕνας ἄστρον... Ἀπλῶς ἦσαν εἰς τὸν ἀέρα φωναὶ καὶ ψαλμοὶ. Λέγεται, ὅτι οἱ βοσκοὶ ποὺ ἐπερνῶσαν μὲ τὰ κοπάδια τὸν ἀπὸ τοὺς γενοικίους λόφους, ἔμειναν ἐκστατικοὶ ἀκούον-

Ἡ Ναζαρέτ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας. Εἰς μίαν ἀπὸ τὰς οἰκίας αὐτῆς (ἐντὸς τοῦ κύκλου) ὁ Μεσσίας διήλθε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς του

ξυλουργὸς εἶχε ξεκινήσει πρὸς νότον, ἀκολοθῶντας τὸν μεγάλον δρόμον, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν Δαμασκὸν ὀδηγεῖ πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ διὰ μέσου τῶν κορυφῶν τῶν ὄρεων. Ἡ σύζυγός του, ἔγκυος ἀπὸ πολλῶν μηνῶν, ἐπρόκειτο νὰ τεκνοποιήσῃ.

Ἀπὸ τῆς Ναζαρέτ μέχρι τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀπόστασις, εἰς εὐθείαν γραμμῇ, εἶνε 200 χιλιόμετρα, — δηλαδὴ χρειάζεται τριῶν ἡμερῶν πορεία, — καὶ ὑπολείπονται ἀκόμη ἄλλαι δύο λειψαὶ μέχρι τῆς Βηθλεὲμ. Ἦταν χειμῶνας, αἱ μακρότεραι νύκτες τοῦ ἔτους, ποὺ εἶνε εἰσαιρετικὰ ἐκεῖνα ὁρπεδία τῆς Ἰουδαίας, τὰ ὅποια εὐρίσκονται εἰς ὕψος 700 καὶ 800 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Τέτοιαν ἐποχὴ τὸ χιόνι δὲν εἶνε σπάνιον καὶ αἱ παγεταὶ βροαὶ βαστιγάνουν ἀλύπητα τὸν ὁδοιπόρον, ποὺ δύσκολα εὐρίσκει τὸν δρόμον του μέσα εἰς τὸ σκοτάδι. Περνώντας ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν τάφον τῆς Ραχὴλ τῆς συζύγου τοῦ Ἰακώβ ποὺ ἀπέθανε καὶ ἐτά-

πορεῖ, τὸ τοποθετεῖ εἰς τὴν φάτην τῶν ἀλγῶν.

Σήμερον, τὸ νωρίον ὅπου ἐγεννήθη ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, σχεδὸν διόλου δὲν ἔχει ἀλλάξει. Οἱ ἴδιοι ὑποκίτρινοι κύβοι τῶν οἰκιῶν, ἀπλώνονται εἰς τὴν πλαγίαν τοῦ λόφου, καὶ τὰ ἀνοικτοχρώμα βουνά, πλαισιώνουν τὸ ἴδιον τοπίον τῆς Ἀνατολῆς ποὺ διατηρεῖ ἀναλλοίωτον τὴν ὄψιν τῆς διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Οἱ ἐλαιῶνες ἕνα γύρω ἀπλώνουν τὸν παμπάλαιον ξεθωριασμένον τάπητα, καὶ μερικοὶ μινωεῖδες μόνον ὑψώνουν ἐξῶ καὶ ἐκεῖ πρὸς τὸν οὐρανόν, τὰς μουσουλμανικὰς προσευχὰς τῶν. Ἐνα μοναστήριον φραγκισκανὸν ἔχει κτισθῇ ὑπεράνω τοῦ σπηλαίου, πλησίον τοῦ Ναοῦ ποὺ ἀνῆγειρεν ἡ Ἁγία Ἐλένη...

Ἡ Βηθλεὲμ εἶνε ἡ πόλις ὅπου ἀκμάζει μία βιομηχανία, ἱερῶν ἐνθυμίων. Ἐκεῖ οἱ προσκυνῆται ποὶ συρρέουν ἀπ' ὅλας τὰς γωνίας τῆς γῆς, προμηθεύονται κομβολόγια διὰ τὰς προσευχὰς τῶν ἀπὸ κόκκους ἐξ ὀπαλίου

τας τὰς οὐρανίας μελωδίας. Ἐπλησίασαν τότε εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου εὗρε το ἡ νεαρά μητέρα, καὶ μετὰ τὴν καλὴν σὺνῃν τῶν ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων ποὺ εὐκολὰ συγκινούνται καὶ εἶνε πρόθυμοι πάντα νὰ ἀλλοδοθηθοῦν, τῆς ἐπεδαφίλευσαν περιποιήσεις καὶ μικρὰ δῶρα, ὀλίγα ζεστά σκεπάσματα ἀσφαλῶς, λίγο κρασί ἀπὸ τὸ παγοῦρι τῶν, λίγο ψωμί ἀπὸ τὸ δισάκι τῶν, ποὺ τὸ πτωχὸν ζεύγος εἶχε τὴν ἀνάγκην.

Ἦταν ἀλήθεια μεγάλη εἰδησις αὐτῇ, ἕνας Θεός, ποὺ ἔρχεται ὑπὸ μορφῇν νηπίου, ἕνα πλάσμα ἀδύνατον καὶ ἀπροσάτευτον, πτωχὸν μεταξὺ τῶν πτωχῶν, τέκνον μίας ταπεινῆς καὶ εὐλαβοῦς γυναίκας. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἱ ἰσχυροὶ ἀντεπροσώπευον ἀπὸ τὴν ἀριστοκρατικὴν τάξιν τῶν ἱερῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι ἀποκακρύνουν ἀπὸ τοὺς δαίμονας τοὺς ἀμαθεῖς καὶ τοὺς θεοβήλους διεφύλατταν ζηλοτύπως τὴν προνομίαν τῶν. Τώρα, διὰ πρώτην φοράν, τὰ ἐμπόδια κατέπιπτον, τὰ προνόμια ἐξουδετερῶντο: Ἡ θρησκεία ἐγένετο κτήμα τοῦ λαοῦ, ἐκάλε ὅλον τὸν κόσμον εἰς τοὺς ναοὺς, δὲν ἤϊωνε εἰ μὴ μόνον τὴν πίστιν. Κάτι περισσότερο μάλιστα: Εἶνε θρησκεία τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συγγνώμης, θρησκεία τῶν ταπεινῶν, γλυκεία θρησκεία τῆς καρδίας.

Ἀλλὰ ἰδοὺ καὶ μία ἄλλη συνοδεία: οἱ Μάγοι, ἐξωτικοὶ καὶ ἐπίσημοι Βασιλεῖς Μάγοι, ἡγεμόνες μακρινῶν χωρῶν, φορητοὶ πολὺτιμα δῶρα, καὶ ὁδηγοί, ὅπως διαβεβαίωσι ἡ Γραφή, ἀπὸ ἑνὸς ὁστρον. Καταθέτουν πρὸ τῆς φάτης τὰς προσφορὰς τῶν, κάθε μία ἐκ τῶν ὁποίων ἔχει τὴν ἐννοίαν ἐνὸς ἱερογλυφικοῦ: Τὸν χρυσόν, ποὺ σημαίνει ὅτι τὸ νεογέννητον εἶνε βασιλεὺς, τὸν λίθον ποὺ ἀναγγέλλει ὅτι ἦτο θεός, τὴν σμύρναν, ποὺ σημαίνει τέλος ὅτι ἦτο ἄνθρωπος καὶ ἔπρεπε νὰ ἀποθάνῃ.

Ποῖοι ἦσαν; Κανείς δὲν τὸ γνωρίζει. Ἐνα πρᾶγμα πάντως εἶνε βέβαιον: Ὅτι οἱ αἰνιγματικοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι: εἶχαν ἔλθει ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, ἀπὸ τὴν ἱερὰν χώραν, ἀπ' ὅπου ἦλθαν οἱ αἱ θρησκείαι τοῦ κόσμου. Ἦρχοντο νὰ χαιρετήσουν τὴν νέαν θρησκείαν. Οἱ ἄγνωστοι αὐτοὶ μετὰ τὰ σοβαρὰ πρόσωπα, ἐλάτρευαν ἕνα ἄγνωστον θεόν. Ἦδη, ἀπὸ τὰ ἴδια ἐκεῖνα μέρη τῆς Συρίας, ἀπὸ τὴν μυθικὴν ἐκείνην Περσίαν, ποὺ ἐφεύρε τὸν ἄγγελον, τὸ πτερωτὸν πλάσμα, πολλαὶ θρησκείαι εἶχαν πάρει τὸ πρῶτον τῶν φτερούγιμα.

Ἔτσι ἀνάμεσα εἰς τὰς θρησκείας τῆς Ἀνατολῆς, μεταξὺ τοῦ ὅλου τῶν θεῶν τῆς, μέσα εἰς τὴν δίψαν τῆς μυστικοπαθοῦς ζωῆς ποὺ ἐτυραννοῦσε τότε τὸν κόσμον, ἐγεννήθη ὁ χριστιανισμός. Τὸ ἀδύνατον φυτὸν, τὸ ἀσθενέστερον καὶ τὸ πλέον ἀπροσάτευτον, ὑπόκειμιν ἀνάμεσα εἰς τὰς τριβόλους καὶ τὰς ἀκάνθας καὶ κατέστησε γόνιμον τὸ ἔδαφος τῆς πίστεως εἰς ὅλην τὴν γῆν.

Ηρώδης ὁ Ἰδουμαῖος ἦτο βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας. Ἦτο ἕνας Βεδουΐνος, εἰδωλόατρος, ἄπιστος καὶ ἐλλήνομαθης. Εἶχε ἀνατραφῇ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὴν Ρώμην, ὅπως οἱ υἱοὶ τῶν σημερινῶν μαχαραιῶδων, ποὺ οἱ πατέρες τῶν τοὺς στέλλουν νὰ σπουδάσουν εἰς τὴν Ὀξφόρδην. Ἀλλὰ παρὰ τὰς σπουδὰς του δὲν κατώρθωσε νὰ γίνῃ πολιτισμένος. Κάτω ἀπὸ τὸ ἐπίγνῃσμα τοῦ μορφωμένου, εὗρετο ὁ ἄγριος τῆς ἐρήμου, ὁ φοβερός σείχις τῆς ἀξένου κατὰ τὴν ἀσκητικὴν, σκληρὰς, ὑπουλὸς καὶ μὴ χηρὸς. Ἐφάνταζετο ὅτι παντοῦ ἐνεφάνεον ἔχθροι, ἀκούη καὶ εἰς τὴν οἰκονομείαν του. Ὁ πενθερός του καὶ ὁ γυναικάδελφός του, τὰ δύο τέκνα τῆς Μαριάννας, ποὺ ἡ γυναῖκα αὐτῇ (τὴν ὁποῖαν ἐλάτρευε) εἶχε ἀποκτήσει ἀπὸ τὸν πρῶτον τῆς σύζυγον, τὰ δύο ἰδικὰ του τέκνα — ὅλοι ἦσαν ἐχθροὶ του καὶ τὸν ἐπιβουλεύοντο. Δὲν ἄφηκε κανένα εἰς τὴν ζωὴν. Τοὺς ἐξολόθρευεν ὅλους. Ἡ φοβερὰ αὐτῇ σφαγή, ὑπῆρξε μοναδικὸν ἔργον τῆς ζωῆς του.

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

(Πίναξ τοῦ Λε Ναιν)

Φαντάζεται κανείς πόσον ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο λαομίστος εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἤλπιζε πάντοτε νὰ ἴδῃ ἀναφανίσκον μίαν ἡμέραν, ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τῶν παλαιῶν νομίμων βασιλέων, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ὁ Ἡρώδης εἶχε σφετερισθῇ τὸν θρόνον.

Ἦτο πάντοτε εὐκολὸν νὰ ἐξεγείρῃ κανεὶς τὴν Ἀνατολήν ἐξ ὀνόματος τῆς φυλῆς τοῦ Ἀλῆ. Εἶνε ἡ γῆ τῶν Δολφόνων, ὅπου εἰς τὸ πυρῶνον καὶ φανατικὸν ἔδαφος δὲν φυτρῶνουν παρὰ ἐγχειρίδια. Ὑπῆρχε λοιπὸν τότε τὸ κόμμα τῶν Ζηλωτῶν, — τρομοκρατῶν, οἱ ὁποῖοι, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι προετοιμάζουν τὴν μετὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς

χώρας ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ Ἡρώδου καὶ τῶν Ῥωμαίων, προέβαινον εἰς δολοφονικὰς ἀποπειράς μετὰ τὴν δικαιολογίαν ὅτι αὐτοὶ προετοιμάζουν τὴν ἐπανάστασιν.

Ὁ Ἡρώδης, διὰ νὰ προλάβῃ τὴν ἐξέγερσιν, εἶχε καταφύγει εἰς ἕνα στρατηγίμα. Ἀνοικοδομοῦσε τὸν Ναὸν. Αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν Ναὸν ἐγνώρισεν ὁ Ἰησοῦς. Δὲν σώζεται σήμερον οὔτε λίθος ἀπὸ τὸ λαμπρὸν οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον ἐξήντα πέντε μόλις ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡρώδου καὶ τεσσαράκοντα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ, κατεδαφίσθη ἀπὸ τὸν Τίτον.

Σήμερον εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὑφύεται (Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 606)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

ΠΩΣ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΩΜΕΝ ΤΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Α'; Ἡ φύσις καὶ ἡ σημασία τοῦ συναισθήματος διὰ τὴν ζωὴν

Ὑπὸ Ν. ΒΟΣΤΑΝΤΖΗ, καθηγητοῦ τοῦ Πειραματικοῦ σχολείου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Μετὰ τὴν ἀνυπομονήσαν περιμένουν τὰ παιδιὰ τὰ Χριστουγεννιάτικα δῶρα!

Πόσον μεθ' ἀπὸ ἀγαλλίαςιν τὸ πτωχὸ παιδάκι τοῦ χωριοῦ, ὅταν εὖρη τυχαίως ἕνα ἀντικείμενον ἀχρηστον μὲν δι' ἡμᾶς τοὺς μεγάλους, χρησιμὸν τὸν ὅμως δι' αὐτό, καθ' ὅσον οὕτως ἐξυπηρετοῦνται οἱ σκοποὶ τοὺς ὁποῖους προβάλλουν τὰ ὁρμώδη τῆς παιδικῆς ζωῆς διαφέροντα!

Πόσον ἱκανοποιεῖται αἰσθάνεται ὁ μικρὸς μαθητὴς ὅταν βλέπῃ ὅτι ἐκτιμᾶται ἡ ἐργασία του καὶ ἀμείβονται οἱ κόποι του!

Ἀλλὰ καὶ τί θλίβει τὴν εἰκόνα παρουσιάζει ὁ ψυχοπαθὴς, ὁ κατακρίνων καὶ περιφρονῶν τὴν ζωὴν καὶ ἀνευρίσκων εἰς τοὺς ἄλλους μόνον ἐλαττώματα, ὁ παραδεχόμενος καὶ ἐπιδιώκων σύστημα ἀξιών, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀσύμφορον πρὸς τὰς ἀντικειμενικὰς ἀξίας τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ἀδυνατῶν διὰ βιολογικῶν προσπαθειῶν νὰ ἀποκτήσῃ ὀρθὴν αὐτοσυνείδησιν καὶ νὰ ἐνταχθῇ ἀρμονικῶς ἐντὸς τοῦ κοινωνικοῦ πλαισίου!

Εἰς τὰ ἀνωτέρω γενικῆς φύσεως παραδείγματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἕκαστος δύναται νὰ προσθέσῃ παραδείγματα ἀπειράριθμα, τὸ κυριώτερον κινεῖται ἐν τῷ συναισθηματικῷ, τὸ ὁποῖον σήμερον θεωρεῖται ὡς ψυχικὸν στοιχεῖον ἀνήκον εἰς τὰ θεμελιωδέστατα τῆς ψυχολογίας προβλήματα, καὶ ὡς ἕν τῶν μέτρων, διὰ τῶν ὁποίων ἐκτιμᾶται ἡ ψυχικὴ ὑγεία τῶν ἀτόμων καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ἀξία.

Διὰ τὴν μεγάλην ταύτην τοῦ συναισθήματος σημασίαν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ πρῶτον λεπτομερῶς τὴν φύσιν, τὴν οὐσίαν τοῦ συναισθήματος καὶ τὰς σχέσεις καὶ τὸν σύνδεσμον αὐτοῦ πρὸς τὸν λοιπὸν ψυχικὸν κόσμον οὕτω θὰ καταδειχθῇ ὅτι αὐτοῦ καὶ ὁ κεφαλαιώδης ρόλος, τὸν ὁποῖον παίζει τὸ συναισθηματικὸν διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, καὶ τὴν ἀτομικὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν.

Τί ἀποκαλοῦμεν συναισθημα; Ἐὰν καὶ πάλιν ἀνατρέξωμεν εἰς τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα, θὰ ἴδωμεν, ὅτι καὶ ἡ ἀνυπομονήσαν τῶν μικρῶν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τῶν δῶρων καὶ ἡ χαρὰ τοῦ πτωχοῦ παιδιοῦ τοῦ χωριοῦ διὰ τὸ εὖρημα καὶ ἡ ἱκανοποίησις τοῦ ἐργαζομένου μαθητοῦ θλίβονται, ὅτι δὲν ἀδικεῖται καὶ ἡ ἀπαισιοδοξία τοῦ ψυχικῶς ἀρρωστοῦ, πάντα εἶνε τρόπων τινὰ ἀπαισιόχους ἐντυπώσεις. Κατὰ ταῦτα:

1. Δυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν τὸ συναισθημα ὡς ψυχικὸν στοιχεῖον ἀπλοῦν καὶ πρωταρχικόν, καίτοι ἐμφανίζεται ἀπὸ τῶν πρώτων στιγμῶν τῆς ζωῆς εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἐνταῦθα ὁμῶς πιθανὸν νὰ υποβληθῇ ἡ ἐξῆς ἀπορία: Ἐὰν τὸ συναισθη-

μα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ πρωταρχικόν τι καὶ ἀπλοῦν διὰ τὴν ψυχικὴν τοῦ ἀνθρώπου ζωὴν, τότε πῶς θὰ ἐξηγηθῇ ἡ ἀνευ συγκεκριμένης αἰτίας καλὴ ἢ κακὴ διάθεσις, ἥτις πολλάκις συνέχει ἡμᾶς; Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, θὰ ἀπαντήσωμεν, ὑπάρχει τὸ προκαλοῦν τὸ συναισθημα αἰτίον: Θὰ τὸ ἀναζητήσωμεν εἰς τὴν σωματικὴν ἡμῶν ὑγείαν, εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν διαφόρων ἀδενικῶν συστημάτων ἢ εἰς τὸ ὑποσυνείδητον, τοῦ ὁποῖου ὁ ρόλος, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ συναισθημα, εἶνε σημασίας ἀνυπολόγιστος.

Τὸ συναισθημα ἐμφανίζεται ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸ νεογέννητον θρέφον μετὰ τὴν ἐντασιν, μετὰ τὸ αὐτὸ ποῖον, μετὰ τὴν ἰδίαν διάρκειαν, μετὰ τὰ ὁποῖα ἀνευρίσκουμεν αὐτὸ παρὰ τῷ ὀρίμῳ ἀνθρώπῳ; Ὅχι θεοαίως. Εἰς τὸ ἄρτι γεννηθὲν παιδίον τὸ συναισθημα παρουσιάζεται ὑπὸ μορφῇν ἐμβρυώδη, χωρὶς τὴν συμμετοχὴν τῆς συνειδήσεως, ὡς εὐάρεστος ἢ δυσάρεστος γενικὴ διάθεσις, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ μεθ' ἑκάστην ἱκανοποίησιν τῶν ὁργανικῶν τοῦ θρέφοντος ἀναγκῶν. Συγκαταλέγεται δὲ διὰ τοῦτο μεταξὺ τῶν ἀπλοῦστων στοιχείων τοῦ ψυχικοῦ κόσμου.

ΕΙΔΙΚΑ ΔΙΟΠΤΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΕΛΕΤΗΝ

Ἀμερικανὸς ὀφθαλμολόγος ἐπετόνησεν εἰδικὰ διοπτρὰ τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖται μόνον κατὰ τὴν ὥραν τῆς μελέτης καὶ ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ ἀναπαύουν τοὺς ὀφθαλμούς. Εἶνε κατὰ τὴν ἰδίαν.

εἰς ὥρον φωτισμένον ἀπλῶς ἢ ὑπὸ τῷ φῶς τοῦ ἡλίου. Τὰ διοπτρὰ φέρουν κωνικὸν προφυλακτικὸν ἐμποδίζοντα τὸ φῶς νὰ προσβάλῃ τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ προφυλακτικὸς ὀφθαλμὸς ὡς ὅτε νὰ μὴ ἀντανακλᾷ τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας, παρετῆθη δὲ ὅτι ὁ φέρων αὐτὰ ἔχει τὸ πρόσθετον πλεονέκτημα νὰ μὴ ἀποσπᾷται ἡ προσοχή του ἀπὸ τὰ συμβαίνοντα γύρω του κατὰ τὴν ὥραν τῆς μελέτης, κατὰ συνέπειαν δὲ δύναται νὰ συγκεντρωθῇ καλύτερον.

τοῦ γεννηθέντος παιδός, τὰ ὁποῖα πηγάσουν ἀπὸ τὰ ὁρμήματα καὶ ἔχουν ἄμεσον σχέσιν μετὰ τὴν λειτουργίαν τῆς θρέψεως, τῆς ἀναπνοῆς καὶ μετὰ τὴν γενικὴν ἀμυναν τοῦ ὁργανισμοῦ.

Μετ' οὗ πολὺ ὅμως, ἐνῶ τὸ νήπιον ἀναπτύσσεται, τὸ συναισθημα δὲν ἀκολουθεῖ μόνον τὴν ἐξ ἐνστικτοῦ πρᾶξιν, ἀλλ' ἀνευρίσκεται καὶ μετὰ ἄλλα ὁμοῦ ψυχικὰ στοιχεῖα, μετὰ τὸ αἶσθημα, τὰς παραστάσεις, τὴν βούλησιν κλπ. Μετὰ τοῦ αἰσθήματος συνδέεται στενάδετα, πολλάκις δὲ δοκιμάζομεν ταυτοχρόνως αἶσθημα καὶ συναισθημα. Τοῦτο λόγου χάριν συμβαίνει, ὅσκις ὁ ἀνθρώπος ἀπολαμβάνει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν φύσιν θεοποιεῖ συγχρόνως ἐν αὐτῷ τὰ φυσικὰ στοιχεῖα, θαυμάζει τὸν δημιουργόν τῶν, κτίζει φανταστικούς ναοὺς καὶ υπερκάλλους θεομῶς πρὸς λατρείαν αὐτοῦ.

Διὰ τὴν βούλησιν τὸ συναισθημα εἶνε ἡ κινητικὴ δύναμις, διότι συνοδεύει πάντοτε τὰς παραστάσεις, ἢ τὴν παράστασιν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν ἀρχὴν τῆς βουλητικῆς ἐνεργείας καὶ οὕτω ζωογονεῖ τὴν γνῶσιν καὶ παρορμᾷ τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν πρᾶξιν.

Καὶ ἐπὶ τὴν κρίσιν ἐπιδρᾷ τὸ συναισθημα καὶ ἔτσι ἐξηγεῖται, διὰ τὴν μίαν γνῶμιν ἀποκρούεται, ἔστω καὶ συμφέρουσα καὶ λογική, ἐὰν ἀντίκειται πρὸς τὸ ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἀνθρώπου πρυτανεύον συναισθημα.

Τί συμπεραίνομεν ἐπομένως ἐκ τῶν ἀνωτέρω; Ὅτι τὸ συναισθημα, καίτοι ψυχικὸν στοιχεῖον δευτερογενές, ρυθμίζει τὴν ζωὴν καὶ τὴν τύχην τῶν ἀτόμων. Ἀποτελεῖ τὸ συναισθημα τὸν κυριώτερον ρυθμιστὴν πάσης βουλητικῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργείας, τὴν ἀκένωτον πηγὴν, ἐξ ἧς ἡ ζωὴ δύναται νὰ ἀντλή νόημα καὶ σκοπὸν, τὴν πηγὴν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀντλῶν ὁ ἀνθρώπος δύναται νὰ συλλάβῃ τὸ ἀληθές. Ἡ ὁμῆμα τῆς ζωῆς, τὸ ὁποῖον ἀποτελοῦν κύριως αἱ ἐννοιαὶ τῆς Ἀγάπης, τῆς Συγγνώμης καὶ τῆς Θεοσεύσεως.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποβῇ τὸ συναισθημα θετικὸς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, παράγων, ἀνάγκη νὰ τύχῃ ἐπιμελείας, φροντίδας, καλλιέργειας ἀπὸ τῆς νηπιακῆς ἀκόμῃ ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου. Τὴν καλλιέργειαν δὲ ταύτην τοῦ συναισθήματος ἀσκοῦν τρεῖς κυρίως παράγοντες: 1. Ἡ οἰκογένεια. 2. Τὸ περιβάλλον καθόλου. 3. Τὸ Σχολεῖον.

Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν δύναται καὶ ὀφείλει νὰ συμβῇ ἕκαστος τῶν ἀνωτέρω τριῶν παράγοντων εἰς τὸ μέγα τοῦτο ἔργον, τῆς δημιουργίας παρὰ τῷ ἀτόμῳ ὀγίοις συναισθηματικοῦ βίου θὰ γίνῃ λόγος εἰς ἐπόμενα σημειώματά μας.

ΝΙΚ. ΒΟΣΤΑΝΤΖΗΣ

ΕΡΠΟΝΤΕΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΓΗΝ... ΟΤΑΝ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΘΑ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΑ ΑΠΡΟΣΙΤΑ ΕΓΚΑΤΑ ΤΗΣ ΥΔΡΟΓΕΙΟΥ

Του κ. ΝΟΡΜΠΕΡ ΚΑΣΤΕΡΕ, καθηγητού της Γεωφυσικής,
προέδρου της Σηλαιολογικής 'Εταιρείας της Γαλλίας

Ιον

Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος, εἰς τοὺς αἰθέρας, ὁ ἄνθρωπος κατάρθωσε νὰ δαμάσῃ τὰ στοιχεῖα, νὰ τὰ ὑποτάξῃ εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν του, εἰς τὴν δῖψαν τῆς κατακτήσεως καὶ τῆς ὑλικῆς προόδου. Ἀφοῦ ἔτρεξε καὶ ἐπήδησε διὰ τῶν ἰδίων του μέσων καὶ ἀκολουθῶς μετὰ τὴν βοήθειαν διαφόρων ὑποζυγίων καὶ τροχοφόρων, ὁ ἄνθρωπος ἐπέτυχε ὅχι μόνον νὰ συναγωνισθῇ μετὰ τὰ ταχύτερα ζῶα, ἀλλὰ χάρις εἰς τὰς μηχανικὰς του ἀνακαλύψεις νὰ φθάσῃ ταχύτητας ἀσυναγνίστους εἰς τὸ ζωικὸν βασίλειον.

Ἀφοῦ ἐκολύμβησε καὶ ἔπειτα ἔπλευσε ἐπάνω εἰς εὐθραυστα καὶ ἀσταθῆ πλοῖα κινούμενα διὰ τῆς μυϊκῆς δυνάμεως, διέσχισε τὰς θαλάσσας, μετὰ ἱστιοφόρα, μετὰ ἀτμόπλοια, καὶ σήμερον ταξιδεύει μετὰ ἰσχυρότατα καὶ ταχύπλοα σκάφη — κατορθῶν νὰ καταδύεται καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφανείαν τῶν ὕδατων, μετὰ τὸ σκάφανδρον, μετὰ τὸ ὑποβρύχιον, μετὰ τὴν θαυσοφάραν.

Εἰς τὸ πεδῖον τῶν ἐναερίων κατα-

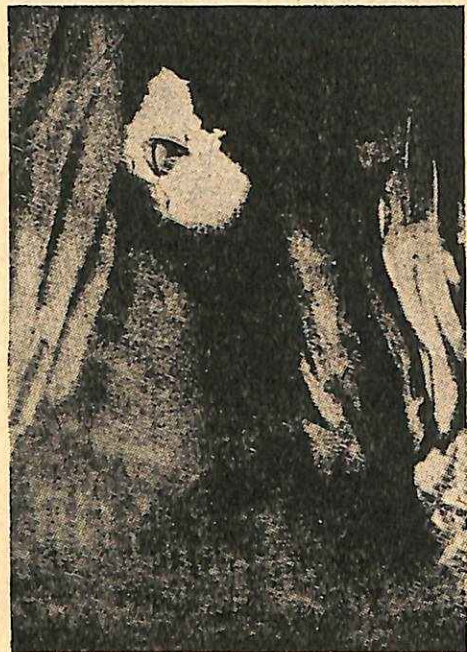

Ἡ στενὴ δίοδος διὰ τῆς ὁποίας εἰσδύει κανεὶς εἰς τὸ τεράστιον σπήλαιον τοῦ Κούμ - Νέρ (Ἄνω Γαρόνας), ὅπου ἀνεκαλύφθησαν σπουδαιότατα παλαιοντολογικὰ εὐρήματα.

κτῆσεων, ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια ἐπέτυχεν νὰ ἐξουδετερώσῃ τὸν τρομερὸν νόμον τῆς θαρῆτος, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο ἀκατανίκητος, ἀκριβῶς δὲ, παλαιῶν μετὰ τὸ πλεόν ἀνυπότακτον στοιχεῖον: τὸν ἄερα, ὁ ἄνθρωπος ἐπραγματοποίησε τὰς πλέον ἱλιγγιώδεις ταχύτητας, τὰ πλέον ἀπίστευτα κατορθώματα καὶ ἐδοκίμασε μέχρι τῶν στρατοσφαιρικῶν στρωμάτων, τοὺς πλέον ἐπικινδύνους καὶ μεθυστικοὺς θριάμβους.

Ταξιδεύων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ὑδρογείου, ἱπτάμενος μετὰ ὅλον τὸν σύναυτον ταχύτητας εἰς ὅλους τοὺς δρόμους, ὅλους τοὺς ὠκεανούς καὶ εἰς τοὺς αἰθέρας, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἄραγε δυνατόν νὰ φιλοδοξῇ νέας κατακτήσεις; Ὑπάρχει τάχα ἕνα στοιχεῖον ποὺ δὲν ἐνίκησε, ἕνα πεδῖον ποὺ δὲν ὑπεδούλωσε, ἕνας νέος τρόπος μετακινήσεως ποὺ δὲν ἐπραγματοποίησε ἀκόμη;

Ὑπάρχει, θὰ ἀπαντήσωμεν. Ἀπομένει ἀκόμη εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ εἰσδύσῃ καὶ νὰ κυκλοφορήσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πλανήτου μας, τοῦ ὁποῦ

Τὸ ἐσωτερικὸν ἑνὸς γιγαντιαίου σπηλαίου εἰς τὴν Θουρυγγίαν (Γερμανία), εἰς τὸ ὁποῖον κατέρχεται κανεὶς διὰ στενωπότητος δίοδου.

σήμερον μόνον τὴν ἐπιφάνειαν γνωρίζει.

Βεβαίως, χάρις εἰς τὴν «δρυκτὴν κατὰκτησιν», τῆς ὁποίας ὁ σοφὸς γεωλόγος Λουὶ ντε Λουαὶ περιέγραψε τὴν ἐποποιίαν, τὰ δρυχεῖα, τὰ μεταλλεῖα, αἱ σήραγγες ἔχουν διατρήσει ἔδω καὶ ἐκεῖ τὸ ἔδαφος, ἀλλὰ εἰς τόσον μικρὰ θάλα, ὥστε συγκρινόμενα μετὰ τὴν τεραστίαν μάζαν τοῦ πλανήτου μας, αἱ διατρήσεις αὗται νὰ φαίνονται ὡσὰν ἀσήμαντοι κεντῆσεις μίαν καρφίτσας.

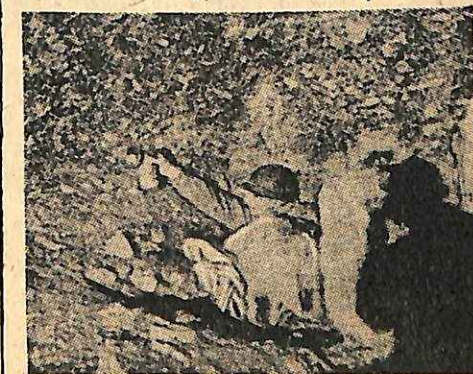
Εἶναι ἄραγε ἀδύνατον καὶ παράλογον — ὅταν λάθωμεν ὑπ' ὅψιν τὴν γενικὴν πρόδοον εἰς τὰ ἄλλα ἐπιπέδα — νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος θὰ ἐπινοήσῃ ἕνα μέσον ὑποχθονίου διεισδύσεως καὶ ταχείας σχετικῶς κυκλοφορίας, ἕν εἶδος κατοικησίου οὐρανοῦς ἐφωδιασμένης μετὰ ἰσχυροῦς διατρητῆς καὶ ἐκσκαφῆς, ποὺ θὰ τοῦ ἐπέτρεπε νὰ διασχίξῃ τὰ ἐνδότερα τῆς γῆς, καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ ἀληθεῖς ὑπογείους ἐκδρομὰς, εἰς θάλα τὰ ὁποῖα θὰ ἦτο δύσκολον νὰ φαντασθῶμεν — ἀφοῦ μάλιστα ἡ ὑπόθεσις περὶ πυριφλεγόνος γῆτιν πυρῆς δὲν ἀπεδείχθη καὶ εἶνε ἀντίθετος πρὸς τὰ πρόσφατα δεδομένα τῆς ἡφαίστειολογίας;

Ἴσως ἡ ἐξερεύνησις αὕτη τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς γῆς νὰ μὴν γίνῃ προτοῦ πραγματοποιηθῇ τὰ διαπλανητικὰ ταξίδια τῶν ὁποίων ἡ δυνατότης ἐμ-

λετήθη καὶ ἐλύθη θεωρητικῶς. Ἐν τοῖς ὅμοις πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ θαθεῖα διεισδύσις εἰς τὸν γηραῖον πλανήτην μας, δὲν δημιουργεῖ ἀσφαλῶς προβλήματα δυσχερέστερα ἐκείνων ποὺ ἀντιμετωπίσθησαν διὰ τὴν κατάκτησιν τῶν αἰθέρων. Τὸ πρόβλημα τῆς πτήσεως οὐρανοῦ «θαυτέρων τοῦ ἀέρος», ἐθεωρήθη ἐπὶ μακρὸν ὡς οὐτοπία ἀνάλογος μετὰ τὸ ἀεικίνητον καὶ τὸν τετραγωνισμόν τοῦ κύκλου καὶ ὅμως τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς, ποὺ τὰ διάφορα ἐπιστημονικὰ δόγματα ἀπεφαίνοντο ἐπισήμως ὅτι ἡ κατανίκησις τοῦ νόμου τῆς θαρῆτος ἀπετέλει μίαν μεγαλοπρεπὴ χίμαιραν, ἀπεγιοῦτο ἡ πρώτη ὑπατάμενη μηχανή.

Ἄν ἡ διεισδύσις εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς γῆς καθυστέρησε, τοῦτο ὀφείλεται ἀσφαλῶς εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ἐξεηλώθη μέχρι τοῦδε ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἑνὸς παρομοίου ἐγχειρήματος. Ἡ ἡμέρα ὅμως αὕτη δὲν ἤμπορεῖ νὰ θρασύνῃ.

Ἦδη, ἡ ἐξάντλησις τῶν εἰς γαίαν θρακα καὶ πετρελαῖον ἀποθεμάτων ἀν-

Ἡ εἰσόδος ἑνὸς φυσικοῦ φρέατος, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ἀφαιρῆσιν μίας πολυπλόκου διακλαδωσέως ὑπογείων στοῶν εἰς τὸ Μαρρακές τῆς Ἀφρικής.

τιμετωπίζεται καὶ ὑπολογίζεται ἀπὸ τοὺς γεωλόγους καὶ τίθενται εἰς ἐνέργειαν νέα μέσα διατρήσεως διὰ τὴν μελέτην τοῦ γήινου φλοιοῦ καὶ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν πλουτοφόρων κοιτασμάτων ποὺ περιέχει. Ἡ γεωφυσικὴ, ἐπιστήμη νέα, ποὺ ἀριθμεῖ θύον ἡμίσεος μόνον αἰῶνος, ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ ὑπεδάφους, θαλασσομένης εἰς ὁρισμένους φυσικὰς ἰδιότητας τῶν διαφόρων στρωμάτων τοῦ ἔδαφους. Διαφοροὶ μέθοδοι, μαγνητικαὶ καὶ σεισμολογικαὶ εἶχον ἦδη παράσχει εἰς τοὺς ἐρευνήτας πολυτίμους ἐν προκειμένῳ ἐνδείξεις. Μία καταπληκτικὴ ὅμως ἀνακάλυψις, τὴν ὁποῖαν ἀγνοεῖ τὸ πολὺ κοινόν, ὀφειλομένην εἰς τὸν Γάλλον σοφὸν Κονράντ Σλουμπερζέ (ἀποθανόντα πρόωρως τὸ 1936), ἐβοήθησε τὴν γεωφυσικὴν νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα γιγαντιαῖον θῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός. Ἡ ηλεκτρικὴ διάτρησις βασίζομένη εἰς τὸν βαθμὸν ἀντοχῆς τῶν θρά-

χων, ἀποδίδει ἀπίστευτα ἀποτελέσματα. Διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς κατορθοῦται ἡ διαπίστωσις εἰς μέγιστα βάθη τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ ὑπεδάφους, μέτρησις τῶν θραχωδῶν περιοχῶν, τῆς μαλακότητος τῶν διαφόρων στρωμάτων, ὑπαρξίς ὑδατίνων ἢ πετρελαιοφόρων κοιτασμάτων, δρυκτῶν, μετάλλων κλπ.

Σήμερον οἱ Γάλλοι μηχανικοὶ τῆς

γότατον μῦθον σχετικὸν μετὰ τὴν ἐνδοτέραν ζωὴν τοῦ πλανήτου μας. Πρόκειται περὶ τοῦ θρύλου ποὺ πιστεύουν οἱ Τάρταροι χωρικοί, οἱ ὅποιοι ἐνὶ καλλιέργειαν τὴν γῆν τῶν, ἀνευρίσκουν συχνὰ σκελετοὺς τεραστίων ζώων. Οἱ πρωτόγονοι αὗτοι φρονοῦν ὅτι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πλανήτου κατοικεῖται ἀπὸ γιγαντιαῖα ζῶα, ποὺ ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ ζοῦν καὶ νὰ κυκλοφοροῦν

Προετοιμασίαι διὰ τὴν κάθοδον εἰς τὸ προσφάτως ἐξερευνηθὲν ὑπόγειον θάλασσαν τοῦ Λόις - Ἀρλ, παρὰ τὴν Λίλλην.

Γεωφυσικῆς Ἑταιρείας, ποὺ ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Κόνραντ Σλουμπερζέ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Μαρσέλ, διευθύνουν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, συνεργεῖα γεωφυσικῶν ἐρευνῶν καὶ ἐπιτυγχάνουν ἀξιοθαύμαστα ἀποτελέσματα. Οἱ μηχανικοὶ αὗτοι, δύνανται νὰ θεωρηθῶν ὡς πρόδρομοι καὶ αἱ ἐργασίαι τῶν προετοιμαζόντων ἀσφαλῶς τὸν δρόμον εἰς τοὺς μέλλοντας ἐξερευνητὰς τῆς γῆτιν σφαίρας, οἱ ὅποιοι, ὡς νέοι Ἰάσωνες, θὰ ἐκκινήσονται διὰ τὴν κατάκτησιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πλανήτου μυθωδῶν θησαυρῶν.

Καὶ ἴσως - ἴσως μάλιστα, αὗται αἱ ἐκστρατεῖαι καὶ αἱ ὑπόγειαι κατακτήσεις νὰ δημιουργήσουν ἀσφαλῶς αὐρὴν διενεῖς ἐριδας καὶ ὑπεδαφικὰς θλίψεις καὶ — ποῖός ξέρεῖ! — πιθανόν καὶ ἕνα ὑποχθονίον πόλεμον...

Ἐν ἀναμονῇ, λοιπόν, τῆς ἀνακαλύψεως τῶν μέσων διὰ τὴν ἐξερεύνησιν τῶν ἐγκάτων τῆς Γῆς — πρέπει νὰ ἐχωμέν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ἀνθρωπίνην μεγαλοφυΐαν — ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ, προτοῦ εἰσελθῶμεν εἰς τὸ κύριον θέμα μας, νὰ ἀναφέρωμεν ἔδω ἕνα περιερ-

εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς. Διασχίζουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ ἐγκατα τῆς ὑδρογείου πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις ἐπιχειροῦντα μακρὰ, ἀνεξάντλητα καὶ μυστηριώδη ταξίδια, μέσα εἰς τὰ ἀβυσσαλεῖα ἐρέθη, ταξίδια ἀσκοπὰ, δεδομένου ὅτι τὰ τέρατα αὐτὰ εἶνε ἀθάνατα.

Τὰ γιγαντιαῖα καὶ μυθολογικὰ αὐτὰ θύνα περιφέρονται διαρκῶς ἀλλ' οὐδέποτε προσεγγίζουν πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἔδαφους. Ἄν ὅμως ἐξ ἀπροσεξίας κανὲν ἐξ αὐτῶν ἀνέλθῃ ἐγγὺς τοῦ φωτός, ἀποθνήσκει καὶ τότε ὁ ἄνθρωπος ποὺ καλλιεργεῖ τὴν γῆν ἀνευρίσκει τὸν σκελετὸν τοῦ παραπλανηθέντος ζώου, θαμμένον εἰς μικρὸν σχετικὸν θάλασσαν.

Αὐτὸς ὁ παράξενος καὶ συγκινητικὸς θρύλος ἐπέτρεψε εἰς τοὺς καθυστερημένους πληθυσμούς τῶν ἀσιατικῶν πεδιάδων νὰ ἐξηγήσονται μετὰ τὸν ἀφελέστερον καὶ ποιητικώτερον τρόπον τὴν παρουσίαν εἰς τὸ ἔδαφος τῶν τῶν ἀπολιθωμένων σκελετῶν τῶν μεγάλων προδικοιδωτῶν τῆς τριτογενούς καὶ πλειο-

καίνου περιόδου: τῶν μαστοδότων, τῶν ἐλεφάντων, τῶν μαμμούθ. Καὶ περιέργως συνέπεια τοῦ θρύλου, οἱ «γιγαντιαῖοι αὐτοὶ ἀρουραῖοι», εἰς τοὺς ὁποίους οἱ Τάρταροι ἔδωσαν τὸ αἰνιγματικὸν ὄνομα «μαμμάντου», ἐνέπνευσαν τὴν ἰδέαν εἰς τὸν Κυβιὲ τὸν δημιουργὸν τῆς παλαιοντολογίας νὰ ὀνομάσῃ «μαμμούθ» τὰ ἐξαφανισθέντα μετὰ τὰ παλαιοζώα, ποὺ πρῶτος ἐμελέτησε καὶ περιέγραψε.

Ἐκ παραλλήλου μετὰ τὸ ζῶον τοῦ θρύλου, ὁ ἄνθρωπος γνωρίζει εἰς πολλὰς περιπτώσεις νὰ εἰσδύῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν γῆν, ὅχι μόνον διὰ τῶν εὐρυχωρῶν στοῶν τῶν σπηλαίων, ἢ τῶν ἀνοικτῶν στομιῶν τῶν φυσικῶν θαλάσρων, ἀλλὰ μετὰ τὸν τρόπον τοῦ «μαμμάντου», τῶν ἀρουραίων καὶ τῶν σκολιῶν.

Μέχρις οὗ ἀνακαλυφθῶν τὰ μηχανικὰ μέσα διὰ τὴν πλήρη ἐξερεύνησιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς γῆς καὶ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν θησαυρῶν ποὺ περικλείει, ἡ ἐρητις ὑπὸ τὴν γῆν ἀποτελεῖ τὸν

Ἡ δυσχερὴς ἐξόδος ἀπὸ τοῦ σπηλαίου Μοντσωνέ (Γαλλία), ὅπου ὑπάρχουν θαυμάσιοι σταλακτίτες.

μόνον τρόπον προκαταρκτικῆς γνωρίμιας τοῦ ἀγνώστου κόσμου ποὺ εὐρίσκεται ὑπὸ τοὺς πόδας μας. Καὶ διὰ τοῦτο, προτοῦ παρασύρωμεν τὸν ἀναγνώστην εἰς μίαν μυθιστορηματικὴν περιπλάνησιν εἰς τὰ ὑπεδαφικὰ σκότη θὰ τοῦ ἐξηγήσωμεν εἰς τὸ πρόσθετον ἔκθετον εἰς τί συνίσταται καὶ εἰς τί χρησιμεύει ἡ ἐρητις ὑπὸ τὴν γῆν.

NORBERT CASTERET.

ΠΩΣ ΕΠΕΒΛΗΘΗΣΑΝ ΟΙ ΑΤΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟΙ

Οἱ ἀτμοστροβίλοι, οἱ ὅποιοι τείνουν νὰ ἀντικαταστήσουν σήμερον τὰς παλαιὰς ἀτμομηχανάς, ἐπενοήθησαν λήγοντος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ Καρόλου Πάρσονς. Ὁ ἐφευρέτης τοὺς ἐχρησιμοποίησεν ἀρχικῶς εἰς τὴν κατασκευὴν μεγάλης ἡλεκτρογεννητρίας, ἡ ἐπιτυχία τῶν δὲ ὑπῆρξε ταύτη, ὥστε ὁ Πάρσονς ἐπίσθη ὅτι θὰ εἶχον εὐρεῖαν καὶ ἐπιτυχὴ ἐφαρμογὴν εἰς τὰ ἀτμόπλοια εἰς ἀντικατάστασιν τῶν τότε ἐν χρήσει ἀτμομηχανῶν. Κατόπιν αὐτοῦ προσέφερε τὴν ἐφευρέσιν του εἰς πολλοὺς ναυπηγικοὺς οἴκους, ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἠδύωθη ὑπ' αὐτῶν τῆς δεούσης προ-

σοχῆς, διέθεσεν ὅσα χρήματα εἶχε καὶ κατασκεύασε μικρὸν σκάφος κινούμενον δι' ἀτμοστροβίλων. Τοῦτο ἐγένετο τὸ 1897 τὴν ἐποχὴν ἀκριβῶς καθ' ἣν ἐπανηγυρίζετο διὰ μεγάλης ἐπιθεωρήσεως τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου ἡ ἐξηκοστὴ ἐπέτειος τῆς βασιλείας Βικτωρίας.

Ὁ Πάρσονς ἔπλευσεν εἰς τὸ Σπίτχαιντ ὅπου ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ ἐπιθεώρησις, ὅταν δὲ ὅλα τὰ σκάφη ἦσαν ἐτοιμα διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν, ἀνεμίχθη μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἤρχισεν ἐλίσσόμενος χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν του τὰ σήματα μετὰ ὁποῖα τὸν ἐκάλουν νὰ ἀπομακρυνθῇ. Τότε διετάχθη ἐν

τορπιλλοδόλῳ νὰ προβῇ εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ μικροῦ σκάφους. Πράγματι τὸ πολεμικὸν ἐτέθη εἰς καταδίωξιν του, ἀλλὰ δὲν κατάρθωσε νὰ τὸ συλλάβῃ λόγω τῆς μειζόνος ταχύτητος τῆν ὁποῖαν ἀνέπτυξε. Οὕτως ἐπεβεβαιώθη μετὰ τὸν ἐπισημότερον τρόπον ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἀτμοστροβίλων, οἱ ὅποιοι εἰσῆχθησαν εἰς τὰ πλοῖα ὡς κινητήριος δύναμις καὶ ὁ ἐφευρέτης τῶν ἐτιμήθη μετὰ τίλον εὐγενείας. Τὸ 1904 ἐναυπηγήθη τὸ πρῶτον μέγα ὑπερωκεάνειον δι' ἀτμοστροβίλων. Σήμερον τὰ μεγαλύτερα σκάφη τοῦ κόσμου, ἡ «Κουὴν Μαίρη» καὶ ἡ «Νορμανδία» κινούνται διὰ στροβίλων ἰσχύος 200.000 ἵππων ἑκάστη.

Τὰ καλικαντζάρια Χριστουγεννιάτικοι θρύλοι

Του κ. ΚΩΣΤΑ ΜΑΡΙΝΗ

Τὰ αίσθηματά του ανθρώπου πάντα είναι ανάλογα με την ήθική και υλική κατάστασή του. Αυτή, σαν ένας ισχυρός μαγνήτης, τὰ διευθύνει και τὰ κανονίζει όλα. Και πραγματικά, σαν είμαστε γεροί, άλλη εντύπωση μὰς κά νει ένα πράμα κι' αλλιώς τὸ ἀντιμετωπίζουμε, σαν ἔχουμε ἀρρώστεια. Κατὰ τὴν ἴδια δόξα μ' ἐξασφαλισμένο τὸ φαγοπότι κάνουμε, δτι τὰς θούλεται, σύμφωνα με τὸ κέφι καὶ τὴ διάθεσή μας. Μὰ πορέβουμε σύμφωνα με τὸ κέφι καὶ τὴ διάθεση τῶν ἄλλων, δταν ἡ διατήρηση τῆς ζωῆς μας ἐξαρτάται ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Ὁ ἀνθρώπος λοιπὸν ποὺ δὲν ἔχει καλὰ κανονισμένη τὴ ζωὴ του δὲν εἶνε σίγουρος γιὰ τὴν «αὐρίο». Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἔχει ὅλο ἀνησυχίες στὸ νοῦ του. Οἱ ἀνησυχίες τοῦ φέρνουνε κάποια διαταραχὴ στὸν ὀργανισμό του, με δύο ἀποτελέσματα: ἡ βλέπει τρομακτικὰ δνειράτα τὴν ὥρα ποὺ κοιμάται ἡ φαντάζεται φοβερά καὶ τρομερά πράματα τότε ποὺ εἶναι ξύπνιος.

Πάνου σ' αὐτὰ στηρίζονται οἱ τρομακτικὲς ἱστορίες, ποὺ μὰς μιλάνε γιὰ μερικά ὕπερφυσικά ὄντα, γιὸ μὰτα μίσος καὶ κακία. Τὰ μισερά καὶ κακόθουλα τοῦτα ὄντα εἶνε τὰ στοιχικά τὰ τὰν λαϊκῶν παραδόσεων, ποὺ ἔχουνε θασανίσει γενεὲς γενεῶν μικρῶν παιδιῶν με διάφορα ὀνόματα καὶ πολυάριθμες καὶ πολυποίκιλες φανταστικές μορφές, ποὺ ἡ μία εἶνε πὺ φοβερὴ καὶ τρομερὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Μέσα στὸ πλῆθος τῶν στοιχείων, ποὺ ἐπιπόνησε ἡ λαϊκὴ φαντασία, εἶνε καὶ τὰ καλικαντζάρια, τὰ φοβερά ὄντα τοῦ Χριστουγεννιάτικου Δωδεκαήμερου. Εἶναι μικροσκοπικά, με κάποιο σωματικὸ ἐλάττωμα τὸ καθένα, με αὐτὰ μακρόστενα σαν τῆς γίδας καὶ γαϊδουρινὸ τὸ ἕνας τους πόδι. Ἔτσι παρασχημαζόμενοι καὶ γιοματῶν κακία γιὰ τοὺς ἀνθρώπους προσπαθοῦνε στὸ δωδεκάμερο διάστημα (25 Δεκεμβρίου ἕως 5 τοῦ Γενάρη) νὰ κάμουν ἀτομικὸ κακὸ στὸν καθένα μὴ καὶ δὲ μισερά να δλον τὸν ἄλλο χρόνο νὰ καταστρέψουνε γενικά ὅλον τὸν κόσμολ

Γιατί, σύμφωνα με τὴς λαϊκὲς παραδόσεις, δλον τὸν ἄλλο καιρὸ ἐπιδιώκουνε τὴν ἀπὸ θεμελιοῦ καταστροφὴ τοῦ κόσμου. Καὶ γιὰ νὰ πετύχουνε τὸ σκοπὸ τους «πελεκᾶνε τὴν κολόνα ποὺ βαστάει τὸν κόσμολ» Μὰ δὲν τὸν θγάνουνε πέρα τὸν κακὸ σκοπὸ τους. Πρὶν κοπῇ πέρα ὡς πέρα ὁ στύλος ἔρχεται ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ καὶ πιά εἶνε λεύτερα νὰ θγοῦνε στὸν «ἀπάνου κόσμολ».

Διομοιράζονται ἀμέτρητα φουστὰ δπως εἶναι καὶ κρύβονται σὲ σκοτεινὰ λαγούμια, σὲ θαλάττοπους, σὲ χαλάσματα, σπηλιὰ καὶ σὲ παρατημένους μύλους. Ἀπ' αὐτὰ δὲ δρητήρια ξεβγαίνουνε μόλις σκοτεινιάσῃ καὶ φτάνουνε στὰ κατοικημένα μέρη. Κυττάζονε νὰ θροῦν ἀνοιχτὰ φεγγίτη,

πὸρτα ἡ καμινάδα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μποὺ κάνουνε μέσα.

Καθὼς εἶναι μικροσκοπικοὶ καὶ μαυροῦδερὸι, μὰ καὶ τὰ χωριάτικα σπίτια δὲ φωτίζονται κατὰ τὴ νύχτα, εἶνε πολὺ εὐκόλο νὰ μείνουν ἀπαρατήρητοι ὡς ποὺ νὰ κοιμηθοῦν οἱ νοικοκυραῖοι. Ἀρχίζει τότε πιά ἡ δικὴ τους θασιλία! Ὅποια σκέψη κατεβῇ στὴ διαστρεμένη φαντασία τους τὴν κάνουν: καταστρέφουνε τὰ ρούχα τῆς προίκας ἡ τὰ γνέματα ποὺ θὰ ὑφάνουν, μαγαρίζουνε τὰ μαγειρικά σκεῦη, τὰ τρόφιμα καὶ τὸ νερὸ, ποὺ θρίσκουνε στὰ θάρελια ἡ στὴς στάμνες. Κοντολογὴς δὲν ἀφήνουνε τίποτα δίχως νὰν τὸ μολέψουν!

Ἡ ἐκδικητικὴ τους μανία στρέφεται κυρίως ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου. Καταστρέφουνε καὶ τὰ γεννημάτα, κολλᾶν ἀρρώστειες στὰ δέντρα καὶ στὰ ζῶα, μὰ τὸν ἀνθρώπο τὸν κυνηγᾶνε ὅπως τ' ἀστροπόβολο τὸν τρικερὴ!

Ἄν πετύχουνε κανένα μοναχό, σὲ δρόμο ἡ σὲ κατὰτόπι, τοὺ κάνουνε χιλία μαρτύρια. Ἐκεῖνα πολλὰ μὰζι κι' αὐτὸς ξεμοναχισμένος δὲν τὰ θγάνει πέρα. Στὴς σχετικὲς παραδόσεις ἀναφέρεται πότε δτι στραθῶσανε τὸν ἕνα, πότε δτι κουφάνανε κάποιον ἄλλο ἡ δτι κάψανε ὀλοσούπιτη τὴ δεῖνα γυναικά!

Κ' εἶναι ἀμέτρητο πλῆθος ἀπὸ δαύτους. Πολλαπλασιάζονται κανονικά σαν τοὺς ἀνθρώπους. Μὰ ἔχουνε κι' ἄλλη πηγὴ, ἐνισχυτικὴ τοῦ ἀριθμοῦ τους: γίνονται καλικαντζάρια καὶ οἱ ἀνθρώποι ποὺ θὰ γεννηθοῦνε τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων! Γιὰ νὰ ξεφύγουν ἕνας τρόπος ὑπάρχει μονάχα: νὰ τοὺς διαβάσουν εὐκὲς καὶ νὰν τοὺς βαφτίσουνε τὴν ἴδια μέρα!

Πρέπει ὅμως νὰ προσέξουν οἱ παπάδες. Γιατί νὰ γίνῃ κανένα λάθος στὴ βάφτισή τότε τὸ παιδί δὲ γίνεται καλικαντζάρος, μὰ ὁ νοῦς του εἶνε ὅλο στὸ κακὸ καὶ ἀνακατᾶνε τοὺς ἀνθρώπους ὅλον τὸν χρόνον, σαν νᾶναι ὁ ἴδιος ὁ ἐορκισμένος! Στὸ διάστημα τοῦ δωδεκαήμερου γίνεται σωστὸ, στήτὸ καλικαντζάρη!

Μὰ καθὼς εἶνε γνωστὸ σὲ κάθε ἀνάποδο θὰ θρεθῇ καὶ τ' ἀντίδοτό του. Ἔτσι καὶ γιὰ τὰ καλικαντζάρια εἶνε θρεθῇ πολλὰ, διαφορετικὰ σὲ κάθε τόπο καὶ ἀνάλογα με τὴν παραγωγή καὶ τὰ μέσα τῆς ζωῆς τους. Ἀπὸ τὰ πὺδ συνηθισμένα καὶ πανελλήνια σχεδὸν ἀντίδοτα θεωροῦνται: ἡ μυρουδιά τοῦ χαμολίου, ἡ θρώμα τοῦ παλιοτσάρου, τὰ δέντρινα δαυλιά καὶ τῆς νιταῖας (ἀγριοκερασιάς) τὸ ξύλο. Ἡ μυρουδιά ποὺ θγάνει τὸ καθένα τους εἰδικά, δταν τὸ θάλουνε σὲ φωτιά, διώχνει τὰ καλικαντζάρια. Μάλιστα τὸ χαμολιὸ καὶ τὸ παλιοτσάρουχο τὰ διώχνει ὅχι μόνο ἀπὸ ἕνα σπῆτι, μὰ κι' ἀπ' ὅλοκληρο τὸ χωριό, ποὺ τὰ καίνε. Αὐτὸ δείχνει ἐκεῖνο ποὺ λένε τὰ ἴδια «τᾶναθεματισμένα»

σαν καταριοῦνται!

«..... μὺρλίζει ἐδῶ;

— Νὰ χαθῇ τέτοιο χωριό!...»

Γι' αὐτὸ καὶ οἱ χωριανοὶ προμηθεύονται ἀπὸ τὴν παραμονὴ τοῦ δωδεκαήμερου τοῦ χαμολιοῦ τὴς ρίζες. Τὰ παλιά χρόνια τὴς ἔβγαναν καὶ τὴς ἔφεραν με πάνδημα τραγοῦδια καὶ γλέντια.

Ἀπὸ τὸ καλοκαίρι πάλι κρατοῦσαν τὰ παλιοτσάρουχα, δὲν τὰ πετοῦσαν. Γιὰ τέτοιον καιρὸ εἶχανε καὶ τὰ δέντρινα δαυλιά, ποὺ ἡ φωτιά τους καίει σαν κοκκινισμένο σίδερο.

Μὰ κ' ἔτσι «πᾶντοπιο καὶ πανέτοιμοι» δὲν ξεθαρέθουν. Ἄδικα διαλαλοῦσε ἡ παροιμία — ἐντολὴ τῶν παλιῶν στοὺς νεώτερος: — «Ὅυτε τὸ διάβολο ν' ἀπαντήσης οὔτε τὸ σταυρὸ σου νὰ κάμης!»

Γιὰ νᾶναι σίγουροι λοιπὸν κλειοῦνε καλὰ πόρτες καὶ παραθύρια, σφαλᾶνε τοὺς φεγγίτες καὶ θᾶνουν ἕνα σταυρὸ στὴς καμινάδες. Ἔτσι πιά δὲ μπορεῖ κανένα δεξαποδὸ νὰ μπῇ μέσα στὸ σπῆτι...

Φυσικά ὁποῖος ἐξετάσει προσεχτικὰ τὴς διαφορὲς λαϊκὲς παραδόσεις γιὰ τὰ καλικαντζάρια καὶ γιὰ δτι κακὸ κάνουνε στοὺς ἀνθρώπους καθὼς καὶ γιὰ τὰ μέσα, ποὺ θρεθῇκαν γιὰ τὴν καταπολέμησή τους, θὰ διαπιστώσῃ δτι μέσα στὴς ἐνέργειές τους ὑπάρχουν ἀνακατωμένα περιστατικά καὶ πονηριές ποὺ ἐφαρμόστηκαν στὰ ἐγκλήματα τῶν περασμένων αἰώνων. Ὅπως ἔνας ἔρριχνε δηλητήριο στὸ ποτήρι τοῦ ἐχθροῦ του, ἔτσι καὶ τὰ καλικαντζάρια μολέδουνε τὸ νερὸ τῆς στάμνας ἀπ' ὅπου θὰ πιοῦν οἱ ἐχθροὶ τους!

Καὶ στὰ μέσα τῆς ἀποτροπῆς θὰ θροῦμε κάτι ἀπὸ τὰ μέτρα ποὺ πῆρε τὸ ἀνθρώπινο ἄτομο στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τοῦ κακοῦ εἴτε ἀπὸ ἀνθρώπους προερχόταν εἴτε ἀπὸ τὴ φύση.

Ἀκόμα ὅσο κι' ἂν διαφέρουν οἱ σχετικὲς παραδόσεις ἀπὸ τόπο σὲ τόπο κι' ἂν θρίσκουμε ἀσυμφωνία στὴς λεπτομέρειες ὅμως τὸ βασικὸ εἶνε δτι σὲ ὅλα τὰ μέρη ἔχουμε φορτωμένο στὸ σῶμα τους τὰ δικά μας σωματικὰ ἐλαττώματα (κουτσαμάρα, στραθωμάρα, παραλυτικὸν κλπ.) καὶ στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου!...

Μ' ἄλλους λόγους ἂν δὲν ὑπῆρχε τὸ γαϊδουρινὸ τους πόδι μποροῦσε νὰ λαθέψῃ κανεὶς καὶ ν' ἀνακατέψῃ με τοὺς ἀνθρώπους τὰ φανταστικά ἐκεῖνα ὄντα. Καὶ τότε θ' ἀνακαλύψαμε τὴν ἀλήθεια: δτι ἐκεῖνο ποὺ θασανίζει τὸν ἀνθρώπο εἶνε κάποιοι ἄλλοι ἀνθρώποι, φορτωμένοι ὅλα τὰ ἀνθρώπινα ἐλαττώματα καὶ τὴς κακίες. Καὶ γιὰ τί ὅλα; Γιὰ ποῖδ κέρδος; Γιὰ τὴν ἀτομικὴ εὐτυχία! Μ' αὐτὴ δὲν ἔχει πλήρωση παρὰ μόνο μέσα στὴ συνολικὴ εὐημερία!...

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ ΤΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Γνωρίζομεν ἐκ τῶν προηγουμένων δτι ὁ ἀνθρώπος τῆς Παλαιολιθικῆς ἐποχῆς, καὶ εἰδικότερον ὁ τότε καλλιτέχνης, ἐλάμβανεν ὡς πρότυπα τῶν καλλιτεχνημάτων του τὰ ζῶα καὶ ἡγνῶει τὰ πρότυπα τοῦ φυσικοῦ βασίλειου. Τοὺς σημαντικοὺς λόγους τῆς τοιαύτης προτιμήσεως καθὼς καὶ τὴν σημασίαν τῶν ἀπεικονίσεων, ἐξηγήσαμεν ἤδη. Ἐπίσης ὅμως ἀνεφέραμεν δτι, παρὰ τὴν πληθύν τῶν ζωῶν προτύπων, ἀνευρέθη πληθώρα γεωμετρικῶν σχημάτων, καθὼς ἐπίσης καὶ παραπλησίον ἄλλων σχημάτων, ὡς τὰ περίφημα ἐκεῖνα «X», τὰ «A», τὰ ὡς Ἑλληνικά «E» καὶ τέλος διαφόρων εἰδῶν Σταυροί.

Νῦ ἴσαν ἀρὰ γε τυχαῖαι αἱ διακοσμήσεις αὐτὰ τῶν τοιχωμάτων τῶν σπηλαίων; Ἐπὶ πολλὴν καιρὸν ἐπιστεῦθη καὶ αὐτὸ, ἀπεδόθησαν δὲ τὰ τοιοῦτου εἶδους διακοσμητικὰ εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν ἐνστικτον τοῦ πρωτογόνου ἀνθρώπου. ὅστις, δὲν ἤδυνάτο νὰ προβῇ εἰς ἀναπαραστάσεις ἡ προσωπογραφίας ἐκ προτύπων, ἐσχεδίαζε τὰ τοιαῦτα ἀπλά σχήματα, ὡς συχνὰ συμβαίνει καὶ σήμερον ἐν τῇ λαϊκῇ τέχνῃ ἡ εἰς τὰ πρόχειρα ἰχθυογραφήματα τῶν παιδίων, ποὺ σχεδιάζον εἰς τὰ τετράδια ἡ εἰς τὰ διδύλια τῶν κατὰ τὰς στιγμὰς ἀπροσεξίας, ὁπότε φαίνεται δτι κυριαρχεῖ τὸ πρωτόγονον καλλιτεχνικὸν ἐνστικτον.

Ἡ εὐκολία αὐτὴ ἐξηγήσει ἡσυχάσεν ἐπὶ καιρὸν τοὺς ἐρευνήτας.

Ὅμως συνέβη, νὰ ἀνευρεθοῦν παρόμοια σχήματα, εἰς «τοιχογραφίας» ἡ μαργρίων τῆς Πολωνίας, ἡ δὲ ὁμοιότης ἦτο καταπληκτικὴ. Ἦτο καταπληκτικὴ ἡ ὁμοιότης, ὅχι θεβαίως ὅσον ἀφορᾷ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀπλοῦν καὶ τὸ ἄλλο γεωμετρικὸν σχῆμα, ἀλλὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐνὸς μετὰ τοῦ ἄλλου, ἐπίσης δὲ τὴν διάταξιν τῶν συντεταγμένων γραμμῶν, τῶν Σταυρῶν, τῶν «Ψηφίων» κτλ. Καὶ τότε ἐγεννήθη πραγματικῶς ἀγωνιώδης διὰ τοὺς ἀνθρωπολόγους τὸ πρόβλημα. Ἐὰν δὲν ἴσαν τυχαῖα καὶ μοιραῖα τὰ σχήματα αὐτὰ, τί λοιπὸν ἴσαν; Ἐὰν ἔλιν ἐπιγραφῇ ὀρισμένον σύστημα εἰς τὴν σύνταξιν τῶν, ἀσφαλὲς κατὰ τὰ ἐσθιμῶν κατὰ ἐνδιαφέρον, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς ἦνοιγε μίαν νέαν ἀγνωστον σελίδα τῆς μακρινῆς ζωῆς καὶ τῶν σκέψεων τῆς Παλαιολιθικῆς Ἀρχαιότητος.

Πράγματι περὶ τοιοῦτου τινὸς ἐπρόκειτο, ὑπῆρχε δὲ ἡ ἀξία τῆς ἀνακαλύψεως κατὰ πολὺ ἀνωτέρα ἀπὸ δτι ἐνομίζετο ἐκ πρώτης ὄψεως.

Ὅταν, κατόπιν πολλῶν δοκιμῶν, τὰ ἀντίγραφα τῶν ἰχθυογραφημάτων αὐτῶν συνημολογήθησαν, παρετηρήθη δτι διὰ τῆς συναρμολογήσεως προκύπτει ἡ εἰκὼν — κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἥτεον σχηματικὴ καὶ ἰδεοπλαστικὴ — ... ζωὸν τινός.

Συγκρίσεις με ἀναλόγους συνδυασμοὺς εὐρημάτων τῆς Πολωνίας ἐπεβεβαίωσαν τὴν ἀντίληψιν αὐτήν. Ἀκόμη, ἀπὸ σχετικὰς ὁμοιογίας ὀρισμένων συγγένων ἀνθρώπων εἰς πρωτογόνους φυλάς, ἐπεβεβαίωθησαν καὶ τὰ κατωθὶ πορίσματα. Δεδομένου λοιπὸν δτι τὰ γεωμετρικὰ ἐκεῖνα σχήματα δὲν ἴσαν τυχαῖα, ἐγεννήθη τὸ ἐρώτημα: Διὰ τί νὰ κομμᾶντιζέ-

ται; οὕτω πως τὸ ζῶον, καὶ νὰ ἀναπαρίσταται «διαλελυμένον»;

Ἡ ἀπάντησις ἦτο, δτι ἐπρόκειτο περὶ ἀναπαραστάσεων ζῶων «μυστικῶν». Δηλαδή αἱ ἀναπαραστάσεις ἔπρεπε νὰ τηρηθοῦν μυστικά, ἔστω καὶ ἐὰν τὸ πρότυπον ἦτο συνηθέστατον.

Ἡ φαινομενικῶς ἀσήμαντος αὐτὴ λεπτομέρεια — κάθε ἄλλο παρὰ ὀφειλομένη εἰς ἰδιοτροπίαν — ἀνοίγει ἀπεράντους ὁρίζοντας εἰς τὴν κοινωνιολογίαν καὶ τὴν θερηκειολογίαν. Διὰ νὰ τηρῶνται κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν μυστικὰ τὰ ἰχθυογραφήματα ζῶων κατὰ τὰ ἄλλα κοινῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, αὐτὸ σημαίνει δτι ὑπῆρχε φόβος... κλοπῆς ἡ ληστείας. Ὑπῆρχε δηλαδή φόβος νὰ κλαπῇ ὅχι αὐτὴ ἡ εἰκὼν, ἀλλ' ἡ ἰδέα τὴν ὁποίαν ἀπεικόνιζεν. Ἀλλὰ ποῖοι θὰ ἦτο δυνάτον νὰ ἴσαν οἱ ἐνδεχόμενοι κλέπται ἰχθυογραφημάτων, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν τότε ἐποχὴν, ὁπότε δεβαίως δὲν ἤδυνάτο νὰ τεθῇ ζήτημα «εὐρεσιτεχνίας» ἡ «πνευματικῆς ἰδιοκτησίας», ὡς συμβαίνει σήμερον μετὰ τὰς μεθόδους νεωτερισμῶν;

Οἱ περιέργοι κλέπται καὶ λησταὶ δὲν ἦτο θεβαίως δυνατόν νὰ εἶναι οὔτε φίλοι, οὔτε ἀδιάφοροι πρὸς τὴν «συγκάτρικον» ὁλότητα. Θὰ ἴσαν ἀσφαλὲς ἐχθροί, προφανῶς δὲ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων τῆς ὁλότητος, καὶ συνεπῶς ἔνοι, ἡ ἀκριβέστερον ἐπιδρομεῖς.

Ἰδοὺ λοιπὸν, ἀνοικταί — κατὰ τὸ μέτρον τοῦ δυνατοῦ — αἱ σελίδες τῆς πολεμικῆς ζωῆς καὶ ἱστορίας τῶν τότε προ-

Ο ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΔΑΜΑΝΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ

Τὸ Ἀμστερνταμ τῆς ὀλλανδίας εἶνε, ὡς γνωστὸν, τὸ μεγαλύτερον παγκόσμιον κέντρον κατεργασίας καὶ ἐμπορίου τῶν ἀδαμάντων. Τελευταίως ἐπιχειρήσεις ἐβρεύουσιν αὐτοὶ εἰσάγαγεν εἰς τὴν ἀγο-

ρὰν εἰδικὸν ὄργανον πωλοῦμενον ἐντὸς οἰκιδίων, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ καθαρῇ τοὺς πολυτίμους λίθους καὶ τὰ πολυτίμα μέταλλα τῶν κοσμημάτων καὶ νὰ ἀποδίδῃ εἰς αὐτὰ τὴν ἀμυρνοθεῖαν συνεπείᾳ ἀναθαρσίων λάμπων τῶν. Τὸ φιαλίδιον ἔχει καὶ μικρὰν δούρτσαν μετὰ τὴν ὁποίαν ἐπαλείφεται τὸ ὄργανον.

γόνων. Καὶ εἶναι εὐγλωττοὶ αἱ σελίδες αὐταί, διότι τὰ ἐν λόγῳ σχήματα δὲν προέρχονται πάντοτε ἐκ τῆς ἰδίας χειρὸς ἡ ἐκ τῶν χειρῶν τῆς αὐτῆς φυλῆς. Εὐρίσκομεν «διορθώσεις» ἐπὶ τῶν προτύπων, προσθαφαίρεσεις, ἀκόμη καὶ γενικὰς μεταβολὰς, ὅπερ σημαίνει δτι πολλοὶ χεῖρες ἐπέρασαν ἀπὸ αὐτοῦ καὶ ὅλαι αὐταὶ ἀφῆκαν τὰ ἀποτυπώματά των. Ἀλλὰ τὸ ἀρχικὸν πρόβλημα ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενον. Διὰ τί αἱ μυστικαὶ ἀπεικονίσεις; Διὰ τί ὁ φόβος τῆς κλοπῆς τῆς ἰδέας ποὺ ἀπεικόνιζον;

Παρόμοιον φόβον καὶ ἄλλον τόσον μυστικισμὸν δέλομεν εἰς συγκεκριμένους θερηκειάς. Πλησιέστερον πρὸς ἡμᾶς εὐρίσκομεν, ἡ θερηκειὰ τοῦ Ἰσραὴλ μᾶς πληροφορεῖ διὰ τῆς Ἁγίας Γραφῆς, δτι τὸ ὄνομα τοῦ Ἀδωνάι, τοῦ Αἰωνίου — δηλαδή — ἦτο ὅχι μόνον ἅγιον καὶ ἱερὸν, ἀλλὰ καὶ ἀρρητόν ἀνεκφραστον καὶ ἀφατον. Δὲν ἤδυνάτο δηλαδή καὶ δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ προσφέρῃ τις τὸ σεπτὸν ὄνομα τοῦ Ἰαχβὲ ἡ Ἰεχωβά, Θεοῦ τῆς Βίβλου. Ἡ ρητὴ καὶ αὐστηρὰ αὐτὴ ἀπαγόρευσις ὀφειλετο, ὡς γνωστὸν, εἰς τὸν φόβον μή... κλέψουν οἱ ἐχθροὶ καὶ οἱ ἐπιδρομεῖς τὴν ὀνομασίαν τοῦ Ὑψίστου, ὁπότε δύο τινὰ θὰ συνέβαινον. Ἡ ὁ ἐχθρὸς θὰ κατέστρεφε τὸ ὄνομα, ἡ θὰ τὸ ἐδεβήλωνεν ὁπωσδήποτε, ἡ τὸ πολὺ χειρότερον, θὰ τὸ κατέκατε καὶ αὐτὸ, θὰ τὸ ἐκαμινεν ὄνομα τοῦ ἰδιοῦ τοῦ Θεοῦ, ὁπότε οὔτε λίγο οὔτε πολὺ θὰ ὁμοιοποιεῖτο τὸν ἴδιον Θεὸν ὡς προστάτην τὸν πλέον. Αὐτοῦ εὐρίσκεται ἡ ἰδέα τῶν γεωμετρικῶν σχημάτων τῆς Παλαιολιθικῆς ἐποχῆς. Εὐρίσκομεθα λοιπὸν, εἰς περιόδους ἐπιδρομῶν, εἰς περιόδους λεηλασιῶν... ἰδεῶν; ἰδεῶν θερηκευτικῶν.

Εἶχον λοιπὸν ἤδη συγκεκριμένην θερηκειάν οἱ πρωτόγονοι ἐκεῖνοι; Κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦτεον, ναί. Διότι, καὶ ἐὰν ἀκόμη δὲν δύνάται νὰ γίνῃ λόγος περὶ θερηκειᾶς ὑπὸ τὴν ἀνεπτυγμένην αὐτῆς ἐννοίαν, δὲν ὑπάρχει ἐν τούτοις ἀμφιβολία, δτι πρὸνέται περὶ πρωτογόνου «ἀνιμισμοῦ», περὶ πρωτογόνου ψυχισμοῦ ἡ πνευματισμοῦ. Πρὶν λατρεῖσθαι τὸ πνεῦμα τῶν προγόνων του, ὁ ἀνθρώπος ἐλάτρευσε τὸ πνεῦμα τῶν ζῶων. Αὐτὸ διαφαίνεται ἐκ τοῦ δτι ἀνευρίσκομεν τοιαύτας παραστάσεις καὶ πρὶν ἀκόμη ἐπιγραφῇ ἡ ἐννοία τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ὅπου ἐπεκράτησεν ὡς ἐθῖμον ἡ... προγονοφασία, διατηρηθεῖσα ὡς ἱερὰ παράδοσις. Καὶ ἐκεῖ ὅπου οἱ πρωτόγονοι ὡς ὕψιστον ἱερὸν καθήκον ἐθεώρουν τὴν... καταδεδόχισιν τῶν πατέρων των.

Ἀλλὰ ποῖων ζῶων τὸ «πνεῦμα» ἡ «ψυχὴ» ἐλάτρευεν ἐν πρώτοις ὁ ἀνθρώπος τῆς Παλαιολιθικῆς ἐποχῆς; Τῶν ζῶων ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐθεώρησεν ὡς προγόνους τῆς φυλῆς του. Ἐπρόκειτο εἴτε περὶ ζῶων εὐεργετικῶν, χάρις εἰς τὰ ὁποῖα ἐστρέφετο, εἴτε ἀκόμη περὶ ζῶων τρομακτικῶν, κακοποιῶν, θηρίων κτλ. εἰς τὰ ὁποῖα ἀπεδίδετο μεγάλη δύναμις.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὶ σημαίνει τὸ «Ψηφίον»

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ

Συνεχίζομεν, τὰ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ καὶ βάσει τῆς νεωτέρας στρατιωτικῆς πολεμικῆς κριτικῆς γραφέντα ἤδη εἰς τὰ προηγούμενα περὶ τῆς κοσμοϊστορικῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης.

Καὶ πρῶτον ὁ λόγος περὶ τοῦ αἰφνιδιασμοῦ. Δὲν θὰ ἐπανέλθωμεν θεοαίως ἐπὶ τῶν ὧσων ἐπ' αὐτοῦ εἰπομέν, ἀλλὰ ὡς ἔχωμεν πάντοτε ὑπ' ὕμιν μας ὅτι τὴν πρωΐαν τῆς 17ης Μεταγχεινιδίου (12ης Σεπτεμβρίου), οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Σάκαι ἀνέμενον ὀλιγώτερον πάσης ἡμέρας τὴν ἐκ μέρους τῶν Ἀθηναίων ἐπιθεσιν. Τὸ δεύτερον πραγματικῶς μεγαλοφυῆς μέτρον τοῦ Μιλτιάδους ὅπως ἀποφύγῃ τὴν κατατόξευσιν συνίστατο, ὡς εἶδομεν εἰς τὴν πρωτοφανῆ ἐκείνην ἀραιώσιν τοῦ μετώπου με βάθος ὀκτὼ τὸ πολὺ ἀνδρῶν ἀνὰ τὰ δύο κέρατα, καὶ τριῶν μόλις κατὰ τὸ κέντρον. Ἀλλὰ αὐτὸ ἦτο ἀπλὸς καὶ μόνον μία ἀπαρχὴ ἢ μᾶλλον μία προετοιμασία — στρατηγικῆς, τακτικῆς καὶ ψυχολογικῆς φύσεως — ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ σῶμα με σῶμα ἐπαφῇ μετὰ τοῦ ἀντιπάλου. Ἡ καὶ αὐτὴ ἐπιτυχία ἐξηρτάτο τῶρα ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὅλου ἐλιγμοῦ πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ πρώτου ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ. Ὑπῆρξεν δὲ αὐτόχρημα ἀριστοτεχνικὴ ἢ ἐκτέλεσις αὕτη τοῦ ἐλιγμοῦ.

Με οὐραγούς τοὺς δούλους οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τῶν συμμάχων τῶν ἡρχισαν νὰ ὑπερβῶσιν τὰς τάφρους καὶ τὰ χαρακώματα τοῦ στρατοπέδου τῶν ἐν πληρεὶ ἡμερίᾳ καὶ ἀπολύτῳ σοβαρότητι. Κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τρόπον, κατῆλθον ἀρκετὸν μέρος τῶν πλαγίων τῶν ὑψωμάτων τοῦ Ἡρακλείου.

Οἱ Πέρσαι ἀντιλαμβάνονται φυσικὰ τὴν κίνησιν, καταλαμβάνει κατὰ πληγεῖς τοὺς ἐπιτελεῖς τῶν, ἐκδηλοῦται ἡ πρώτη δυσφορία κατὰ τοῦ Ἰππίου, ὁ ὁποῖος ἐπιμένει ἀκόμη ὅτι οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων... παρεφρόνησαν καὶ ὀδηγοῦν τὸν στρατεύμα των πρὸς θεβαίαν σφαγὴν. Χάρις εἰς τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πολυτελούς Δάτιδος, ἡχεὶ ὁ συναγεμῶς εἰς τὸ θαρβαρικὸν στρατόπεδον καὶ οἱ ἐχθροὶ προλαμβάνουν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον νὰ διαταχθῶν εἰς τάξιν μάχης. Ἡ μεμετρημένη πορεία τῶν Ἑλλήνων, ἀφῆκε θεοαίως ἕνα ὀρισμένον χρονικὸν περιθώριον πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ἡ πλήρης δὲ ἀντίθεσις τοῦ τρόπου αὐτοῦ τῆς ἀπαρχῆς τῆς πορείας δὲν ἀφήνει ἀμφιβολίαν ὅτι ἐσκεμμένως ὁ Μιλτιάδης ἔδωκεν ὀλίγον τινα καιρὸν εἰς τὸν ἀντίπαλον ὅπως συνταχθῇ. Ἡ ἐντελὴς ἐξ ἀπροόπτου ἐπιθεσις θεβαίως θὰ ἐπετύγχανεν ἀκόμη περισσότερο ἐάν ἐγένετο κατὰ τὴν σεληνόλουστον ἄλλως τε νύκτα — ἦτο παραμονή, ἀν' ὅχι προπαραμονή πανσελήνου. Ἀλλὰ ἀκριβῶς αὐτὸ ἤθελε νὰ ἀποφύγῃ ὁ Μιλτιάδης.

Ἡ σύγκυσις εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἐχθροῦ θὰ ἦτο τῆς ἐκτάσεως, ὥστε ἀσφαλὲς θὰ μετεδίδετο καὶ εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἀθηναίων. Ὁ δὲ Μιλτιά-

δης, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζεν πολὺ καλὰ τοὺς Πέρσας καὶ τοὺς Σάκας, δὲν ἠγνόει ὅτι οἱ θάρβαροι μεταβάλλονται εἰς πραγματικὰ θηρία, ὅταν τοῖς ἀφαιρεθῇ ὁ χαλινὸς τῆς πειθαρχίας καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ ἀμυνὰ τῶν ἀποκτῇ ἕνα σημαντικώτατον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν: τὴν προσωπικὴν ἐνὸς ἐκάστου σωτηρίαν. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ὁ Μιλτιάδης, παρὰ τὸ καταπληκτικῶς ἀνίστον τῶν δυνάμεων, ἠθέλε μάχην ἐκ παρατάξεως, καὶ ὅχι ὡς θὰ ἐλέγομεν ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον... «καυγὰν», διὰ συγκεχυμένης συμπλοκῆς. Τούς δίδει λοιπὸν ὅλον τὸν καιρὸν νὰ συνταχθῶν, παρ' ὅλον ὅτι ἀκόμη οὔτε καὶ τῶρα οἱ θάρβαροι δύνανται νὰ ἐξηγήσων περὶ τίνος πρόκειται.

Ἀλλὰ ὅταν τὰ ἀθηναϊκὰ στρατεύματα πλησιάζουν τὸν ἐχθρὸν εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τοῦ χιλιομέτρου, ὁ Μιλτιάδης δίδει τὸ σύνθημα καὶ, ὡς ἕνα σῶμα, τὸ ὅλον στρατεύμα ἐξορμᾷ ἀκάθεκτον με οὐρανομήκεις λαχάς, ἀλαλαγμούς καὶ ὁμοφρονίαν παιάνος.

— «Ἡθῆ!... Ἡθῆ!... Ἡθῆ! Ἀλαλά!...»
Αὐτὸ ἦτο τὸ περίεργον πολεμικὸν τῶν σύνθημα, ἡ μυριόστομος κραυγὴ καὶ ὁ παιάν τῆς μάχης. Ἐγίναν κατὰ καιροὺς σπουδαῖαι συζητήσεις ἐπὶ τῆς ἀπροσμένου αὐτῆς ἐπικλήσεως τῆς «Ἡθης», δεδομένου ὅτι φυσικώτερον θὰ ἦτο νὰ ἐπεκαλοῦντο ἄλλην θεότητα καὶ ἰδίως τὴν πολιούχον τοῦ Ἀστεως Ἀθηνᾶν. Ἰσως νὰ μὴ εἶνε τὸσον ρωμαντικὴ ὅσον φαίνεται ἡ δοθεῖσα κατὰ τὴν ἐξήγησιν περὶ τοῦ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον πλήρη συνείδησιν κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ὅτι ἐκπροσωποῦν τὴν Μοῖραν καὶ τὸν πεπρωμένον τῆς ἀθανάτου Ἑλλάδος, ἡ ὁποία δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ζήσῃ ἄλλως εἰμὴ ὡς... αἰωνία νεότης. Καὶ δι' αὐτὸ, ἡ κρίσιμος καὶ ἀγωνιώδης ἐκείνη αὐγὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἐνσαρκουμένη κατὰ τὴν ἀγωνιώδη καὶ κρίσιμον ἐκείνην στιγμήν εἰς ὅτι ἀνδρικὸν καὶ ἐπίλεκτον εἶχον νὰ παρουσιάσων αἱ Ἀθῆναι, δὲν εὐρήκεν ἄλλον ἀλαλαγμὸν, ἀπὸ τὴν μονολογικὴν αὐτὴν ἐπίκλησιν τῆς θεᾶς τῆς αἰωνίου νεότητος.

— «Ἡθῆ!... Ἡθῆ!... Ἀλαλά!...»
Πέρσαι, Σάκαι, σύμμαχοι τῶν εἶνε ἀπολύτως πεπεισμένοι τῶρα ὅτι ἔχουν νὰ κάμουν με... μανιακοὺς καὶ με παρὰ φρονας. Καὶ ἐτοιμάζονται διὰ νὰ ὑποβληθῶν εἰς τὸν κόπον μιᾶς ὁμαδικῆς σφαγῆς.

Ἀλλὰ...

Οἱ «παράφρονες» αὐτοὶ εἶνε — ἡ ἀκρίβειότερον φαίνονται — μὴ ἡ ἀδελφία, λόγῳ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ μετώπου, ὡς εἶδομεν. Καὶ ἡ σφαγὴ τὴν ὁποίαν ἐτοιμάζον οἱ Πέρσαι, δὲν φαίνεται νὰ εἶνε τὸσον ἀκοπος.

Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον, τὸ ἀρχηγεῖον διατάσσει «καταιγισμούς» καὶ τεραστίως ἐκτάσεως — ὡς θὰ ἐλέγομεν σήμερον — «θεριστικὰς βολάς» ἀπὸ μέρους τῶν ἀπειραρίθμων ἰξοτόων. Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶχε προβλέψει ὁ μέγας ἐκείνος «καπετάνιος» ὁ Μιλτιάδης. Καὶ ὅλα ἔγιναν κατὰ τρόπον

ἀκριβῶς τοιοῦτον ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ ἡ φθορὰ ἐμφύχου ὕλικου πρὸ τῆς ἐπαφῆς. Ἐνῷ λοιπὸν σχηματίζουν νέφος ὀλόκληρον τὰ ἐσφεδονίζοντα θέλη, οἱ ἐπιτιθέμενοι, ὅσον περισσότερον πλησιάζουν, τόσο γίνονται ὀρμητικώτεροι. Καὶ τόσο περισσότερον ἀντίπαλος τοῦ παιάνος τῶν δυνεὶ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν πεδιάδα.

Τὸ «σκόρτσον» — δὲν ὑπάρχει παραστατικώτερα λέξις διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν πρώτην ἐκείνην σύγκρουσιν — τὸ σκόρτσον λοιπὸν τῆς ἐπαφῆς ὑπῆρξε τὸσον τρομερὸν, ὅση καὶ ἡ κατάπληξις τῶν Περσῶν πού ἔβλεπον ὅτι τὰ θέλη τῶν πηγαίνων χαμένα — διερχόμενα ἀνὰ τοὺς ἀραιοὺς στίχους — καὶ κάρτε ἄλλο παρὰ σαφῶνους τοὺς ἐπερχομένους. Οἱ μαστιγοφόροι θαμποῦνοι ὀρχίζον ἤδη τὸ πειθαναγκαστικὸν τῶν ἔργων, προτρέποντες διὰ μαστιγώσεων τοὺς θαρβαροὺς στρατιώτας νὰ προχωρήσων εἰς τὴν μάχην.

Οὕτως ἐγένετο ἡ πρώτη ἐπαφῇ. Ὁ Δάτις, ἀποδίδων — δικαίως ἄλλως τε — ἐξαιρετικὴν σημασίαν εἰς τὴν πειθαρχημένην διεξαγωγὴν τῆς μάχης, ἀπατάται διὰ πρώτην φοράν καθ' ὅλην τὴν μακράν αὐτοῦ στρατιωτικὴν σταδιοδρομίαν. Διότι, ἐάν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐπεκράτει σύγκυσις ἀνὰ τὰς περσικὰς τάξεις, θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀντιμετωπίσων οἱ Ἀθηναῖοι ἀλλόφρονος ἀντιπάλους κατ' ἀναλογίαν τοῦλάχιστον ἐνὸς πρὸς ἕξ, ἀν' ὅχι ἐνὸς πρὸς δέκα. Ὅσον αὐστηροτέρη ἦτο ἡ πειθαρχία τῶν Περσῶν, τόσο ἀνετώτερον ἐμάχοντο οἱ Ἀθηναῖοι. Ἀλλὰ ὑπῆρξε στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀπαράδατος ἀρχὴ τῆς πειθαρχίας ἀσφαλῶς θὰ εἶχε νὰ ἀναπτρέπτα εὐεργετικὰ τῆς διὰ τοὺς Πέρσας ἀποτελέσματα. Εἶνε τῶρα ἡ κρίσιμος στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ὑπερφαλάγγις τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων φαίνεται ἀναπτρέπτα «δὲν περιφρονεῖ τις εἰς μάτην τὸν νόμον τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἀριθμοῦ» — ἔγραφε κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα Γερμανὸς τακτικὸς, ἀναφερόμενος εἰς τὴν κυρίαν φάσιν τῆς μάχης τοῦ Μαραθῶνος. Οὐδεὶς ἄλλος πλὴν τοῦ Μιλτιάδου θὰ προελάμβανε τὴν ὑπερφαλάγγιν.

Οἱ Πέρσαι ἔχουν πλέον ἀντιληφθῇ τὸ στρατήγημα. Γνωρίζουν φυσικὰ — ἀφοῦ εὐρίσκονται εἰς ἐπαφὴν καὶ μάχονται — ὅτι τὸ βάθος τοῦ κέντρου δὲν ὑπερβαίνει τοὺς... τρεῖς ἀνδρας, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα ὁ εἰς εἶνε δοῦλος, ὑπασιστής ἢ «ψιλός».

Καὶ εἰς μὲν τὰ δύο κέρατα, ὅπου ἡ τοξεία ἀπεδείχθη ἀτελέσφορος, ὁ ἀγὼν σῶμα με σῶμα θάνατος εἰς τὸν κατὰ κόρον τῆς ὁρμῆς του. Ὁρμητικὸν ὀπλισμένοι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἀπολύτως κάτοχοι τοῦ χειρισμοῦ τῆς πανοπλίας τῶν — ἡ ὁποία εἶνε καὶ ἀτομικὴ τῶν ἰδιοκτησιᾶ — τελεῖας ἐκγυμνασμένοι, ὀρμητικοί, ἀνδραγαθοῦν. Τὸ ἀτομικὸν κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην θάρρος καὶ ἡ προσωπικὴ ἀνδρεία, εἶνε οἱ σημαντικώτεροι συντελεστοί

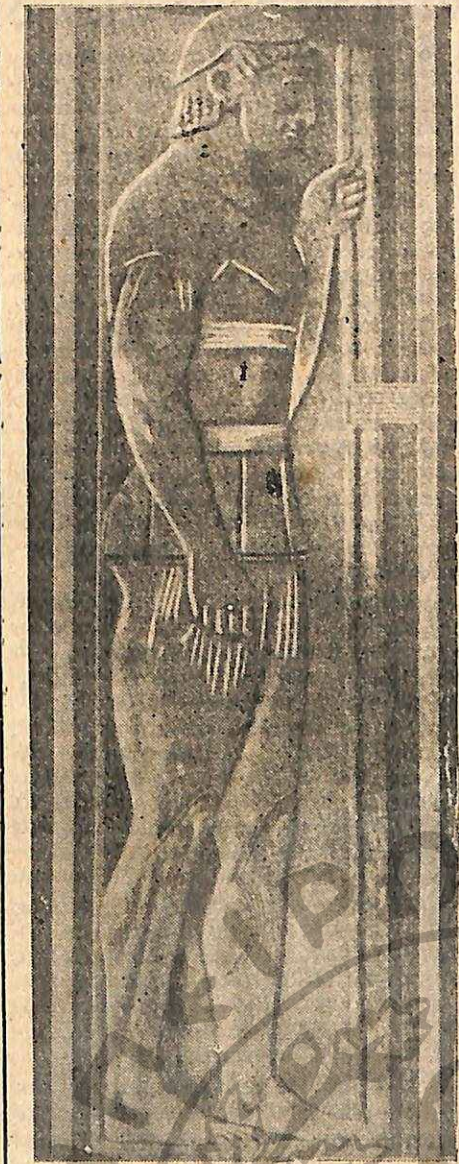
τῆς ἐκβάσεως τοῦ ἀγῶνος. Ὑπὸ τὴν φερόντων δυνάμεων καὶ τῶν ξιφῶν — τὰ τόξα ἔχουν ἀχρηστευθῇ — οἱ ἐχθροὶ τῶν κάμπτονται. Τώρα ἀκριβῶς πού θὰ ἀπεδεικνύετο ὅτι οὐδέποτε ἐζημιώσεν ἡ πειθαρχία ἕνα οἰομένητε στρατεύμα, τώρα ἀκριβῶς οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Σάκαι τῶν κεράτων διασποῦν τὴν πειθαρχίαν τῶν. Καί... τρέπονται πρὸς τὴν παραλίαν, ἐνῷ φαντάζεται τις με ποῖαν ἐξαλλὸν ὀρμὴν καταδιώκουν οἱ Ἀθηναῖοι, πού πιστεύουν τῶρα ἀκραδάντως ὅτι ὅχι μόνον θὰ τοὺς ρίψουν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ καὶ θὰ... τοὺς πάρουν τὰ πλοῖα καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῶν εὐρισκόμενα ἀκόμα ἄλογα. «Ὅτι χρειάζεται διὰ νὰ παραφρονήσῃ πράγματι ἐξ ἐνθουσιασμοῦ πολέμιότης. Ἐν τούτοις, ὁ μόνος πού δὲν ἀπατάται εἶνε ὁ Μιλτιάδης.

Τὰ τόσο ἐνθαρρυντικὰ πράγματα ἔχουν τὴν ταυτόχρονον ἀντίστροφον ὅψιν τῶν. Τὸ κέντρον τῶν Ἀθηναίων ἔχει «λυγίσαι». Πῶς ἦτο δὲ καὶ δυνατόν νὰ ἐγένετο ἄλλως;... Χείμαρροι ἐπὶ χείμαρρων, τὰ θαρβαρικὰ στρατεύματα ἀπώσθουν τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὰ Μεσόγεια. Ὁ Ἰππίας γνωρίζει σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ ἐδάφους, γνωρίζει κάλλιστα πῶς θὰ ἐπιτύχῃ τὴν ὑπερφαλάγγιν. Καὶ ἀρχίζει ἤδη ἡ κυκλωτικὴ κίνησις τῶν Περσῶν. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἔχει ἀποκοπῇ ἡ ὑποχώρησις τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κέντρου, ἐντὸς ὀλίγου θὰ κυκλωθῶν οἱ μαχόμενοι, θὰ καταληφθῶν διὰ παντὸς αἱ ἐπίκαιροι πρὸς Ἀθῆνας θέσεις, θὰ ἀπομονωθῶν οἱ διώκοντες τοὺς Πέρσας νικηταί, τῶν ὁποίων ἡ παρὰ τὴν ἀκτὴν κύκλωσις θὰ εἶνε τὰ... ἀπλοῦν παιχνίδι.

Αὐτὰ ὅλα καὶ θὰ συνέβαινον, ἐάν ὁ Μιλτιάδης ἀφῆνε νὰ τοῦ διαφύγῃ ἔστω καὶ πρὸς στιγμήν ἡ πρωτοβουλία. Ἀλλὰ ἀκριβῶς αὐτὰ εἶχε προβλέψει καὶ αὐτὰ εἶχεν προετοιμάσει ὁ ἴδιος. Τίποτε τὸ ἀγνωστον ἢ τὸ νέον, κατὰ τὴν φάσιν αὐτὴν τοῦ ἀγῶνος. Καὶ ὅτι τῶ μόνον ἐξηγεῖται τὸ πῶς ἡ ἀπλή τῶ ἐντολῇ τοῦ Μιλτιάδου ἤρκεσε διὰ νὰ ἐντολῇ τοὺς ἐξορμῶντας πολέχαλιναγωγῆσιν τοὺς ἐξορμῶντας πολέμιστάς τῶν κεράτων. Δίδεται λοιπὸν καὶ ἐκτελεῖται ἡ ἐντολὴ τῆς καταπαύσεως τῆς διώξεως, τῆς κανονικῆς μεταβολῆς καὶ τῆς ἀντεπιθέσεως ἐκ τῶν νῶτον τῶν ἐπιτεμένων Περσῶν. Καὶ τῶρα... ὅσοι καὶ ἐάν εἶνε οἱ χείμαρροι τοῦ ἐχθροῦ οἱ ὅροι ἔχουν ἀντιστραφῇ. Τώρα τὴν κύκλωσιν ἐπιχειροῦν οἱ Ἀθηναῖοι. Οἱ φεύγοντες τοῦ κέντρου ἀνασυντάσσονται, ἀναχαιτίζουν τὴν διώξιν, ἐνῷ οἱ διώκοντες μέχρη τῆς στιγμῆς ἐκείνης καταλαμβάνονται ὑπὸ τρόμου, πρὸ τοῦ φάσματος τῆς κυκλώσεως. Διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ὁ Ἰππίας ἀπατάται εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του. Κατὰ τὰς συμβουλάς του, ὁ Δάτις ἐπιχειρεῖ ἐλιγμόν, ὅχι μόνον διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν κύκλωσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν προσπάθειάν του τῆς ὑπερφαλάγγεως. Καὶ ἀναπαύσει τὸν στρατεύμα του πρὸς τὰ πλάγια τῆς πεδιάδος. Ἀλλὰ αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπεδίωκε καὶ ὁ Μιλτιάδης. Διότι ἐκεῖ ἀκριβῶς εὐρίσκονται τὰ ἔλη καὶ τὸ ὅλον ἐδαφὸς παρουσιάζει τὴν μεγαλυτέραν ἀστάθειαν. Τότε ὁ Μιλτιάδης ἀνακόπτει πρὸς στιγμήν τὴν πείσιν του, ἀφῆνε τὸν Δάτιν νὰ ἀναπαύσῃ κανονικῶς καὶ ὅταν ὁ ἐμπεριπολέμος Πέρσης ἀντιλαμβάνεται εἰς ποῖαν παγίδα ἔχει πέσει, χάνει

καὶ αὐτὸς τὴν ψυχραμίαν του καὶ δίδει τὸ σύνθημα τῆς ἀτάκτου φυγῆς. Ἀλλὰ ἀπὸ ποῦ θὰ πραγματοποιηθῇ αὕτη ἡ φυγὴ, ἐφόσον τώρα ὁ τρομερὸς τῶν Ἀθηναίων σύμμαχος, τὰ ἔλη, καθελώνουν τοὺς θαρβαροὺς;... Καὶ ἀρχίζει τότε ἡ ὁμαδικὴ σφαγὴ, κατ' ἀντίστροφον ὅρον ἀπὸ ὅ,τι εἶχε φαντασθῇ ὁ Δάτις.

Ἐν τούτοις καὶ ἐδῶ εὐρίσκει εὐκαι-

Ἀθηναῖος ὀπλίτης, ὁ κοινῶς λεγόμενος Μαραθωνομάχος

ρίαν νὰ ἐκδηλωθῇ τὸ δαιμόνιον τοῦ Μιλτιάδου.

Ἐκεῖνο πού τὸν ἐνδιαφέρει πρωτίστως δὲν εἶνε νὰ σφάξῃ Πέρσας. Εἶνε νὰ καταλάβῃ τὰ πλοῖα τῶν. Ἐάν εἶχε ἱκανὸν ἀριθμὸν στρατοῦ, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο εὐκόλον. Θὰ παρέτεινε τὴν ἐξοντωτικὴν διὰ τοὺς Πέρσας μάχην εἰς τὰ ἔλη, καὶ θὰ ἔστειλε τμήματα στρατοῦ νὰ καταλάβουν τὴν παραλίαν. Ἀλλὰ, λόγῳ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνδρῶν του, αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον. Ἐάν στραφῇ πρὸς τὴν παραλίαν, ἀφῆνων ὀπίσω του — ἔστω καὶ χαμένους εἰς τὰ ἔλη — μυριάδας ἐχθρῶν, ἐπαναλαμβάνεται καὶ πάλιν ὁ κίνδυνος τῆς ὑπερφαλάγγεως. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ μεγαλοφυῆς ἐκεῖνος κάμνει ὅτι δύναται διὰ νὰ... διευκολύνῃ τὸ «ἐξεκόλλημα» τῶν Περσῶν ἀπὸ τὰ ἔλη. Καὶ μόλις ἐπιτυγχάνεται αὐτό,

ἀρχίζει ὁ Μιλτιάδης τὴν καταδίωξιν, ὁμαδικὴν καὶ συνολικὴν πλέον τῶρα, πρὸς τὴν θάλασσαν. Δίχως προητοίμασμένην γραμμὴν ὑποχωρήσεως, οἱ Πέρσαι δὲν ἔχουν πλέον ἄλλη διέξοδον. Ἀλλὰ, μέσα εἰς τὴν μέθην τῆς τοιαύτης νίκης, μιᾶς... μικρᾶ ἀπογοήτευσιν ἀναμένει τοὺς Ἀθηναίους. Τοὺς διαφεύγουν τὰ πλοῖα. Καὶ τοῦτο, διότι οἱ πολεμισταὶ τῶν κεράτων ἔχουν ἐπιβῇ τῶν πλοίων καὶ ἔχουν ἡδη ἀπομακρυνθῇ. Ἀκόμη, καὶ τὰ πληρωμένα τῶν ὑπολοίπων πλοίων, εἰδοποιηθέντα ἐγκαίρως, ἔχουν ἀπάρη ἀγκύρας καὶ ἀναμένουν ἔτοιμα τοὺς ἄλλους φυγάδας. Εἰς αὐτὸ ὀφείλεται τὸ ὅτι διέφυγεν ὁ στόλος τῶν Περσῶν, παρὰ τὴν ὁμηρικὴν καὶ πράγματι θρυλικὴν ἐπιθεσιν πού διεξέειν παρὰ τὴν παραλίαν οἱ Ἀθηναῖοι, πολλοὶ τῶν ὁποίων προσπαθοῦν νὰ συγκρατήσων ἀκόμη καὶ διὰ τῶν χειρῶν τῶν τὰ φεύγοντα πλοῖα.

Εἶνε χαρακτηριστικὸν τὸ ἐπεσόδιον τοῦ Κυναιγέιρου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Αἰσχύλου, ὁ ὁποῖος καὶ μετὰ τὸς ἄδοντας του ἀκόμη προσεπάθησε νὰ συγκρατήσῃ πλοῖον. «Μόνον» ἑπτὰ πολεμικὰ ἐπρόφθασαν νὰ καταλάβουν οἱ Ἀθηναῖοι — πρᾶγμα δηλαδὴ πού ἀπετέλει ὀλόκληρον στόλον, διὰ τὰς ἑλληνικὰς πολιτείας τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Αἱ ἀπώλειαι τῶν Περσῶν ἀνῆλθον εἰς 6.500 περίπου, ἐνῷ οἱ Ἀθηναῖοι ἀφῆκαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς κοσμοϊστορικῆς ἐκείνης τιμῆς, μόλις 192 πολέμιστάς, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ 3 Κακλίμαχος, ὁ ἡθικὸς δημιουργὸς τῆς νίκης, ὅστις, διὰ τῆς ψυχῆς του, ἔδωκεν εἰς τὸν Μιλτιάδην ἐλευθερίαν δράσεως.

Καὶ ἐνῷ ἀκόμη ἐξακολουθεῖ ἡ συμπλοκὴ παρὰ τὰ πλοῖα, ὁ ἡμεροδρόμος Φειδιππίδης ὁρμᾷ πρὸς τὰς Ἀθῆνας, ὑπερβάλλει αὐτόν, διὰ νὰ φθάσῃ τὸ τυχύτερον εἰς Ἀθῆνας, κομίζων τὸ σύμβολον τῆς νίκης.

Τόση ἦτο ἡ ὀρμὴ τοῦ Μαραθωνοδρόμου ἐκείνου ὥστε, ὅταν ἐφθασεν εἰς τὰς Ἀθῆνας, ἔπεσεν ἄπνους. Ἐν τούτοις εἶχε φυλάξει μίαν τελευταίαν του πνοήν, διὰ νὰ εἴπῃ τὸ χαρμόσυνον, τὸ ἀφάνταστον ἄγγελμα:

— Χαίρετε... Νενικήκαμεν!...

Ὁ Πολιτισμὸς ὀλόκληρος ἀντάλαξε ἀκόμη ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιον ἐκεῖνο τοῦ Μαραθωνομάχου καὶ Μαραθωνοδρόμου.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ Σπαρτιάται, ἀφοῦ ἐώρτασαν τὰ Κάρνειά των, ἐνεθυμήθησαν νὰ στείλουν βοήθειαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους.

Εἶνε ἀδυσώπητος ἡ ἱστορία, ὅταν θέλῃ νὰ εἰρωνευθῇ. Χρειάζεται φαντασία ζωηρὰ διὰ νὰ ἀναπαράσταθῇ ἡ κατάπληξις τῶν μεμετρημένων ἄλλως τε Σπαρτιατῶν πού θάνατον εἰς Ἀθῆνας... «ἀσθμαίνοντες» καὶ νομίζοντες ὅτι εὐρίσκονται μετὰ παραφρόνων, μὴ δυνάμενοι νὰ κατανοήσων ὅτι αἱ δικαιολογημέναι ἐκεῖνα σκηναὶ τῆς παραφρόρου ἀλλοφροσύνης ὀφείλονται εἰς τὸ ὅτι καὶ δίχως τὴν ἀρωγὴν τῆς μικροπολιτικῆς, ὅλα εἶχον τελειώσει...

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὰ ἐπὶ νίκεια καὶ τὰ μετὰ τὴν μάχην τοῦ Μαραθῶνος.

Διατί δέν ἔχομεν

ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Κατά τί διακρίνονται τὰ ἔργα τῶν διαφόρων ἐποχῶν

Ἡ μοῖρα ἔταξεν ὥστε νά μὴ ἴδουν ποτέ πλέον οἱ ἀνθρώποι οὐθαλμοὶ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν γοητεῖαν τῶν ἔργων τῆς Ἑλληνικῆς ζωγραφικῆς τέχνης. Οἱ πολιτισμοὶ τῶν αἰώνων ὑπέστησαν καὶ θά ὑφίστανται τὸ ἴδιον ἐκείνο μαρτύριον τῶν τυφλῶν φιλοτέχνων ἢ καὶ καλλιτεχνῶν ποὺ καταβάλλουν ἀπεινωμένας προσπάθειάς νὰ «ἴδουν» κάτι μέσα εἰς τὰ ἔρεθ τῶν.

Ἡ μὴ, θλίβερά ἄλλως τε, παρηγορία ποὺ μᾶς ἀπομένει εἶναι ὅτι οὐτε αἱ μέλλουσαι γενεαὶ θά ἴδουν ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀναγεννήσεως ἢ καὶ ἀπὸ τὰ σύγχρονα μᾶς, περισσότερα πράγματα, ἀπὸ τὰ ὅσα βλέπομεν ἡμεῖς ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς Ἀρχαιότητος. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἀνιάτως μοιραῖως, τὰ μεγαλουργήματα τῆς μεγάλης Εὐρωπαϊκῆς Ἀναγεννήσεως θνήσκουν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν παρὰ τὰ ἀπεγνωσμένα μέτρα καὶ τὰς ἀτέλειδας ἐρεύνας αἱ ὁποῖαι καταβάλλονται πρὸς διάσωσιν τῶν. Ἐάν δὲ δὲν ἐξευρεθῇ ὄντως τρόπος καταπολεμήσεως τῶν σπερμάτων τῆς φθορᾶς ποὺ περιέχει τὸ κάθε ἔργον ζωγραφικῆς, εἶνε θέσθαι ὅτι οἱ μέλλοντες αἰῶνες δὲν θά γνωρίσουν ἀπὸ τοῦ συγχρόνου μᾶς πίνακος εἰμὴ ὡχρὰς ἀναπαραστάσεις, ἀναφωτογραφήσεις καὶ κοινὰς «χαλκομανίας».

Ἰδού λοιπὸν πῶς μᾶς φαίνεται τώρα πολὺ φυσικόν, τὸ ὅτι στερούμεθα τῆς δυνατότητος νὰ ἴδωμεν τὰ ἀρχαῖα μεγαλουργήματα, πολὺ δὲ μᾶλλον καθόσον ἐσημειώθησαν περίοδοι σκότους, θωραρότητας, καταστροφῶν, ποῦ, ὡς ἐλπίζομεν, δὲν θά ἔχουν νὰ περάσουν τὰ μέχρι σήμερον φυλασσόμενα κειμήλια.

Ἀλλὰ ὁ Πολιτισμὸς καὶ ἡ Πρόδοτος δὲν ἀναγνωρίζουν μοιρολατρικὰς τὰς ζημίας τῶν, καὶ δὲν παραιτοῦνται εὐχερῶς ἀπὸ τὸ ἀτίμητον κληροδότημα τοῦ παρελθόντος. Ὑπῆρξαν αἱ ὑπάρχοντες τυφλοὶ, ὅχι μόνον φιλότεχνοι, ἀλλὰ καὶ καλλιτέχναι οἱ ὁποῖοι μὲ τὸν ἕνα ἢ ἄλλον τρόπον κατορθώνουν νὰ «βλέπουν», ἀκόμη δὲ καὶ νὰ ζωγραφίζουν. Ἡ ἀπὸ τῆς μνήμης καὶ τῆς φαντασίας ἀναπαράστασις τῶν χρωμάτων καὶ τῶν σχημάτων, ἡ προσπάθεια μὲ πάσης φύσεως «πασπαυτέματα», κατορθώνουν κάποτε τὸ ἀκατόρθωτον. Εἰς τὴν αὐτὴν περίπτωσιν κλῖμακα εὐρισκόμεθα σήμερον καὶ ἡμεῖς πρὸ τῶν ἔργων ζωγραφικῆς τῆς Ἀρχαιότητος. Καὶ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἀποτελοῦν ἐπιστήμην δλόκληρον, ἀλλὰ καὶ τέχνην ὡραῖαν, αἱ συστηματικαὶ καὶ μεθοδικαὶ προσπάθειαι ἀναπαραστάσεως, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, τῶν ἀριστουργημάτων ἐκείνων. Ἡ μνήμη τῶν αἰώνων καὶ ἡ φαντασία τῆς Ἀνθρωπότητος θασίζονται ἐπὶ τῶν ἐξῆς πολυτίμων στοιχείων, διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ὅσον τὸ δυνατόν πιστοτέραν ἀναπαράστασιν αὐτῶν.

1ον) Ἐπὶ τῶν φιλολογικῶν μνημείων καὶ μαρτυριῶν — θισλίων, περγαμηνῶν, ἐπιγραφῶν κτλ. — τὰ ἀποῖα περιήλθον εἰς ἡμᾶς (2ον) Ἐπὶ τῶν ὁσῶν διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν ἐκ τῆς ἀρχαίας ἀγγειογραφίας, χειραγωγούμενοι ἀπὸ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀγγειογραφίας αὐτῆς καὶ ἔχοντες πάντοτε ὑπὸ ψιν μᾶς ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἀγγειογραφία, παρακαλουθεῖ εἰς πλεῖστα σημεία τὴν ἐξέλιξιν τῆς Ἑλληνικῆς ζωγραφικῆς. 3ον) Ἐπὶ τῶν ἐπιτυμῶν σπηλῶν καὶ 4ον) ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων περισώθεισων, εἰς κακὴν ἄλλως τε κατὰστασιν, τοιχογραφιῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων αἱ πλέον ἀξιόλογοι εἶναι αἱ πρῶτοι ἐλληνικαὶ τοιχογραφαὶ τῶν Μυκηναϊκῶν ἀνακτόρων καὶ αἱ μεθελθοντικαὶ τοιχογραφαὶ τῆς Ἰταλικῆς Πομπηίας. Ἐξ ὧν ὁμοῦ συνάγομεν τὰ ἀκόλουθα περὶ ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ζωγραφικῆς.

Εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ζωγραφικὴ Τέχνη ὑπῆρξεν κληροδότημα τῆς Κρητικῆς ζωγραφικῆς, ἡ ὁποία μετεφέρθη ἀπὸ τὴν Μεγαλὸν ἡσόν εἰς τὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα. Ὅποια δὲ μὲταλλαγὰ καὶ ἐξελίξεις ἐγένοντο κατὰ τὴν «μεταφορὰν» αὐτῆν, αἱ ὁποῖαι δὲ ἔχουν ἀνυπολόγιστον ἀξίαν ἐν τῇ μελέτῃ τῶν, διότι τὰ ἐξ αὐτῶν προκύπτουν πορίσματα καὶ αἱ παρατηρήσεις δὲν ἀφοροῦν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὴν Ἑλληνικὴν ζωγραφικὴν, ἀλλὰ αὐτοὺς τοὺς νόμους τοὺς διέποντας τὴν μεγάλην αὐτὴν Τέχνην, ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ὅλους καὶ τὰς ἐποχάς; Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἐνδιαφέρει ἀκόμη περισσότερο τὸ νὰ γνωρίσωμεν καὶ νὰ κατανοήσωμεν τὰς ἀλλαγὰς καὶ ἐξελίξεις αὐτάς.

Τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ μᾶς κάμνει ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ διακρίνωμεν ἕνα τεμάχιον τοιχογραφίας ἢ μίαν ἀπεικόνισιν τοιχογραφιῶν, τῆς Κρήτης καὶ μίαν ἄλλην τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος;

Ἡ «ἐλαφρότης», τὸ λεπτεπίλεπτον — ὅχι τὸ ἐπιφανειακόν, ὡς λόγου χάριν τῆς Τέχνης «ροκοκὸς» ἢ «μπαρόκ» ἀλλὰ τὸ θαυότερον — ἡ καλλιτεχνικὴ αἰσθησις τοῦ γραφικοῦ, ἡ ροπή καὶ τὸ «γοῦστο» πρὸς τὰ διακοσμητικὰ θέματα, ἡ φιλοπαίγμων διάθεσις καὶ ἡ καλαισθησις ἐκείνη ἡ ἀπροσδιόριστος, αὐτὰ εἶναι τὰ βασικά γνωρίσματα τῶν σωζομένων λειψάνων τῆς Κρητικῆς ζωγραφικῆς. Ἀντιστρόφως, ὅταν παρατηρήσωμεν τραχύτητα, ἀδρὰ σχέδια, ἀκαλλιέργητον ἐξερύσασιν, κάτι τὸ «ἄγριον» ἐν τῇ φυσικότητι τοῦ, προφανῆ ἀτμηλησίαν, τότε δὲν μᾶς μένει ἀμφιβολία ὅτι εὐρισκόμεθα ἐνώπιον ζωγραφικοῦ ἔργου, πρωτοελληνικῆς περιόδου. Ἐνώπιον κληροδοτήματος

Κρητικοῦ μεταφερθέντος εἰς Ἑλλάδα. Καὶ ἐάν πάλιν εὐρισκώμεθα πρὸ λειψάνων ἀγγειογραφίας, ὅπου ἡ τραχύτης γίνεται ἀνδριανός, ἡ ἀδρότης ἐξελίσσεται εἰς μεγαλοπρέπειαν, τὸ «ἄγριον» μεταβάλλεται εἰς γαλήνην, ἡ δὲ ἀτμηλησία ἐξαφανίζεται, τότε εἶναι προφανές ὅτι ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μᾶς ἔργον τοῦ Χρυσοῦ Αἰῶνος.

Ὅταν πάλιν, ἡ μεγαλοπρέπεια μεταβάλλεται εἰς χάριν, ἡ γαλήνη εἰς ζωηρότητα, ὅταν ἐμφανίζεται τὸ φιλήδονον — κατὰ τὸν τρόπον ποὺ ἰὸ ἀντελαμβάνοντο οἱ Ἑλληνες καὶ ὅχι οἱ Ἀσῖται — τότε εὐρισκόμεθα πρὸ λειψάνου ἔργου τοῦ Τετάρτου Αἰῶνος, π.χ. ὅταν πάλιν τὴν ζωηρὰν ἐκείνην χάριν ἀντικαθίστῃ ἡ κομψότης, ἡ νύχλεια καὶ κάτι τὸ ἐξαιρετικῶς «μαλακόν», τότε εἶναι προφανές ὅτι πλησιάζομεν εἰς τὴν παρακμὴν. Τέλος, ὅταν τὸ «δούλεμα» εἶναι ὑπερτέλειον ὥστε νὰ γίνεταί προφανῶς ἐξεζητημένον. ὅταν τὸ σχέδιον περυσιαζῇ φόρτον γραμμῶν, ὅταν ἡ κομψότης γίνετ πολυτέλεια, ὅταν, μὲ μίαν λέξιν, εὐρισκόμεθα εἰς «καταφανῆ» «νεοπλουτισμόν», τότε εἶναι προφανές ὅτι ἔχομεν ἐνώπιόν μᾶς λείψανον ζωγραφικῆς τῆς μεγάλης παρακμῆς.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν σταθμῶν ἐξελιξεως εἶναι τυχαῖος.

Ναυτίλοι, «κοσμογυρισμένοι», «ἀρχοντάνθρωποι», ὡς οἱ Κρήτες, «γλεντζέδες», λεπτοφυεῖς καὶ «ραφιναρισμένοι», δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχουν διαφορετικὴν ζωγραφικὴν. Κτηνοτρόφοι καὶ γεωργοὶ, ὡς οἱ Πρωτοελληνες, ταυτοχρόνως δὲ καὶ πολεμισταί, δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ μεταβάλουν τὸν χαρακτῆρα τῆς ζωγραφικῆς, ἀναλόγως μὲ τὰ γούστα τῶν καὶ νὰ κρατήσουν τὴν Τέχνην αὐτὴν, ὅπως τὴν παρέλαβον ἀπὸ τοὺς Κρήτας. Μὲ πλήρη συναίσθησιν τοῦ μεγαλείου τῶν, οἱ μεγάλοι Ἑλληνες τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς θριαιμικῆς μεταπολεμικῆς περιόδου, μόνον μὲ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν ὀλυμπίαν γαλήνην ἠδύναντο νὰ ἐκδηλώσουν τὰ ἰδανικά τῶν. Πλήρεις ζωῆς ἀκόμη, παρὰ τὰς ἀνεπουλώτους πληγὰς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἀλλὰ μὲ δίχως αὐταπάτας πλέον περὶ τῆς γῆϊνης εἰμαρμένης, οἱ Ἑλληνες τοῦ 4ου αἰῶνος, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ ἀποδώσουν ὅλην τὴν «φινέτα» τῶν. Καὶ ἐπακολουθεῖ μὲ τὴν σειράν τῆς ἡ κατὰ παραγγελίαν τέχνην, ὅπου ὁ καλλιτέχνης δημιουργοὺς ὑφίσταται τὸ «γοῦστο» τοῦ αὐθέντου τοῦ Εὐρωπαίου ἐκείνου θαρβάρου, τοῦ Ρωμαίου ἀριστοκράτου. Καὶ ὁ θάρβαρος νεόπλουτος ἀπεικονίζεται δλόκληρος εἰς τὸ εὐγενές ἔργον.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ σταθμοὶ καὶ αὐτὰ τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς ἐξελιξεως τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ζωγραφικῆς.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὰ Ἑλληνικὰ ζωγραφικὰ μεγαλουργήματα.

Ἰδιωτικὴ ζωὴ τῶν Ἀσσυρίων

Ἡ πολιτικὴ ἱστορία τῶν Ἀσσυροβαβυλωνίων, τὴν ὁποῖαν εἰς τὰ προηγούμενα διεξήλθομεν, ἀποτελεῖ τὸν πρῶτον τῶν πλαίσια τῆς Ἀσσυροβαβυλωνιακῆς Ἐθνολογίας, πλαίσια ἐντὸς τῶν ὁποίων κινεῖται καὶ ἐξελλίσσεται ἐπὶ αἰῶνας καὶ αἰῶνας ὁ ἰδιωτικὸς καὶ ὁ δημόσιος βίος τῶν Ἀσσυροβαβυλωνίων. Καὶ εἰσερχόμεθα τώρα εἰς τὴν μέγα κεφαλαιὸν τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τοῦ μεγάλου αὐτοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος συνετάραξε τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀρχαιότητος εἰς τὴν Ἀνατολήν.

Ἀθθεντικά στοιχεῖα τῶν ὁσῶν πρόκειται νὰ ἐκθέσωμεν καὶ ἀναφέρωμεν, ἀντλεῖ σήμερον ἡ ἐπιστήμη τῆς Ἐθνολογίας, ἀπὸ τὰ πανάρχαια Ἀσσυροβαβυλωνιακά μνημεῖα, ἀπὸ τὰς ἐπιγραφάς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μὴ Ἀσσυροβαβυλωνιακά κείμενα, ἀναφερόμενα ὁμῶς εἰς τὸν λαὸν αὐτόν.

Ἀπὸ ὅ,τι λοιπὸν προκύπτει ἐξ αὐτῶν, οἱ Ἀσσύριοι ἦσαν ὑψηλοῦ ἀναστήματος ρωμαῖοι, μὲ ἰσχυροὺς μῦς, μὲ ρίνα γρυπὴν, μὲ μεγάλους ὀφθαλμούς, χονδρὰ βλέφαρα καὶ σαρκώδη χεῖλη. Ἐμμεσοὶ ἀπόγονοι τῶν σήμερον θεωροῦνται οἱ Κούρδοι τῆς Ἀνατολῆς. Ἐγίναν μάλιστα συγκριτικὰ μελέται ἐμπεριστατωμένα, ἡ δὲ συγγένεια αὐτῆ δὲν γεννᾷ πλέον ἀμφιβολίας. Ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν παράστασιν τῶν ἄλλοτε Ἀσσυρίων πρέπει ἀκόμη νὰ προστεθῇ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι αὐτοὶ πρόγονοι τῶν σημερινῶν Κούρδων ἔτρεφον μακρὰν κόμην, ἀλλὰ καὶ γενειάδα, τὰς ὁποίας ἐσυνήθιζον νὰ περιποιῶνται ἐξαιρετικῶς.

Τὴν ἐνδυμασίαν τῶν εὐπόρων τάξεων ἀπῆρτιζον, πότε μακρὰ καὶ εὐρύχωροι ἐσθῆτες μὲ μανίκια ἢ καὶ δίχως, πότε μικροὶ χιτῶνες. Τὰ ἐνδύματα ἐκείνα ἦσαν κατὰ κανόνα κεντητὰ καὶ ἔφερον κράσπεδα.

Εἰς τοὺς πόδας τῶν ἔφερον σανδάλια μὲ μαλακὴν σόλαν, ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ οἰκιακῆς χρήσεως. Προκειμένου περὶ ἐξω τῆς οἰκίας χρήσεως, ἡ σόλα ἦτο κάπως πλέον ἀνθεκτικὴ καὶ σκληρὰ, ἀν καὶ οἱ εὐγενεῖς ἐλάχιστα περιεπάτουν εἰς τοὺς δρόμους, ἐπιβαίνοντες συνήθως φορεῖαν, τὰ ὁποῖα ἐβάσταζον δοῦλοι ἢ ἱππεύοντες ἢ κυκλοφοροῦντες ἐπὶ ἀρμάτων. Κατὰ τὰς ἐκστρατείας ὁμῶς, ἀν καὶ οἱ εὐγενεῖς δὲν ὑπεβάλλοντο εἰς πεζοπορίας, ὡς ὁ στρατός, ἐν τούτοις ἡ ὑπόδησις ἦτο θαυρτέρα, ἀλλὰ ἠδύναντο εὐκόλως νὰ ἀποβάλλουν τὰ υποδήματα καὶ τοῦτο, διότι ἦσαν υποχρεωμένοι νὰ διασχίζον χάνδακας, ρυάκια, διώρυγας κλπ.

Εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν ἔφερον ἐπίμυκας κάλυμμα ἀπὸ εἰδος λευκῆς «τοῦ χαρ» ἀκριβῶς ὅπως εἶναι σήμερον ἀκόμη τὸ κάλυμμα τῶν Κούρδων. Ἐκαμνον μεγάλην χρῆσιν κοσμημάτων καὶ πρὸ πάντων ἀρμάτων.

Κατὰ τὰς ἐκστρατείας ὁμῶς ἐπῆρχον μεγάλα μετατροπὰ εἰς τὴν ἀμφιεσιν. Πλὴν τῆς μεταλλαγῆς ὑποδήσεως, μετεβάλλετο ἡ ἐνδυμασία δλόκληρος. Οἱ ἀξιωματοῦχοι καὶ διάσημοι πολεμιστὰ ἔφερον ἕν εἶδος ὑποκαμῖνον μετὰλλινόν, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν μὲν ὡς θώρακ, ἀλλὰ, λόγω τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐπέτρεπεν εὐ-

κόλους κινήσεις τοῦ κορμοῦ. Κάτι ἀνάλογον ἦτο ὁ «πλεκτός» μετὰλλινος θώραξ τῶν σταυροφόρων τοῦ Μεσαίωνος. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὀλη-πανοπλία τῶν Ἀσσυρίων ἐνθυμίζει τοὺς ἱππῶτας τῆς Μεσαιωνικῆς περιόδου.

Αἱ κατοικίαι τῶν εὐπόρων τάξεων ἦσαν κατεσκευασμένα ἀπὸ πλίνθους τετραγώνους. Τὰ οἰκήματα ἦσαν πολυώροφα, ὁμοίαν δὲ καταπληκτικῶς μὲ τὰ σημερινὰ μᾶς «γερμανικά» σπίτια. Ἐκαστον οἶκον εἶχε εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τοῦ δώματος, ἐπ' αὐτῶν δὲ πάλιν ἐδέσποζεν εἰς πυργίσκος. Ἀλ-

ΑΝΤΙΑΣΦΥΕΙΟΓΟΝΟΙ
ΣΑΚΚΟΙ ΔΙΑ ΒΡΕΦΗ

Τὸ ζήτημα τῆς προστασίας τῶν βρεφῶν καὶ γενικῶς τῶν πολὺ μικρῶν παιδίων ἀπὸ τὰ ἀσφυξιογόνα ἀπασχολεῖ ζωηρῶς τοὺς εἰδικούς εἰς πολλὰς χώρας. Ὅπως εἶναι φυσικόν τὰ βρέφη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φέρουν προσωπίδα οὕτε ὑποβάλλονται εἰς πειθαρχίαν. Συνεπεία τοῦτο οἱ εἰδικοί κατέληξαν εἰς τοὺς ἀντιασφυξιογόνους σάκκους ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐγκλείεται δλόκληρον τὸ σῶμα τοῦ βρέφους. Ἐπειδὴ ὁμῶς πρέπει συγχρόνως νὰ μὴ γίνεταί μεγάλη

κατανάλωσις ἀέρος, τοῦτο δὲ θά συμβῇ μόνον ἀν τὸ βρέφος παραμείνῃ ἡρεμον ἐντὸς τοῦ σάκκου, οἱ Ἱταλοὶ βρεφολόγοι προκαλοῦν τεχνιτὸν ὕπνον εἰς τὰ βρέφη. Τέλος προσέθεσαν εἰς τὸν σάκκον, ὁ ὁποῖος σημειωτέον φέρει καὶ διαφανὲς κάλυμμα, εἶδος μαλακοῦ χειροκτίου. Οὕτω ἡ τροφὴ εἰσάγουσα τὰ δάκτυλά τῆς εἰς τὸ χεῖρ κτιον δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὸ βρέφος τὴν τροφήν τοῦ ἢ νὰ τοῦ παράσῃ ἄλλην τινὰ βοήθειαν τῆς ὁποίας τυχόν ἔχει ἀνάγκην.

λὰ πρὶν ἀνέλθῃ τις εἰς τὸν πυργίσκον — ὀρθογώνιον κατὰ κανόνα σχήματος — διήρχετο ἀπὸ τὴν σκεπὴν τῆς οἰκίας, ἡ ὁποία ἀπῆρτιζετο ἀπὸ... κήπον δλόκληρον. Ἐπρόκειτο δηλαδὴ περὶ εἰδους «ταράτσας» ἢ «πέργολας» — ὡς θά ἐλέγομεν σήμερον — ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνεθιβάζετο χῶμα καὶ ἐφυτεύοντο φυτὰ διάφορα, δεινρύλλια καὶ ἄνθη. Αὐτὸ ἔκαμνε καταπληκτικὴν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ξένους, οἱ ὁποῖοι ὠμίλουν συχνὰ περὶ τῶν «κρεμαστῶν κήπων» τῆς Βαβυλωνίας. Οἱ ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀναφερόμενοι εἶναι οἱ περιφημοὶ ἐκεῖνοι «κήποι» τοῦ εἰδους αὐτοῦ ποῦ εἶχον τὰ ἀνάκτορα. Οἱ Ἀσσύριοι κατεῖχον πλήρως τοὺς νόμους τῆς ὑδροδυναμικῆς καὶ ἐγγυρίζον τὸ μυστικόν τοῦ νὰ ἀναβιβάσουν αὐτομάτως τὸ ὕδωρ, διὰ νὰ ἀρδεύουν τοὺς «κήπους» τῶν.

Ἡ συνήθεια αὐτὴ τοῦ νὰ κατασκευάζουν κήπους εἰς τὰ «κεραμίδια» τῶν εἶχε δύο προϋποθέσεις. Ἐν πρώτοις, τὸ ἀργιλλώδες ἔδαφος τῆς Βαβυλωνίας καὶ τῶν πέριξ δὲν ἐπέτρεπε τὴν θλάσθην. Κατὰ δεύτερον ὁμῶς λόγον, τὸ ἴδιον ἐκεῖνο ἔδαφος ἐδίδεν πρώτας ὕλας, τὸσον ἀνθεκτικὰς, ὥστε νὰ κατασκευάζονται οἱ περιφημοὶ Ἀσσυριακοὶ πλίνθοι. Αὐτὸ ἄλλως τε καθώρισεν καὶ τὴν «κυβιστικὴν» τῶν ἀρχιτεκτονικῶν. Κατὰ κανόνα, τὰ οἰκήματα αὐτὰ δὲν εἶχον κλίμακας ἐσωτερικῶς ἐμὴ μόνον μυστικὰς. Αἱ κλίμακες ἦσαν ἐξωτερικαί, λοξῶς διατεταγμένα, ἀπὸ ἐξώστου εἰς ἐξώστην τοῦ κάθε πατώματος. Ἐξ ἄλλου τὰ οἰκήματα αὐτὰ δὲν εἶχον παράθυρα, ἢ ἐλάχιστα. Ἐφωτίζοντο δὲ ἀπὸ τὰς ἐξωθύρας τοῦ κάθε πατώματος. Ἡ κάθε οἰκία εὐπόρου ἀστοῦ ἢ εὐγενοῦς ἦτο καὶ μίαν μικρογραφίαν τῶν ἀνακτόρων ἢ τῶν πολεμικῶν φρουρίων. Αὐτὸ μαρτυρεῖ πόσον συχνὰ ἦσαν αἱ ἐσωτερικαὶ ἐξεγέρσεις καὶ ταραχαί, ὥστε νὰ ἐπιβάλλουν τὴν συνεχὴ αὐτὴν ἄμυναν. Ἀλλὰ καὶ προκειμένου περὶ ἐξωτερικῶν ἐπιδρομῶν, αἱ τοιοῦτο εἰδους οἰκίαι, προσέφερον μεγάλας ὑπηρεσίας. Ὁ κατακτητής, ἀφοῦ θά κατελάμβανε τὴν Βαβυλῶνα, ὡς πόλιν, ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ καταλάβῃ ἔπειτα μίαν πρὸς μίαν τὰς οἰκίας τῆς ὅπου ἐμάχετο ὁ οἰκοδεσπότης μὲ τὴν οἰκονομίαν τοῦ καὶ μὲ τοὺς δούλους τοῦ.

Κύριον χαρακτηριστικόν τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τῶν Ἀσσυρίων ἦσαν αἱ καταπληκτικαὶ ἀντιθέσεις ὡς πρὸς τὰς συνθηκάς, τὸν τρόπον τῆς διαβίσεως κτλ. Ἐνῶ δηλαδὴ κατὰ τὰς ἐκστρατείας ἀκόμη καὶ οἱ μεγιστάνες ἠρκοῦντο εἰς λιτὴν καὶ ἀπείριπτον ζωὴν, δίχως δόλου νὰ φέρουν θαρῆς τὴν σκληρὰν γαλήνην, κατὰ τὰς περιόδους τῆς εἰρήνης ἐπέδιδον εἰς τὰς μεγαλύτερας τῶν ἐκλύσεων καὶ εἰς ἀφανίστους ἀκολασίας, ὅχι δὲ μόνον οἱ εὐγενεῖς, ἀλλὰ καὶ αἱ μεσοταὶ τάξεις. Ἡ μαλθακότης καὶ τὰ ὄργια κατὰ τὰς ἐιρηνικὰς περιόδους ἦσαν παροιμιώδη.

Κυρίως ἐπάγγελμα τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ ἦτο τὸ στρατιωτικόν, πόροι δὲ ἡ λεηλασία καὶ ἡ ἀρπαγὴ τῶν περιουσιῶν τῶν ἡττημένων.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Αἱ κοινωνικαὶ τάξεις.

ΟΛΑ ΣΧΕΔΟΝ ΤΑ ΕΚ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ δρᾶσις τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας ἐλαστικῶν

Τοῦ κ. Θ. Ι. ΔΟΓΑΝΗ

«Αἰῶνα τοῦ καουτσούκ» ἐδάπτισε τὸν αἰῶνα μας ὁ μεγάλος Ἀμερικανὸς βιομηχανὸς αὐτοκινήτων Φόρντ. Καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ αὐτοῦ φαίνεται ἀπολύτως δικαιολογημένος. Πράγματι, ἕνα ἀπὸ τὰ προϊόντα ἐκείνα ποὺ ἐπέφεραν τὰς μεγαλύτερας μεταβολὰς εἰς τὴν τεχνικὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀνθρωπότητος κατὰ τὰ τελευταῖα 50 χρόνια εἶνε ἀσφαλῶς τὸ ἐλαστικὸν κόμμι (καουτσούκ).

Τὸ αὐτοκίνητον θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνῃ τὸ ἀπαραίτητον καὶ τόσοσιν ἰαχὺ συγκοινωνιακὸν μέσον, ποὺ ὅλοι μας χρησιμοποιοῦμεν, ἂν δὲν εἶχε ἀνακαλυφθῇ τὸ καουτσούκ καὶ ἂν ἡ ἐπιστῆμη καὶ ἡ βιομηχανία δὲν εἶχαν ἐπιτύχει νὰ κατασκευάζουν ἀπὸ τὸ καουτσούκ αὐτὸ τοῦ ἐλαστικοῦ ἀεροθαλάμου καὶ τὰ ἐξωτερικά ἐλαστικά περιβλήματά των.

Τὸ ἀεροπλάνον, χωρὶς ἐλαστικούς τροχοὺς, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ προσγειωθῇ καὶ ν' ἀπογειωθῇ.

Αἱ πυροσβεστικαὶ ἀντλίας μόνον με τοὺς ἐξ ἐλαστικοῦ σωλήνας ἠδυνήθησαν νὰ κατακινήσων ἀποτελεσματικὰ τὴν φωτιά. Καὶ οἱ χειρουργοί, χάρις εἰς τὰ ἐλαστικά γάντια, διευκολύνονται σήμερον εἰς τὰς ἐγχειρήσεις των. Ἡ βροχὴ θὰ ἐξακαλοῦθαι νὰ μᾶς μουσκεύῃ ἂν δὲν μᾶς ἐφώδιζεν ἡ βιομηχανία ἐλαστικοῦ με ἀδιάβροχα παλὰ, με γалоσες. Τὸ τέννις, τὸ ποδόσφαιρον δὲν θὰ εἶχαν ἐπινοηθῇ χωρὶς τὰς ἐλαστικὰς σφαίρας.

Μ' ἕνα λόγον, τὸ καουτσούκ καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ τόσα καὶ τόσα προϊόντα εἶνε σημερινοὺς θεμέλια τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ μας.

Ἀπειρα εἶνε τὰ πράγματα καθημερινῆς χρήσεως καὶ ἀνάγκης ποὺ κατασκευάζονται ἀπὸ καουτσούκ. Σωλήνες σφαιραὶ, ἀεροθάλαμοι, ἱατρικὰ ἐργαλεῖα, ὑποδήματα, ἐνδύματα, γομαλάστιχαι, σπόγγοι, μουσαμάδες καὶ τόσα ἄλλα.

Ἀλλὰ διὰ νὰ κατασκευασθῶν ἅλα αὐτὰ τὰ χρήσιμα πράγματα ἐχρειάσθη νὰ περάσουν δύο καὶ πλέον ἑκατονταετηρίδες ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ὅπου ἕνας Γάλλος ἐξερευνητὴς ὀνόματι Λακονταμιν ἀνεκάλυψε τυχαίως εἰς ἓν ἐξερευνητικὸν ταξίδι του εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν τὰ δένδρα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξάγεται ὁ γαλακτώδης χυμὸς ὁ περιέχων τὸ ἐλαστικὸν κόμμι (καουτσούκ).

Ἔτσι εἶνε. Αἱ τυχαὶ ἀνακαλύψεις εἶνε συνήθως ἐκείναι ποὺ ἐπιφέρουν τὰς μεγαλύτερας μεταβολὰς εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀνθρωπότητος.

Δὲν πρόκειται ὅμως ἐδῶ νὰ γράψωμὲν τὴν τόσο ἀνδιαφέρουσαν ἄλλως τε ἱστορίαν τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ καουτσούκ, ἀλλὰ νὰ δώσωμὲν μίαν σύντομον περιγραφὴν τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς δρᾶσεως τῆς ἰδικῆς μας, τῆς ἐλληνικῆς, βιομηχανίας ἐλαστικοῦ, ἡ ὁποία εἶνε τὸσον νεὰ ἀλλὰ ἔχει σημειώσῃ κατὰ τὰ ἐλάχιστα χρόνια κατὰ τὰ ὁποῖα ὑφίσταται πρὸς ὅσον ἀληθινὰ θαυμαστήν.

Πόσον καταπληκτικὴ εἶνε αὕτῃ ἡ πρόοδος ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν τῆς φθάνει ἤδη ἐτησίως εἰς τὰ 150 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ὅκτῳ εἶνε τὰ ἐργοστάσια ἐλαστικοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ περισσότερα εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐπεσκέφθην τὴν κυριώτερον ἀθηναϊκὰ ἐργοστάσια ἐλαστικοῦ ἀκριβῶς διὰ νὰ παρακολουθήσωμὲν πῶς ἀπὸ τὴν πρώτῃν ὕλην — τὸ καουτσούκ — ποῦ εἰσάγεται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, αἱ βιομηχαναὶ μας κατασκευάζουν τὰ ὡραῖα ἀδιάβροχα, τὰ υποδήμα-

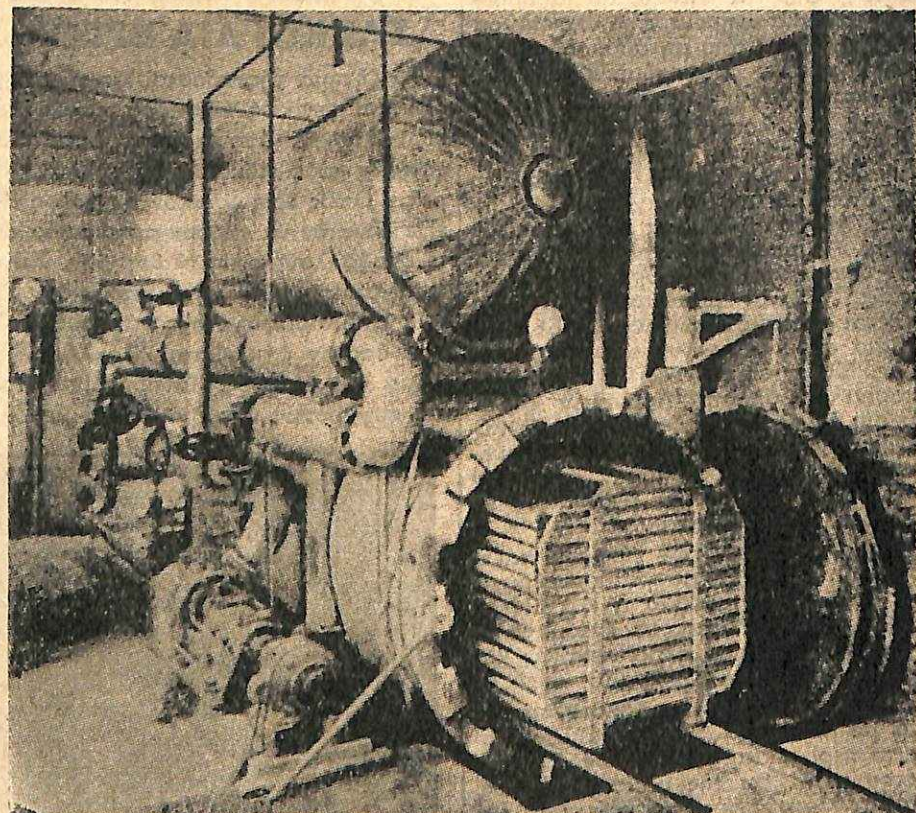
τα, τὰ τόπια τῶν παιδιῶν μας, τὰς σφαιρικές βολίδας διὰ διαφόρους βιομηχανίας, τὰ ἐλαστικά τακούνια καὶ τὰς ἐλαστικές σόλες καὶ τὰ τόσα ἄλλα εἶδη ἐλαστικοῦ.

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ ΕΙΝΕ ΤΑ ΖΥΜΩΤΗΡΙΑ

Ἡ βιομηχανικὴ ἐπεξεργασία καὶ κατεργασία τοῦ ἐλαστικοῦ διέρχεται ἀπὸ πολλὰ στάδια καὶ ἀπαιτεῖ ἀδιάκοπον ἐπιστημονικὴν παρακολούθησιν διὰ νὰ πα-

τῶρα εἰς τὴν ζυμωτικὴν μηχανὴν διαφόρους χημικὰς οὐσίας καθὼς καὶ μίαν μικρὴν ποσότητα ἀπὸ θειάφι.

Ἡ ἀνάμιξις τοῦ θείου μετὰ καουτσούκ εἶνε ἀπολύτως ἀπαραίτητος διὰ τοὺς λόγους ποὺ θὰ ἐξηγήσωμεν κατωτέρω. Αἱ χημικαὶ οὐσίαι, ποὺ ἀναμιγνύονται συνήθως μετὰ καουτσούκ εἶνε τὸ ὀξείδιον ψευδαργύρου, ἡ στεαρίνη, ἡ κιμωλία καὶ διάφοροι ἄλλοι. Ἀναλόγως μετὰ τὸ ἐλαστικὸν εἶδος ποὺ πρόκειται νὰ κατασκευασθῇ, ἀναλόγως μετὰ τὴν ποιότητα, κανονίζονται καὶ αἱ χημικαὶ οὐσίαι ποὺ θὰ

Μηχάνημα «ἀνασπεννῆς» ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἰσπνέονται τὰ παλαιὰ ἐξ ἐλαστικοῦ εἶδη. Χάρις εἰς τὸ μηχανήμα αὐτὸ τὰ παλαιὰ ἐλαστικά ἀνανεοῦνται καὶ δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶν ὡς πρώτη ὕλη

ράγεται μόνιμος καλὴ ποιότης ἐμπορευμάτων.

Δι' αὐτὸ κάθε ἐργοστάσιον ἔχει καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ χημεῖον του. Τὸ χημεῖον εἰς τὰ ἐργοστάσια ἐλαστικοῦ εἶνε ὁ ἐγκέφαλος ἐνῷ ἡ καρδιὰ τοὺς εἶνε ἡ αἵθουσα τῶν ζυμωτηρίων.

Ἀς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν καρδιάν. Μέσα εἰς τὴν αἵθουσαν τῶν ζυμωτηρίων ὑπάρχουν πολλὰ ζυμωτικά μηχαναῖ. Κάθε μίαν ἀπὸ τὰς μηχανὰς αὐτὰς ὑπεναντιῶνται ἀπὸ ἕνα εἰδικευμένον ἐργάτην, τὸν ζυμωτήν.

Ὁ ζυμωτὴς ρίπτει ἐντὸς τῶν περιστρεφόμενων κυλίνδρων τῆς μηχανῆς τὴν πρώτῃν ὕλην, δηλαδὴ πλάκας καθαροῦ καουτσούκ. Αἱ πλάκες αὗται πρέπει νὰ συνθλίβων καλὰ μεταξὺ τῶν περιστρεφόμενων κυλίνδρων. Πρέπει, ὅπως μοῦ ἐξηγήσαν οἱ ἀρχιεργάται, νὰ σπᾶσῃ τὸ «νεῦρον» τοῦ καουτσούκ. Νὰ ζυμωθῇ, νὰ συνθλιβῇ δηλαδὴ ἐντατικά, ὥστε νὰ μὴ ἀντιδρᾷ πλέον εἰς τὸ ζυμῶμα καὶ νὰ μεταλακώσῃ, νὰ γίνῃ μιὰ εὐπλάσθη μάζα.

Ὅταν αὕτῃ ἡ ἐργασία τελειώσῃ ὁ ζυμωτὴς συνεχίζει τὴν σύνθλιψιν καὶ οἶπτει

προσθεθῶν καθὼς καὶ αἱ ἀναλογίαι. Αἱ χημικαὶ αὗται οὐσίαι προστίθενται, διότι ὅπως ἀπέδειξαν τὰ ἐπιστημονικὰ πειράματα, ἡ πρόσμιξις των εἰς τὸ καουτσούκ αὐξάνει κατὰ πολὺ τὴν ἐν γένει ἀντοχήν του. Ἐννοεῖται ὅτι αἱ συνταγὰ διὰ τὰ μίγματα αὗτα τηροῦνται μυστικὰ ἀπὸ τὰ διάφορα ἐργοστάσια, τὴν δὲ σύνθεσιν τῶν μιγμάτων μόνον οἱ δυνάμει, οἱ χημικοὶ καὶ οἱ ἀρχιεργάται τοῦ ἐργοστασίου τὴν γνωρίζουν.

Ὅταν ζυμωθῇ καλὰ ἡ μάζα τοῦ καουτσούκ μετὰ τὰς χημικὰς οὐσίας καὶ τὸ θειάφι, ὥστε ν' ἀποτελέσουν πλέον ἓν εὐπλάστον μίγμα, τότε ἡ ἐργασία τοῦ ζυμωτοῦ ἔληξε. Τὸ μίγμα ποὺ ἀποτελεῖ τώρα μίαν ὁγκώδη μάζαν, μεταφέρεται εἰς τὰς «καλάνδους».

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΡΟΥΛ-ΚΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ

Αἱ καλάνδραι εἶνε μηχανήματα τὰ ὁποῖα ὄχι μόνον μαλάσσουν τὸ μίγμα τοῦ καουτσούκ καὶ τὸ μετασχηματίζουν εἰς πλάκας, ἀλλὰ τοῦ δίδουν καὶ διάφορα σχήματα. Ἔτσι, ὑπάρχουν εἰδικαὶ κα-

λάνδραι ποὺ σχηματίζουν τὰς σόλες τῶν υποδημάτων. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ σόλες αὗτῃς, ἡ οἱ σωλήνες ἐκ καουτσούκ ποὺ κατασκευάζονται στὸ σωληνοποιεῖον τῶν ἐργοστασίων, ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἐξ ἐλαστικοῦ εἶδη, διὰ νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἀπαραίτητον στερεότητα, τὴν ἐλαστικότητα καὶ τὴν ἀντοχήν εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικές μεταβολὰς πρέπει ἀπαραίτητως νὰ ὑποστοῦν τὴν διὰ «βουλκανισμοῦ» κατεργασίαν.

Πράγματι, μόνον χάρις εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ Γκούντχαρ ἐφευρεθείσαν κατεργασίαν αὐτὴν τοῦ καουτσούκ κατέστη δυνατόν νὰ ἀποβῇ τὸ πολῦτιμον αὐτὸ προϊόν τὰς ἰδιότητάς ἐκείνας ποὺ τὸ καθιστοῦν ἀκατάλληλον διὰ βιομηχανοποίησιν.

Διότι χωρὶς βουλκανισμόν τὸ καουτσούκ εἶνε κολλώδες, εἶνε πολὺ πλαστικόν, δὲν ἔχει ἀρκετὴν ἐλαστικότητα καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ξηραίνεται καὶ σκάζει.

Ποία ὅμως ἦτο ἀκριβῶς ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Γκούντχαρ;

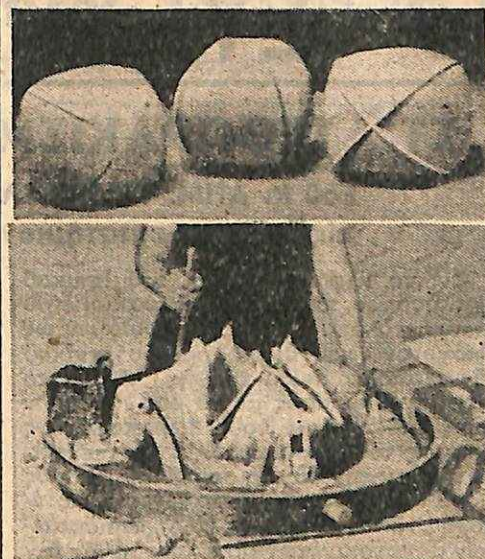
Ὁ Ἀμερικανὸς αὐτὸς ἀνεκάλυψε ὅτι

ραιτέρω ἐπεξεργασίαν διὰ νὰ λάβουν τὰ κατὰλληλα διὰ τὴν χρῆσιν διὰ τὴν ὁποῖαν προορίζονται σχήματα, ἐκτὸς ἂν τὸ σχῆμα τοῦ δίδεται κατὰ τὸν διὰ πειστηρίων βουλκανισμόν, ὅπως αὐτὸ γίνεται μετὰ τὰ τόπια.

Καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἡ τεχνικὴ, διὰ νὰ μὴ εἴπω ἡ καλλιτεχνικὴ ἐπεξεργασία τῶν διαφόρων εἰδῶν ποὺ γίνεται εἰς τὰ εἰδικὰ ἐργοστάσια ἐλαστικῶν μ' ἔκαμε νὰ θαυμάσω ὄχι μόνον τοὺς τεχνικούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐργάτας τῆς ἐλαστικοβιομηχανίας μας.

Μόλις 10 χρόνια ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε ποὺ ἰδρύθη εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ πρῶτον ἐργοστάσιον ἐλαστικοῦ. Καὶ τώρα εἰς τὰ ἐργοστάσια μας εἶδα νὰ κατασκευάζονται ἀριστοτεχνικὰ ὅλα σχεδὸν τὰ ἐκ καουτσούκ εἶδη, εἶδα τόπια χρωματιστὰ με ἀναπαραστάσεις σκηνῶν τοῦ ἀθανάτου Καραγκιόζη καὶ με θαυμαστὸς χρωματισμούς. Ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ παπούτσια, σπόρ, γαλόσες, καλοκαιρινὰ, μπότες μεγάλες δι' ἐργάτας καὶ τσαρούχια ἀκόμη διὰ τοὺς χωρικοὺς μας, ὁ-

σκευή. Μόνον ἐν εἶδος, οἱ ἀεροθαλάμοι τῶν αὐτοκινήτων καὶ τὰ ἐξωτερικά ἐλαστικά περιβλήματά των, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ κατασκευασθῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ τοῦτο ὄχι διὰ λόγους τεχνικούς, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶνε τόσο πολλοὶ καὶ διάφοροι οἱ

Ἀνὰ τὸ εἰδικὸν μηχανήμα μετὰ τὸ ὁποῖον κατασκευάζονται τὰ τόπια διὰ τὰ παιδάκια. Κάτω: Τὰ τόπια πρὶν ὑποστοῦν τὴν διὰ βουλκανισμοῦ κατεργασίαν. Διὰ νὰ φουσκώσουν τὰ τόπια τοποθετεῖται εἰς τὸ ἐσωτερικόν των καὶ πρὶν μετὰ τὸ ὅς ἂν μηχανήμα κλεισθῶν διὰ συμπίεσεως ἕνα σκονάκι νιτρικῆς ἀμμωνίας. Ἀπὸ κλεισθῶν καὶ τοποθετηθῶν εἰς τὸ πιεστήριον βουλκανισμοῦ, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν ὑπὸ τὴν ὁποῖαν γίνεται ὁ βουλκανισμὸς ἡ νιτρικὴ ἀμμωνία ἐξαερούται καὶ πιέζει τὰς ἐσωτερικὰς πτερύγας τῶν τοπίων τόσο ὥστε νὰ τοὺς δίδῃ τὸ σφαιρικὸν τοῦ σχήμα

τύποι τῶν αὐτοκινήτων ποὺ κυκλοφοροῦν εἰς τὸν τόπον μας, ὥστε οικονομικῶς δὲν συμφέρει ἡ κατασκευὴ ἀεροθαλάμων ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τύπου αὐτοκινήτου ἀπαιτοῦνται καὶ εἰδικοί τύποι ἀεροθαλάμων.

ΤΟ ΧΗΜΕΙΟΝ ΕΙΝΕ Ο ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΥ

Ἀς ἴδωμεν ὅμως τώρα πῶς λειτουργεῖ ὁ ἐγκέφαλος τῶν ἐργοστασίων ἐλαστικοῦ, δηλαδὴ τὰ χημεῖα τους.

Στὸ χημεῖον ἐξετάζεται καθημερινῶς κάθε εἶδος ποὺ πρόκειται νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἀγοράν. Καὶ τοῦτο διότι, ὅσον καὶ ἂν οἱ χημικοὶ τῶν ἐργοστασίων ἔχουν καθορίσει ἀκριβέστατα τὰς ἀναλογίας τῶν μιγμάτων ἐλαστικοῦ καὶ χημικῶν οὐσιῶν ποὺ θ' ἀποτελέσουν τὴν μάζαν ἀπὸ τὴν ὁποῖαν θὰ κατασκευασθῇ ἓν ὀρισμένον προϊόν, αἱ ἀναλογίαι αὗται κατὰ τὴν ἐργασίαν ἀναμείξεως εἶνε δυνατόν νὰ μεταβληθῶν, ὥστε καὶ εἰς βαθμὴν ἀνεπαίσθητον, εἴτε ἐξ ὑπατιότητος τοῦ ἐργάτου, ὁ ὁποῖος θὰ πρὸβῃ εἰς τὸ ζυμῶμα τῶν ἱλικῶν, εἴτε ἐξ ἄλλων λόγων.

Μία τοιαύτη ὁμως μεταβολή, ὅσονδ' ἂν μικρὰ καὶ ἂν εἴη, συχνὰ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ν' ἀλλάξῃ τελείως ἡ ποιότης τοῦ ἐμπορεύματος. Δι' αὐτὸ εἶνε ἀναγκαῖος ὁ καθημερινὸς ὑπὸ τοῦ χημεῖου ἐλεγχος. Καὶ ὁ ἐλεγχος αὐτὸς ἀσκεῖται ὁχι μόνον με χημικὰς ἀναλύσεις ἀλλὰ καὶ με μικροσκοπικὰ μηχανήματα, ποὺ τὸ καθεὶνα τοὺς εἶνε καὶ ἕνα θαῦμα τῆς ἀνθρωπίνης ἐφευρετικότητος.

Ἐνα ἀπὸ τὰ μικροσκοπικὰ αὗτα μηχανήματα δοκιμάζει τὴν ἀντοχήν τῶν ἀδιαβρόχων ὑφασμάτων εἰς τὸ νερό. Τὸ νερό με εἰδικὴν ἀντλίαν πιέζει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀδιαβρόχου ὑφάσματος μέχρις ὀρισμένου ὁρίου, ἂν δὲ τὸ ὑφάσμα δὲν

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 597)

«ΙΠΠΙΑΣ ΕΛΑΣΣΩΝ»

ΤΟ ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΟΝ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Ἐξακολουθοῦμεν τὴν συνοπτικὴν ἀνάλυσιν τῶν συγγραμμάτων τοῦ Πλάτωνος. «Ἰππίας ἐλάσσων» εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ πλέον περιεργὰ συγγραμματα τοῦ κορυφαίου τῶν Σωκρατικῶν, φυσικὰ δὲ καὶ ἀπὸ τὰ ὀχι διαιγρότερον ἐνδιαφέροντα. Κακῶς, κατὰ τὴν γνώμην μας, ἀπεφεύχθη πάντοτε ἡ ἐκ συστήματος διδασκαλία τοῦ συγγραμματος αὐτοῦ εἰς τὰ σχολεῖα μας. Ὅχι διότι δὲν ὑπάρχουν ἄλλα Πλατωνικά ἔργα ἀσφαλῶς ἀριώτερα. Ἀλλὰ διὰ τοῦτον τὸν συγκεκριμένον λόγον: ὅτι, ὅταν μὴν ἡμέραν ὁ ἀνδρωθεὶς πλέον ἄλλοτε μαθητὴς θελήσῃ τυχὸν νὰ δι-εξέλθῃ μόνος τοῦ καὶ ἀνευ καθοδηγῆ-σεως τοῦ θιβλίου τοῦτο, δὲν ἀποκλείε-ται νὰ τοῦ γεννηθῇ ἡ ἀπορία, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐρώτημα: «Αὐτὸς λοιπὸν ἦτο ὁ ἐνάρετος Σωκράτης;»

Οὕτε ὀλίγον, οὕτε πολὺ, ὁ Σωκρά-της παρουσιάζεται εἰς τὸ θιβλίον αὐτὸ ὑποστηρίζων τὴν... πανουργίαν, ὥς ἄ-ρετήν. Βεβαίως διάφορον ἐντελὲς εἶνε τὸ θαυότερον νόημα τοῦ Διδασκάλου. Καὶ ἔχει μεγίστην διαλεκτικὴν σημα-σίαν ἡ ἀποφίς του. Ὅμως αὐτὸ ἀκριβῶς ἀποτελεῖ λόγον, ὅχι νὰ παραιοσιπᾶται τὸ σύγγραμμα, ἀλλὰ ὅ- πεναντίας νὰ ἐρμηνεύεται καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν παλαιὰν ἐκείνην «δασκαλι-στικὴν» νοοτροπίαν. Ἡ ἀρετὴ τοῦ Σωκράτους — θάσις τῆς ὅλης φιλοσο-φίας του — δὲν ἔχει καμμίαν ἀνάγκην ἀπὸ συνηγόρους «ἀπὸ τὴν ἀνέπνο-καὶ παραιοσιπῆτάς.

Ἐγίνε μάλιστα κατὰ καιροῦς καὶ ἀπόπειρα ὅπως χαρακτηρίσῃ τὸ Πλα-τωνικὸν αὐτὸ σύγγραμμα ὡς ἀποκρυ-φον καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων πλαστόν. Πλὴν ἄλλων, ἀδιάσειστον μαρτυρικὸν περὶ τῆς αὐθεντικότητος τοῦ ἀποτελεῖ αὐτὴ αὐτὴ ἡ μαρτυρία τοῦ Ἀριστο-τέλους, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς ἦτο καλύ-ειον εἰδοποιήμενος ἀπὸ πολλῶν σχο-λαστικῶς τῆς παρακμῆς. Ἐξ ἄλλου, ἔαν ἔλειπε τὸ σύγγραμμα αὐτὸ, ἐκ τῶν σύμμετρικῶν ἔργων τοῦ Πλάτωνος, θὰ εὐτερεῖτο ἡ παγκόσμιος διαί-ησις ἐ-νὸς ὑψίστης σημασίας ἱστορικοῦ πει-στηρίου περὶ τῆς Σωκρατικῆς φυσιο-γνωμίας καὶ ἀκομὴ μῆς ἄλλης: τῆς-σμεγίστης φυσιογνωμίας τοῦ σοφιστοῦ Ἰππίου.

Τὸ τί μέγας νοῦς ἦτο ὁ ἐκ τῶν κο-ρυφαίων σοφιστῶν Ἰππίας μᾶς τὸ ἡ-μολογοῦν ἐχθρικοὶ πηγαί, ὥς ὁ Πλά-των, κατόπιν δὲ ὁ Σουΐδας. Τί ἀπώ-λεσεν ἡ ἀνθρωπίνη διανοήσις μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἰπ-πίου, τὸ φαντάζεται τις μόλις, ἀναλο-γίζόμενος ὅτι δὲν θὰ ὑπῆρχε ζήτημα τετραγωνισμοῦ τοῦ κύκλου, ἔαν ἐγνω-ρίζαμεν ὄντως τὴν περίφημον ἐκείνην «τετραγωνίζουσαν» του — τὴν ὑπ' αὐ-τοῦ δηλαδὴ ἀνακαλυφθεῖσαν καμπύλην πρὸς τριχοτόμειον τῆς γωνίας καὶ τε-τραγωνισμὸν τοῦ κύκλου. Καὶ κανεὶς δὲν εἶνε σήμερον εἰς θέσιν νὰ φαντα-σθῇ ποῖα θὰ ἦσαν αἱ συνέπειαι τῶν πρακτικῶν ἐφαρμογῶν τῆς ἀνακαλυ-ψῆς ἐκείνης, τοῦ προαιωνίου αὐτοῦ Ἑλλήνος Ἀίνουαίν. Διότι εἶνε πλέον

θέβαιον ὅτι ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ πε-ριελοῦσα μέχρις ἡμῶν «τετραγωνίζου-σα» δὲν εἶνε ἐκείνη τὸ Ἰππίου, ὅσον ἐπίσης εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ μέγας ἐκεῖ-νος μαθηματικὸς ταυτίζεται μετὰ τὸν μέ-γαν Σοφιστὴν. Καὶ ἰδοὺ διατὶ, ἔαν καὶ ἐφόσον εὐρεθῇ κάποτε αὐτὸ πού οἱ μα-θηματικοὶ τῆς ρουτίνας θεωροῦν σή-μερον παραφροσύνην, θὰ δικαιούνται μίαν ἡμέραν νὰ εἰπουν οἱ μεταγενέστε-ροι ὅτι τίποτε νέον δὲν ἀνεκαλύφθη ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ ἐγνώριζον οἱ ἀρχαῖοι Ἑλ-ληνες, ἀπὸ τὸν Ἰππίαν.

Ἀς λεχθῇ ἀκόμη ἐν παρόδῳ, ὅτι κά-θε φορὰν κατὰ τὴν ὁποῖαν θὰ γίνεται λόγος περὶ Ἰππίου εἰδικῶς καὶ γενι-κώτερον περὶ Σοφιστῶν, θὰ ἀπορῇ καὶ θὰ ἐξίσταται ὁ νοῦς διὰ τὸ πῶς οἱ Σωκρατικοὶ, πρὸ πάντων ὅμως οἱ Πυ-θαγόρειοι, ἄν καὶ δεινοὶ ἠθικολόγοι, ἄν καὶ ὑπεράσχοι τῆς ἀρετῆς, ἐπέτρε-ψαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν λυσσώδη ἐκείνην καταστροφὴν τῶν σοφιστικῶν κειμένων καὶ τὴν ἐξόντωσιν παντὸς περὶ Σοφι-στῶν ἵχνους, μὴ προσερχομένου ἐκ τῶν ἰδικῶν τῶν ἐχθρικών πηγῶν. Τέλος, τὸ θλιβερόν αὐτὸ σημεῖον ἀποτελεῖ ἕνα ἐπὶ πλέον μαρτυρικὸν τοῦ μέρους ποῦ δύναται νὰ ὠθήσῃ τὸ φατριαστικὸν πνεῦμα, ὅταν εἰσχωρῇ καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν φιλοσοφίαν. Ἐπειτα ἀπὸ ὅ-λα αὐτὰ, δὲν μᾶς μένει εἰμὴ νὰ ρίψω-μεν θλέμμα εἰς τὸν «Ἰππίαν ἐλάσσων» μετὰ ὅσον τὸ δυνατόν εὐρύτεραν ἀντιλη-ψὴν ἐκτιμήσεως τῶν μεγάλων κληροδο-τημάτων καὶ τῶν κατακτήσεων τῆς ἀν-θρωπίνης διανοίας.

Μετὰ τὸ χιοῦμορ καὶ μετὰ τὴν... καλο-κάγαθον ἐκείνην πονηρίαν, ποῦ μας τὸν παρουσιάζουν, ὁ Σωκράτης φέρε-ται ἐν τῷ προκειμένῳ ὅτι στήναι μίαν... τρικλοποδιὰ εἰς τὸν Ἰππίαν. Τὸν θέτει πρὸ τοῦ ἐρωτήματος:

— Τί μᾶς λὲς δηλαδὴ ἐσύ, διὰ τὸν Ἀχιλλέα καὶ ταυτοχρόνως διὰ τὸν Ὀ-δυσσεά; Ποιὸς τάχα νὰ εἶνε καλύτερος — φυσικὰ δὲ καὶ ἠθικώτερος — καὶ κατὰ τί εἶνε πῶς καλός;

Τὸ ἐρώτημα δὲν εἶνε τυχαῖον. Ὁ Ἰπ-πίας «ἐπάτησε στήν πῆττα». Καὶ, ὁ-ἐμυθρῶτερος τῶν κριτικῶν τοῦ Ὀ-μήρου. Ἀλλὰ καὶ μέγας ἠθικολόγος εἶνε ἐπίσης. Ναί μὲν ἔκαυχάτο — καὶ δικαίως — ὅτι ἐκέρδιζεν ἐκ τοῦ ἐπαγ-γέλματος τοῦ περιεσώτερα ἀπὸ ὅτι ἐ-κέρδιζον δύο οἰοδιόποτε ἄλλοι ἐπαγ-γελματῆαι φιλόσοφοι, ναί μὲν ὑπεστη-ρίζε τὰς γνωστάς σοφιστικὰς ἀρχάς, ἀλλὰ ἦτο ὁ κατ' ἐξοχὴν διδάσκαλος τῆς ἐγκρατείας, τὴν ὁποῖαν ἐθεώρει ὡς τὴν μεγίστην ἀρετὴν — ὅπως ἀναφέ-ρουν αἱ ἐχθρικοὶ πρὸς αὐτὸν πηγαί — καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ὑπῆρξε ἐπίσης, ὁμοῦ μετὰ τῶν Πυθαγορείων καὶ τῶν Σωκρατικῶν, μακρυνὸς πρό-δρομος τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Χριστιαν-ισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἕνα ἐρώτημα - παγίς» διὰ νὰ «τασκάσῃ» ὁ Σωκράτης τὸν πε-ρίφημον Ὀμηριστὴν καὶ ἠθικοδιδάσκα-λον ἀντίπαλόν του. Ἀνύποπτος, ὁ Ἰπ-πίας, «ἐπάτησε στήν πῆττα». Καὶ, ὅ-πως ἐπερίμενε ὁ Σωκράτης, ἀνεκλήρ-υ-

ξεν ἀγαθώτερον, δηλαδὴ ἠθικώτερον, τὸν Ἀχιλλέα, πανθομολογούμενον ὅλ-ως τὴν ὑπόδειγμα ἀρετῆς ἀνδρισμοῦ, εὐφυχίας, εὐθύτητος κτλ. «Εἰ αὐτὸ ἐ-φθασε εἰς τὸν Σωκράτην διὰ νὰ τὸν «πιάσῃ στὰ πράσσα». Καὶ διὰ νὰ ἀπο-δείξῃ εἰς αὐτὸν ὅτι δὲν ἔχει ἰδέαν, οὔ-τε περὶ λογικῆς, οὔτε περὶ ἠθικῆς, διὰ-τι οὔτε λίγο, οὔτε πολὺ, ἠθικώτερος διὰ τὸν Σωκράτην εἶνε ὁ ἀφθαστος ἐ-κείνος καὶ τετραπέρατος πανούργος Ὀδυσσεύς.

Βεβαίως, ἔαν τὰ πράγματα ἐσταμα-τοῦσαν ἔως ἐδῶ, ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ εἶχον ἄλλην σημασίαν, παρὰ νὰ μᾶς δείξουν πρῶτον ἕνα Σωκράτην ἀμύγῳ σοφιστὴν καὶ δεύτερον μίαν πλήρη ἀν-τίφασιν τοῦ Διδασκάλου, πρὸς τὴν ἰ-δίαν του ἠθικὴν. Ἀλλὰ δὲν πρόκει-ται περὶ τούτου. Προφανέστατα ὁ δι-αίλογος αὐτὸς δὲν εἶνε κύριον φαντα-σίας τοῦ Πλάτωνος. Τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, πρόκειται τὸ δίχως ἄλλο περὶ πιστοῦ «ρεπορτάζ», ὅπως τὸ ἀν-τιλαμθανόμεθα σήμερον. Καὶ εἶνε ἀμυ-θήτου ἀξίας τὸ ρεπορτάζ αὐτό. Διότι μᾶς εἰσάγει εἰς τὴν οὐσίαν τῆς περι-φήμου Σωκρατικῆς διαλεκτικῆς, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν αἰῶνες ἀργότερον θὰ ἀν-τλήσῃ ὁ Ἑγελος καὶ οἱ Ἑγελιανοί. Καὶ ἡ πανουργία δύναται νὰ εἶνε ἄ-ρετῇ. Ἐξαρτάται αὐτὸ ἀπὸ τὰ αἰτία καὶ τὰ αἰτιατὰ ποῦ τὴν ὑπαγορεύουν. Καὶ ἕνας δρομεὺς — λέγει ἐδῶ ὁ Σω-κράτης — δύναται νὰ θραυτοπορήσῃ. Εἶνε δὲ κακὸς δρομεὺς ἔαν θραυτοπο-ρήσῃ ἀκούσιως. Ὁ Ὀδυσσεὺς εἶνε λόγου χάριν, φοβερός ψεύστης. Ἀλλὰ ξέρει καλὰ διατὶ ψεύδεται. Ἐχει ἕνα ἀνώτα-ρον σκοπὸν. Ἐπιδιώκει κάτι. Αὐτὸ θὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀρετῆς του. Κατὰ τὰ ἄλλα, καὶ δύναται καὶ θέλει καὶ λέγει τὴν ἀλήθειαν, ὅταν ἡ ἀλήθεια ἐπιβάλ-λεται.

Βεβαίως, ἕνας Μακιαθέλλης θὰ ἡ-δύνατο νὰ κάμῃ «εὐαγγέλιον» τοῦ τὸν Ἰππίαν, ὅπου ρητῶς καὶ ἀπεριφράστως τονίζεται ὅτι τὸ «ἰδὸν τὸν ἀγαθὸν ἀν-δρὸς εἶνε νὰ... ἀδικῇ ἐκούσιως, ἰδὸν δὲ τοῦ κακοῦ ἀνδρὸς εἶνε νὰ ἀδικῇ ἀ-κούσιως». Ἐδῶ τὸ «ἐκούσιως» καὶ τὸ «ἀκούσιως» λέγονται μετὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ «ἐνσυνειδήτως» καὶ «ἀσυνειδήτως» ἀπὸ ἠθικῆς θεαίως ἀπόψεως. Ἐπί-σης ρητῶς καὶ ἀπεριφράστως διέ-κ-ἐκὼν ἀμαρτάνων καὶ αἰσχροῦ καὶ ἀδι-κα ποιῶν, οὐκ ἂν ἄλλως εἴη ἡ ἀγα-θός. Καὶ αὐτὸς δηλαδὴ ποῦ ἀμαρτά-νει καὶ παρανομεῖ καὶ κάμνει τὰ αἰ-σχίστα ἐνσυνειδήτως δὲν δύναται νὰ εἶνε παρὰ ἠθικὸς ἄνθρωπος.

Εἶνε δὲ τὸσον ἀλήθης ὅτι τὰ ἐκέρ-υξεν αὐτὰ ὁ Σωκράτης, ὥστε τὰ ἐπα-νευρίσκομεν καὶ εἰς τὸν Ξενοφῶντα.

Λοιπὸν, τί σημασίαν ἔχει ἔαν ἕνας Μακιαθέλλης ἡ μακιαβελλίζων δύνα-ται νὰ ἐκμεταλλεῖται τὰ διδάγματα αὐτά; Ὅ,τι σημασίαν εἶχε καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς Ἰερᾶς Ἐξετάσεως, ἡ ὁποία κατε-σπίλωνεν τὸν Χριστιανισμόν, τάχα διὰ νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ «ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα», ὅ,τι ση-μασίαν εἶχον καὶ αἱ πράξεις τῶν Φα-

Αἱ ἰδεοληψίαι

τῆς ἀσεβείας καὶ τοῦ ἐγκλήματος

Συχνά γίνεται λόγος περὶ ἰδεολη-ψιῶν, ἀλλὰ σπανίως οἱ ὁμιλοῦντες ἔ-χουν σαφὴ ἰδέαν τοῦ πράγματος.

Ἀπὸ τὰς ἐξακριβώσεως λοιπὴν τῆς πειραματικῆς ψυχολογίας, αἱ ἰδεολη-ψίαι γενικῶς ἔχουσιν τὰ ἐξῆς χαρ-ακτηριστικὰ γνωρίσματα. Πρόκειται πε-ρὶ ἰδεῶν ἢ αἰσθημάτων ἢ ἰδεῶν ὁμοῦ καὶ αἰσθημάτων — ξένων πρὸς τὸ ἐν-συνειδητόν μας ἐγώ. Δηλαδὴ ἡ συνειδη-σίς μας ἀγνοεῖ τὴν ἄμεσον αὐτῶν αἰ-τίαν, καὶ δὲν ἐλέγχει οὔτε τὴν ἐμφά-νισίν των, οὔτε τὴν ἐμμονὴν καὶ τὰς ἐκδηλώσεις των. Κατὰ κανόνα, αἱ τοι-οῦτοι εἶδους ἰδέαι καὶ τὰ συναισθήμα-τα εἶνε ὀχληρὰ καὶ ἀνωφελή.

Εἰς τὸν πάσχοντα — διότι περὶ πά-σχοντος πρόκειται — αἱ ἰδεοληψίαι δύ-νανται νὰ λάβουν τὰς ἐξῆς μορφὰς καὶ νὰ διακριθῶν εἰς τὰς ἐξῆς κατη-γορίας: α) ἰδεοληψία ἀσεβείας. Κα-τὰ τὴν ἰδεοληψίαν αὐτὴν, περισσότερον διαδεδομένη ἀπὸ ὅ,τι νομίζομεν, οἱ πάσχοντες, καίτοι θρησκευόμενοι, καί-τοι εὐσεβεῖς κατὰ τὰ ἄλλα, θλασθη-μοῦν τὰ θεῖα, κατὰ κανόνα δὲ συμ-βαίνει τοῦτο ἐκ μῆδς ἐσωτέρας ἀνάγ-κης πρὸς θλασθημίαν τὴν ὁποῖαν αἰ-σθάνεται ὁ πάσχων.

ῤισαίων, οἱ ὁποῖοι ἐνέκρυνον τὸ γράμ-μα τῶν Γραφῶν διὰ νὰ ἀποστραγγί-σουν ἐξ αὐτοῦ τὴν οὐσίαν. Πέραν τού-του ὅμως, ὡς ρίψωμεν ἐν θλέμμα, εἰς κάθε καλοσυνείδητον ἄνθρωπον πρᾶ-τοντα «ἐκούσιως» τὸ κακόν. Ἀς ἴδω-μεν λόγου χάριν τὸν χειρουργόν, ὁ ὁ-ποῖος προκαλεῖ τὸν πόνον καὶ τὴν δού-λην, ὡς ἀναλύσωμεν τὸ ἔργον τοῦ θερ-μοκαυτήρος καὶ θὰ κατανοήσωμεν ὅ-τι μέσως τὸ δίδαγμα τοῦ Σωκράτους. Καὶ θὰ εὐρωμεν ἐπίσης τὸ διατὶ καὶ ὁ ἴδιος ἦτο πολλὰκις ἀρκετὰ πονηρός.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον αὐτό. Τὸ θα-υότερον, τὸ γενικώτερον συμπέρασμα ποῦ προκύπτει, ἐν ἀτιθέσει πρὸς τὴν σχολαστικὴν ἠθικὴν, εἶνε ὅτι καμμία πρᾶξις, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, δὲν εἶνε «μόνη» τῆς καλῆς ἢ κακῆς, ἀλλὰ εἶνε καλὴ ἢ κακὴ, ἀναλόγως τῶν αἰτιῶν τῆς καὶ τῶν αἰτιατῶν τῆς. Καὶ καμμία ἐν-νοία «σκέτης» καὶ «ἐκέρφωτης» καὶ ἀ-φηρημένη δὲν ἔχει ἀξίαν, εἰμὴ ὅταν ἡ ἠθικὴ μὲς συνειδήσις προσδίδει εἰς τὰς ἐννοίας αὐτάς τὸ συγκεκριμένον των περιεχόμενον.

Εἶνε λοιπὴν λόγος αὐτό, διὰ νὰ πα-ραιοσιπᾶται ὁ «Ἰππίας ἐλάσσων», ἀντὶ νὰ ἐρμηνεύεται ὅπως πρέπει;

ΠΕΤΡΟΣ ΠΙΚΡΟΣ

Εἰς τὸ ἐπομένον: Ἀλλὰ συ-γράμματα τοῦ Πλάτωνος.

Ἐν ὁμοίᾳ καὶ οἱ καθ' ἑ-ξιν θλασθημοὶ, οἱ ὁποῖοι ἤρχισαν κά-ποτε θλασθημόντες, ὅχι διότι ἠσθά-νοντο τὴν ἐσωτέραν αὐτὴν ἀνάγκην, ὅχι δηλαδὴ διότι ἦσαν ἀσθενεῖς, ἀλλὰ διὰ νὰ... μιμηθοῦν ἀπλῶς τοὺς θλασθη-μοὺς. Ὅλῃγόν κατ' ὀλίγον ὅμως ἡ ἐ-ξὺς αὐτῇ γίνετο ἀνάγκη καὶ τότε ὁ ὁ-γιῆς ἠσθένεσε καὶ ἔγινεν ἰδεοληψίος τῆς θλασθημίας. Ἀτυχῶς, ὅλαι αἱ ἐκ-δηλώσεις τῆς κατηγορίας τῆς ἰδεολη-ψίας αὐτῆς δὲν περιορίζονται μέχρις αὐτοῦ. Ὑπάρχουν περιπτώσεις πολὺ περισσότερον σοβαραῖ, ὅποτε ὁ θλασθη-μος, καίτοι θεοσεβής, ὑπόκειται εἰς τόσον μαρτυρικὴν ἀνάγκην, ὥστε πολ-λάκις δίχως νὰ ἐξωτερικεύσῃ τὴν θλα-σθημίαν, διαλογίζεται τὰ ἐσχίστα ἐ-ναντι τῶν ἱερῶν πραγμάτων. Ὁ πολὺς Σαρκῶ διεπίστωσεν ἐπὶ τοῦ προκειμέ-νου τὴν ὑπαρξίν ἰδεοληψιῶν, οἱ ὅποιοι, λόγου χάριν, αἰσθάνονται τὴν νοσηρὰν ἀνάγκην νὰ ἀφομοιώνουν εἰς τὸ πνεῦ-μα τῶν τῶν Χριστῶν μετὰ τὸν διάβολον. Ἡ ἰδεοληψία τοῦ εἶδους αὐτοῦ ἦτο πολ-λὴ διαδεδομένη κατὰ τὸν Μεσαίωνα. Ὁ Ἑρρίκος ὁ Δ', λόγου χάριν, ἠσθά-νετο τὴν ἀνάγκην νὰ ἀναφωνῇ «Ἀρ-νοῦμαι τὸν Θεόν». Καὶ δὲν ἐπενόησε μέσον καλῶτερον διὰ τὴν καταπολέμη-σιν τῆς ἰδεοληψίας τοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ νὰ... ἐκφωνῇ ἕνα «καλαμποῦρι» μετὰ τὴν λέξιν... «ἀρνί».

Πολὺ πλέον ἀνησυχαστικὰς ἐκδηλώ-σεις ἔχει ἕνα ἄλλο εἶδος ἀντικοινωνικῆς καὶ ἐπικινδύνου ἰδεοληψίας, τῆς ἰδεολη-ψίας τοῦ ἐγκλήματος. Ὁ πάσχων, ἂν καὶ ἠθικώτερος ἄνθρωπος, ἐνδεχομέ-νως ἀνακινεῖ κατὰ νοῦν τὴν ἰδέαν κα-κεποιήσεως καὶ φόνου ἐναντίον μάλι-στα τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα τοῦ εἶνε προσφιλέστατα. Χαρακτηριστικὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου παράδειγμα εἶνε ὁ θλιβερὸς ἐκείνος ἥρωας τοῦ μυθιστορή-ματος τοῦ Ζολᾶ Ζὰκ Λαντίε — εἰς τὸ «Ἀνθρώπινον Κτήνος» — ὁ ὁποῖος ἀ-ποτροπιάζεται τὸ ἐγκλημα γενικῶς κα-τατρώγεται ὅμως ἀπὸ τὸν ἀνομολόγη-τὸν πόθον νὰ φονεῖται τὴν γυναῖκα τὴν ὁποῖαν ἐρωτεύεται.

Ἀτυχῶς, ἡ κατηγορία τῆς ἰδεολη-ψίας αὐτῆς δὲν εἶνε τὸσον περιωρισμέ-νη ὅσον θὰ ἐνόμιζε τις ἐκ πρώτης ὁ-ψεως. Ὅλοι οἱ ἰδεοληψῖοι τοῦ εἶδους αὐτοῦ δὲν ἔχουν θεαίως κατὰ νοῦν τὸν φόνον προσφιλῶν των προσώπων. Ἀλλὰ εἶνε πάμπολλοι ἐκεῖνοι οἱ ὁ-ποῖοι αἰσθάνονται κατὰ βάθος... μίσος ἀνεξήγητον καὶ πολλὰκις ἀνομολόγη-τον καὶ εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν ἐαυτόν, ἐναντίον προσφιλεστάτων των προσώ-πων, ἰδίως δὲ ἐναντίον μελόντων τῆς οἰ-κογενείας των. Αἱ ἀνικνευθεῖσαι περι-πτώσεις ὑπῆρξαν τὸσον καταπληκτι-καί, ὥστε συστηματικῶς ἠσυχολήθησαν μετὰ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἰδεοληψίας οἱ-μεγάλοι ψυχαναλυταί. Εἶνε δὲ ἐνδιαφέ-ροντα τὰ προκύψαντα παρίσματα. Κατ' ἀρχὴν, ἀποκλείονται τῆς κατηγορίας αὐτῆς οἱ ἐπιθυμοῦντες τὸν θάνατον

προσφιλῶν των προσώπων ἢ συγγενι-κῶν διὰ λόγους συμφέροντος, συγκε-κριμένως δὲ διὰ λόγους κληρονομίας. Ἡ πόρρωσις αὐτῇ ἀνάγεται εἰς ἄλλου εἶδους ἐκφυλισμὸν.

Κατὰ τὰ λοιπὰ, ἡ ψυχαναλυτικὴ μέ-θοδος ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἰδεοληψικὴ αὐτῇ ἀνωμαλία ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὴν παιδικὴν των ἡλικίαν οἱ πά-σχοντες ἐτιμωρήθησαν ἢ ἐκακοποιήθη-σαν πρὸς σωφρονισμόν ἀπὸ μέρους πρε-σβυτέρων των. Οὕτε ἐνθυμοῦνται καὶ τὰς κακοποιήσεις ἐκεῖνας, οὔτε νομί-ζουν ὅτι ἐγένοντο αὐταὶ πρὸς κακόν των. Κάθε ἄλλο παρὰ φιλεκδίκους τα-σεις ἀναγνωρίζουν εἰς τὸν ἐαυτὸν των. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ὑποσυνει-δήτως ἡ ἐκδικητικὸς ἐπαυσε νὰ ὀφί-σεται. Καὶ ἡ ὑποσυνειδήτης αὐτῇ ἐκ-δικητικότης τείνει τώρα νὰ ἐξωτερι-κευθῇ δημιουργοῦσα πάντως ἰδεολη-ψίας.

Γενικώτερον, συμβαίνει ἀκόμη ὥστε ἡ ἰδεοληψία τοῦ ἐγκλήματος νὰ συνο-δεύεται ἀπὸ πραγματικὴν παρόρμησιν πρὸς τὸ ἐγκλημα. Τότε δὲ ὁ πάσχων, θέλων ὁπωσδήποτε νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀνόσιον πράξιν καὶ εὐρισκόμενος εἰς διαρκὴ ἀγῶνα μετὰ τὸν ἴδιον τὸν ἐαυτόν προσφεύγει εἰς τὸ ἀντίθετον ἄκρον. Αἰσθάνεται ἀπέχθειαν μέχρι μονίας, ἐπὶ τῇ θεᾷ μαχαίρας ἢ ἄλλου φονικοῦ ὅπλου. Ἀκόμη τραγικώτερον μορφήν, πλέον ἐκφυλὸν, λαμβάνει ἡ κατηγορία αὐτῇ τῶν ἰδεοληψιῶν αὐτῶν τοῦ ἐγ-κλήματος εἰς λεχωῖδας τινάς, καταλαμ-θανόμενας ἀπὸ τὴν παρόρμησιν νὰ ἐν-κληματήσουν ἐπὶ τοῦ τέκνου των ἢ καὶ ἐπὶ τοῦ συζύγου των. Τὸ ἐν-ύ-χημα εἶνε ὅτι, κατὰ κανόνα, αἱ κρίσεις αὐτὰ παρέρχονται εὐθὺς ἅμα τῇ ἀναρ-ρώσει τῆς λεχωΐδος.

Τίποτε δὲν συντελεῖ περισσότερον εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῶν ἀντικοινωνικῶν αὐτῶν ἰδεοληψιῶν, ὅσον ἡ συμπαρο-μαρτυροῦσα ἀναστολή τῶν ἀνωτέρων λειτουργιῶν τῆς εὐκοσμίας, ἢ ἔλλει-ψις ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ ἡ ἀναστολή τῆς αὐτοκυριαρχίας τῶν κακῶν ρο-πῶν.

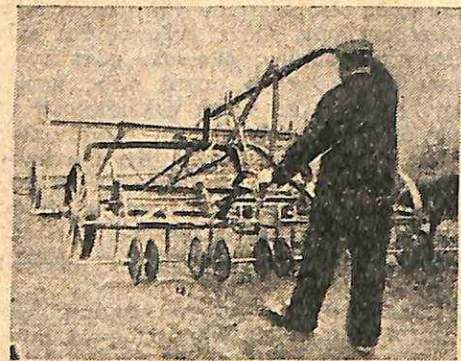
Εἰς ὁδὸν ἴσως ἄλλο σημεῖον, περισσό-τερον αὐτοῦ, συνεργάζονται στενότερον ἡ ἠθικὴ, ἡ κοινωνικὴ διαπαιδαγώγησις καὶ ἀγωγή ἐν γένει, ἀλληλοδοθησέμε-ναι, μετὰ τῆς ψυχοθεραπευτικῆς. Βε-βαίως μένουν καὶ ἄλλαι κατηγορίαι ἰδεοληψιῶν, τὰς ὁποίας μέλλομεν νὰ ἴδωμεν, ἀλλὰ, γενικῶς εἰπεῖν αἱ ἰδεο-ληψίαι εἶνε τὸσον πολλαί καὶ τὸσον ἀπειράριθμοι, ὅσαι καὶ αἱ ἰδέαι γενι-κῶς καὶ τὰ συναισθήματα, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ γεννηθοῦν εἰς τὸν ἀνθρώ-πινον ἐγκέφαλον, λαμβάνοντα ἀντικα-νονικὴν ἀνάπτυξιν.

Εἰς τὸ πρὸς ἑξῆς: Ἡ ἰδεοληψία τοῦ αἰσχύος πρὸς ἐαυτόν.

Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΧΘΡΩΝ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ Β'. 'Ο πόλεμος κατά τών ζιζανίων

Τού κ. ΤΟΝΥ ΜΠΑΛΛΥ, Καθηγητού τού 'Αγρονομικού 'Ινστιτούτου τής Γαλλίας,
Διευθυντού τού 'Αγρονομικού Σταδμού τού 'Υπουργείου Γεωργίας

Είδομεν ότι κατά την έντατικήν καλ-
λιέργειαν, ὁ κλασσικὸς τρόπος καθα-
ρίσματος τῶν ἀγρῶν ἦτο νὰ παραμέ-
νουν οὗτοι ἐν ἀγροναπαύσει. Ἡ διαδο-
χὴ μεθοδικῶν ἀρώσεων, ἀναστροφῆς
τοῦ ἐδάφους, βωλοκοπημάτων, ἐκκρίζω

ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΔΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ ΟΡΓΩΜΑ-
ΤΑ ΚΑΙ ΣΚΑΛΙΣΜΑΤΑ

Μία παροιμία λέγει: «'Ενα δεύτερο ὄρ-
γμα ἀξίζει δύο ποτίσματα». Ὁρῶν ἐκ-
φραστὴς ἥτις ἐξηγεῖ τὰς δημιουργουμένας
εἰς τὰ νεωστὶ ὀργωμένα ἐδάφη, εὐεργετι-
κὰς συνθήκας διὰ τὴν ἀποθήκευσιν τοῦ
ὑδατος τῶν βροχῶν ὡς καὶ τὴν παρακί-
λυσιν τῶν ἐξατμίσεων τοῦ ὑδατος. Ἐξ
ἄλλου τὰ ὑνία τοῦ μηχανήματος τούτου
δοτανίζουν (δηλαδὴ καταστρέφουν τὰ ζι-
ζάνια) τὰ ὁποῖα ἐφύτρωναν μεταξὺ τῶν
γραμμῶν καλλιέργειας. Τὸ μηχανήμα
τοῦτο φέρει ἓνα μοχλὸν ὁ ὁποῖος ἐπιτρέ-
πει εἰς τὸν ἐργάτην, ὁ ὁποῖος περιπατεῖ
ὀπισθέν του, νὰ μετακινή τὰ ὑνία καὶ δι-
σκούς εἰς τὰς πλευράς τῶν καραβίων.

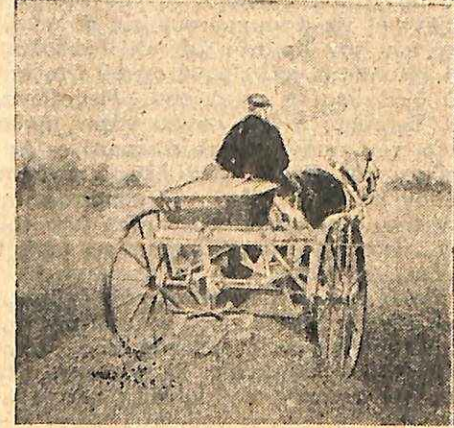
σεων, σθαρνισμάτων καὶ κυλισμάτων,
ὑποβοηθεῖ τὴν θλάσθησιν τῶν σπόρων
τῶν ἀγρίων χόρτων καὶ τὴν κατόπιν
καταστροφὴν τῶν διὰ τῶν ἐκκρίψεων
καὶ παραχωμάτων.

Ἡ έντατικὴ καλλιέργεια διεφύλαξε
ἐξ ὧν τῶν ἀνὰ κλασσικῶν μεθόδων
μόνον τὴν ἀναστροφὴν τοῦ ἐδάφους δι'
ἀρότρων φερόντων ὑνία ἀναδεύσεως
ἢ δίσκους, ἐργασίαν ἐκτελουμένην ἂν
μέσῳ μετὰ τὸ θέρισμα τῶν σιτηρῶν.

Πράγματι τὸ ὄργωμα, γινόμενον εἰς
βάθος μόνον μερικῶν ἐκατοστομέτρων
σκεπάζει τοὺς σπόρους τῶν ἀγρίων
χόρτων, τοὺς κατασπαρνάντας εἰς τὴν
ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους κατὰ τὸν θε-
ρισμόν, μὲ λεπτόν στρώμα νωποῦ ἐδά-
φους, τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὴν θλά-
σθησιν τῶν. Μόνον αἱ ἐπακολουθοῦσαι
ἐργασίαι τῶν βωλοκοπημάτων καὶ
σθαρνισμάτων καταστρέφουν τὰ φυτρώ-
μενα ζιζάνια. Τὸ κλείσιμον τῶν αὐλά-
κων τῶν ὀργωμάτων ἐξ ἄλλου διὰ τῶν
ἄλλων ἐργασιῶν (βωλοκοπημάτων,
σθαρνισμάτων κλπ.) δημιουργεῖ εἰς
τὸν ἀγρὸν ἓν ἐπίπεδον ἐπιφανειακὸν
στρώμα, τὸ ὁποῖον παρακωλύει τὴν ἐ-
ξατμίσιν τῆς παρακαταθήκης τοῦ ὕδα-
τος τοῦ ὑπεδάφους. Πλὴν καὶ πάλιν ὁ-
σοι σπόροι δὲν εἶχον φυτρώσει, εἴτε
διότι ἐκαλύφθησαν ἀπὸ ξηρὸν χῶμα

εἴτε διότι ἔπεσαν ἐντὸς τῶν χασμάτων
τὰ ὁποῖα παρήχθησαν ἀπὸ τὸ σκάσι-
μον τοῦ ἐδάφους κατὰ τὸ θέρος, θὰ
θλαστήσουν μὲ τὴν σειρὰν τῶν κατὰ
τὴν ἐπομένην ἀνοιξιν, ταυτοχρόνως μὲ
τὰ καλλιεργηθέντα φυτά.

Ὅταν τὰ φυτὰ ταῦτα σπειρώνται
κατὰ γραμμάς εἶνε εὐχερὴς ὁ καθαρ-
ισμὸς τῶν μεταξὺ αὐτῶν φυομένων
ζιζανίων διὰ σκαλιστικῶν μηχανημά-
των τῶν ὁποῖων τὰ ὑνία καὶ οἱ δι-
σκοὶ διέρχονται μεταξὺ τῶν γραμμῶν
σπορᾶς. Ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ σκαλιστι-
κοῦ μηχανήματος εἶνε εὐνόητον ὅτι δὲν
καταστρέφονται ὅλα τὰ ζιζάνια, διό-
τι παραμένουν ἄθικτα τὰ εὐρισκόμε-
να ἐπὶ τῶν γραμμῶν τῆς σπορᾶς ἐκ
τῶν ὁποῖων δὲν εἶνε δυνατόν νὰ διέλ-
θῃ.

ΠΟΛΛΑΠΛΟΥΣ ΨΕΚΑΣΤΗΡ

Ἐνα βαρέλιον τοποθετημένον ἐπὶ τρο-
χῶν περιέχει τὰ διαλύματα τὰ προοριζό-
μενα νὰ καταστρέψουν τὰ ἔντομα, τὰ
κρυπτόγασμα ἢ τὰ παρασιτικά φυτά. Δι'
ἀντλίας χειροκινήτου, εἴτε κινουμένης
διὰ κινητήρος, ἢ διὰ πίεσεως διὰ πεπιε-
σμένου ἀερίου, ἀσκεῖται ἐπὶ τῆς ἐπιφα-
νεῖας τοῦ ὕγρου πίεσις, ἀναγκάζουσα
αὐτὸ νὰ ἐξέρχεται ὑπὸ μορφὴν νέφους
σταγονιδίων ἀπὸ σειρὰς ἐπιστοιμίων, φε-
ρομένων ἐπὶ σωλῶνων, τοποθετουμένων εἰς
τὸ ὁπίσθιον μέρος τοῦ βαρέλιου. Ἡ χρη-
σιμοποίησις τοῦ μηχανήματος αὐτοῦ
πρέπει νὰ γίνεταί μετ' ἐξοχὴν καὶ οὐκ
οὐκ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει δρόσος. Εἰς τοὺς
ψεκαστήρας τοὺς χρησιμοποιουμένους κυ-
ρίως εἰς τὰς ἀμπελούς ἀντικαθιστῶμεν
τὸν ὀριζόντιον σωλῶνα μὲ δύο καθέτους,
οἱ ὁποῖοι ἐξακοντίζουσιν τὸ νέφος τοῦ ὕ-
γρου πλάγιως ἐπὶ τοῦ φυλλώματος.

θοὺν τὰ ὑνία χωρὶς νὰ καταστρέφουν
καὶ τὰ καλλιεργούμενα φυτά.

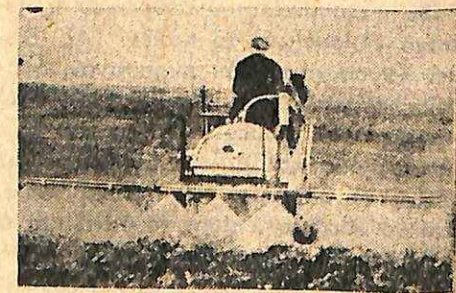
Γενικώτερον ἐπίσης, τὸ ξεβοτάνισμα
δὲν ἐπιφέρει τὴν ὁλοσχερὴν καταστρο-
φὴν τῶν ζιζανίων καθόσον συντελεῖ
εἰς τὴν ἐπαναφορὰν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν
τοῦ ἐδάφους ὧν τῶν παραχωμένων
σπόρων, οἵτινες φυτρώνουν καὶ πάλιν
ταχέως καὶ ἐπιβάλλουν νέον καθαρι-
σμόν τῶν ζιζανίων. Τέλος τὸ ξεβοτά-
νισμα διὰ σκαλιστικῶν μηχανημάτων
δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐφαρμόζεται πάν-
τοτε καὶ ἰδίᾳ ὅταν ἡ θλάσθησις εἶνε
ἀνεπτυγμένη. Εἰς τὰς περιστάσεις αὐ-

τὰς γίνεταί μία ἄλλη ἐφαρμογή. Σκορ-
πίζομεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀγροῦ
τοξικὰς οὐσίας αἰτίνας προσβάλλουσιν
ἰδιαιτέρως τὰ σπογγώδη φύλλα τῶν
ζιζανίων καὶ τῶν περισσοτέρων ἀ-
γρίων χόρτων χωρὶς νὰ θλάπτουν τὰ
καλλιεργούμενα φυτά, καθόσον ἡ ἐπι-
δερμὶς τῶν τελευταίων αὐτῶν εἶνε φυ-
σικῶς περιβεβλημένη μὲ ἓν εἶδος βερ-
νικίου, τὸ ὁποῖον προφυλάσσει τὰ
φύλλα καὶ τοὺς θλαστοὺς τῶν ἀπὸ τὴν
καυστικότητα τῶν προϊόντων τὰ ὁ-
ποῖα ἐσκορπίσαμεν εἰς τὸν ἀγρὸν.

Αἱ τοξικαὶ αὐταὶ οὐσίαι χρησιμο-
ποιοῦνται εἴτε ἐν διαλύσει, εἴτε ὡς
κόκκους.

Τὰ διαλύματα ἐφαρμόζονται διὰ
ψεκαστήρων, αἱ δὲ κόκκοις διὰ τῶν μη-
χανημάτων διασκορπίσεως τῶν λιπα-
σμάτων.

Οἱ ψεκαστήρες ἀποτελοῦνται ἀπὸ
ἓνα ντεπόζιτον φερόμενον ἐπὶ τοῦ ὤ-
μου τοῦ ἐργάτου ἢ ἐπὶ τῆς ράχεις
τῶν ζώων ἢ ἐπὶ τροχῶν, ἀναλόγως τοῦ
μεγέθους του, τὸ ὁποῖον περιέχει τὴν
καυστικὴν διάλυσιν, θεϊκὸν ὀξύ-
η-
ραιωμένον 10 — 12 διάλυμα βορ-
διγαλλείου πολτοῦ, χλωρικοῦ νατρίου
1 % κλπ. Τὸ ὕγρον αὐτὸ ὑποβάλλομεν
εἰς πίεσιν μερικῶν ἀτμοσφαιρῶν εἴτε
διὰ καταθλιπτικῆς ἀντλίας κινουμένης
διὰ τῆς χειρὸς ἢ διὰ τῶν τροχῶν τοῦ

ΔΙΑΝΟΜΕΥΣ ΜΕ ΚΕΝΤΡΟΦΥΓΑ

Τὸ μηχανήμα τοῦτο τὸ ὁποῖον χρησιμο-
ποιεῖται κυρίως διὰ τὸ σκόρπισμα τῶν
λιπασμάτων εἰς τοὺς ἀγρούς, εἶνε ἐπίσης
κατάλληλον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν-
τομοκτόνων κόνων κατὰ τῶν κρυπτογ-
μῶν καὶ τῶν ζιζανίων. Τὰ προϊόντα τὰ
ὁποῖα θέλομεν νὰ διασπείρωμεν γίνον-
ται διὰ στομιῶν ἐπὶ ὀριζόντιον δίσκον
περιστρεφόμενον διὰ τῆς κινήσεως τῶν
τροχῶν τῆς ἀμάξης. Πτερύγια εὐρισκόμε-
να ἐπὶ τῶν δίσκων αὐτῶν προσηρτημένα
καθέτως καὶ ἀκτινοειδῶς διασπείρουν
τὴν κόνιν, διὰ τῆς ἀναπτυσσόμενης κεν-
τροφύγου δυνάμεως, εἰς σχῆμα καταρρά-
κτου, πλάτους μεγαλυτέρου τοῦ ἔξονος
τῆς ἀμάξης.

ραντιστήρος, εἴτε διὰ πεπιεσμένου ἀε-
ρίου φερομένου ἐντὸς ὀδίδων. Ἀπὸ τὸ
ντεπόζιτον ἐκκινουὺν μία ἢ πολλαὶ δια-
κλαδώσεις φέρουσιν ἐπιστόμια μετὰ ὁ-
πῶν τὰ ὁποῖα μετατρέπουν τὸ ὕγρον
εἰς λεπτότατον νέφος.

Τὰ ξηρὰ τοξικὰ προϊόντα, τὰ χρησι-

Ἡ βιομηχανία τῶν ἐγχρώμων διακοσμητικῶν ὑαλοφράκτων

Ἀπὸ τῆς μεσαιωνικῆς ἐποχῆς τὰ παρὰ-
θυρα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν δημοσίων
κτιρίων καὶ ἄλλων πολυτελῶν οἰκῶν
διακοσμοῦνται δι' ὑαλοφράκτων ἐκ πο-

Κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἐπεξεργα-
σίας ἡ ὑάλος καὶ ὑπεται ἀπὸ τὸ σιγέδιον

λυχνῶμων ὑάλων σχηματίζουσιν διαφό-
ρους εἰκόνας καὶ παραστάσεις. Ἡ δια-
κόσμησις διὰ τῶν τοιούτων ὑαλοφρά-
κτων ἀπετέλεσεν ἔκτοτε ὁλόκληρον καλ-
λιτεχνικὸν κλάδον εἰς τὸν ὁποῖον ἡσχο-
λήθησαν πολλοὶ διεθνοὺς φήμης καλλι-
τέχναι. Τὸ ὑαλόφρακτον ἀπετελεῖτο ἐκ
τεμαχίων ὑάλου διαφόρων χρωμάτων, τὰ
ὁποῖα συνεκολλῶντο διὰ συνδετικῆς οὐ-
σίας μὲ βάσιν τὴν μόλυβδον. Ἡ μέθοδος
αὕτη ἐφαρμόζεται μέχρι σήμερον. Ἡδη
ὅμως Ἀμερικανὸς καλλιτέχνης ἐπενόησε
τρόπον κατασκευῆς τῶν πολυχρῶμων ὑα-
λοφράκτων ἀπὸ τεμαχίων ὑάλου συνεχῆς,
καταργουμένης τῆς συναρμοστικῆς πολ-
λῶν μικρῶν τεμαχίων. Πρὸς τοῦτο λαμ-
βάνεται φύλλον ὑάλου, ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἐ-
πικολλᾶται εἶδος κηρωτοῦ χάρτου ἐπὶ τοῦ
ὁποῖου ἔχει χαραχθῇ τὸ πρὸς ἀπεικονίον
σχέδιον. Αἱ γραμμαὶ τοῦ σχεδίου περικό-
πτονται διὰ μαχαιριδίου καὶ συμπληροῦν-
ται δι' ὕδραργύρου ὅπως εἰς τὰ παλαιὰ
ὑαλόφρακτα, ἀκολουθῶν δὲ ἀφαιροῦνται
τὰ ὑπόλοιπα τμήματα τῆς καλυπτοῦσης
τὴν ὑάλον οὐσίας καὶ χρωματίζεται καθὲ
τμήμα μὲ τὸ κατάλληλον χρῶμα. Διὰ τὸν

μοποιούμενα διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν
ζιζανίων εἶνε:

Ὁ ἀνυδρῶς θεϊκὸς χαλκός, τὸ χλω-
ριοχόν νατρίου εἰς λεπτὴν κόνιν, καὶ
τινα λιπάσματα ὡς ὁ σουλβινίτης καὶ ἡ
ιουαναμίδη, λεπτῶς κονιοποιημένη. Τὰ
κονιοποιημένα αὐτὰ ὕλικά ὅταν δια-
σκορπίζονται εἰς μεγάλας δόσεις (80
χιλιόγραμμα κατὰ στρέμμα), ἔχουν
τὴν ἰδιότητα νὰ καταστρέφουν τὰ αὐ-
τοφυῆ φυτὰ, ἐνῶ συγχρόνως ἀποτελοῦν
καὶ ἔξοχα λιπάσματα διὰ τὰ καλλι-
εργούμενα φυτά.

Ὅλα αὐτὰ τὰ προϊόντα πρέπει νὰ
χρησιμοποιοῦνται λίαν ξηρὰ καὶ εἰς κα-
τάστασιν κόνεως λίαν λεπτῆς. Τὰ ρί-
πτομεν ἐπὶ τῶν φυτῶν χρησιμοποιοῦν-
τες κοινὰ μηχανήματα διασκορπισμοῦ
τῶν λιπασμάτων.

Καλύτερα ὅμως εἶνε τὰ ἀποτελέσμα-
τα ὅταν διὰ τὸν διασκορπισμόν τῶν

χρωματισμὸν χρησιμοποιεῖται εἰδικὸν βερ-
νίκι, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ
χρωματίζῃ τὴν ὑάλον, χωρὶς νὰ τῆς ἀ-

Ἀριστερὰ: Ὅταν τὸ σχέδιον ἀποτυπωθῇ χρωματίζονται τὰ τμήματα τῆς ὑά-
λου δι' εἰδικὸν βερνικίου. Δεξιὰ: Τὸ ὑαλόφρακτον ἐτοιμοὶν εἶνε εὐθηνότερον
καὶ ἀνθεκτικώτερον ἀπὸ τὰ παλαιὰ.

φαίρη τὴν διαφάνειάν της. Τὰ οὗτω κα-
τασκευαζόμενα ὑαλόφρακτα εἶναι ἀσυγ-
κρίτως εὐθηνότερα τῶν παλαιῶν συγ-
χρόνως δὲ ἔχουν πολὺ μεγαλυτέραν στε-
ρεότητα. Συγκεκριμένως τὰ παλαιὰ ὑαλό-
φρακτα ὑφίσταντο ἀνομοιομερῆ διαστολὴν
ἢ συστολὴν λόγῳ τῶν καιρικῶν συνθη-
κῶν ὡς ἐκ τούτου δὲ ὑφίσταντο συχνὰ

ξημίας. Ἐπίσης παλαιότερον τὰ ὑαλό-
φρακτα δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχουν πολὺ με-
γάλην ἔκτασιν, διότι, λόγῳ τῆς μικρᾶς
συνοχῆς τῶν ἀποτελούντων αὐτὰ τμημά-
των κατεστρέφοντο συχνὰ ὑπὸ τοῦ ἀνέ-
μου. Σήμερον, ἐπειδὴ ἡ ὑάλος δὲν τεμα-
χίζεται, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος ὁσονδήποτε
τε μέγα καὶ ἂν εἶναι ὑαλόφρακτον.

χρησιμοποιούμεν τύπους μηχανημάτων
καλούμεν «κεντροφύγας» (διὰ τῶν
ὁποῖων τὸ λιπάσμα πίπτει ἐπὶ δίσκον
περιστρεφόμενον μετὰ μεγάλης ταχύ-
τητος). Τὰ ὕγρα προϊόντα πρέπει νὰ
χρησιμοποιοῦνται ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε
ξηρὸς, ἐνῶ αἱ κόνεις δὲν πρέπει νὰ ρί-
πτονται παρὰ ὅταν ἔχωμεν δρόσον ἢ
μετὰ τὴν βροχὴν. Τέλος δὲν εἶνε ὀρ-
θὸν νὰ χρησιμοποιοῦμεν πάντοτε τὴν
αὐτὴν μέθοδον ἐκ τῶν δύο ἀνωτέρω.
Μία ἐνδιάμεσος λύσις τοῦ ζητήματος
ἔχει προταθῇ τελευταίως. Αὕτη σύγ-
κεται εἰς τὸ νὰ τοποθετοῦμεν πρὸ τῆς
λιπαντικῆς μηχανῆς ἓν δοχεῖον μὲ ὕ-
δωρ τὸ ὁποῖον νὰ ἔχη σύστημα ραν-
τίσματος. Ἡμποροῦμεν λοιπὸν νὰ ἀρ-
χίσωμεν τὴν ἐργασίαν μας τὴν πρῶταν
μὲ τὴν δρόσον καὶ μόλις αὕτη χαθῇ
δημιουργοῦμεν τεχνητὴν δρόσον, ραν-

τίζοντες τὸ ὕδωρ ἐμπροσθεν τῆς λι-
παντικῆς μηχανῆς.

Τόσον αἱ διαλύσεις ὅσον καὶ αἱ καυ-
στικαὶ κόνεις δὲν εἶνε ἀποτελεσματι-
καὶ εἰμὴ μόνον κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς
θλαστικῆς τῶν ζιζανίων, ὅταν δηλα-
δὴ τὰ φύλλα τούτων εἶνε ἀκόμη τρυ-
φερά καὶ δύνανται εὐκόλως νὰ κατα-
στραφῶν. Εὐθὺς ὅμως εἰς ὡς φθάσουν τὰ
ζιζάνια ταῦτα εἰς ἀνώτερον στάδιον
ἀναπτύξεως καθίστανται περισσότερον
ἀνθεκτικά, ἐνῶ συγχρόνως τὰ ἀνώτερα
φύλλα τῶν προστατεύουν τὰ κατώτε-
ρα, ἐμποδίζοντα τὴν εἰς αὐτὰ ἐφαρμο-
γὴν τῶν ψεκασμῶν ἢ τῆς ἐπιπάσεως
τῶν κόνων.

TONY BALLU

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὰ μηχανικὰ
μέσα πρὸς καταπολέμησιν τῶν ζιζα-
νίων καὶ τῶν θλαθερῶν σπόρων.

ΔΑΝΤΗΣ ΑΛΙΓΙΕΡΗΣ

Ο ἄφθαστος ποιητής τῆς δειάς Κωμωδίας

ΤΟΥ Κ. Α. ΚΟΚΚΙΝΟΥ

Ο μεγαλύτερος Ἰταλὸς ποιητὴς καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ μέγιστα πνεύματα τῶν αἰώνων. Ἡ ἀνθρωπίνη ἀλήθεια καὶ συγκεκριμένως ἡ χριστιανικὴ εὐρήκαν σ' αὐτὸν τὸν ποιητὴ τους. Τὸ μεγάλο του ἀριστούργημα ἡ «Θεία Κωμωδία» ὑπῆρξεν ὁ ὑπέροχος λόγος ἐνὸς Ποιητοῦ - Ἀποστόλου. Ἐμασίγωσε διὰ τῆς σατύρας του συγχρόνους του, γιὰ τοὺς ὁποίους ὑπάρχουν στὸ ποίημά του πλεῖστοι ὑπαινιγμοί· ἀλλὰ ἡ ὑπέροχη ποιησις του, τὸ θαύτατο αἶσθημα τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν πού τὸν ἐνέπνεε, ὁ ὁραματισμὸς τοῦ ἑσωτερικοῦ κόσμου τοῦ ἀνθρώπου στὸν ὁποῖον ἔδωσε ἐξωτερικὴ μεγαλειώδη καὶ φοβερὴ μορφή, κατέστησαν αὐτὸ τὸ μέγα ἔργο ἱκανὸ νὰ ὑπάρῃ ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου.

Αἱ μορφαὶ ποὺ περνοῦν διὰ τῶν σελίδων του κατέστησαν σύμβολα αἰώνια τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Κανείς δὲν ἔδωσε ὅπως αὐτὸς τὸ ἰδεαλιστικὸ νῶμα τῆς ἀγάπης. Ἡ ἡθελία Βεατρίκη εἶνε δημιουργία του. Καὶ κανείς δὲν παρουσίασε τὸν ἀνθρώπο στὴν τραγωδία τοῦ πάθους τοῦ ὁπλοῦ ὁ Ντάντε. Ὁ Οὐγγαλίνος εἶνε τὸ φερόμενὸ ζωγράφημά του. Ἐπῆρε τὰ χρώματά του ἀπὸ τὸ παραδεισίο φῶς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ζοφερό βυθὸ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καὶ συνεαὐτίσσε τὰ ἐχθρικά στοιχεία τῆς ζωῆς μὲ τὴν ἀμαρτία. Γιὰ τοὺς Ἰταλοὺς ὑπῆρξεν ἐπὶ πλέον ὁ πλάσιος τῆς ἰταλικῆς γλώσσας. Μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ντάντε οἱ συγγραφεῖς καὶ οἱ ποιηταὶ ἐχρησιμοποιοῦσαν τὴν λατινική. Αὐτὸς καθιέρωσε τὴν ἰταλικὴ ὡς γλώσσα ὑψηλῆς ποιήσεως καὶ κατέστησε τὰ ἔργα τοῦ πνεύματος προσίτα στὸ λαό.

Ὁ Δάντης (Ντάντε - Ντουράντε Ἀλιγιέρι), ἐγεννήθη στὴ Φλωρεντία τὸ 1265 ἀπὸ οἰκογένεια εὐγενή. Ὁ πατέρας του Ἀλντιγκιέρο Ἀλιγιέρι ἀπέθανε ὅταν ἐκεῖνος ἦταν ἀκόμη παιδί καὶ γιὰ τὴν ἐκπαίδευσί του ἐφρόντισε ἡ μητέρα του Μπέλλα, καὶ τὸν ἐνεπίστευθη στὸν περίφημο τότε σοφὸ καὶ ποιητὴ Μπροννέτο Λατίνι, ποὺ ἦτον στὴν ὑπηρεσία τῆς πολιτείας. Εὐσυνέχισε τὰς σπουδὰς του στὴ Μπυλόνια καὶ ὅσο μπορεῖ νὰ κρίνῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ ἔργα του καμμιὰ γνώσις καὶ ἐπιστήμη ἀπὸ τὴς γνωστῆς ἑως τότε δὲν

τοῦ ἔμεινε ξένη. Ὁ Ντάντε εἶχε δεῖξει τὴν εὐαισθησία του ἀπὸ πολὺ μικρὸς. Μόλις ἦτο ἐννέα χρόνων, ὅπως ἰσχυρίζονται μερικοὶ βιογράφοι του, ὅταν πρωτοεῖδε τὴν ὡραία Βεατρίκη Πορτινάρι, μίαν ἀπὸ τὴς περισσότερο ἐπιφανεῖς οἰκογένειας τῆς Φλωρεντίας καὶ δὲν μπόρεσε πιά νὰ τὴν ξεχάσῃ. Ἡ ἐξαισία ὅψις τῆς ἐπροκάλεσε θαυμάσια ἰσθμὸν στὴν παιδική του ψυχὴ καὶ ἀπὸ τότε ἠρθάνθη τὴν ἀνάγκη νὰ κάνῃ στίχους. Ἀργότερα τὸ παιδικὸ αὐτὸ αἶσθημα ἐπῆρε τὴν ἔκτασι ἔρωτος πού ἔβριε ἰδανικὸς καὶ δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ τὸν κατέχῃ. Ἡ Βεατρίκη ὑπανδρεύθη τὸ 1278 τὸν Σιμόνι Μπράντο, χωρὶς αὐτὸ νὰ ἐπηρεάσῃ τὸν πλατωνικὸ ἔρωτα τοῦ ποιητοῦ. Στὴ «Νέα Ζωή» ποὺ ἔγραψε ὁ ποιητὴς τὸ 1290 ὁμιλεῖ γι' αὐτὸν τὸν ἔρωτα στὸν ὁποῖον δίνει τὴν ἑκφρασί θρησκευτικῆς λατρείας καὶ ἐξομολογεῖται ὅτι χάρις σ' αὐτὸν ἔγινε καλύτερος καὶ ἐρρυθμίσσε τὴν ἑαυτοῦ ἀκανόνιστη ζωὴ του. Καὶ ὅταν ἡ Βεατρίκη ἀπέθανε σὲ λίγο πάλιν νῆα, μόλις εἰκοσιπέντε χρόνων, ὁ Ντάντε ἐξακολουθοῦσε νὰ τὴν ἀγαπᾶσαν νὰ ἦταν ζωντανή καὶ τὴν ἀπαθανάτισσε στὸ μεγάλο του ἀριστούργημα, ὅπου παρουσιάζει τὸ ἐξαυλωμένο τῆς δράμα. Γιὰ νὰ ἐρῇ παρηγορία μετὰ τὸν θάνατό τῆς Βεατρίκης ἐβίβισθη ἐστὶ μελέτῃ τῆς φιλοσοφίας καὶ ἐξιστάζετο τόσο πολὺ — τότε δὲν ὑπῆρχαν παρὰ μόνο δυσκολοδιάθεστα χειρόγραφα — ὥστε ἐξησθένησε ἡ ὁρασις του. Λίγο ἀργότερα ἐνυμφεύθη τὴν Ντάννα Τζέμμα ποὺ ἀνῆκε στὸν ἐπιφανῆ οἶκο τῶν Ντονάτι καὶ ἀπέκτησε ἀπὸ αὐτὴν δύο γιουὺς καὶ δύο κορίτσια, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι δὲν ἀπασχολήθη ποτὲ πολὺ μὲ τὴν οἰκογένειά του. Ἐξακολουθοῦσε νὰ μένῃ συθισμένος ἐν τῇ μελέτῃ τοῦ καὶ νὰ ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὴν συγγραφή, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν πολιτική, πού τοῦ ἐλτοίχισε πολὺς περιπέτεες καὶ πικρίες σὲ ὅλην τὴν ζωὴ. Ἀπὸ ἡλικίας εἰκοσι ἑτῶν συμμετείχε στὴ διοίκησι τῆς πόλεως, ὅπῃ τὸ δικαίωμα πού εἶχε, διότι ἦταν γραμμένος στὸ σὺλλογὸ τῶν ἰατρῶν καὶ τῶν φαρμακοποιῶν τῆς πόλεως καὶ ἔλαβε ἐνεργότατο μέρος στὸν ἀνταγωνισμὸ μετὰ τῶν δύο πολιτικῶν μερίδων, τῶν Γουέλφων καὶ τῶν Γιβελίνων. Σ' αὐτὴν τὴν ἐριδία ἀνεμίχθησαν ὁ Κάρλορος ντὲ Βαλουά καὶ ὁ Πάπας Βονιφάτιος μὴ εὐνοοῦντες τοὺς δευτέρους. Ὁ Ντάντε ἐκηρύχθη κατὰ τῆς ἐπεμβάσεως αὐτῆς στὰ ἑσωτερικὰ τῆς Φλωρεντίας καὶ ἐπετέθη κατὰ τῶν ραδιουργιῶν τοῦ Πάπα καὶ τῆς ἀναμίξεως τῆς Γαλλίας. Ἐξήγησε τότε νὰ ἀπομακρυνθοῦν οἱ κορυφαῖοι καὶ τῶν δύο μερίδων, ἀλλὰ ἐπεκράτησεν ὁ Βονιφάτιος καὶ ὁ Ντάντε κατεδικάσθη εἰς διετὴ ἔξορίαν καὶ χρηματικὴν ποινὴν δύο χιλιάδων χρυσῶν φλωρινίων. Ἀλλ' ἡ ἔξορία αὐτὴ κατήντησε σχεδὸν διαρκὴς καὶ ὁ ποιητὴς περιεπλανήθη σὲ ὅλες τὴς ἰταλικὰς χώρας καὶ στὸ ἐξωτερικόν. Ἐκῆ-

ρυσσε τότε τὴν ἐπαναφορὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας σὲ ὅλην τὴν Ἰταλία, ἀπόστολος τῆς ἰταλικῆς ἐνότητος, ἀλλὰ δὲν κατάρθωσε νὰ πείσῃ τοὺς παράγοντας τοὺς ἱκανοὺς νὰ τὴν πραγματοποιήσουν καὶ κυρίως τὸν Ἐρρίκον τὸν Ζ' στὸν ὁποῖον ἐστήριζε τὴς ἐλπίδες του. Καὶ ὁ Ντάντε ἀνακοίνωσε νὰ περιπλανᾶται ἐν Ρομάνια καὶ ἐν Λομβαρδία ἀπογοητευμένος καὶ στερούμενος τῶν μέσων τῆς ζωῆς. Τὸ ἱστορικὸ αὐτὸν τῶν περιπετειῶν εἶνε μεγάλο. Εἶνε τὸ ἱστορικὸ τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς Ἰταλίας ὁλοκλήρων δεκαετιῶν.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Ντάντε ἔγραψε τὰ ἀθάνατα ἔργα του. Μετὰ τὴν «Νέαν Ζωὴν», ἔργον τῆς νεότητός του ἔγραψε τὸ «Συμπόσιον» ἔπειτα τὸ «Περὶ τῆς κοινῆς γνώσεως» ὅπου ἐξηγεῖ τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους ἀπέφασσε νὰ γράφῃ ἐν ἰταλικῇ, καθὼς καὶ τὸν τρόπο πού ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιηθῇ ὥστε ἀπὸ τὰ καθαρὰ ἰταλικά ἰδιώματα νὰ προέλθῃ ἡ λογοτεχνικὴ γλῶσσα. Τὸ ἔργο τοῦ «Περὶ Μοναρχίας» εἶνε πραγματεία τῶν πολιτικῶν ἰδεῶν του μὲ θεολογικὰ καὶ φιλοσοφικὰ ἐπιχειρήματα καὶ τοῦ ἐστοίχισε τὴν ἐπίτασιν τῆς ἐναντίον του καταδίκης ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἰδεώδους μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Πάπας, πού θὰ ἐμειοῦτο ἡ κοσμικὴ ἐξουσία του, ἀν ἐπραγματοποιεῖτο ἐκεῖνο πού ἐπεδίωκεν ὁ Ντάντε. Καὶ τέλος ἔγραψε τὴν «Θεία Κωμωδία» ἐν ὁποίᾳ ὁ ἴδιος εἶχε τίτλο μόνον τὴν λέξι «Κωμωδία». Τὸ ἀθάνατο αὐτὸ ἔργο μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μία κλασικὴ τριλογία πού θυμίζει τὸν τύπο τῆς ἀρχαίας τραγωδίας σὲ μορφή ἔπους. Στὸ πρῶτο μέρος, τὴν «Κόλασι», ὁ Ντάντε περιγράφει τὴν τρικυμία τῶν παθῶν, στὸ «Καθάρτηριον» τὴν καταπαρῶναι τοὺς διὰ τῆς συνειδήσεως καὶ στὸν «Παράδεισον» τὴν γαλήνην τὴν ἀπολύτρωσιν ἀπὸ τὰ πάθη, πού ἐπιφέρει ἡ ἐνατένισις τοῦ Θεοῦ.

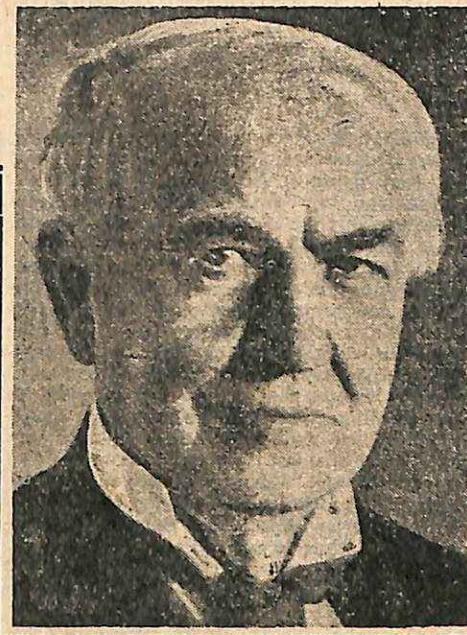
Ὁ Ντάντε ἀπέθανε τὸ 1321 ἐνῶ ἀκόμη εὐρίσκετο ἐν ἔξορίᾳ. Οἱ ἐχθροὶ του δὲν ἠσύχασαν οὔτε μετὰ τὸν θάνατό του. Ὁ Πάπας Ἰωάννης ΙΒ' εἶχε δώσει ἐντολὴ στὸν καρδινάλιο Πατζέττο νὰ καύσῃ τὸν νεκρὸν του ὡς ἀνήκοντα σ' ἕναν αἱρετικό. Τὸ «Περὶ Μοναρχίας» ἀνεφέρετο πάντοτε ὡς τὸ ἐπιλήψιμο ἔργο του. Ὅταν δὲ κατὰ τὸ 1519 ἀνοίξαν τὸν τάφον του γιὰ νὰ μεταφέρουν τὰ ὀστέα τὴν Φλωρεντία, τὸν εὐρήκαν ἀδειανόν.

Ἀλλὰ τὸ ἔργο τοῦ ποιητοῦ ἔμεινε ἀθάνατον. Ἡ «Θεία Κωμωδία» ἔχει θέσιν κοντὰ ἐν δημοτικῇ ποίησιν καὶ στὸ ἔργο τοῦ Σαίξπηρ.

ΔΙΟΝ. Α. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΘΩΜΑΣ ΑΛΒΑ ΕΔΙΣΟΝ

Ο διάσημος Ἀμερικανὸς ἐφευρέτης

Ἦτο ἡ δεκάτῃ πρωΐνῃ τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1931 εἰς τὴν κεντρικὴν ἀρτηρίαν τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἡ μεγάλη ἁμερικανικὴ μητρόπολις παρουσίαζεν ἀσυνήθη ὄψιν. Ἀν καὶ ἦτο ἡμέρα, ὅλα τὰ φῶτα ἦσαν ἀναμμένα καὶ ἡ μεγάλη λεωφόρος ἦτο κατακόσμητος ἐκ σημάτων καὶ σιωπηλῇ. Ἡ κίνησις εἶχε σταματήσει καὶ τὰ πεζοδρόμια. Αἰνιδίως τὰ φῶτα ἔσβυσαν ἐπὶ ἓν λεπτόν, καὶ ἡ σιγὴ κατέστη ἀπόλυτος. Τὸ ἁμερικανικὸν ἔθνος ἀπέδιδε φόρον τιμῆς εἰς τὸν τῶν ἐνδοξοτέρων τέκνων του. Ἐκῆ-δευσεν τὸν Θωμᾶν Ἀλβαν Ἐδισον.

Ὁ πατὴρ του Σαμουήλ Ἐδισον ἦτο ἔμπορος σιτηρῶν εἰς τὸ Ὁχάιο. Ἐκεῖ ἡ σύζυγός του ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ 1847 ἓνα υἱόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη τὸ ὄνομα Θωμᾶς Ἀλβαν. Ὁ νεαρὸς Ἐδισον, καταγόμενος ἀπὸ παλαιὰν οἰκογένειαν Ὀλλανδῶν ἀποίκων, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην, πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς ἁμερικανικῆς ἀνεξαρτησίας, ἐκλήρονόμησαν τὴν φυσικὴν ρώμην, τὴν σταθεράν ἀποφασιστικὴν, τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐνεργητικότητά τῆς ράτσας του. Ἀπὸ τὴν μητέρα του, καταγομένην ἀπὸ σκωτικὴν οἰκογένειαν ἐγκατεστημένην ἐν Καναδᾷ, ἔμαθε δύο κυρίως πράγματα νὰ ἀγαπᾷ τὴν μελέτην καὶ νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν ἐξηγήσῃ κάθε τι πού ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς. Ὁ Ἐδισον δὲν ἦτο καλὸς μαθητής, ἐδείκνυνεν ὅμως ἐξαιρετικὴν κλίσιν πρὸς τὴν χημείαν, εἰς ἡλικίαν δὲ ἐννέα μόλις ἑτῶν εἶχεν ἀξιόλογους χημικὰς γνώσεις. Τρία ἔτη θραδύτερον, δηλαδὴ μόλις δωδεκαετῆς, ἔπαισε τοὺς γονεῖς του νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ μεριμνήσῃ μόνος διὰ τὴν ζωὴν του. Συγκεκριμένως ἐπέτυχεν νὰ τοῦ ἀνοίξουν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν περιπτερον ὅπου ἐπώλει ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ, ἐσημείωσε δὲ εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν τοιαύτην ἐπιτυχίαν, ὥστε ταχέως ἀπέκτησε μικρὸν τυπογραφικὸν πιεστήριον καὶ τυπογραφικὰ στοιχεῖα καὶ ἐγκατέστησε τὸ μικρὸν του ἐργοστάσιον ἐντὸς φορτηγοῦ σιδηροδρομικοῦ ὀχήματος. Ἐκεῖ συνέτασσε καὶ ἐτύπωνε μόνος μικρὰν ἐφημερίδα, τὴν ὁποίαν ἐπώλει εἰς τοὺς ἐπιβάτας.

Ἡ ἀνάμειξις μὲ τὰς μηχανὰς καὶ τὸν ηλεκτρισμὸν, ἠξήσῃ τὸ πάθος του διὰ τὰς τεχνικὰς γνώσεις. Τὸ 1863 ὅτε ἦτο μόλις 16 ἑτῶν κατάρθωσε νὰ προσληφθῇ ὡς τηλεγραφητὴς τῆς σιδηροδρομικῆς ἐταιρίας, μετὰ πάροδον δὲ ἐνός ἑτους κατάρθωσε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν μεγάλην τηλεγραφικὴν ἐπιχείρησιν «Ὁυέστερν Γιούνιον Τηλεγκραφ». Ἐκεῖ εἰργάσθη ἐπὶ ὀλόκληρον δεκαετίαν ὡς τηλεγραφητὴς, μετατιθέμενος ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν καὶ ἀσχολούμενος συγχρόνως εἰς τεχνικὰς μελέτας καὶ πειραματισμούς, πού προκαλοῦν καὶ σήμερον ἀκόμη τὸν θαυμασμὸν τῶν μελετητῶν τοῦ ἔργου του. Ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ ἐργατικότητα καὶ αἱ ἱκανότητες τοῦ νεαροῦ Ἐδισον ἔκαμαν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀνωτέρους του, οὗτω δὲ τὸ 1873 εἰς ἡλικίαν 26 ἑτῶν τοῦ προσεφέρθη μία θέσις εἰς τὰ πειραματικὰ ἐργαστήρια τῆς ἐταιρίας. Ἐκεῖ πλέον εὐρέθη εἰς τὸ στοιχεῖον του διὰ τῆς τε-

λειοποιήσεως δὲ τοῦ πολλαπλοῦ τηλεγραφικοῦ μηχανήματος κατάρθωσε νὰ λύσῃ τὸ οικονομικὸν του πρόβλημα, αὐξήσας τὸ εἰσόδημά του εἰς πολλὰς χιλιάδας λιρῶν ἑτησίως.

Τὸ 1868 ὁ Ἐδισον ἔλαβε τὸ πρῶτον δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας, ἐπινοήσας ἡλεκτρικὴν ψηφοδόχον, ὀλίγον δὲ θραδύτερον ἐπενόησε πρακτικωτάτην ἀριθμομηχανήν, ἡ ὁποία ἔσχε παγκόσμιον διάδοσιν. Αἱ πρῶται αὐταὶ ἐφευρέσεις ἀπέδωσαν εἰς τὸν Ἐδισον τὸ σεβαστὸν εἰσόδημα τῶν 8000 λιρῶν, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐπέτρεψε νὰ ἱδρῇ ἴδιον ἐργοστάσιον ὅπου ἀπασχολοῦντο 300 ἄτομα. Ἐκτοτε ὁ ἐφευρετικὸς νοῦς του παρέτασσε συνεχῶς νέας πρακτικὰς ἐφευρέσεις. Οὕτω μόνον ἐντὸς τοῦ ἔτους 1882 ἔλαβεν ἐν συνόλῳ 107 διάφορα διπλώματα εὐρεσιτεχνίας, ἐξέπνευεν δηλαδὴ κατὰ μέσον ὅρον μίαν ἐφευρέσιν κάθε τρεῖς ἡμέρας. Τὸ ἔργον του εἶνε τόσο γιγάντιον, ὥστε θὰ ἦτο πολὺ δύσκολον νὰ τὸ ἀναλύσῃ κανεὶς ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ. Ὅπως ὁποῖτε θὰ ἀπαριθμῶμε μερικὰς ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἐφευρέσεων.

Τὸ 1870 ἐπεσκέφθη τὴν Ἀγγλίαν διὰ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὴν βρετανικὴν τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν τὸ αὐτόματον τηλεγραφικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον δὲ ἔτος ἡ ἐταιρία «Ὁυέστερν Γιούνιον Τηλεγκραφ» εἰσήγαγε μίαν σημαντικὴν τελειοποίησιν τοῦ ἐπὶ τῶν τηλεφώνων, τὴν εἰσαγωγὴν δηλαδὴ εἰς τὸ τηλεφῶνικὸν μικρόφωνον τεμαχίου ἀνθρώπου. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καθ' ἣν ἠσχολεῖτο μὲ τὰ τηλεφῶνα, ἐγεννήθη εἰς τὸν Ἐδισον ἡ ἰδέα τῆς κατασκευῆς τοῦ φωνογράφου, ὅστις ἀποτελεῖ μίαν ἐκ τῶν δύο μεγαλυτέρων καὶ κοινωνικῶς χρησιμωτέρων ἐφευρέσεων του. Τυχαιῶς ἄγγισε διὰ τοῦ δακτύλου τὸ διάφραγμα τηλεφωνικοῦ ἀκουστικοῦ ἐκ τῶν κραδασμῶν δὲ αὐτοῦ ἐσκέφθη ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀναπαραχθῇ ἡ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ διὰ τῆς ἀποτύπωσιν τῶν παλμικῶν κυμάτων.

Ἡ δευτέρα μεγάλη καὶ ἀσυγκρίτως σπουδαιότερα ἐφευρέσις του, ἡ ἡλεκτρικὴ λυχνία, εἶνε νεώτερά. Τὸ 1850 κάποιος Ἀγγλὸς ἐφευρέτης ὀνόματι Σουόν, κατεσκεύασε πρῶτος ἡλεκτρικὴν λυχνίαν μὲ νημάτια ἐξ ἀνθρακος, τὰ ὁποῖα ἐρυθροπυρακτοῦντο ἐντὸς χώρου κενοῦ ἀέρος. Ἡ λυχνία ὅμως αὕτη ἀπέδιδεν ἐλάχιστον φῶς. Ὁ Ἐδισον εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὴν ἐφευρέσιν εἰργάσθη δὲ ἐπὶ ἔτη πειραματιζόμενος διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ τελειοποιήσῃ τὴν λυχνίαν, ὥστε νὰ φέγγῃ ἐντονότερον καὶ συνεχῶς. Ἐπὶ τέλους ἐπέτυχε. Ἀνεκάλυψεν ὅτι ἓνα εἶδος κινεζικοῦ μπαμποῦ ἀπέδιδεν ἀνθρακὰ, ὁ ὁποῖος δὲν κατεστρέφετο ἐκτόλως. Ἐκτοτε εἶχεν ἐφευρεθῇ ἡ ἡλεκτρικὴ λυχνία, ἡ ὁποία τελειοποιήθησα ἔκτοτε ἔχει σήμερον νημάτια μεταλλίνα, συνήθως ἐκ Τευγκστενίου.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ὁ Ἐδισον ἐτελειοποίησε καὶ τὸ κινητοσκόπιον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν πρόδρομον τοῦ κι-

νηματογράφου, διότι εἰς αὐτό, διὰ τῆς ταχείας ἐναλλαγῆς εἰκόνων ἐμφανίζουσιν τὰς διαδοχικὰς θέσεις κινουμένου ἀντικειμένου, δίδεται ἡ ἐντύπωσις ὅτι τὸ ἀντικείμενον κινεῖται ἐπὶ τῆς εἰκόνος. Ἀλλὰ σημαντικαὶ ἐφευρέσεις εἶνε τὸ δυναμὸν διὰ τὴν παραγωγὴν ρεύματος ὕψηλης τάσεως, ἡ ἡλεκτρικὴ συστοιχία, εἶδος μηχανῆς διὰ τὴν προετοιμασίαν τοῦ τσιμέντου τῶν ἐκ σιδηροπαγῶν σκυροκονιάματος οἰκοδομῶν κλπ.

Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του ὁ Ἐδισον ἠργάζετο πρὸς ἐπινόησιν μεθόδου κατασκευῆς συνθετικοῦ καουτσούκ, τὸ ὅς δὲ ἦτο ὁ ζήλος του ὥστε ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου ἐδίδεν εἰς τοὺς συνεργάτας του χρησίμους συμβουλὰς διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασίας.

Ἡ ἱκανότης τοῦ Ἐδισον νὰ ἐργάζετο συνεχῶς λαμβάνων πολὺ ὀλίγην τροφήν καὶ κοιμώμενος ὀλίγας ὥρας μόνον, ἀποτελεῖ τὸ μέγα μυστικόν τῆς ἐπιτυχίας του. Δὲν ἐπεδίωξεν ἀκαδημαϊκὰς δάφνας καὶ τιμὰς, δι' αὐτὸν ἡ μεγίστη εὐχαρίστησις ἦτο νὰ δύναται νὰ ἐργάζεται συνεχῶς καὶ νὰ παρακολουθῇ κάθε λεπτομέρειαν τῆς πορείας τῶν ἐρευνῶν του. Συνεπείᾳ αὐτοῦ ἡλικίας εἶχεν ἀπολέσει τὴν ἀκοήν, ὁ πεσθίριζε δὲ ὅτι ἦτο μᾶλλον εὐχαριστημένος διὰ τὸ μειονέκτημά του τοῦτο, διότι δὲν ἤκουε τὰς φλυαρίας τῶν ἀργοσχόλων καὶ τὸν θόρυβον τῆς πόλεως, ὥστε νὰ περισπᾶται ἡ προσοχή του.

Ἦτο ἀνθρώπος πρόσχαρος καὶ ἡγάπα τοὺς νέους, ἐνέπνεε δὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν εἰς ὅσους τὸν εἶχον γνωρίσει ἐκ τοῦ πλησίον. Δὲν ἐδείκνυνεν ὅμως ἐνδιαφέρον διὰ τὰς διασκεδάσεις. Τὸν ἀπασχολεῖ ἀποκλειστικῶς ἡ ἐργασία, ἀναφέρεται δὲ ὅτι ἔλεγε συχνά: «Εἰς τὴν ἐξῆς θὰ ζῶ μόνον πειραματιζόμενος.»

Ἀπέθανεν ἐν Νέᾳ Ἰερσέ τὸν Ὀκτωβρίον τοῦ 1931, εἰς ἡλικίαν 84 ἐτῶν, κατέλιπε δὲ σύζυγον καὶ πολλὰ τέκνα, εἰς τοὺς ὁποίους ἀφήκε περιουσίαν πολλῶν ἑκατομμυρίων.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ Η ΑΙΓΥΠΤΟΣ

«ΗΛΙΟΣ»

Συνήθως ή 'Αφρική χαρακτηρίζεται ως ή δλιγώτερον πολιτισμένη ήπε.σος της Γης. Καί όμως ή Αίγυπτος, ή όποία κα ταλαμβάνει την άκραν βορειοανατολικήν περιφέρεια της, είνε μία εκ των αρχαιοτάτων κοιτίδων του ανθρώπινου πολιτισμού. Πολλοί μάλιστα ιστορικοί πρεσβεύουν ότι εις την κοιλάδα του Νείλου ό άνθρωπος ώργάνωσε την πρώτην του προηγμένη κοινωνίαν μέ κρατικών μηχανισμών, νόμους και λοιπήν έσωτερικήν οργάνωσιν, τά σωζόμενα δε εκεί και σήμεραν ακόμη αρχιτεκτονικά μνημεία, όπως αι πυραμίδες τά κολοσσιαία αγάλματα, τάφοι και ποικίλα άρδευτικά και άλλα οικονομικής χρησιμότητος έργα μαρτυρούν την άξίαν του αρχαίου αιγυπτιακού πολιτισμού άναπτυχθέντος δεκάδας αιώνων πρό Χριστού. 'Η παναρχαία Αίγυπτος άπέτελει κράτος υπό άνωτάτων άρχοντα, καλούμενον Φαραώ, τό κράτος δε τούτο είχε σπουδαίαν έσωτερικήν ιεραρχίαν επί κεφαλής της όποίας ευρίσκοντο οι ιερείς. Αυτοί άπέτελουν και την τάξιν των διανοουμένων, έννύριζον την γραφήν δι' ιερογλυφικών χαρακτήρων δηλαδή δια παραστάσεων απεικονισμών τά πράγματα και τάς ιδέας αΐτινες διετυπώοντο. Είχον επίσης ιδιότυπον χάρτην τούς παπύρους, κατασκευαζόμενους από τον φλοιόν του εύδοκιμύντος εις την Αίγυπτον φυτού πάπυρος ελάτρουον θεούς έχοντας την μορφήν ζώων καθώς και τούς νεκρούς των τούς όποιους έταρχειον τόσον καλά, ώστε και σήμεραν ακόμη άνευρίσκονται άριστά διατηρούμενα πτώματα αρχαίων Αιγυπτίων καλούμενα «μούμια» ή «μομίαι». Είνε περιέργος και άγνωστος σχεδόν εις την σύγχρονον επιστήμην ή μέθοδος αυτή της ταριχεύσεως ή όποία επιτρέπει την διατήρησιν των φθειρομένων εύκόλως Ιστών του νεκρού σώματος, μολοντί εις την διατήρησιν των πτωμάτων συντελεί πολύ και τό κλίμα της χώρας.

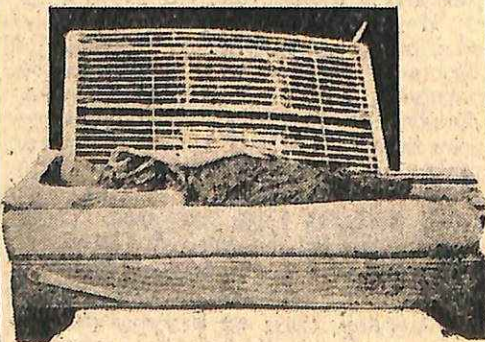
Τό αιγυπτιακόν κράτος έπαυσεν ύφιστάμενον από του 525 πρό Χριστού όποτε κατέλυθη υπό των Περσών. Βραδύτερον όταν ό Μέγας 'Αλέξανδρος κατέλυσε τό περσικόν κράτος ή Αίγυπτος άπέτελεσεν επαρχίαν των άχανών κτησεών του, ότε δε άπέθανε συνετάχθη εις χωριστόν κράτος υπό τον Πτολεμαίον, ένα των στρατηγών του μεγάλου κατακτητού. Τό πτολεμαϊκόν κράτος, τό όποιον κυβερνώνμενον υπό των 'Ελλήνων, είχε λάβει ελληνικόν χαρακτήρα, κατέλυσαν οι Ρωμαίοι όλίγα έτη πρό της γεννήσεως του Χριστού. Παρά ταύτα ή Αίγυπτος έξηκολύθησθε να άκμάζη, ή 'Αλεξάνδρεια δε κτίσμα του Μεγάλου 'Αλεξάνδρου ήτο έν των κυριωτέρων πνευματικών κέντρων του κόσμου. 'Η παρακμή ήρχισε κυρίως από του έβδόμου μετά Χριστόν αιώνος με την κατάκτησιν της χώρας υπό των 'Αράβων, συνεχίσθη δε μέχρι των νεωτέρων χρόνων καθ' ούς ή Αίγυπτος άπέτελει επαρχίαν της οθωμανικής αυτοκρατορίας. 'Η νέα περίοδος άκμής άρχεται από των άρχών του παρελθόντος αιώνος ότε Καβάλλας Μωχάμετ 'Αλη. Ούτος ώργάνωσε στρατόν και ναυτικόν και ύπεβοήθησε τό έμπόριον ανοίξας τάς πύλας της χώρας εις τούς 'Ελληνες, οι όποιοι συγκεντρώθέντες εκεί διά του χρόνου έξ όλων των ελληνικών χωρών συνετέλεσαν σημαντικώς εις την άνάπτυξιν της αιγυπτιακής οικονομίας, έξτεταλόμενοι δε και σήμεραν έντέχουν άναπτύχως την πρώτην θέσιν μεταξύ του έν Αίγυπτω ευρωπαϊκού στοιχείου προσεγγίζοντες τάς 100.000 ψυχάς. 'Ο έλληνισμός της Αίγυπτου έγκατεστημένος κυρίως εις τάς δύο μεγάλας πόλεις Κάιρον και 'Αλεξάνδρειαν άνίδρυσε τό ορθόδοξον πατριαρχείον τό όποιον από της εποχής της αραβικής κατακτήσεως είχε παύσει σχεδόν ύφιστάμε-

νον. 'Επίσης διατηρεί σχολάς, νοσοκομεία, λείσας και έχει άναπτύξει σημαντικήν πνευματικήν κίνησιν. Μία των κυριωτέρων συμβολών των 'Ελλήνων εις την πρόοδον της Αιγύπτου άποτελεί και ό σημαντικός ρόλος των όποιων ζπαιξαν ούτοι κατά την διάνοξιν της διώρυγος του Σουέζ, εργασθέντες ως εργάται και τεχνίται προτιμώμενοι έναντι των έστερημένων έντελής πείρας έντοπίων.

Από της εποχής του Μεγάλου Ναπολέοντος και βραδυτέρον άφ' ότου ό Μωχάμετ 'Αλη και οι διάδοχοί του ήρχισαν να προάγουν την Αίγυπτον οικονομικώς, ή χώρα αυτή προσείλκυσε την προσοχήν των μεγάλων δυνάμεων και ιδίως της 'Αγγλίας και της Γαλλίας οι όποιαι άντηγωνίζοντο επί έτη διά την αποκτήσιν της επί της Αιγύπτου επιρροής. 'Αφ' ότου ιδίως τό 1869 οι Γάλλοι χάρις εις τον Φερδινάνδον Λεσσέψ διήνοιξαν την διώρυγα του Σουέζ, συνδέσαντες ούτω άπ' ευθείας την Μεσόγειον καί την Εύρωπην με τον 'Ινδικόν ώκεανόν, οι 'Αγγλοι άντιληφθέντες την τεραστίαν στρατηγικήν σημασίαν του έξου κατέβαλον πάσαν προσπάθειαν να δεσπόσιν επί της Αιγύπτου έπωφεληθέντες δε τό 1881 της εξέγερσεως του 'Αραμπε κατέλαβον στρατιωτικώς την χώραν, μόνον δε τό 1922 κατόπιν των έθνικιστικών εξέγερσεων, απέδωσαν εις αυτήν την άνεξαρτησίαν της. 'Εξακολουθούν όμως να κρατούν στρατιωτικώς την διώρυγα και είνε συνδεδεμένοι διά δεσμών συμμαχίας

ΣΩΜΙΕ ΜΕ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗΝ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μία γαλλική διομηχανία κλινών, εισήγαγε νέον τύπον σωμίε του όπου τα έλάσματα ρυθμίζονται ώστε να έχουν έλαστικότητα προς τό βάρος και προς την έπιθυμίαν του κοιμώμενου επί της κλίνης άτόμου. Ούτω άν τόν άτομον είνε λεπτοκαμωμένον και με έλαφρόν σώμα, τά έλάσματα αφήνονται χαλαρά. Τούναντίον άν τόν άτομον είνε ογκώδες διατεί-

νονται τά έλάσματα ώστε να μην ύποχωρούν. 'Η ρύθμισις γίνεται εύκόλως και είνε άπλουστή.

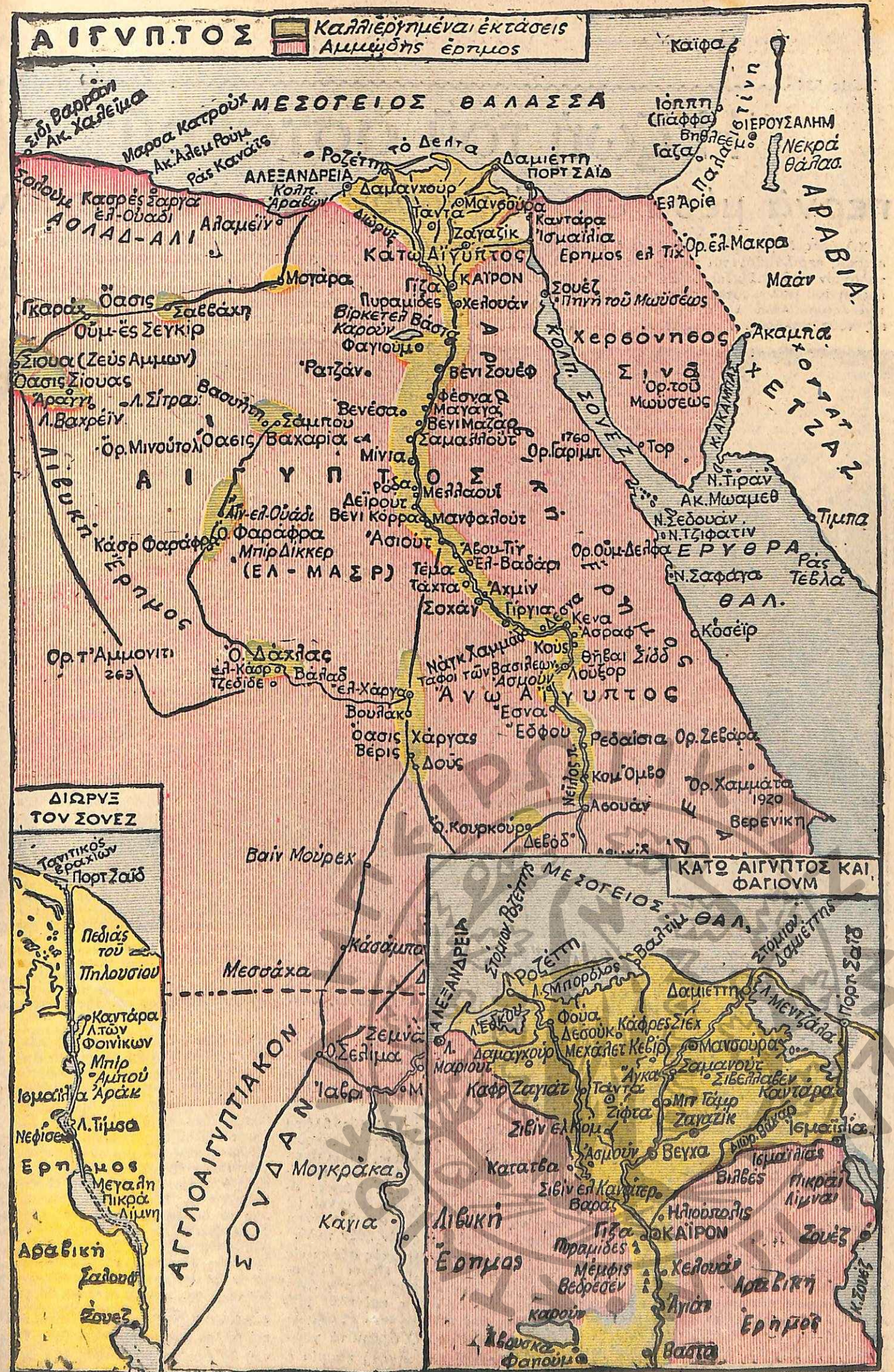
Εις τά έλάσματα διά διπλά κρεβάτια ό σωμίε άποτελείται εκ δύο τμημάτων ρυθμιζόμενων χωριστά. Με τον τρόπον αυτόν άν τά κατακλινόμενα δύο άτομα είνε διαφόρου βάρους ή έχουν διαφόρους άντιλήψεις περί άνέσεων, ρυθμίζουν τό καθέν χωριστά τό τμήμα επί του όποιου κατακλινόνται.

μετά των Αιγυπτίων, συγχρόνως δε κυβερνούν από κοινού την νότιον περιοχήν του Σουδάν, την όποιαν διαρρέει ό Άνω Νείλος.

Ούτω ή Αίγυπτος άποτελεί σήμεραν βασίλειον άνεξάρτητον, καταλαμβάνει δε έμβαδόν 994.300 τετραγωνικών χιλιομέτρων. 'Ο πληθυσμός της άνέρχεται εις 14.200.000 κατοίκων. 'Εννοείται ότι εκ της μνημονευμένης άνωτέρω μεγάλης έκτάσεως, ήτις είνε έπταπλασία της 'Ελλάδος καλλιεργησίμος είνε μόνον 35.170 τετραγωνικά χιλόμετρα, δηλαδή τό τέταρτον περίπου όλοκλήρου της 'Ελλάδος, εις τον χάρον δε αυτόν κατοικεί τό σύνολον του αιγυπτιακού πληθυσμού πλην 40.000 περίπου δεδουμένων κτηνοτρόφων κατοικούντων τάς εις την ύπόλοιπον χώραν όάσεις. Κατά συνέπειαν ή πυκνότης του πληθυσμού της Αιγύπτου άνερχόμενη εις 404 ψυχάς κατά τετραγωνικόν χιλιόμετρον είνε εκ των μεγαλυτέρων του κόσμου.

Διά να γίνη νοητόν πώς συμβάινει τό περίεργον φαινόμενον της συγκεντρώσεως του πληθυσμού της Αιγύπτου πρέπει να λησθούν όλίγα τινα περί της γεωγραφικής μορφής της χώρας. 'Η Αίγυπτος περιλαμβάνεται γενικώς εις την περιοχήν των αφρικανικών έρήμων της Σαχάρας, καλύπτεται δε έξ όλοκλήρου υπό άμμου και είνε ξηρά και άνυδρος δεχομένη έλαχίστην ποσότητα βροχής καθ' όλον τό έτος. Διά μέσου όμως των έρήμων αυτών διέρχεται ό μέγας ποταμός Νείλος, κατερχόμενος από τά ύψιπεδα της κεντρικής 'Αφρικής και εκβάλλων εις την Μεσόγειον. 'Ο ποταμός ούτος χάρις εις τάς κανονικάς πλημμύρας του αι όποιαι κατακλύζουν τό περί τάς όχθας του έδαφος και τό καθιστούν γόνιμον, άποτελεί την ζωήν της Αιγύπτου. Αυτός άλλως τε και έδημιούργησε τό πλουσιώτερον και μεγαλύτερον μέρος αυτής την λεγομένην Κάτω Αίγυπτον, δηλαδή τό τριγωνικόν δέλτα τό όποιον σχηματίζεται πέραν του Κάιρου. Πράγματι τό δέλτα αυτό δεν ύπήρχε κατά τούς προϊστορικούς χρόνους, ως άπέδειξαν αι γεωλογικαί έρευναι, άλλ' εις την θέσιν του ήνοιγτο άβασθής κόλπος, προεκτεινόμενος προς νότον και συνδεόμενος μετά της έρυθράς θαλάσσης. Βαθμηδόν όμως ό ποταμός κατεβίβαζεν ήλυν και κατακαλύψας τον άβασθή κόλπον έσχημάτισε τό δέλτα, ούτω δε άπέκοψε και τον σύνδεσμον μεταξύ Μεσογείου και 'Ερυθράς θαλάσσης. 'Εδώ άξίζει να δοθ ή διδασκουμένη υπό της συγχρόνου επιστήμης έρμηνεία της άδηγήσεως της Παλαιάς Διαθήκης, σύμφωνα με την όποιαν ό Μωυσής χάρις εις την θέσιν δύναμιν έσχισε τά ύδατα της 'Ερυθράς θαλάσσης κατά την φυγήν των 'Εβραίων έξ Αιγύπτου, όταν δε διήλθον διά της σχηματισθείσης ξηράς οι 'Εβραίοι, ήνωσε και πάλιν την θαλάσσαν και έπνιξε τον στρατόν του διώκοντος αυτούς Φαραώ. Κατά τούς συγχρόνους έρμηνευτάς της παραδόσεως αυτής οι 'Εβραίοι επέρασαν από τον μυχόν της 'Ερυθράς θαλάσσης όπου έσχηματίζετο μεγάλη παλίρροια, μόλις δε είχε τερματισθ ή διάβασις αυτών άνήλθον τά ύδατα και έπνιξαν τούς διώκτας των Αιγυπτίους.

'Η Αίγυπτος είνε χώρα καθαρώς γεωργική. Τό πρώτον της προϊόν είνε ό άμάξ, ακολουθούν δε τό ζαχαροκάλαμον, ό άραβόσιτος, ό σίτος, ή όρυζα, τά κομικά και ό κέχρος. 'Υπολογίζεται ότι ό έμβαξ καλύπτει τά 4/5 του έξαγωγικού έμπορίου της χώρας, ή τιμή δε της έξαγομένης κατ' έτος ποσότητος αυτού υπολογίζεται εις 30 περίπου εκατομμύρια αιγυπτιακών λιρών. Μεγαλύτερα πόλεις της χώρας είνε τό Κάιρον με έν έκατομμύριον κατοίκων και ή 'Αλεξάνδρεια με ήμισυ εκατομμύριον.

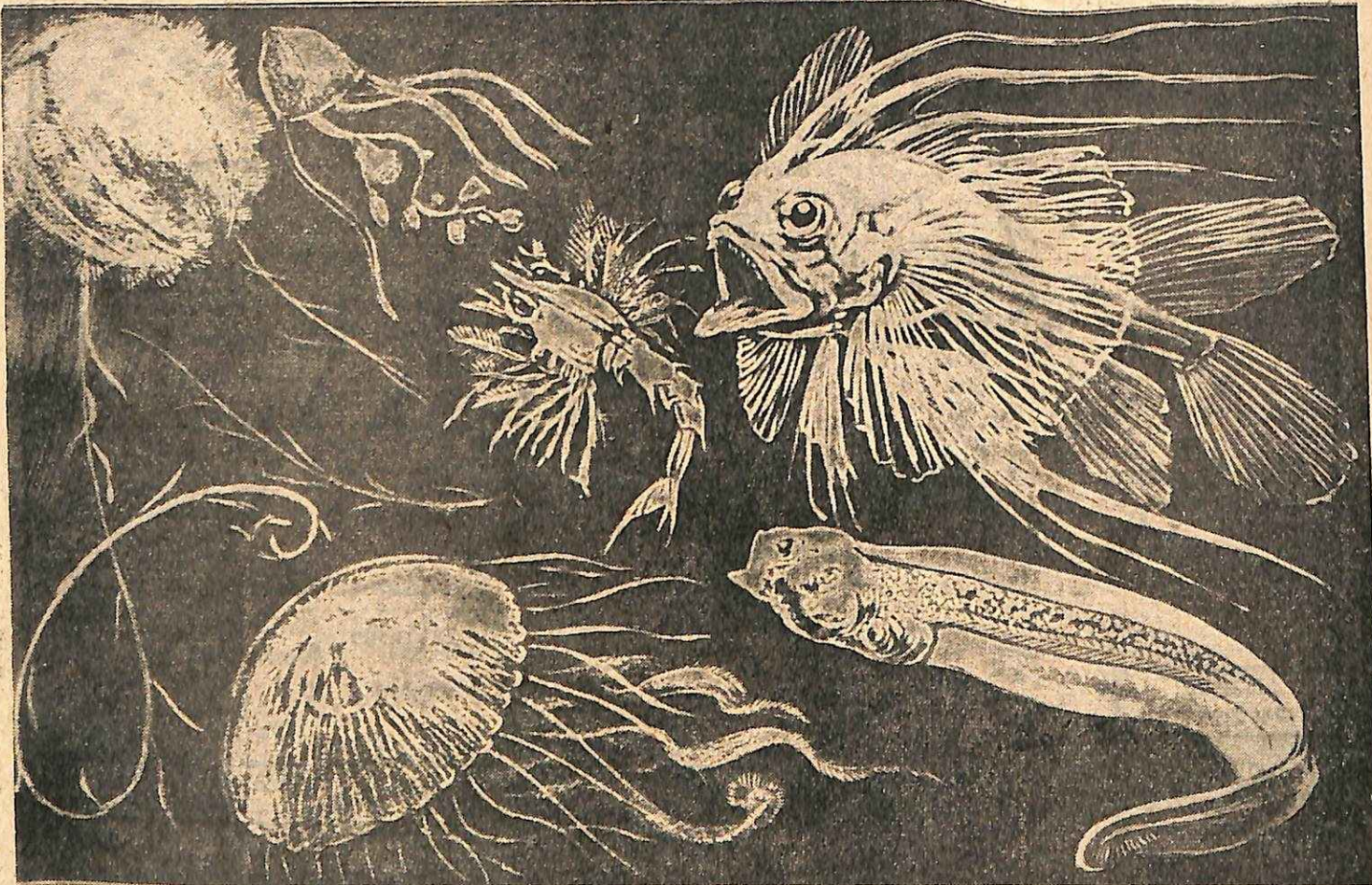

'Η ζωή του άστακού περνά μέσα εις τόν φόβον καί τήν άγωνίαν

Χιλιάδες έτη έπέρασαν άφότου ο άστακός περιλαμβάνεται εις τó έδεσματολόγιον του ανθρώπου. Έν τούτοις, ή ζωή του μαλακοστράτου τούτου ήτο καί εξακολουθεί νά μένη άγνωστος εις τούς πολλούς. Πραγματικώς, μό-

τε άποσπώνται κομμάτια του δοτράκου του ένός, τότε πόδια, τότε χηλαί του άλλου. Άλλά ο καυγας δέν γίνεται δλως άφίλοκερδώς, άπλως πρòς διασκεδάσιν. Ο καθείς από τούς άστακούς έλπίζει ν' άπομείνη ζωντανός, διά

Ο άστακός ούτε ρωμαντισμούς γνωρίζει, ούτε έχει φαντασίαν. Από τά αύγά, μόλις έν έπί των πέντε χιλιάδων πρόκειται νά δώση άστακόν. Τά άλλα παρασύρονται από τά κύματα, κατατρώνγονται από διά-

Ο άστακός είνε καταδικασμένος ν' άντιμετωπίζη έχθρους καθ' όλην τήν ζωήν του, τούλάχιστον μέχρι τής έποχής κατά τήν όποίαν νά αρχίση νά γηράσκη. Έλάχιστα από τά αύγά των άστακών έκκολάπτονται. Τά άλλα παρασύρονται από τά κύματα, τρώγονται από διάφορα ζώα ή εκδράζονται εις τήν ξηράν καί καταστρέφονται. Όταν ο άστακός εκκολαφθή καί αρχίσει νά τριγυρίζη πρòς εύρεσιν τροφής, όλα τά θαλάσσια όντα, πού είνε μεγαλύτερά του, θά τόν καταδιώξουν. Δέν έχει άκόμη δοτράκον ή έχει δοτράκον πολύ μαλακόν. Μέδουσαι, σπηλι, ψάρια του δυθού καί τής έπιφανείας τόν καταδιώκουν.

νον από τεσσαρακονταετίας ήρχισε νά μελετάται συστηματικώς ο άστακός. Εις τήν Άγγλίαν ή μελέτη γίνεται εις υδροβιολογικούς σταθμούς, όπου ζούν άστακοί διαφόρων ειδών καί διαφόρων ήλικιών καί μεγεθών, από 10 εκατοστών μέχρις 75 εκατοστών του μέτρου καί θάρους τριών περίπου όκτάδων, ήλικίας δέ ήμισιες αιώνας.

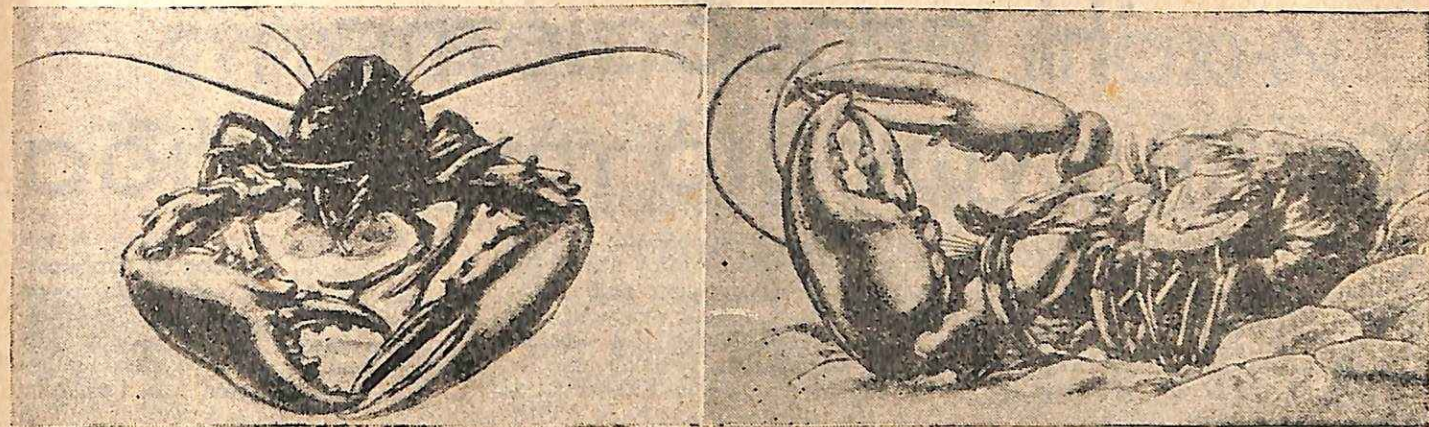
Από τās παρατηρήσεις πού έγιναν εξάγεται ότι δέν ύπάρχει ούτε εις τήν ξηράν ούτε εις τήν θάλασσαν ζών έριστικώτερον από τόν άστακόν. Ο καυγας είνε ή διασκεδάσις του. Ζή ο κάθε άστακός ζώήν μοναχικήν. Άλλά τó έριστικόν ένστικτον τόν άναγκάζει νά εξέρχεται κάποτε από τήν κρύπτην του καί νά συναντήσῃ τόν όμόφυλόν του καί νά συγκρουσῃ μαζί του. Ο άγων είνε άγριος, φοβερός. Ορθούμενοι εις τά όκτώ πόδια των, οι άστακοί επιτίπτουν έναντίον άλλήλων με όλην τήν δύναμιν. Διηγώνονται καί πό-

νά καταφάγη τόν ήττημένον. Διότι οι άστακοί έχουν διαθέσεις κανιβαλικάς. Καί δι' αυτό εις τούς υδροβιολογικούς σταθμούς διατηρούνται τελείως άπομονωμένοι.

Εις τούς σταθμούς αυτούς βλέπει κανείς διαφόρων χρωμάτων άστακούς. Μερικοί είνε θαυγάλαζοι, άλλοι άνοικτογάλαζοι. Ένας είνε κόκκινος καί ένας άλλος λευκοκίτρινος. Κάποτε άπό τά αύγά θγαίνουν δύο άστακοί, με ένωμένα τά σώματα, ως Σιαμιαίοι άδελφοί. Αυτοί όμως δέν ζούν πολύ.

Όταν ή θηλυκή άστακός φθάση εις μέγεθος δεκαπέντε ή είκοσι εκατοσμών, είνε ώριμος διά τήν άναπαραγωγήν. Από τότε καί κάθε χρόνον, γεννά από πεντακόσια έως σαράντα χιλιάδας αύγά. Ο άρρην τά γονιμοποιή, χωρίς νά προηγηθῇ καμμία έρωτοτροπία με τήν θήλειαν, όπως συμβαίνει με τά άλλα θαλάσσια όντα.

φορα ζώα καί από όσα πάλιν θά εκκολαφθούν άστακοί έλάχιστοι από ούτους θά ένηλικιωθούν. Ο μικρός άστακός άποκτá δοτράκον μαλακόν ως δέμα, τó όποιον γρήγορα άποπίπτει, άνανεύεται, πάλιν άποπίπτει έως ούτου τó ζών ένηλικιωθῇ, όποτε περιβάλλεται από δοτράκον άρκετά σκληρόν. Κατά τó πρώτον έτος τής ζωής του, ο άστακός αλλάσσει δοτράκον τούλάχιστον δέκα φορές. Κάθε φοράν τó δοτράκον είνε σκληρότερον. Συμβαίνει όμως πολλάκις νά μη θρασῇ κανονικώς τó δοτράκον. Τότε ο άστακός, άδυνατών νά έλευθερωθῇ, όλονέν δέ αυξάνων εις μέγεθος, άπονήσκει από είδος πνιγμού. Καί ύπάρχουν πάντοτε εκεί πλησίον άστακοί άλλοι πού περιμένουν τήν στιγμήν πού θά αρχίσῃ ο άδελφός των νά στενοχωρητά καί νά άδυνατῇ νά άμυνθῇ, διά νά έπιτεθούν κατ' αὐτοῦ. Από

Όταν είνε ήρεμος, ο άστακός κάθεται πόδια καί με τās χηλές προτεταμένως. Είνε πάντοτε έτοιμος ν' άμυνθῇ. Μολοντί έχει τελείαν πανοπλίαν, είνε ζών δειλόν, τó όποιον διαρκώς ζή

με διπλωμένα τά πόδια. Είνε πάντοτε έτοιμος ν' άμυνθῇ. Μολοντί έχει τελείαν πανοπλίαν, είνε ζών δειλόν, τó όποιον διαρκώς ζή

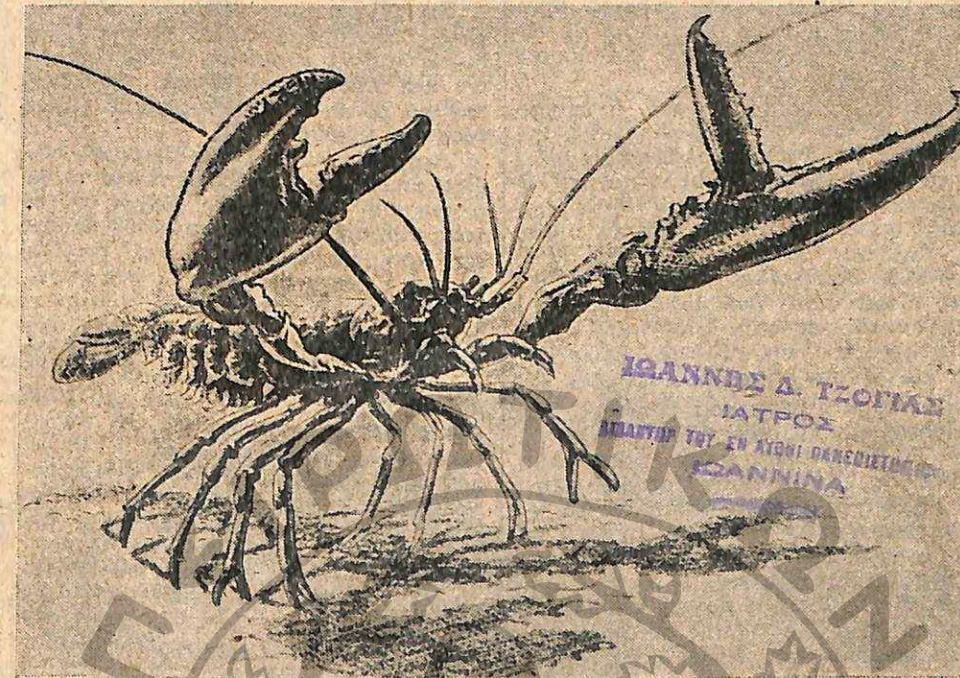
Μία σπανιωτάτη φωτογραφία.—Η θήλεια άστακός, προκειμένου νά γεννήσῃ τά αύγά της πίπτει ύπτία. Έκατοντάδες ή χιλιάδες, γεννώνται τά αύγά, τά όποια γονιμοποιεί ο άρρην.

της ένηλικιώσεως, ο άστακός αλλάσσει δοτράκον κατ' έτος. Δύο γαστρολίθοι, έγκυστούμενοι έντός των παρεών του ζώου, βοηθοῦν αὐτό εις τήν άπέκδυσιν. Ο άστακός, διά νά ένισχυθῇ, προκειμένου νά άυτοπαραγάγῃ δοτράκον, τρώγει εκείνο τó όποιον απέθαλε. Δίδει οὕτως εις έαυτόν μέρος τούλάχιστον των στοιχείων πού άπαιτούνται διά τήν παραγωγήν.

Έρχεται επί τέλους ή έποχή κατά τήν όποίαν σταματά ή άλλαγή του δοτράκου. Τότε διάφοροι θαλάσσιοι σκώληκες αρχίζουν νά φωλεύουν εις τó δοτράκον του. Άλλά θά φθάσῃ ο άστακός εις τήν ώριμον αὐτήν ήλικίαν; Άπειροί έχθροι τόν παραμονεύουν. Ο άνθρωπος είνε καί αὐτός έχθρός του, αλλά όχι ο μάλλον επικίνδυνος. Τó ζών είνε τρομερόν, έφόσον έχει τήν πανοπλίαν του, καί μόνον άλλος άστακός ήμπορεί νά τó καταβάλῃ. Όταν όμως τήν άπεκδυθῇ, όταν, γυμνός, ζαρώνει κάτω από κάποιαν πέτραν, περιμένων νά άποκτήσῃ νέον δοτράκον, μεγάλα ψάρια, μουδιάστρες κταπόδια τόν κυνηγοῦν, τόν ανακαλύπτουν καί, χωρίς ο δυστυχής νά είνε εις θέσιν ούτε νά άμυνθῇ, ούτε νά φύγῃ, τόν τρώγουν. Έάν όμως έπιζήσῃ έως τήν έποχήν πού θά παύσῃ ή άνανέωσις του δοτράκου, όταν δηλαδή ο άστακός ούτε εις μήκος θά αυξάνῃ, ούτε εις όγκον, τότε πλέον δέν έχει κανένα κίνδυνον, εκτός από μέ-

ρους του ανθρώπου. Άν ζή μάλιστα μακράν κατωκημένων μερών, όπου δέν θά τó κυνηγήσουν άνθρωποι, θά ζήσῃ έως τά πενήντά του, ίσως δέ καί περισσότερα χρόνια, εάν, έννοείται, με

τήν ήλικίαν χάσῃ τήν έριστικήν διάθεσιν καί άποφεύγῃ νά συναντῇ άλλους άστακούς, οι όποιοι δυνατόν νά χρησιμεύσουν ως θορά του, αλλά έπίσης πιθανόν είνε καί νά τόν καταφάγουν.

Όταν επιτίθεται ή όταν άμύνεται, ο άστακός λαμβάνει τήν άπειλητικήν αὐτήν στάσιν. Στηριζόμενος εις τούς όκτώ πόδας του, άνοίγει τās χηλές του, έτοιμος νά δαγκώσῃ τόν έχθρόν του.

ΤΟ ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΟΝ ΑΡΜΑ ΜΑΧΗΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Εις τά πεδία των μαχών έχουν εμφανισθῇ μέχρι τούδε όρματα μάχης διαφόρων τύπων καί μεγεθών. Τά μεγαλύτερα τούτων αλήθῃ χειραία θωρηκτά είνε τά γαλλικά των 70 τόννων, τά όποια προκαλούν τόν θαυμασμόν των ειδίκων διά τās μηχανικές άρετάς καί διά τόν έπιβλητικόν όγκον των. Τά όρματα έν τούτοις αὐτά θά όμοιάζουν με Πρωτοχρονιάτικα παιγνίδια άν συγκριθούν πρòς τó κολοσσιαίον όρμα μάχης, τó όποιον έσχεδιάσε καί προέτεινε εις τó άμερικανικόν ύπουργείον των Έξωτερικόν ο Άμερικανός έφευρέτης Κλωντ Μπαϊλερ. Τό όρμα τούτο έχει ύψος 70 ποδών (23 μέτρων) καί μήκος 80 (26 μέτρων), ζυγίζει δέ χιλίους τόννους καί δύναται παρά τó κολοσσιαίον βίεος του νά άναπτύξῃ τήν φανταστικήν ταχύτητα των 100 μιλίων τήν ώρα (160 χιλιομέτρων).

Είναι αυτόνόητον ότι υπό τούαυτας συνθήκας, οὐδέν έμπόδιον θά δύναται νά τού άντισταθῇ, διότι καί τά κτίρια θά καταρρίπτονται από τó κολοσσιαίον βάρος του — ο έφευρέτης ύπολογίζει ότι συνήθως ούρανοξύστης θά καταρρέῃ άν δεχθῇ σεισμόν πληγμάτων του μεγαθηρίου — καί τά πυκνότερα δάση θά ύποχωροῦν όπως ή καλαμιά των σπαρτών, καί τά έμπετον έμπόδια των όχυρών θά ίσοπεδώνονται, τέλος δέ καί τά ίδια τά όχυρά (πυργίσκοι με πυροβόλα καί λοιπαί κατασκευαί) θά ύποχωροῦν πρò του κολοσσιαίου βάρος του. Φυσικά ο στολισμός του μεγαθηρίου θά περιλαμβάνῃ όλα όπλα των διαμετρημάτων, όπως δέ ύπολογίζει ο έφευρέτης του, τó τάνι αὐτό θά δύναται νά ύποκαταστήσῃ έν τῇ μάχῃ ως έπιθετικόν όπλον, δωδεκάδα όλόκληρον συνταγμάτων. Συγχρόνως ο θώραξ του

νέου πολεμικοῦ όπλου θά είνε αδιάπραστος, διότι θά άποτελῇται από πλάκας χάλυβος πάχους 30 εκατοστών περίπου, ικανάς νά άντέχουν εις τήν κρούσιν των βλημάτων των θαρσών πυροβόλων καί των μεγάλων βομβών.

Τέσσαρες κινητήρες δυνάμεις 1000 ίππων έκαστος θά κινούν τó κολοσσιαίον όχημα, του όποίου τó πλήρωμα θά άποτελῇται εκ 10 ανδρών μόνον.

Ο έφευρέτης ύπολογίζει ότι λόγω του μήκους καί του ύψους του, τó πολεμικόν του μηχανήμα θά κινούν τó διαβαίνῃ άνεόκλητον τους συνήθους μεγέθους ποταμούς καί τās μικρές καί μετρίου βάθους λίμνας, δέν θά χρησιμοποιῇ δέ τās γεφυράς, διότι είνε δύσκολον νά τó συγκρατήσουν αὐται λόγω του βάρους του.

‘Η σπουδαιότης τῶν λιμένων διὰ τὴν ‘Ελλάδα

‘Η γεωγραφικὴ θέσις τῆς χώρας, ἀφ’ ἑνός, τὸ ὄρεινόν τοῦ ἐδάφους καὶ τὸ μέγα μήκος ἀκτῶν, ἀφ’ ἑτέρου, τῆς ‘Ελλάδος, ἐξηγοῦν τὴν ζωτικὴν σημασίαν τὴν ὅποιαν ἔχουν οἱ λιμένες διὰ τὴν χώραν. Πράγματι, λαμβανομένου ὑπ’ ὄψιν ὅτι ἐκ τῆς ὅλης ἐπιφανείας τῆς χώρας (130,199 τετραγωνικά χλμ), τὰ 22321 εἶνε νῆσοι, καθὼς ἐπίσης καὶ ὅτι ἡ Στερεὰ ‘Ελλάς περιβάρεται ἀπὸ τριῶν μερῶν ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἀπὸ τῶν τεσσάρων δὲ ἡ Πελοπόννησος καὶ ὅτι μόνον τὰ θόρεια σύνορα ἀπὸ ‘Εθρου μέχρι ‘Ιονίου Πελάγους εἶνε χερσαία, ἔπεται ὅτι οἱ λιμένες ἔχουν ἐξαιρετικὴν σημασίαν διὰ τὰς μεταφορὰς ἐμπορευμάτων καὶ ἐπιβατῶν. Τὸ ὄρεινόν, ἐξ ἄλλου, τοῦ ἐδάφους δὲν ἐπιτρέπει τὴν στρώσιν πολλῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν πολυδάπανον συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν.

Υπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς, ἡ ἐπικοινωνία μὲ τὸν ἕξω κόσμον γίνεται κυρίως διὰ θαλάσσης, πολυάριθμα δὲ εἶνε τὰ ἐκτελούμενα δρομολόγια μεθ’ ὧν τῶν Εὐρωπαϊκῶν καὶ Μεσογειακῶν λιμένων. Χαρακτηριστικὸν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς εἶνε ὅτι τὰ 90 % τοῦ ὅλου ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῆς χώρας διεξάγονται διὰ θαλάσσης. Ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ‘Ελληνικοῦ Κράτους ἤρχισαν ἐκτελούμενα λιμενικά ἔργα εἰς Σύρον, ἀποτελοῦντα τότε τὸν κυριώτερον λιμένα τοῦ Κράτους, τὰς Πάτρων, τὸν Πειραιᾶ καὶ εἰς ἄλλα μέρη. Τὰ ἔργα αὐτὰ ἦσαν ὑποτυπώδη, πλὴν τῆς Σύρου, ὅπου πράγματι ἔκτο τῶν εἰσῶν χαρακτήρα σοβαρόν. Τὸ κυριώτερον ἔργον κατὰ τὴν μέχρι τοῦ 1924 περίοδον, ἦτο ἡ διάνοιξις τοῦ ‘Ισθμοῦ τῆς Κορίνθου. Ἡ μὴ ἐκτέλεσις σοβαρῶν λιμενικῶν ἔργων δὲν ἦτο συνέπεια ὑποτιμῆσεως τῆς σημασίας τῶν λιμένων διὰ τὴν χώραν, ἀλλὰ ἀδυναμίας οικονομικῆς.

Αἱ δημιουργηθεῖσαι νέαι οικονομικαὶ συνθήκαι διὰ τὴν χώραν μετὰ τὴν ἀφίξιν τῶν προσφύγων καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ὧν κλάδων τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας, ἔθεσαν ὡρὸν τὸ ζήτημα τῆς ἀνάγκης ταχυτέρας μεταφορὰς τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τῶν ἐπιβατῶν. Οὕτω ἰδρύθησαν καὶ λειτουργοῦν 194 λιμενικά ταμεῖα, ἐκτὸς τοῦ ‘Οργανισμοῦ Λιμένων Πειραιῶς, εἰς ὅλα καὶ τὰ μικρότερα ἀκόμη παραλιακὰ κέντρα, τὰ ὅποια ἐπιζητοῦν δι’ ἰδίων μέσων, προερχομένων ἐκ τοπικῶν φορολογιῶν καὶ δανείων, νὰ κατασκευάσῃ λιμενικά ἔργα. Χάρις εἰς τὰ μέτρα αὐτὰ, ἡ ‘Ελλάς ἀπέκτησε μετὰ τὸ 1923 λιμένους ἐξυπηρετοῦντας σημαντικὸν μέρος τῆς νησιωτικῆς καὶ παραλιακῆς ‘Ελλάδος.

Ἡ προσπάθεια αὕτη διευκολύνθη μεγάλως ἐκ τῆς σχηματογραφίας τῶν ‘Ελληνικῶν ἀκτῶν. Δὲν ὑπάρχει σημειῶν τῶν, τὸ ὅποιον νὰ μὴ προσφέρει φυσικὸν ἀγκυροβόλιον. Ἐξαιρεσὶν ἀποτελεῖ ἡ Κρήτη, ἥτις πλὴν τῆς Σούδας καὶ τοῦ ‘Αγίου Νικολάου καὶ τινῶν ἄλλων δευτερευόντων σημείων, δὲν

διαθέτει πολλὰ ἀγκυροβόλια. Ἡ σχηματογραφία ἀκριβῶς αὕτη κατέστησε δυνατὴν τὴν δημιουργίαν πολλῶν λιμένων εἰς τοὺς μυχοὺς σχετικῶς προφυλαγμένων κολπῶσαν καὶ ὁρμῶν διὰ τῆς κατασκευῆς τεχνικῶν ἔργων.

Οἱ κυριώτεροι ἐκ τῶν ‘Ελληνικῶν λιμένων εἶνε 14, κατὰ σειρὰν δὲ ἀνάλογον πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ὑπ’ αὐτῶν ἐξυπηρετούμενης ἐμπορικῆς κινήσεως εἶνε: Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Βόλου, Καλαμῶν, ‘Ηρακλείου, Καβάλλας, Σύρου, Κερκύρας, Ἀλεξανδρουπόλεως, Μυτιλήνης, Χανίων, Χίου καὶ Βαθῆος - Σάμου. Οἱ λιμένες οὗτοι ἐξυπηρετήσαν κατὰ τὴν 10ετίαν 1928 — 1938, τὰ 80 % τῆς ὅλης διὰ θαλάσσης ἐμπορικῆς κινήσεως.

Συγκεκριμένως ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς ἐξυπηρετεῖ τὰ 45 % τῆς ὅλης διὰ θαλάσσης κινήσεως (3.000.000 τόνων καὶ 1.000.000 ἐπιβάται ἐτησίως) καὶ τὰ 65 % τοῦ εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς χώρας.

Ἀρχικῶς ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς δὲν εἶχε σημασίαν καὶ ὑπήγετο εἰς τὸ λιμεναρχεῖον τῆς ‘Υδρας. Μέχρι τοῦ 1889 εἶχον κατασκευασθῇ ἐλάχιστα κρηπίδωματα καὶ μικρὰ ἀποβάθρια καὶ μέχρι τοῦ 1906 οἱ δύο ἐξωτερικοὶ μῶλοι, οἵτινες ὑπάρχουν καὶ σήμερον εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ λιμένος. Μόνον ἀπὸ τοῦ 1924 ἤρχισαν νὰ ἐκτελοῦνται σημαντικὰ λιμενικά ἔργα εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1900 καὶ ἐντέθεν ἤρχισε πράγματι νὰ γίνετα ὁ πρῶτος λιμὴν τῆς ‘Ελλάδος καὶ ἐκ τῶν σπουδαιότερων τῆς Μεσογείου. Ἀπὸ τοῦ 1928 ἤρχισαν ἐκτελοῦνται καὶ διάφοροι λιμενικὰ ἐγκαταστάσεις, τοποθετηθέντων ἡλεκτροκινήτων γερανῶν, οἵτινες διευκολύνουν τὴν ἐκφόρωσιν καὶ ἀνεγερθεῖσιν ἀποθηκῶν, διὰ τὴν ἐναποθήκευσιν τῶν ἐμπορευμάτων.

Τὸ 1936 ἐπαινεθῇ ὁ Πειραιῶς μὲ σιλὸν, χωρητικότητος 20.000 τόνων σίτου, ἐγκαταστάσεις ἡ ὅποια συνεχρῶνι-σε ἀπολύτως τὸν λιμένα, δεδομένου ὅτι σιτοφορτίον καταπλέον εἰς Πειραιᾶ ἐκφορτοῦται σήμερον ἐντὸς ὥρων. Ἐνῶ ἄλλοτε ἀπητοῦντο ἑβδομάδες. Τοῦτο σημαίνει ἀποφυγὴν περιττῶν καὶ ὀδικοπολογῶν ἐπιβαρύνσεων. Τέλος ὁ λιμὴν ἐβαθύνθη, δυναμένον νὰ πλέσῃ εἰς αὐτὸν καὶ πλοῖον μεγάλου ἐκτοπίσματος, 25.000 τόνων καὶ ἄνω.

Σήμερον, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ἔργων, καὶ ἐκείνων τῶν συμπληρωματικῶν, τὰ ὅποια εὐρίσκονται ὑπὸ κατασκευὴν, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς ἔχει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον συγχρονισθῇ καὶ ὅτι δύναται νὰ καταταχθῇ μετὰ τῶν συγχρονισμένων λιμένων τῆς Μεσογείου. Οἱ ἐπ’ αὐτῆς ἀρτιότεροι λιμένες εἶνε τῆς Μασσαλίας τῆς Γενεύης καὶ τῆς Τεργέστης. Αἱ καταβληθεῖσαι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς δαπάναι μέχρι τοῦ 1938 ἀνέρχονται εἰς 614.000.000 δραχμὰς σχεδὸν σταθεροποιημένας καὶ 7.600.000 χρυσῶς.

Ὁ λιμὴν τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ κυριώτερα φυσικὴ διέξοδος τῆς Βαλκανικῆς πρὸς τὸ Αἰγαῖον, εἶνε ὁ δεύτερος ‘Ελληνικὸς λιμὴν, ἐξυπηρετῶν ἐτησίως ἐμπορεύματα 850.000 τόνων καὶ 100.000 ἐπιβάτας. Τὰ ἔργα τοῦ λιμένος κατασκευάσθησαν ἀπὸ Γαλλικὴν Ἑταιρίαν, ἥτις εἶχεν ἀναλάβει ἀπὸ τὸ ‘Οθωμανικὸν Κράτος τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ λιμένος. Τὸ σύνολον τῶν ἐγκαταστάσεων ἔχει στοιχίσει 6.500.000 χρυσὰ γαλλικὰ φράγκα, δηλαδὴ σημερινὰς δραχμὰς 260.000.000. Ἡ δὲ ἡ ἐκμετάλλευσιν τοῦ λιμένος γίνεται ὑπὸ τοῦ συσταθέντος Λιμενικοῦ Ταμείου Θεσσαλονίκης, τὸ ὅποιον καὶ ἐξεμίσθω-σε ἀπὸ τοῦ 1930 τὸν λιμένα ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν Ἑταιρίαν, ἀντὶ 8.000.000 δραχμῶν ἐτησίως.

Ἀπὸ τοῦ 1937 ὅμως καὶ ἐντεῦθεν ἤρχισεν ἡ ἐκτέλεσις καὶ νέων λιμενικῶν ἔργων ἀξίας 190.000.000 δραχμῶν.

Ὁ λιμὴν τῶν Πατρῶν, τρίτος κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος ‘Ελληνικὸς λιμὴν, ἐξυπηρετεῖ ἐμπορεύματα 250.000 — 300.000 τόνων καὶ 200.000 ἐπιβάτας. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν πρώτων ἔργων ἤρχισεν τὸ 1889 διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ κυματοθραύστου. Ἐκτοτε τὰ ἔργα αὐτὰ συνεπληρώθησαν, ἐδαπανήθησαν δὲ ἐν συνόλῳ 81.500.000 δραχμῶν. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ λιμὴν οὗτος στερεῖται μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων φορτωσῆς καὶ ἐκφορτώσεως ἐμπορευμάτων.

Ὁ λιμὴν τοῦ Βόλου ἐξυπηρετεῖ ἐπίσης 250.000 τόνους ἐμπορευμάτων καὶ 50.000 ἐπιβάτας. Τὰ πρώτα ἔργα ἐξετελέσθησαν ἀπὸ τοῦ 1888, τὰ κυριώτερα ὅμως ἐγένοντο ἀπὸ τοῦ 1926 — 1931. Τὸ σύνολον τῶν δαπανῶν ἀνῆλθεν εἰς 42 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ὁ λιμὴν τῶν Καλαμῶν, ἐξυπηρετεῖ περὶ τοῦ 200.000 τόνους ἐμπορευμάτων, ἐστοίχισεν δὲ 78 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ὁ λιμὴν τοῦ ‘Ηρακλείου Κρήτης ἀποτελεῖ σημαντικὸν τεχνικὸν ἔργον, δεδομένου ὅτι ὁ κυματοθραύστης εἶνε ἐκτεθειμένος εἰς τὰ πλῆγματα τῶν κυμάτων τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης. Τὸ ὅλον ἔργον ἐστοίχισεν 200 περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἡ κίνησις τοῦ λιμένος ἀνέρχεται εἰς 100.000 τόνους ἐτησίως ἐμπορεύματα καὶ 50.000 ἐπιβάτας.

Ὁ λιμὴν τῆς Καβάλλας, ἐξυπηρετεῖ καὶ αὐτὸς ἐτησίως 100.000 τόνους ἐμπορευμάτων καὶ 20.000 ἐπιβάτας. Ὑπολογίζεται ὅτι ἡ ὅλη δαπάνη τῆς κατασκευῆς τοῦ θά φθάσῃ τὰ 105 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Καὶ οἱ ὑπόλοιποι ἐπὶ ἀκόμη κυριώτεροι ἑλληνικοὶ λιμένες στοιχίζουν ἀπὸ 50 — 70 κατομμύρια δραχμῶν ὁ καθείς. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν δαπανῶν διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ὀργανωσιν τῶν λιμένων ἐν ‘Ελλάδι ὑπερβαίνει τὰ 2 δισεκατομμύρια δραχμῶν, ἐάν εἰς τὸ ποσὸν αὐτὸ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ ἀξία τῶν γενομένων ἔργων διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἄλλων μικρῶν λιμένων τῆς χώρας.

ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΘΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ τῆς φυτεύσεως τῶν ὀπωροφόρων δένδρων ‘Ιδοὺ λοιπὸν μερικαὶ χρήσιμοι καὶ ἀπαραίτητοι ὁδηγίαι

Υπὸ τοῦ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΑΓΓΑΛΙΩΤΗ, Γεωπόνου

Ἡ ἐποχὴ τῆς φυτεύσεως ὀπωροφόρων δένδρων ἔφθασεν ἤδη. Ὁ καθένας ποῦ ἔχει ἔστω καὶ ἓνα μικρὸ κήπο φιλοδοξεῖ νὰ ἰδῇ μίαν ἡμέραν τὸ τραπέζι τοῦ στολισμένο μερικὰ φρούτα δικῆς του παραγωγῆς. Ἀγοράζει λοιπὸν καὶ φυτεύει μερικά δένδρα, γιὰ τὰ ὅποια πολλὰς φορὲς ἐξοδεύει ὅχι λίγα λεπτὰ καὶ ἐνῶ περιμένει μετὰ λαχτάρα νὰ ἰδῇ τοὺς καρποὺς τῶν κόπων του βλέπει τὸν ἀντικείμενον κόπου του καὶ τὰ λεπτὰ του νὰ πηγαίνουν χαμένα, γιὰ τὴν δένδρα ἡ δὲν ἔπασαν ἢ ἀρρώστησαν. Τί συμβαίνει λοιπὸν; Τὰ δένδρα δὲν ἦσαν καλὰ; Δὲν τὸ ἀποκλείω καὶ αὐτὸ. Συνηθέστερα ὅμως εἶνε αἱ περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὸ δένδρον εἶναι ἀπολύτως ὑγιές, δὲν τηροῦνται ὅμως οἱ ἀπαραίτητοι ὅροι ποὺ πρέπει νὰ τηροῦν γιὰ νὰ εὐδοκίμησῃ καὶ νὰ γίνῃ ἀποδοτικόν.

Θὰ διακρίνωμε πέντε σημεία εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ δοθῇ μεγάλη προσοχή:

1. Τὰ δένδρα δὲν πρέπει νὰ φυτεύωνται ὁποῦ δὴ ποτε. — Στὴν περίπτωσιν

αὕτη θὰ ἀναφέρω μίαν ἐπιστολὴν ποὺ ἔλαβα πρὸ ἡμερῶν. Ἦταν κάποιος ποῦ μοῦ ζητοῦσε μερικὰς πληροφορίες, ἀρχίζε δὲ τὸ γράμμα του ὡς ἑξῆς: «Ἐχω ἓνα χωράφι πολὺ ἀδύνατον καὶ ἐπειδὴ δὲ ἐφύτευσα μέχρι σήμερον ἀπέτυχε, ἀπεφάσισα νὰ φυτεύσω ὀπωροφόρα δένδρα...» Ἐδῶ ἀκριβῶς ὑπάρχει ἡ μεγάλη πλάνη. Πολλοὶ νομίζουν ὅτι τὸ δένδρον δὲν ἔχει ἀνάγκην περιποιήσεων καὶ συνεπῶς μποροῦμε νὰ τὸ «πέταξω» ὅπου νὰ εἶνε». Ἀς ἐξετάσωμε ὅμως τὸ ζήτημα πρὸς προσεκτικὰ:

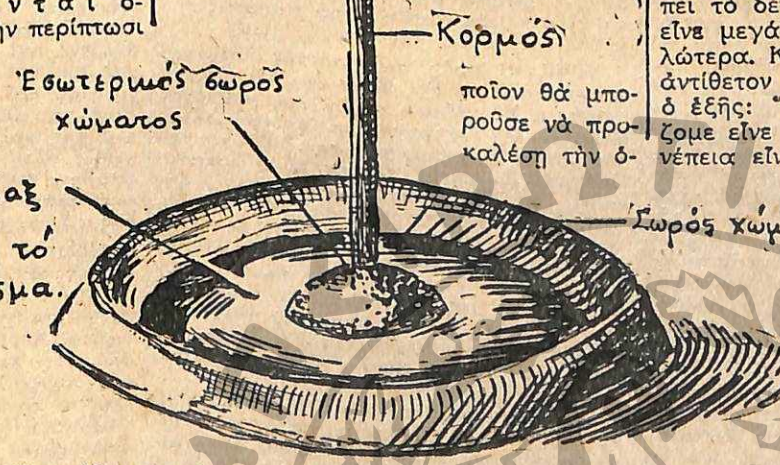
Ὁ κήπος ἑνὸς σπιτιοῦ πρέπει κατὰ πρώτον λόγον νὰ παρῇ ἀχλάδι, μήλα, θερύκοκκα καὶ ροδάκινα. Τὰ δένδρα ὅμως αὐτὰ δὲν θὰ εὐδοκίμησουν παρὰ μόνον εἰς ἔδαφος καλῆς ποιότητος. Μόνον ἡ κερασιά, ἡ ἀμυγδαλιά καὶ ἡ δαμασκηνιά μποροῦν νὰ ἀρκεσθῶν καὶ εἰς ἓνα ἔδαφος μετρίως ποιότητος.

Τὸ κατάλληλον ἔδαφος γιὰ ὀπωροφόρα πρέπει νὰ εἶνε οὐδέτερον ἢ ἐλαφρῶς ἀλκαλικόν. Ἐάν ἡ ἀσβεστός ὑπερβαίῃ τὰ 150 γραμμάρια κατὰ κιλὸν χώματος, τότε τὰ δένδρα γίνονται πολὺ εὐπρόσθλητα ἀπὸ τὴν χλωρίαν (κιτρίνισμα τῶν φύλλων). Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀποφεύγωμε νὰ χρησιμοποιοῦμε τὰ ἔδαφά αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Μεγάλῃ προσοχῇ ἐπίσης πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὴν προμήθειαν ξένου χώματος, διότι πολλὰς φορὲς ἀγοράζει κανεὶς χώμα,

τὸ ὅποιον προέρχεται ἀπὸ γκρεμίσματα σπιτιῶν (μπάζα), καὶ τὸ ὅποιον εἶνε δὲ ἀκριβῶς χρειάζεται γιὰ νὰ ἐξοντώσῃ ὅλα τὰ δένδρα ποὺ θὰ φυτευθοῦν.

Ἡ ἐκλογὴ ὅμως τοῦ ἐδάφους δὲν πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς ἐξέτασιν μόνον ἀπὸ χημικῆς καθαρώς ἀπόψεως.

Μεγάλῃ προσοχῇ πρέπει νὰ δίδεται ἐπίσης καὶ εἰς τὴν σύστασιν του: Τὰ πολὺ ἐμμώδη ἔδαφη στραγγιζοῦν γρήγορα καὶ κατὰ συνέπειαν ἐξηραίνονται ἐυκολοῦν, πρὸ πάντων κατὰ τοὺς καλοκαίριους μῆνας, πράγμα τὸ ὁ-

ποῖον θὰ μπορούσε νὰ προκαλέσῃ τὴν ὁ-

μαδικὴν πτώσιν τῶν φρούτων.

Παρομοίᾳ ὅμως ζημία ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ὅταν τὸ ἔδαφος εἶνε πολὺ θαρὺ. Τότε τὸ νερὸ δὲν στραγγίζει καὶ ἀρχίζει νὰ ἐμφανίζεται ἡ χλωρίαν, ποῦ συνήθως καταλήγει εἰς σήψιν τῶν ριζῶν, ἡ ὅποια εἶνε ἡ χαρακτηριστικὴ βολὴ διὰ τὸ δένδρον. Μεγάλῃ προσοχῇ χρειάζεται εἰς τὸν προσανατολισμὸν τοῦ ἐδάφους. Ἡ φύτευσις πρέπει νὰ ἀποφεύγεται συστηματικῶς εἰς μέρη τὰ ὅποια «κτυπᾷ ὁ βορρᾶς». Στὴν περίπτωσιν αὕτη πρέπει νὰ σχηματίζωνται τεχνητοὶ ἀνεμοθραύσται, οἱ ἵποιοι θὰ προφυλάξουν τὰ δένδρα ἀπὸ τὴν ὀρμὴν τοῦ ἀέρος. Λοιπὸν τὸ ἔδαφος ποῦ θὰ φυτευθῇ τὸ δένδρον πρέπει νὰ εἶνε ἀμμοαργιλλώδες δηλαδὴ οὔτε ἄμμος, οὔτε τελείως πηλός.

2. Τῆς φυτεύσεως πρὶν νὰ ἀρῇ ἡ προηγηθεῖσα προπαρασκευαστικὴ ἐργασία. — Κατὰ πρώτον πρέπει νὰ ἀνοιχθοῦν οἱ λάκκοι μέσα εἰς τοὺς ὁποίους θὰ φυτευθοῦν τὰ δένδρα. Ἡ ἰδεώδης μέθοδος εἶνε ἡ ἑξῆς: Ἀνοίγομε τὸν λάκ-

κον κατὰ τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ μὲ διάμετρον 80 ἑκατοστῶν καὶ βάθος ἐπίσης 80 ἑκατοστῶν. Τὸ χώμα ποῦ θὰ γρᾶζομε τὸ κοσκινίζομε καὶ τὸ ἀναμειγνύομε με ζωτικὴν κόπρον τελείως ἀποσυντεθειμένην (χωνευμένη). Ἀφῆνομε τὸν λάκκο νὰ ἀερίσθῃ καὶ ἡλιασθῇ 20 — 25 ἡμέρας. Ἐπειτα σκεπάζομε πάλιν τὸν λάκκο μετὰ τὸ μίγμα αὐτὸ μετὰ τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ εἰσέλθῃ ἡ τοίμη νὰ φυτεύσωμε τὰ δένδρα, ὁπότε πλέον ἀνοίγομε ἓνα μικρὸν λάκκο ὁ ὁποῖος νὰ χωρῇ ἴσα — ἴσα τὶς ρίζες τοῦ δένδρου. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ὅλο τὸ περιβάλλον μέσα εἰς τὸ ὅποιον φυτεύεται τὸ δένδρον εἶνε λιπαρὸν, ἐλαφρὸ καὶ ὑγιεινόν.

Ἡ φύτευσις πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος, ὥστε τὴν ἀνοιξὶ νὰ εὐρίσκωνται πλέον αἱ ρίζαι ἀναποσάσως συνδεδεμέναι μετὰ τοῦ ἐδάφους γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ δημιουργήσῃ ἓνα δένδρον ὑγιές.

Μία ἐσφαλμένη ἀντίληψις ἐπικρατεῖ καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἡλικίας τῶν δένδρων. Πολλοὶ νομίζουν ὅτι πρέπει τὸ δένδρον ποῦ θὰ φυτευθῇ νὰ εἶνε μεγάλο γιὰ νὰ ἀναπτυχθῇ εὐκολώτερα. Καὶ ὅμως συχνὰ συμβαίνει τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα. Ὁ λόγος εἶνε ὁ ἑξῆς: Ὅταν τὸ δένδρον ποῦ ἀγοράζομε εἶνε μεγάλης ἡλικίας, φυσικὴ συνέπεια εἶναι νὰ ἔχῃ καὶ μακρὰ καὶ ἐυλασμένας ρίζες. Εἶναι ἀναπόφευκτον λοιπὸν νὰ σπᾶσιν οἱ ρίζες, ὅταν ὁ δένδρὸς τὸ θάλαξ ἀπὸ τὸ ἔδαφος γιὰ νὰ μᾶς τὸ πωλήσῃ. Κάθε σπάσιμο ὅμως ρίζας δημιουργεῖ καὶ μίαν εἰσδο-

μικροσίαν εἰς τὸν ὄργανισμὸν τοῦ φυτοῦ. Ἐστὶν ὁλέομενος νεοφυτευμένον δένδρον νὰ ἔχῃ καρκινώματα, μίαν ἀπὸ τὰς σοβαρώτερας ἀσθενείας τῶν δένδρων.

3. Ἐργάζεσθαι μετὰ προσοχῇ. — Προτὺ φυτεύσωμε τὸ δένδρον, ἀφαιρούμε μετὰ καλὸ σουγιά τὰ ἀσθενικὰ ἢ τραυματισμένα ριζίδια. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῶν τὰ βαπτίζομε σὲ μίαν ἀραιὰ διάλυσις λάσπης ἡ ὅποια ἐμποδίζει τὸν ἀέρα νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς πληγῆς.

Τώρα τὸ δένδρον εἶναι ἑτοιμὸν νὰ φυτευθῇ. Καὶ ἐδῶ ὅμως χρειάζεται προσοχή. Δὲν πρέπει τὰ δένδρα νὰ φυτεύωνται πολὺ βαθειά, μετὰ τὴν ἀντίληψιν ὅτι εἶναι πιὸ στερεὰ. Ἐάν μάλιστα εἶναι ἐμβολιασμένα χαμηλά, πρέπει τὸ ἐμβόλιον νὰ μείνῃ ἔξω ἀπὸ τὸ χώμα. Ἡ ἀπόστασις τῆς φυτεύσεως τοῦ ἑνὸς δένδρου ἀπὸ τὸ ἄλλο κυμαίνεται ἀναλόγως τοῦ εἶδους καὶ τῆς ποικιλίας του εἰς 4 — 5 μέτρα. Ἡ τελευταία ἐργασία, ὅχι ὅμως καὶ λιγώτερον ἀναγκαῖα, εἶναι ἡ ἑξῆς: Ἀνοίγομε τὸν λάκ-

(Συνέχεια εἰς τὴν Σελίδα 594)

ΔΥΟ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΟΡΟΝΕΛ - ΦΑΛΚΛΑΝΤ

ΚΡΑΝΤΟΚ - ΦΟΝ ΣΠΕΕ - ΣΤΩΡΝΤΗ

Αί άκται της Νοτίου 'Αμερικής, παρά τας όποιās συνεπλάκη τελευταίως τόν γερμανικόν θωρηκτόν της τσέπης «Ναύαρχος κόμης φόν Σπέε» πρὸς τὰ τρία άγγλικά καταδρομικά «Εξετερ», «Αίας» καί «Αχιλλεύς» ύπήρξαν καί κατά τόν παγκόσμιον πόλεμον τὸ θάετρον δύο έκ τών δραματικωτέρων συγκρούσεων της ναυτικής ιστορίας τών νεωτέρων χρόνων. Καί αὐ δύο αὐταὶ ναυμαχίαι έδόθησαν έναντίον τών Άγγλων υπό της γερμανικής μοίρας τοῦ ναυάρχου κόμητος φόν Σπέε, τοῦ όποῦ το ὄνομα έφερε τὸ γερμανικόν θωρηκτόν. Καί ἡ μὲν πρώτη συναφθεῖσα εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ δυτικά παραλία της 'Αμερικής, παρά τὸ Κορονέλ της Χιλῆς ύπήρξε νικηφόρος διὰ τὰ γερμανικά όπλα, ενώ ἡ δευτέρα συναφθεῖσα παρά τας νήσους Φάλκλαντ έγγυς τών άνατολικών άκτῶν της 'Αμερικής έσπυανε τὸ τέλος ὁλοκλήρου της μοίρας τοῦ φόν Σπέε. Αὕτη άπετελεῖτο ἀπὸ δύο ἱσχυρά καταδρομικά μάχης, τὸ «Σάρνχορστ» καί τὸ «Γκναίξενανου» καί ἀπὸ τέσσαρα ελαφρά εὐδρομα, τὰ «Νυρεμβέργη», «Λειψία», «Δρέσδη» καί «Εμντεν», έναυλοχεῖ δὲ κατὰ τὴν έκρηξιν τοῦ παγκοσμίου πολέμου εἰς τὰ ὕδατα της κατεχομένης τότε υπό της Γερμανίας κινεζικής πόλεως Τσιγκτάο, συγκροτοῦσα τὸν Γερμανικόν στόλον της 'Απω 'Ανατολῆς. Ἡ εἰσδοος της Άγγλίας εἰς τὸν πόλεμον δὲν άνησύχησε τόσοσόν τὸν Γερμανὸν ναύαρχον, ὁ όποιος σταθεμένω εἰς τὸ Τσιγκτάο θά ἤδυνάτο νά άπασχολῇ σοβαράς δυνάμεις τοῦ άγγλικοῦ στόλου, χωρίς πρὸς τοῦτο νά εἶνε άνάγκη νά συγκροσθῇ μετ' αὐτῶν. «Όταν όμως μετ' ὀλίγον άνεκοινώθῃ ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου καί έκ μέρους της 'Ιαπωνίας έναντίον της Γερμανίας, ἡ κατάστασις μετεβάλλετο άρδην. Πράγματι, τὸ Τσιγκτάο κείται έναντι άκριβῶς τῶν ἰαπωνικῶν παραλίων, ἡ πρὸ αὐτοῦ δὲ θάλασσα άποκλείεται υπό τῶν ἰαπωνικῶν νήσων καί ἡ ὑπεροχὴ τοῦ ἰαπωνικοῦ στόλου έναντι της γερμανικής μοίρας, άπήλλασεν άφ' ενός τούς Άγγλους πύσης, ένοχλήσεως καί μέρους αὐτῶν καί έδημιουργεῖ διὰ τὸν φόν Σπέε τὸν κίνδυνον νά ἴδῃ τὰ πλοία του καταστρεφόμενα άνυπεράσπιστα έντός τοῦ λιμένος τοῦ Τσιγκτάο. Κατόπιν αὐτοῦ άπέφασίσε νά έκπλεύσῃ καί νά προσπαθῇ, διαφεύγων τὴν προσοκὴν τοῦ συμμαχικοῦ στόλου, νά εἰσπλεύσῃ εἰς τὴν Βόρειον Θάλασσαν καί νά ένωθῇ μετὰ τοῦ μητροπολιτικοῦ γερμανικοῦ στόλου εἰς τὸν όποῖον τὰ δύο τοῦλάχιστον ἱσχυρά καταδρομικά του θά ἤδύναντο νά προσφέρουν σοβαρὰν βοήθειαν.

Μὲ τὴν προοπτικὴν αὕτην ὁ φόν Σπέε άνοίχθη εἰς τὸ πέλαγος τὴν νύκτα της 7ης Αὐγούστου 1914, ἐπὶ ὁλόκληρον δὲ δίμηνον άπωλέσθησαν τὰ ἴχνη του. «Ότάν ὁ φόν Σπέε εὐρέθῃ μακρὰν πάσης άπειλῆς εἰς τὸν άκεανόν έδωσαν αὐτονομίαν εἰς τὸν έν έκ τῶν τεσσάρων ελαφρῶν καταδρομικῶν του, τὸ «Εμντεν»—διὰ τὴν δρᾶσιν τοῦ όποῖου τὸ «Ηλιος» έδημοσίευεν ἤδη λεπτομερῆς άρθρον—αὐτός δὲ μετὰ τὰ ἄλλα σκάφη, τὰ δύο τεθωρακισμένα καί τὰ τρία ελαφρά εὐδρομα, έτράπη πρὸς 'Ανατολάς. Οἱ Άγγλοι έν τῷ μεταξὺ προητοιμάζοντο διὰ νά άποκόψουν τὴν πρὸς τὴν Εὐρώπην ὑπὸνέρησιν της γερμανικής μοίρας, έπειδὴ δὲ ὁ φόν Σπέε εἶχε δύο μόνον ὁδοὺς διὰ νά εἰσελθῇ εἰς τὸν 'Ατλαντικόν, τὴν διὰ της διώρυγας τοῦ Παναμᾶ καί τὴν διὰ τοῦ περιήλου τοῦ άκρωτηρίου Χόρν, νοτιωτάτης έσχάτιας της 'Αμερικής, συνεκροτήθησαν δύο χωρισταὶ μοίραι διὰ νά φρουροῦν τὰς δύο αὐτάς διεξόδους. Ἡ

πρώτη ἐξ αὐτῶν, ἡ φρουροῦσα τὴν διώρυγα τοῦ Παναμᾶ, ἦτο μικτὴ ἐξ ἰαπωνικῶν καί άγγλικῶν πολεμικῶν, ἡ δὲ δευτέρα, έδρεύουσα εἰς τὰς νήσους Φάλκλαντ, άπετελεῖτο ἐκ διαφόρων παλαιῶν καί έτερογενῶν σκαφῶν καί έτέλει υπό τὰς διαταγὰς τοῦ ναυάρχου Κράντοκ. Ὁ φόν Σπέε άπέφυγε τὴν διὰ τοῦ Παναμᾶ ὁδόν, μολοντὶ ἤδυνάτο νά διέλθῃ διὰ της διώρυγας, ἐφ' ὅσον αἱ Ἠνωμένοι Πελοτεῖαι ἦσαν οὐδέτεροι καί προετίμησε τὴν διὰ τοῦ περιήλου της 'Αμερικής, δεδομένου μάλιστα ὅτι ἡ φρουροῦσα τὴν διεξόδον αὕτην βρετανικὴ δύναμις ἦτο κατωτέρα της γερμανικής. Πράγματι ὁ Κράντοκ διέθετε : α') τὸ βραδυτάτον παλαιὸν θωρηκτόν «Κάναπος», τὸ όποῖόν καί δὲν μετέσχε της έπακολουθησάσης ναυμαχίας, διότι ὁ ναύαρχος, λόγω της μικρᾶς του ταχύτητος, δὲν εἶχε διαθέσει διὰ τὴν φρουρήσιν τῶν άνδρακοφόρων, β') δύο τεθωρακισμένα εὐδρομα τὰ «Καλὴ 'Ελπίς» (ναυαρχίδα) καί τὸ «Μόνμπθ» κατὰ πολὺ κατώτερα τῶν δύο γερμανικῶν «Γκλαίξενανου» καί «Σάρνχορστ», γ') έν ελαφρόν εὐδρομον, τὸ «Γλασκῶδη», καί έν έξωπλισμένον βοήθητικόν, τὸ «Ο-Κράντ». Πλὴν αὐτοῦ τὰ άγγλικά σκάφη, έπανδρωθέντα έσπευσμένως μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου, δὲν εἶχον ἔμπειρα πληρώματα, ενώ αντίθετως τὰ δύο γερμανικά καταδρομικά έφημίζοντο ὡς τὰ καλύτερον άργαναμμένα ἀπὸ άπόψεως πυροβολικοῦ πλοία της εποχῆς τῶν.

Τέλος αἱ πρὸς τὸν Κράντοκ διαταγαὶ τοῦ ναυαρχείου δὲν ἦσαν άρκετὰ σαφεῖς, συνεπεία δὲ τοῦτο ὁ Άγγλος ναύαρχος ένομίμειν ὅτι έπρεπε νά φρουρῇ πλὴν τοῦ νοτίου διέκπου καί τὴν διώρυγα τοῦ Παναμᾶ. Συνεπεία τούτου εἶχεν έγκαταλείψει τὸ βραδυκίνητον «Κάναπος», άντιλαμβανόμενος δὲ τὸ άνεπαρκές της δυναμείας τὸν ἐξήτει έσπευσμένως βεβαιεῖν ἀπὸ τὸ ναυαρχεῖον. Ἡ σχετικὴ έκκλησις έλήφθη εἰς τὸ Λονδῖον πέντε μόνον ἡμέρας πρὸ της ναυμαχίας, τὸ διαταχθέν δὲ νά σπεύσῃ εἰς βοήθειάν του τεθωρακισμένον εὐδρομον «Άμυνα» δὲν έλαβε τὸν καιρόν νά φθάσῃ πρὸ της συγκρούσεως εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς ὁ Κράντοκ, στερούμενος πληροφοριῶν, περιπόλει κατὰ μήκος τῶν Χιλιανῶν άκτῶν, ὅταν αἰφνιδίως τὴν πρωΐαν της 1 Νοεμβρίου ὁ γερμανικὸς στόλος εὐρέθῃ πρὸ αὐτοῦ εἰς τ' άνοικτὰ τοῦ Κορονέλ. Ὁ ἡρωικὸς ναύαρχος ἦτο ἤδη άπόφασισμένος, παρά τὴν μειονεκτικὴν θέσιν του, νά συνάψῃ ναυμαχίαν. Αἱ συνθήκαι υπό τὰς όποιās συννητήθησαν οἱ δύο στόλοι ένίσχυον τὴν πλεονεκτικὴν θέσιν τῶν Γερμανῶν, διότι άφ' ενός σφοδρὸς κυματισμὸς έδυσχεραίνε τὰς κινήσεις τοῦ αντιπάλου χωρίς νά ένοχλῇ τὰ έμπειρα γερμανικά πληρώματα. Άφ' έτέρου, ὁ φόν Σπέε δι' επιδεξιὸν χειρισμοῦ κατώρθωσε νά τεθῇ μετὰξὺ της άγγλικῆς μοίρας καί της χιλιανῆς παραλίας. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ άπέκλειετο εἰς τούς Άγγλους ἡ ὑποχώρησις έν άνάγκῃ πρὸς τὰ οὐδέτερα ὕδατα της Χιλῆς, ενώ συγχρόνως τὰ άγγλικά σκάφη προεβάλλοντο εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὁ όποιος έν τῷ μεταξὺ εἶχεν άρχίσει νά δύῃ. Ἀπὸ τὴν γερμανικὴν μοίραν άπουσίαζε μόνον τὸ μικρόν εὐδρομον «Νυρεμβέργη» διατεθειμένον πρὸς άνίχνευσιν. Λόγω τῶν συνθηκῶν φωτισμοῦ, ενώ τὰ γερμανικά ἦσαν άθέατα, τὰ άγγλικά παρέῖχον εύκρινή στόχον. Ἡ μοίρα τοῦ ναυάρχου φόν Σπέε κατήρξατο πρώτη τοῦ πυρός τὴν 7.01' μεταμεισημιαν άκριβῶς, εἰς τὴν τρίτην ἐξ ὁμοβροντίας ἡ άγγλικὴ ναυαρχὴ εἶχε πληγῇ

καιρίως καί εἶχε τεθῇ ἐκτὸς μάχης τὸ πρῶταίον της πυροβόλον. Ταυτοχρόνως σχεδόν, τὸ δεύτερον πλοῖον της άγγλικῆς παρατάξεως, τὸ «Μόνμπθ», εἶχε βληθῇ καί εἶχεν έκραγῇ ἐπ' αὐτοῦ πυρκαῖα. Τὰ άγγλικά ἤρχισαν βάλλοντα μόνον μετὰ τὴν πάροδον 4 λεπτῶν, ἀλλὰ τὸ πῦρ τῶν ἡτῶ άνεπιτυχές άφ' ενός λόγω της κακῆς εκπαιδεύσεως τῶν πληρωμάτων καί άφ' έτέρου διότι τὰ κύματα παρημποδίζον τὴν καλὴν σκοπεύσιν. Ἡμῖσιαν ὤραν μετὰ τὴν έναρξιν της ναυμαχίας, ἡ άγγλικὴ μοίρα εὐρίσκειτο εἰς κακὴν κατάσταση. Μόνον ἡ μικρὰ «Γλασκῶδη» έξηκολούθει νά μάχεται ἀπ' άρχῆς επιτυχῶς έναντίον της «Λειψίας», ενώ τὸ έξωπλισμένον βοήθητικόν «Ο-Κράντοκ» μὴ δύναμενον νά πράξῃ τι λόγω τῶν μικρῶν πυροβόλων του καί τοῦ μικροῦ του ὄγκου, ἐτηρείτο ἐκτὸς βολῆς. Περὶ τὴν 7.45 ἡ άγγλικὴ ναυαρχὴ «Καλὴ 'Ελπίς» έδύθιζετο κατόπιν ἐκρήξεως μετ' ἐπλημένην τὴν σημαίαν, συμπαρέσυρε δὲ εἰς τὴν άβυσσον καί τὸν ἡρωϊκόν ναύαρχον Κράντοκ. Ἐπειδὴ έν τῷ μεταξὺ εἶχε νυκτώσει, τὸ δεύτερον άγγλικὸν εὐδρομον, τὸ «Μόνμπθ», προσεπαθήσεν, ἂν καί τραυματισμένον, νά διαφύγῃ καί κατώρθωσε μάλιστα ἐπὶ τινα λεπτά νά άποκρυβῇ, ἀλλὰ τὴν 8.15' συννητήθη καί πάλιν μετὰ τὸ «Γκναίξενανου», τὸ όποῖον μετ' ὀλίγας ὁμοβροντίας τὸ έδύθηκε χωρίς νά σωθῇ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνδρῶν του, λόγω της σφοδρᾶς θαλασσοταραχῆς. Ἡ ἰδία τύχη ανέμεινε καί τὸ «Ο-Κράντοκ», μόνον δὲ ἡ «Γλασκῶδη» λόγω της μεγάλης της ταχύτητος καί τοῦ σκότους κατώρθωσε νά διαφύγῃ. Οὕτως ἔληξεν ἡ πρώτη ναυμαχία της μοίρας τοῦ ναυάρχου φόν Σπέε, χωρίς αὕτη νά ὑποστῇ σχεδὸν καμμίαν βλάβην, άφού τὸ σύνολον τῶν άπωλειῶν της ἦσαν τρεῖς νεκροὶ ἐπὶ της ναυαρχίδος «Σάρνχορστ».

Μόλις ὁ φόν Σπέε άπήλλαξεν της άπειλῆς τοῦ Κράντοκ, έπλευσε πρὸς νότον μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι θά κατώρθωνε νά διαφύγῃ διὰ της ελευθέρας ὁδοῦ τοῦ άκρωτηρίου Χόρν. Ἡ εἰδησις της καταστραφῆς τοῦ Κράντοκ, γνωσθεῖσα έν Λονδῖνῳ, προέκάλεισε ζωηρὰν ταρῆχιν, συντελούσης δὲ καί της πίεσεως της κοινῆς γνώμης ἡ όποία εἶχεν έξεγερθῇ διὰ τὴν άποτυχίαν, τὸ ναυαρχεῖον άπεφάσισε νά έξοντώσῃ μετὰ τῶν πρώτων τῶν μοιρῶν τοῦ φόν Σπέε. Πρὸς τοῦτο έστάλησαν εἰς τὴν Νοτίον 'Αμερικὴν τὰ δύο ἱσχυρά καταδρομικά μάχης «Αἴττητος» (ναυαρχὴς) καί «Άκαμπτος» μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ναυάρχων Στῶρντη, εἰς τὴν άνωτέρω δὲ μοίραν προσετέθησαν τὰ τεθωρακισμένα εὐδρομα «Κέντ», «Κάρναρδον» καί «Κόρνοουαλ» καθώς καί τὰ ελαφρά καταδρομικά «Γλασκῶδη», έπισκευάσαν έν τῷ μεταξὺ τὰς βλάβας του, καί «Μπριστόλ». Ὁ Στῶρντη κατέπλευσεν εἰς τὰς νήσους Φάλκλαντ τὴν 7 Δεκεμβρίου μετὰ πρόγνῃμα νά έρευνῇ τὰς άκτάς της νοτίου 'Αμερικής. Ἡ τύχη ὅμως τὸν άπήλλαξε της μερίμνης νά έρευνᾷ, διότι τὴν έπόμενῃν άκριβῶς, έφερε τὸν φόν Σπέε πρὸς τὰς νήσους Φάλκλαντ, βλαβλῶν πρὸ της άγγλικῆς ναυτικῆς βάσεως. Ὁ Γερμανὺς ναύαρχος μετὰ τὸ Κορονέλ εἶχε κάμψῃ άνενόχλητος τὸ άκρωτήριο άνενόχλητος εἰς τὸν 'Ατλαντικόν ὁπότεν ἤδυνάτο πλεῖον νά πλεύσῃ πρὸς τὴν Γερμανίαν μετὰ τὸν κίνδυνον νά συναντηθῇ τυχαίως εἰς τὴν Βόρειον Θάλασσαν μετὰ τὸν περιπολοῦν

τὰ άγγλικὸν στόλον. Πάντως εἶχε πλεῖον πλείστας πιθανότητας νά διαφύγῃ άκινδύνως.

Ἐν τούτοις ὁ φόν Σπέε, γνωρίζων ὅτι εἰς τὰς νήσους Φάλκλαντ ὑπῆρχεν ἱσχυρὸς άνγλικὸς άσύμματος καί άγνοῶν ὅτι έντός τοῦ λιμένος εὐρίσκοντο πολεμικά, κατηυθύνθη πρὸς τὰ ἐκεῖ διὰ νά καταστρέψῃ τὰς άγγλικὰς έγκαταστάσεις. Ἦτο ἡ πρωτὰ της 8ης Δεκεμβρίου, ὅταν ἡ γερμανικὴ μοίρα έβέβη πλεύουσα πρὸς τὸν λιμένα Στάνλεϋ τῶν νήσων Φάλκλαντ. Πρῶτῃ άντελήφθη τὰ πλοία νεάνις δόσκουσα τὰ ζῶα της εἰς τὸ παρακείμενον βουνόν καί έσπευσεν εἰς τὴν πόλιν διὰ νά δώσῃ τὸ μήνυμα. Ἀμέσως κατόπιν διεπιστώθη ὅτι έπρόκειτο περὶ έχθρικῶν καί έδόθη διαταγὴ εἰς τὸν στόλον νά βῇ πρὸς τὰ πύρᾱ του. Τὴν στιγμήν αὕτην δὲν κατώρθωσε νά έκμεταλλεῖται ὁ κατ' ὅλα ἱκανώτατος Γερμανὸς ναύαρχος, διότι, ενώ ἡ καλύτερα τακτικὴ συνίστατο εἰς τὴν προσβολὴν της άκινήτου έντός τοῦ άγκυροβολίου άγγλικῆς μοίρας, ὁπότε αἱ πιθανότητες έπιτυχίας ἦσαν πολὺ μεγαλύτεροι, ὁ φόν Σπέε, εὐθερεῖς πρὸ τοῦ πλήθους καί τοῦ ὄγκου τῶν άγγλικῶν σκαφῶν, προετίμησε τὴν φυγὴν, μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι θά κατώρθωνεν οὕτω νά διασωθῇ. Οὕτω τὴν 9.45' πρωτῆς ἐξέπλευσεν ἡ άγγλικὴ μοίρα καί έτίθετο εἰς καταδίωξιν τοῦ χηροῦ τὸν ὁπότεν κατέφθασε τὴν 12.47' χάρις εἰς τὴν άνωτέραν της ταχύτητα.

Ὁ Στῶρντη, ἐπ' αἰσίνων τοῦ «Αἴττητου» καί παρακολουθεύμενος ἀπὸ τῶν «Άκαμπτον» καί τὸ τεθωρακισμένον εὐδρομον «Κάρναρδον», έδίωξε τὰ δύο γερμανικά τεθωρακισμένα εὐδρομα, διέταξε δὲ τὰ ἄλλα ελαφρότερα σκάφη νά καταδιώξουν τὰ διασκορπισθέντα τρία μικρὰ εὐδρομα καί τρία βοήθητικά, τὰ όποία τὰ παρηκολούθουν. Ἡ ναυμαχία συνεχίσθη μέχρι της νυκτὸς μετὰ συντριπτικὴν ὑπεροχὴν τῶν Άγγλων, οἱ όποιοί παρέμειναν σχεδόν έντελῶς άτρωτοί διότι τὰ πλοία τῶν, λόγω της μεγαλύτερας τῶν ταχύτητος καί τοῦ μείζονος βεληνεκοῦς τῶν πυροβόλων τῶν, έτηρούντο ἐκτὸς της άκτίνος της δραστηκῆς βολῆς τῶν γερμανικῶν, τὰ όποία έσφυροκόπουν άνενόχλητα. Ὅταν τέλος ἐπῆλθεν ἡ νύξ, βλα τὰ πλοία τοῦ φόν Σπέε, πλὴν της μικρᾶς «Δρέσδης» καί ενός βοήθητικοῦ τὰ όποία διέφυγον εἰς τὰς 'Αργεντινὰς άκτάς, εἰζον βυθισθῇ. Ὁ Γερμανὸς ναύαρχος μολι μετὰ δύο υἱοῦς του καί 2.109 αξιωματικούς καί ναύτας, εὗρον τὸν θάνατον, βυθισθέντες μαζί μετὰ τὰ πλοία τῶν, μόνον δὲ 212 ναυαγοὶ διεσώθησαν υπό τῶν Άγγλων, τῶν όποίων σημειωτέον αἱ ζήμια ἦσαν έντελῶς άσήμαντοι. Οὕτω ἡ λαμπρὰ γερμανικὴ μοίρα της 'Απω 'Ανατολῆς, έντὸς τετραμήνου ἀπὸ της έκρήξεως τοῦ πολέμου, εἶχε καταστραφῇ. Οἱ Γερμανοὶ καί σήμερον χαρακτηρίζουν τὴν δρᾶσιν τοῦ στόλου αὐτοῦ ὡς μίαν τῶν ένδοξοτέρων σελίδων της ναυτικῆς τῶν ἱστορίας, έδωσαν δὲ τὸ ὄνομα τοῦ ναυάρχου καί τῶν δύο τεθωρακισμένων εὐδρόμων του εἰς τρία ἀπὸ τὰ σκάφη τοῦ μεταπολεμικοῦ τῶν στόλου. Οὕτω «Ναύαρχος κόμης φόν Σπέε» ἐκλήθη τὸ νεώτερον ἐκ τῶν τριῶν θωρηκτῶν της τάσης καί συγκεκριμένως τὸ άνατινασθέν πρὸ ἡμερῶν πρὸ τοῦ Μοντεβιδέο, «Σάρνχορστ» δὲ καί «Γκναίξενανου» εἶνε τὰ δύο νεά μεγάλα τεθωρακισμένα εὐδρομα τὰ όποία έτέθησαν μόλις πρὸς ὀλίγον χρόνον έν ὑπηρεσίᾳ καί έχουν έκτόπισμα ἀνά 26.000 τόννους έκαστον.

Θλιβεροὶ εἶνε οἱ δρόμοι κάθε μεγαλοπόλεως, διαρκούσης νυκτερινῆς έναερίου έπιδρομῆς, σκοτεινοί, μετ' άραιούς διαβάτας πού σπεύδουν εἰς τὰ καταφύγια. Ἀλλὰ καί γεμάτοι κινδύνους, ὅχι μόνον ἀπὸ τὰς θάμβας. Ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος προέρχεται ἀπὸ τὰ αὐτοκίνητα, πού τρέχουν μετὰ σκεπασμένα τὰ φῶτα, ὥστε οἱ ὀδηγοὶ τῶν δὲν βλέπουν πολλάκις τοὺς διαβάτας. Τὰ ἴδια τὰ αὐτοκίνητα κινδυνεύουν νά συγκρουσθοῦν μετὰξὺ τῶν. Εἰς τὸ Λονδῖνον αντιμετώπισαν τοὺς κινδύνους αὐτοὺς μετὰ ἑκτακτὰ μέτρα: Τὰ κάτω μέρη τῶν πεζοδρομίων έβάφισαν λευκά, ὥπως ἐπίσης τὰ γωνιαία σπῖτια εἰς τὰς καμπὰς τῶν δρόμων. Τὰ σκαλοπάτια εἰς τὰς ὁδογεφύρας έβάφισαν κατὰ τὸ ἥμισυ λευκά. Ἐξ άλλου,

μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ξενοῦχτες έλαβαν άτομικά μέτρα διὰ τὴν προφύλαξιν τῶν καί φοροῦν λευκά σασκᾶκια. Τὸ λευκὸν χρῶμα διακρίνεται μέσα εἰς τὸ ἡμίφως τῶν δρόμων.

Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, καθώς άντιλαμβάνεται ὁ άναγνώστης, ἂν δὲν έκμηνειζῶνται τελείως, πάντως μειοῦνται εἰς τὸ ελάχιστον ὅλοι οἱ προάναφερθέντες κίνδυνοι, πού άπειλοῦν ἀνά πάσαν στιγμήν τὴν ζωὴν τῶν νυκτερι-

νῶν περιπατητῶν, ἀλλὰ καί τῶν ἐπιβαινόντων τῶν αὐτοκινήτων.

Εἰς τὴν εἰκόνα φαίνεται ὁ σερ Νέβιλ Χέντερσον, ὁ πρῶν πρεσβευτῆς της Άγγλίας έν Βερολίνῳ, κρατῶν ράβδον θαμμένην μαύρην καί λευκὴν. Κατέρχεται ἀπὸ ὁδογέφυραν μετὰ θαμμένα σκαλοπάτια.

Ἡ κάτω εἰκὼν δεικνύει καπέλλο μετὰ ηλεκτρικὴν συσκευήν καί γαλάζιον ἡλεκτρικὸν λαμπτήρα, μετὰ τὸν όποῖον φερθέντες κίνδυνοι, πού άπειλοῦν ἀνά πάσαν στιγμήν τὴν ζωὴν τῶν νυκτερι-

Ἡ Περιπλοκάδα

Τὸ ὠραῖον διακοσμητικὸν φυτὸν τῶν τοίχων

Ἡ περιπλοκάδα ἢ περικοκλάδα εἶνε πόα ἢ θάμνος μονοετής ἢ καὶ πολυετής. Ἐπιστημονικῶς ὀνομάζεται *Ipomoea* καὶ εἶνε φυτὸν ἰθαγενὲς τῶν μεσημερινῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ ὕψος τῆς κυμαίνεται μεταξύ 3 καὶ 4 μέτρων. Οἱ βλαστοὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἀντὶ νὰ ἔρπουν εἰς τὴν γῆν ἢ νὰ ἀναρριχῶνται τῇ βοήθειᾳ τῶν ἀγκιστροειδῶν ἀποφύσεων τὰς ὁποίας φέρουν στήριζονται εἰς τὰ πηλοσίων δένδρα ἢ εἰς ἄλλα ἐρείσματα. Τὰ φύλλα τῆς εἶνε μεγάλα καὶ καρδιόσχημα καὶ τὰ ἀνθη τῆς ἐπίσης εἶνε ἀρκετὰ μεγάλα καὶ ἔχουν σχῆμα χωρίου καὶ χρῶμα ἐρυθρὸν ἢ κυανέρον.

Ἡ περιπλοκάδα ἀνθίζει κατὰ τὸ θέρος καὶ τὰ ἀνθη τῆς διατρυφῶνται μικρὸν μόνον χρονικὸν διάστημα. Εἰδὼν τινῶν τὰ ἀνθη μαραινόνται ὀλίγας ὥρας μετὰ τὴν ἀνθισίν των. Παρὰ ταῦτα, τὸ φυτὸν φέρει πάντοτε ἀνθη, διότι μόλις τὰ πρῶτα μαραινθῶν ἀναφαίνονται ἀμέσως νέα.

Ἡ περιπλοκάδα χρησιμοποιεῖται διὰ τὸν στολισμὸν τῶν παλαιῶν τοίχων τῶν κήπων. Ἐπίσης διατρυφῶνται καὶ εἰς κιβώτια ἢ γλάστρες διὰ τὸ στολισμὸν παρὰ τῶν καὶ ἐξωστῶν.

Προτιμότερον εἶνε νὰ φυτεύωνται κατὰ σειρὰν ἐναλλάξ διαφόρων εἰδῶν τοῦ φυτοῦ τούτου, τὰ ὁποία μετὰ τὰς διαφόρους χρωματισμοὺς τῶν ἀνθέων των ἀποτελοῦν ἁρμονικὸν σύνολον.

Γνωστότερον εἶδος εἰς τὸν τόπον μας εἶνε ἱπομόια ἢ λεάριος. Εὐδοκίμει καλὺτερον εἰς εὐκράτα κλίματα καὶ διατρυφῶνται καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς τοὺς κήπους, ἐνῶ εἰς τὰ ψυχρότερα κλίματα κατὰ τὸν χειμῶνα πρέπει νὰ μεταφέρεται ἐντὸς τῶν οἰκιῶν. Τὸ εἶδος αὐτὸ εἶνε πόα ἰθαγενὲς τῆς Κεϋλάνης καὶ μετεφέρθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν Εὐρώπην κατὰ τὸ 1839. Ζῇ πολλὰ ἔτη. Ὁ βλαστός τῆς ἔχει χρῶμα θαυρῶν πράσινον καὶ περιελίσσεται. Τὰ φύλλα τῆς εἶνε ἀρκετὰ μεγάλα καὶ διαφόρου σχήματος, ἀναλόγως τῶν διαφόρων ποικιλιῶν. Τὰ ἀνθη τῆς εἶνε χιανοειδῆ ζῶν ῥῶς ἐρυθρὰ καὶ διατρυφῶνται ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου.

Τὸ φυτὸν πολλαπλασιάζεται μετὰ σπόρον ἢ μετὰ μοσχεύματα. Εἰς τὰ ψυχρότερα κλίματα σπείρεται εἰς γλάστρες, αἱ ὁποῖαι τοποθετοῦνται εἰς θερμὸν μέρος καὶ κατὰ τὸν Ἀπρίλιον ἢ τὰς ἀρχὰς Μαΐου μεταφυτεύεται εἰς τὴν γῆν. Ἀνοίγεται τότε λάκκους βάθους 80 ἐκατοστῶν μήκους καὶ ἄλλων τόσων πλάτους, γεμίζετε μετὰ κοκκινισμένον καὶ ἀναμιγνύμενον μετὰ ποτῆριον ἄμμου, χῶμα ἀπὸ σιδηροπλάτα καὶ ὀλίγην κοπρίαν ἢ λίπασμα. Μετὰ ταῦτα φυτεύονται τὰ φυτὰ τὰ ὁποία κατ' ἀρχὰς ποτίζονται ὀλίγον καὶ κατ' ἀρχὰς διαστήματα. Ὅσον ἡ θερμοκρασία ἀνέρ

χεται τόσον συχνότερον καὶ μετὰ περισσότερον ὕδωρ ποτίζονται τὰ φυτὰ.

Τὸ φυτὸν, ὅσα ἔχει καλὴν περιτρίβιν καὶ ποτίζεται τακτικὰ, φθάνει εἰς ὕψος 13 περίπου μέτρων καὶ παράγει περὶ τὰ 500 ἀνθη, τὰ ὁποῖα διατρυφῶνται ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου.

Η ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ: ΤΟ ΦΥΤΟΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ

Ἡ γνωστοτάτη παπαρούνα, ἐπιστημονικῶς ὀνομαζομένη μήκων, εἶνε πόα μονοετής. Τὰ ἀνθη εἶνε ἀρκετὰ μεγάλα καὶ ἀνοίγουν μεμονωμένα ἢ πολλὰ μαζί. Ἐκαστὸν ἀνθος φέρει μακρὸν μίσχον καὶ δύο σέπαλα. Τὸ φυτὸν εἶνε αὐτοφυὲς ἢ καλλιεργεῖται διὰ τὰ ὠραιότατα ἀνθη του ἢ τὸν γαλακτώδη χυμὸν του, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖται ποικιλοτρόπως εἰς τὴν φαρμακευτικὴν.

Ἐκ τῶν πολλῶν εἰδῶν γνωστότερα εἶνε μήκων ὁ ἀνατολικὸς καὶ μήκων ὁ ὑπνοποιός.

Μήκων ὁ ἀνατολικὸς καλλιεργεῖται εἰς πολλὰ μέρη ὡς διακοσμητικὸν διὰ τὰ ὠραιότατα κίτρινα ἀνθη του, τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ὁποίων στολίζεται μετὰ κηλίδας μελανὰς. Σπείρεται κατὰ τὸν Ὀκτώβριον, μεταφυτεύεται τὸν Μάρτιον καὶ ἀνθίζει ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι τοῦ Αὐγούστου.

Μήκων ὁ ὑπνοποιός θεωρεῖται ὡς ποι

ΔΙΑ ΝΑ ΚΛΕΙΝΕΤΕ ΤΟΥΣ ΦΑΚΕΛΛΟΥΣ

Ὅταν πρόκειται νὰ κλείσετε πολλοὺς φακέλλους μαζί ἢ νὰ κολλήσετε πολλὰ γραμματόσημα, εἶναι καλύτερον νὰ χρησιμοποιοῦσθε μίαν ἐιδικὴν συσκευήν, ἢ νὰ μεταχειρίζεσθε σφουγγάρι, τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ μίον νέκτημα νὰ βρέξη πολὺ, ἢ δυσανάλογως τοὺς φακέλλους καὶ τὰ γραμματόσημα καὶ νὰ ἀπλώνῃ τὴν κόλλαν.

λα. Ἡ μέθοδος ποὺ συνιστᾶται εἶναι ἀπειρώς πρακτικώτερη. Εἰς ἓνα μελανοδοχεῖο ἄδειο, βάψετε ὀλίγον νερὸ καὶ ἐπειτα παίρνετε ἓνα κομμάτι τσόχας καὶ τὸ βυθίζετε μέσα εἰς τὸ δοχεῖον, ἀφοῦ προηγουμένως σχηματίζετε μετὰ τὴν μίαν ἄκρην του, ἓνα εἶδος πώματος ὅπως δεικνύει καὶ ἡ εἰκὼν. Τὸ νερὸ τοῦ δοχείου θὰ ἀπορροφηθῇ ἀπὸ τὴν τσόχα, εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ὁποίας θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε ἐπαρκὴς ὑγρασία διὰ νὰ βρέξετε τὸ γραμματόσημον ἢ τὴν ἄκρην τοῦ φακέλλου ποὺ θέλετε νὰ κλείσετε.

κίλια τοῦ εἶδους μήκων ἢ ροιὰς ἢ καὶ νῶς παπαρούνας καὶ εἶνε γνωστὴ μετὰ τὸ ὄνομα ἀφίονι ἢ ὕπνος. Εἶνε πόα μονοετής μετὰ ἀνθη λευκὰ καὶ φθάνει εἰς ὕψος ἐνὸς περίπου μέτρου.

Ἡ ποικιλία αὕτη καλλιεργεῖται εἰς ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην, εἰς τὸν τόπον μας ὡς διακοσμητικὸν μόνον φυτὸν καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ Ἰδίως τὰς Ἰνδίας, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ τὴν Κίνα, καθὼς καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς διὰ τὸν γαλακτώδη χυμὸν τῆς, ὁ ὁποῖος εἶνε γνωστὸς μετὰ τὸ ὄνομα ὀπιον καὶ ἔχει ναρκωτικὰς ἰδιότητας.

Τὸ ἀφίονι πολλαπλασιάζεται μετὰ σπόρον, ὁ ὁποῖος σπείρεται κατὰ τὸν Ὀκτώβριον ἢ Νοέμβριον καὶ κατὰ τὸν ὅσον τὰ φυτὰ ποὺ πρόκειται νὰ παραχθῶν νὰ ἀπέχουν μετὰ τῶν 30 — 35 ἐκατοστῶν. Ὁ σπόρος ρίπτεται εἰς τὰ πεταχτὰ καὶ ὅταν ἀναφανθῶν τὰ φυτὰ, καὶ ἀποκτήσουν τέσσαρα ἕως πέντε φυλλάκια, ξεριζώνονται καὶ μεταφυτεύονται εἰς κανονικὴν ἀπόστασιν.

Ὁ χυμὸς τῶν φυτῶν τούτων εἶνε, ὡς ἐλέχθη, τὸ ὀπιον. Διὰ τὴν συλλογὴν του πρῶτον γίνονται διάφορα κεντήματα εἰς τοὺς σπόρους οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται εἰς τὴν σπερματοθήκην τοῦ φυτοῦ καὶ κατόπιν συλλέγεται ὁ χυμὸς, ὁ ὁποῖος σχεδὸν ἀμέσως ξηραίνεται. Τὰ κεντήματα γίνονται μετὰ μικρὸν μαχαίριδιον καὶ εἰς βάθος μόλις ἐνὸς χιλιοστοῦ ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σπόρου καὶ μόνον ὅταν ἔχουν πέσει ὅλα τὰ πέταλα, πάντοτε δὲ τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὰς 10 τὸ πρωὶ ἕως τὰς 3 τὸ ἀπογευμα.

Ὁ ἀπεξηραμένος σπόρος ὁ ὁποῖος ἔχει σχῆμα σφαιρικὸν πιέζεται καὶ ἐνοῦται ὥστε νὰ σχηματισθῇ σφαῖρα θάρους 100 περίπου δραμίων, ἡ ὁποία τοποθετεῖται εἰς εὐρύχωρα δοχεῖα διὰ νὰ ἀποξηρανθῇ τελείως ἀπὸ τὸν ἥλιον, ὁπότε καὶ λαμβάνει χρῶμα καστανόν. Κατόπιν χωρίζεται εἰς μικρότερα σφαίριδια, τὰ ὁποῖα τοποθετοῦνται εἰς ὑάλινα σωληνάρια, ὅπου μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου λαμβάνουν τὸ τελειωτικὸν τὸν καστανέρον χρῶμα, ὁπότε καὶ ἀποτελοῦν τὸ ἀκάθαρτον ὀπιον τοῦ ἐμπορίου.

Ἐν ἐκτάριον ἀπὸ ἀφίονι ἀποδίδει 6 — 7 ὀκάδας ὀπιοῦ. Τὸ ὀπιον εἶνε ἱσχυρὸν ναρκωτικόν, διότι περιέχει μορφίνη, μηκωίνη, κηδεΐνη, ναρκεΐνη, ναρκωτίνη, παπαβερίνη καὶ θηβαΐνη. Καπνίζουν αὐτὸ πολλοὶ Ἀνατολικοὶ λαοὶ καὶ πολλοὶ τοξικομανεῖς Εὐρωπαῖοι. Εἰς τὴν φαρμακευτικὴν χρησιμοποιεῖται ὑπὸ διαφόρους μορφὰς (σταγόνες ὀπιοῦ, θάμα, σιρόπιον ὀπιοῦ κτλ.). Δίδεται συνήθως διὰ τὰς νεφρικές, ἡπατικές καὶ κοιλιακὰς παθήσεις, καθὼς καὶ διὰ τὴν κατάπαισιν τῶν νευραλγιῶν.

Ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

Ἡλεκτρόλυσις. - Ἡλεκτρομαγνητισμός. - Θερμοηλεκτρισμός. Ἡλεκτρόδια. - Ἡλεκτρόνια.

Ἡ σπουδὴ τῶν φαινομένων τὰ ὁποῖα παράγουν τὰ ἠλεκτρικὰ στοιχεῖα ἐπέφερε μεγάλας προόδους εἰς τὴν ἠλεκτροχημείαν.

Εἰς τὴν μελέτην τῆς χημικῆς ἐνεργείας ἐπὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἡσυχολήθη συστηματικῶς ὁ Φαραντάδ, ὅστις καὶ πρῶτος παρετήρησεν ὅτι ὠρισμένης ἐντάσεως ἠλεκτρικὸν ρεῦμα καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἀποσυνθετεῖ πάντοτε τὴν ἴδιαν ποσότητα ἠλεκτρολύτου, δηλαδή τῆς χημικῆς ἐνώσεως, ἡ ὁποία, διαλυομένη εἰς ὕδωρ, διασπάται κατὰ τὴν δίοδον διὰ ταύτης, ἠλεκτρικὸν ρεύματος εἰς τὰ συστατικά ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀποτελεῖται.

Ἡ μέτρησις τῆς ἐντάσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος κατὰ τὴν ἠλεκτρόλυσιν, γίνεται μετὰ ἐιδικὴν συσκευὴν, τὸ **ὄλτ μ ε τ ρ ο ν**.

Πρῶτος ἐξήγησε τὸ φαινόμενον τῆς ἠλεκτρολύσεως ὁ Κρότους καὶ ἐτελειοποίησεν αὐτὴν ὁ Ἀρρένιος. Τὰ ἠλεκτροχημικὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἔτυχον εὐρείας ἐφαρμογῆς εἰς διαφόρους ἐιδικούς κλάδους τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ὅπως τὴν γαλβανοπλάστικὴν, τὴν ἠλεκτροχημείαν κτλ.

Ἡ λ ε κ τ ρ ο μ α γ ν η τ ι σ μ ό ς. — Πρῶτος ὁ Ἐρστεν ἀπέδειξε πειραματικῶς, κατὰ τὸ 1820, ὅτι ὁ ἠλεκτρισμός ἔχει μεγάλην συγγένειαν μετὰ τὸν μαγνητισμὸν. Κατὰ τὰ πειράματα τοῦ ἀνωθεν μαγνητικῆς βελόνης ἐποπθετήσεν ἠλεκτρικὸν ἀγωγόν, παρετήρησε δὲ ὅτι κατὰ τὴν διαβίβασιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ τοῦ ἀγωγοῦ, ἡ μαγνητικὴ βελὼν ἐξετράπη ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς ἰσορροπίας τὴν ὁποίαν εἶχεν.

Ὁ Γάλλος φυσικός Ἀραγκό, κατὰ τὸ 1820, παρετήρησεν ὅτι, ἐάν περίεξι σιδηρᾶς ράβδου ἐφαρμοσθῇ ἠλεκτρικὸς ἀγωγὸς καὶ διαβιβασθῇ διὰ τοῦτο ἠλεκτρικὸν ρεῦμα ἢ σιδηρὰ ράβδος μαγνητίζεται.

Μετὰ τὸν Ἀραγκό, ὁ ἐπίσης Γάλλος φυσικός Ἀμπέρ ἐμελέτησεν εἰδικώτερον τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐπὶ τοῦ μαγνητισμοῦ καὶ εἶνε ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος καθιέρωσε τοὺς νόμους τῆς ἠλεκτρο - δυναμικῆς, δηλαδή τῆς ἀμοιβαίας ἐπιδράσεως τῶν ἠλεκτρικῶν ρευμάτων.

Σήμερον ὁ ἠλεκτρομαγνητισμός παίζει σπουδαιότατον ρόλον εἰς τὴν ἠλεκτροτεχνίαν, χρησιμοποιούμενος εἰς τοὺς δέκτας τῶν τηλεγραφικῶν σταθμῶν, τοὺς ἠλεκτρικοὺς κώδωνας, εἰς τὴν λήψιν τῶν τηλεφωνικῶν προσκλήσεων, τῶν τηλεγραφικῶν σημάτων. Ἐπίσης χρησιμοποιεῖται εἰς τὰς διαφόρους εἰδους ἀνυψωτικὰς μηχανάς, ὅπως γερανούς, γερανογεφύρας, διὰ τὴν ἀνύψωσιν τῶν διαφόρων μαγνητικῶν ὀβελῶν, ὡς τοῦ σιδηροῦ κτλ. εἰς τὰς τροχοπέδας τῶν ἠλεκτρικῶν ὀχημάτων, τὰς γραμμάς, αἱ ὁποῖαι παρουσιάζουν μεγάλαν κατωφρέειαν. Ἐπίσης χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς μεγάλα βιομηχανικὰ ἐργαστήρια διὰ τὸν διαχωρισμὸν τῶν σιδηρῶν τεμαχίων ἀπὸ ἄλλων μετάλλων.

Ὁ ἠλεκτρομαγνήτης ἀποτελεῖται, συ

νήθως, ἀπὸ ράβδον ἐκ μαγνητικῆς ὕλης κατασκευασμένην, τετραγωνικοῦ ἢ κυκλικοῦ σχήματος, ἡ ὁποία περιβάλλεται ἀπὸ σπειροειδῆ ἀγωγόν (σύρμα). Ἡ ράβδος εἶνε ὁ πυρὴν, τὰ δὲ ἄκρα αὐτῆς τὰ ἐξέχοντα τοῦ ἀγωγοῦ οἱ πόλοι.

Ὁ πυρὴν κατασκευάζεται ἀπὸ μαλακὸν σίδηρον, ὁπότε ἔχει καὶ ὀλίγας ἰδιότητας τοῦ κοινοῦ μαγνήτου, ἐφόσον ὁ ἀγωγὸς διατρέχεται ἀπὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, ἢ καὶ ἀπὸ χάλυβος, ὁπότε, καὶ ὅταν διακοπῇ ἡ διέλευσις τοῦ ρεύματος ἀπὸ τὸν ἀγωγόν, ὁ πυρὴν ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε μαγνητισμένος.

Ὁ πρῶτος ἠλεκτρομαγνήτης κατασκευάσθη ἀπὸ τὸν Στουρζόν, κατὰ τὸ 1825. Ἐκτοτε ἐτελειοποιήθησαν οἱ ἠλεκτρομαγνήται καὶ ἀποτελοῦν, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη, τὸ κυριώτερον ὄργανον τῶν περισσώτερων ἠλεκτρικῶν συσκευῶν.

Θ ε ρ μ ο η λ ε κ τ ρ ι σ μ ό ς. — Θεμελιώτης τοῦ θερμοληλεκτρισμοῦ ὑπῆρξεν ὁ Σεμπέκ, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὸ 1821 ἐποπθετήσεν δύο δίσκους, τὸν ἓνα ἐκ χαλκοῦ καὶ τὸν ἄλλον ἐκ ἀντιμονίου, καὶ συνέδεσεν αὐτοὺς μετὰ χάλκινον σύρμα τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα προσήρμοσεν εἰς τοὺς πόλους, γαλβανόμετρον, δηλαδή μετὰ ἐιδικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον δεικνύει τὰ ἠλεκτρικὰ ρεύματα καὶ προσδιορίζει τὴν ἐντάσιν καὶ τὴν διεύθυνσιν των. Τότε, παρετήρησεν ὅτι, ὅταν ἐπέζε τοὺς δίσκους διὰ τῆς χειρὸς, παρήγετο ἀμέσως ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, ἐνῶ ἐάν δὲν ἐπέζε τοὺς δίσκους διὰ τῆς χειρὸς, ἀλλὰ δι' ἄλλου ὄργανου, τὸ γαλβανόμετρον δὲν ἐλειτούρ

γει, ἄρα δὲν παρήγετο ἠλεκτρικὸν ρεῦμα. Ἐκ τῆς παρατηρήσεως ταύτης ἐδρεν ὁ Σεμπέκ, ὅτι διὰ νὰ παραχθῇ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, πρέπει τὰ σημεῖα τῆς ἐπαφῆς νὰ ἔχουν διάφορον θερμοκρασίαν, διὰ τοῦτο καὶ ὠνόμασε θερμοηλεκτρισμὸν τὸν κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον παραγόμενον ἠλεκτρισμὸν.

Ἡ παραγόμενη διὰ τῆς θερμότητος ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια, δηλαδή ὁ θερμοηλεκτρισμός, εἶνε διαφόρου ἐντάσεως εἰς τὰ διάφρα σώματα. Μεγαλύτεραν θερμοηλεκτρικὴν ἐνέργειαν ἔχουν ἐξ ὅλων τῶν μετάλλων, τὸ ἀντιμόνιον καὶ τὸ βισμούθιον.

Τί εἶνε τὰ ἠλεκτρόδια. — Ἡλεκτρόδια εἶνε ἀγωγοὶ διὰ τῶν ὁποίων διοχετεύεται τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα ἐντὸς τῶν ἠλεκτρολυτῶν ἢ καὶ ἐντὸς τῶν ἀερίων.

Τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἠλεκτροδίων εἶνε διάφορον, ἀναλόγως τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης χρησιμοποιήσεώς των.

Τὰ ἠλεκτρόδια τοῦ βολταϊκοῦ τόξου καθὼς καὶ τῆς ἠλεκτρικῆς καμίνου κατασκευάζονται κυρίως ἀπὸ ἀνθρακὰ ἢ γραφίτην. Τὰ ἠλεκτρόδια τῶν διαφόρων φυσικῶν ἐργαστηρίων κατασκευάζονται συνήθως ἀπὸ λευκόχρυσον (πλάτιναν).

Τί εἶνε ἠλεκτρόνια. — Ἡλεκτρόνια ὀνομάζονται τὰ ἄτομον, δηλαδή τὰ μικρότατον δυνατὸν φορτίον ἀρνητικοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Τὸ ἠλεκτρόνιον ἀποτελεῖται ἀπὸ μάζαν μικρότερην κατὰ 1800 φορές ἀπὸ τὴν μάζαν ἐνὸς ἀτόμου ὑδρογόνου.

ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ ΑΡΜΑΤΟΣ ΜΑΧΗΣ

Οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ εἰς τὸν στρατὸν ἀκόμη διαπνέονται ἀπὸ τοῦ χαρακτηρίζοντος ἀθλητικὸν πνεύματος, οὗτο δὲ ἐπιτυχάνουν κατορθώματα ἀπραγματοποιήτα ἐκ πρώτης ὄψεως. Ἐν τοιοῦτον χαρακτηριστικὸν παράδειγμα θάρρους καὶ ταλαιπώρειας ἐξέσσε τελευταίως ὁ Ἀμερικανὸς ὁδηγὸς βαρέος ἄρματος μάχης (τάνκ). Οὗτος κατὰ τὴν διάρκειαν γυμνασίαν ἐπῆρε νὰ διαβῇ ὑπερένω μικρὰς προχείρου γεφύρας στηριζομένης ἐπὶ πασσάλων. Ὅταν ὅμως ἐφθασε πρὸ

τῆς γεφύρας ἀντελήφθη ὅτι τὸ κατὰστρώμα τῆς εἶχε παρασπῆρθαι ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν παρελθούσαν νύκτα εἶχε πλημμυρίσει. Ὁ ὁδηγὸς διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἀποστολὴν του δὲν ἐδίστασε νὰ ὁδηγήσῃ τὸ ἄρμα τοῦ ὑπερένω τῶν ἐναπομεινόντων πασσάλων, τὸ ὁδηγήσῃ δὲ μετὰ τὴν ἐπιβεβλημένην ὥστε διήλθε σὺν τῇ κατεστραμμένῃ γεφυρᾷ. Εἰς τὴν εἰκόνα φαίνεται τὸ τάνκ πραγματοποιεῖν τὴν διάβασιν ὑπερένω τῶν πασσάλων.

Τò σύμπαν περιστρέφεται

Είς προηγούμενον άρθρον εξετέθησαν αί κρατούσαι θεωρίαι διά τήν σύστασιν καί τήν φύσιν τοῦ Γαλαξίου, δηλαδή τοῦ μεζίνου κοσμικοῦ συστήματος εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται καί ὁ ἥλιος μετὰ τῶν περιστρεφόμενων περί αὐτοῦ πλανητῶν. Ὅπως ἐξετέθη εἰς τὸ ἐν λόγω ἄρθρον ὁ Γαλαξίας ἔχει σχῆμα σπειροειδὲς πεπλατυσμένον προσομοιάζον πρὸς τὸ τοῦ τροχοῦ. Κατὰ συνέπειαν εἶνε φυσικὸν νὰ φαντασθῇ τις ὅτι ὁ τοιοῦτος τροχὸς περιστρέφεται. Ἐν τούτοις ἡ τοιαύτη κίνησις παρέμεινεν ἄγνωστος ἐπὶ αἰῶνας διότι εἰς τήν περιστροφὴν μετέχουν ὅλοι γενικῶς οἱ ἀστέρες τοῦ Γαλαξίου εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ μεταξὺ αὐτῶν ἀφετηρία, διὰ νὰ γίνων ἐπὶ τῇ θέσει αὐτῆς παρατηρήσεις. Μὲ τὴν πρόσδορον ὁμως τῆς ἀστρονομικῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν τελειοποίησιν τοῦ τηλεσκοπίου οἱ ἀστρονόμοι κατάρθωσαν νὰ προσφύγουν εἰς τοὺς ἄλλους σπειροειδεῖς κόσμους, τοὺς ἐκτὸς τοῦ Γαλαξίου, περὶ τῶν ὁποίων ἡσυχολήθημεν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἀναφέροντες ὅτι ἐμφανίζονται ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ θόλου ὡς μικρὰ νεφελώματα. Ἐκ τῶν γενομένων ἐπὶ τῇ θέσει τῆς μεθόδου αὐτῆς παρατηρήσεων, διεπιστώθη ὅτι ὁ Γαλαξίας εἰς τὸν ὁποῖον ὑπαγομέθα καὶ ἡμεῖς περιστρέφεται μὲ ἄξονα περιστροφῆς τὸ κέντρον του. Διεπιστώθη ἐπίσης ὅτι ἡ τοιαύτη περιστροφή εἶνε ταχύτατη, ἀλλὰ ὅχι καὶ ὁ μοῖομορφος. Δὲν κινεῖται δηλαδή ὁ Γαλαξίας ὡς συμπληγῆς τροχός, ἀλλὰ τὰ καθ' ἑκάστον μέλη του ἔχουν ἴδιον ἑκάστον ταχύτητα, ἡ ὁποία μάλιστα εἶνε μεγαλύτερα προκειμένου περὶ τῶν εὐρισκομένων ἐγγύτερον τοῦ ἄξονος περιστροφῆς καὶ θραυτέρως εἰς τὴν περιφέρειαν. Οἱ ἀποτελοῦντες τὸν Γαλαξίαν ἀστέρες περιστρεφόμενοι διαγράφουν σχεδὸν κυκλικὰς τροχιάς. Τὸ

ὅτι οἱ ἐγγύτερον πρὸς τὸ κέντρον τοῦ Γαλαξίου ἀστέρες ἔχουν μείζονα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ταχύτητα, δὲν ἐξέπληξε τοὺς ἀστρονόμους, δεδομένου ὅτι τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τὸ ἡλιακὸν μας σύστημα. Ὡς γνωστὸν τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτὸ οὐράνια σώματα, οἱ πλανῆται, περιστρέφονται ἐπίσης διαγράφοντα τροχιάς περὶ τὸν ἥλιον, ὁ ἐγγύτερος δὲ πρὸς αὐτὸν πλανῆτης Ἑρμῆς ἔχει κατὰ πολὺ μεγαλύτεραν ταχύτητα ἀπὸ τὸν Ποσειδῶνα, ὅστις εἶνε ἐκ τῶν μᾶλλον μακρυσμένων.

Ἐν σχέσει πρὸς τὸν Γαλαξίαν, ὁ ἥλιος μὲ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ συστήματος τοῦ (πλανήτης, ἀστροειδεῖς, δορυφόρους τῶν πλανητῶν καὶ κομήτας), εὐρισκόμενος εἰς μεγάλην σχετικῶς ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς περιστροφῆς δὲν ἔχει μεγάλην ταχύτητα. συγκρινόμενος πρὸς τοὺς ἐγγύς τοῦ κέντρον ἀστέρας. Ὅπως δὲ ὁμως καὶ ἡ συγκριτικῶς μικρὰ ταχύτης του εἶνε τεραστίως λαμβανόμενη ἀπολύτως, διότι ὑπελογίσθη ὅτι φθάνει τὰ 300 περίπου χιλιομέτρα κατὰ δευτερόλεπτον. Μὲ τὴν ταχύτητα αὐτὴν ὁ ἥλιος χρειάζεται 250 ἑκατομύρια ἐτῶν διὰ νὰ διαγράψῃ πλήρη περιφορὰν περὶ τὸ κέντρον τοῦ Γαλαξίου.

Χάρις εἰς τὴν περιστροφικὴν κίνησιν τῶν ἀστέρων καὶ ἀστρικῶν συστημάτων κατέστη δυνατὴ ἡ μέτρησις τῆς μάζης ὁλοκλήρου τοῦ Γαλαξίου, ἥτις εὐρέθη 165 δισεκατομύρια φορές μείζονα τῆς μάζης τοῦ ἡλίου. Ἐπίσης ὑπελογίσθη ὅτι ἐντὸς τοῦ Γαλαξίου περιλαμβάνονται περὶ τὰ τεσσαράκοντα δισεκατομύρια ἀστέρων ἐκ πληρύντων τὸν ρόλον τοῦ ἡλίου δηλαδή ἀποτελούντων τὸ κέντρον ὁλοκλήρου συστήματος περὶ τὸ ὁποῖον περιστρέφονται ἄλλα ἐθεσμένα καὶ μὴ οὐράνια σώματα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν καταφαί

νεται πόσον ἐλαχίστη εἶνε ἡ Γῆ ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ συμπαντος. Καὶ ὁμως, ἄλλοτε ὁ ἄνθρωπος τὴν ἐνόμισεν ὡς τὸ μέγιστον τῶν οὐρανίων σωμάτων. Ἐπίστευσεν ἐπίσης ἐπὶ σειρὰν αἰῶνων ὅτι ὁ πλανῆτης εἰς τὸν ὁποῖον κατοικοῦμεν ἀποτελεῖ τὸ ἐπίκεντρον τοῦ συμπαντος. Ἡδὲ ἐκ τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν κατεφάνησαν ὅχι μόνον ἡ ἐλαχιστότης μας, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι εὐρισκόμεθα μαζὶ μὲ τὸν ἥλιον πολὺ μακρὰν τοῦ κέντρον ὅχι μόνον τοῦ συμπαντος, ἀλλὰ ἐνὸς τῶν συστημάτων αὐτοῦ (τοῦ Γαλαξίου), τοῦ ὁποῖου μάλιστα ἀγνωστοῦμεν τὴν ἀκριβῆ θέσιν ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἄλλα. Ἐν συμπεράσματι πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι λόγος περὶ τοῦ κέντρον τοῦ συμπαντος δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ μὲ τὰς σημερινὰς γνώσεις τῆς ἀστρονομίας, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἀπίθανον ἂν ποτὲ ὁ ἄνθρωπος θὰ κατορθώσῃ νὰ μὲθῃ δύο πράγματα, ἂν ὑπάρχῃ τέρμα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἂν πράγματι τὰ ὅρια τοῦ συμπαντος εἶνε καθορισμένα καὶ δὲν εἶνε ἀπειρα καὶ ἀτελεῦτητα, ποῦ εὐρίσκεται τὸ κέντρον αὐτοῦ.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω διαπιστώσεων τῶν ἀφορῶσιν τὴν θέσιν καὶ τὸν ὄγκον μας ἐν σχέσει μὲ τὸν Γαλαξίαν καὶ τὸ κοσμικὸν σύνολον, προκύπτει ἐκ τῶν προόδων τῆς ἀστρονομικῆς ἐπιστήμης ὅτι τὸ ρητὸν τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνος σοφοῦ Ἡρακλείτου κατὰ τὸ ὁποῖον «τὰ πάντα ρεῖ», δηλαδή «τὰ πάντα κινεῖται», ἔχει πλήρη καὶ ἀπόλυτον ἐφαρμογήν. Πράγματι αἱ κινήσεις εἰς τὸ σύμπαν δὲν σταματοῦν ὡς φαίνεται. Οὕτω ἡ Γῆ κινεῖται περὶ τὸν ἄξονά της καὶ περὶ τὸν ἥλιον ἀλλὰ καὶ ὁ τελευταῖος αὐτὸς δὲν εἶνε σταθερὸς, περιστρεφόμενος περὶ τὸ κέντρον τοῦ Γαλαξίου.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Εἰς τὰς νοτίως τῶν Ὀλλανδικῶν Ἰνδιῶν θαλάσσης εὐρίσκεται ἡ μικρὰ στενόμακρος νησίς Παλαβάν. ἡ ὁποία εἶνε τόσο ἀπομονωμένη, ὥστε σπανίως μόνον φθάνουν Εὐρωπαῖοι ἕως ἐκεῖ. Οἱ κάτοικοι τῆς ἀνήκουν εἰς τὴν Μαλαϊκὴν φυλὴν τῶν Νταγιακ, ἀσχολοῦνται δὲ ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ μὲ τὴν ἀλιείαν τῶν μαργαριτοφόρων δακτύλων, τὰ ὁποία ἀφθονοῦν ἐκεῖ. Ὁ μὲν τῶν ἀλιέων αὐτῶν ἀνεῦρε πρό τι νῶν ἐτῶν ἐντὸς τοῦ θυθοῦ πελώριον δασυράκον, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν εἰς μόνον ἄνθρωπος. Ἐξῆς περὶ τὰ 250 χιλιογράμματα, ὅταν δὲ ἡνοίχθῃ ἀνευρέθη ἐντὸς αὐτοῦ πελώριος μαργαρίτης

μήκους 23 ἑκατοστῶν, πλάτους 17 καὶ ὕψους 18, ἔχων τὸν ὄγκον περίπου ἀνθρώπινου ἐγκεφάλου. Τὸ σχῆμα τοῦ ἦτο ἀκανόνιστον, ἐπεὶ δὲ οἱ ἀλιεῖς, Μωαμεθανοὶ τὸ θρήσκευμα, ἐνόμισαν ὅτι διέκριναν εἰς τὸ σχῆμα τὴν σαρκοφόρον μορφήν τοῦ Ἀλλὰχ, τὸ προσέφεραν εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς νήσου Παγκλίμα Πίζι. Τὸ 1937 ἐπεσκέφθη τὴν Παλαβάν ὁ ἐξερευνητὴς Κόμπ, ὁ ὁποῖος ἐπληροφορήθη τὰ τῆς ὑπάρξεως τοῦ περιέργου αὐτοῦ κοσμήματος, ὅταν δὲ μετ' ὀλίγον κατάρθωσε νὰ σώσῃ τὸν πάσχοντα ἐξ ἐλονοσίας υἱὸν τοῦ ἡγεμόνος καὶ τοῦ προσεῖχεν εἰς ἀνταμωθῆναι νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ λάβῃ ὅτι θέλει, ὁ Κόμπ ἐξέλεξε τὸν μαργαρίτην.

Ἐντὸς τοῦ ἔτους τὸν μετέφερεν εἰς τὴν Νέα Ὑόρκην ὅπου ὁ ὄγκος τοῦ κοσμήματος προέκλεισε τὴν κατάπληξιν τῶν εἰδικῶν. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς των ὁ μαργαρίτης αὐτὸς ἤρρισε σχηματίζόμενος πρὸ 600 ἐτῶν, διὰ νὰ λάβῃ τὸς τὸς τεράστιον ὄγκον. Χαρακτηριστικὸς τονίζεται ὅτι ὁ δεύτερος κατὰ τὸ μέγεθος ἐκ τῶν γνωστῶν ἐν τῷ κόσμῳ μαργαριτῶν, ἀντιπροσωπεύει τὸ ἐβδομηκοστὸν τοῦ ὄγκου τοῦ γιγαντιαίου μαργαρίτου τοῦ Παλαβάν, ἐφ' ὃσον δὲ ὁ πρῶτος ὑπολογίζεται ἔχων ἄξιαν 45.000 δολларίων, θὰ ἔπρεπεν ὁ δεύτερος νὰ ἀξίῃ 3 ἑκατομύρια, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως ὅτι θὰ ἦτο σφαιρικός, διότι αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀνωμαλίες μειώνουν σημαντικῶς τὴν ἀξίαν του.

ΕΠΙΛΟΧΕΙΟΙ ΠΥΡΕΤΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ

Ὅπως τὰ περὶ ἐκλαμψίας γραφέντα ἤδη, οὕτω καὶ τὰ περὶ ἐπιλοχείου λοιμώξεως ἢ πυρετοῦ, ἐνδιαφέρουν ἀμεσώτατα τὴν κάθε γυναῖκα, οἰασδήποτε ἡλικίας, φυσικὰ δὲ καὶ τοὺς ἄρρενας οἱ ὁποῖοι, ἀργὰ ἢ γρήγορα, δύναται νὰ ἀντιμετωπίσουν παρομοίως νόσους εἰς προσφιλῆ των πρόσωπα.

Παλαιότερον, ὑπὸ τὴν κοινὴν ὀνομασίαν «ἐπιλόχειος πυρετός», περιελαμβάνοντο πᾶσαι αἱ πυρετικαὶ νόσοι αἱ ἐπερχόμεναι εἰς τὰς λεχωίδας ἐξ ὅς ἄλλως τε καὶ ἡ ὀνομασία τῶν ἀσθενούντων τούτων ὡς ἐπιλοχείων.

Σήμερον ὁμως τῆς τάξεως τῶν ἐπιλοχείων λοιμώξεων ἀποκλείονται ὁπωσδήποτε αἱ ἐντερικῆς φύσεως λοιμώξεις, ἐπίσης αἱ ὀφειλόμεναι εἰς ἐξάνθηματικούς πυρετούς, καθὼς καὶ αἱ προερχόμεναι ἀπὸ οἰασδήποτε ἄλλας πυρετικὰς νόσους. Οἱ ἐπιλόχειοι πυρετοὶ, σαφέστατα προσδιοριζόμενοι σήμερον, εἶναι μὲν πάσης φύσεως πυρετικαὶ νόσοι παρὰ τῇ λεχῶϊ, ἢ παρὰ τῇ ἐπιτόκῳ, εἰδικῶς ὁμως καὶ ἀποκλείστικῶς προερχόμεναι ἐκ τῆς ὑπερφθονίας μικροοργανισμῶν ἐν τῷ μητρικῷ ὄργανισμῳ.

Ἡ διάγνωσις τῶν ἐπιλοχείων λοιμώξεων δὲν εἶνε πάντοτε εὐχερής, ἐξ αὐτοῦ δὲ προκύπτουν ἄμεσοι κίνδυνοι ζωῆς. Ὁ πυρετὸς λόγῳ χάριν πυρετός, ἡ δὲ εἰς καὶ ἡ ὑποξεία φυματίσις καὶ ἄλλοι νόσοι ἐμφανιζόμεναι κατὰ τὴν περίοδον τῆς λοχείας, δύνανται νὰ προκαλέσουν σύγχυσιν καὶ νὰ ἐκληφθῶν ὡς ἐπιλόχειοι. Ἀς ἔχω μὲν πρὸ πάντων ὑπ' ὄψιν μας ταύτην τὴν ἀρχήν:

Κατὰ τὸν φυσιολογικὸν πυρετὸν καὶ τὴν φυσιολογικὴν λοχείαν, ἡ λεχῶ πρέπει νὰ παραμείνῃ ἀπύρετος. Αἱ ὑστερικά ὀδίνες, ἡ παλινδρομὴ τῆς μήτρας, ἡ ἐμφανισις τοῦ γάλακτος, εἶνε ὅλα αὐτὰ φαινόμενα ἀπύρετα. Καὶ διὰ τοῦτο ἐὰν παρατηρήσωμεν ὕψωσιν τῆς κεντρικῆς θερμοκρασίας ἐὰν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία ὅτι πρόκειται ἕως ἄλλως περὶ λοιμωδῶν φαινομένων, ὅπως ἐπιβάλλεται ἀνεῖ ἀναβολῆς ἢ πρόσκλησις ἱατροῦ καὶ ὁ ἄμεσος καθορισμὸς τῆς φύσεως τῆς λοιμώξεως. Πᾶσα πρὸς τοῦτο ἀργηρία δύναται νὰ ἔσῃ μοιραία ἀποτελέσματα, πᾶσα δὲ συμβουλὴ πρὸς ἀναβολὴν τῆς διαπιστώσεως — ὡς συνηθίζον αἱ πρακτικαὶ μαῖαι — εἶνε αὐτόχρομα ἐγκληματική. Ὁ παραμικρὸς πυρετὸς δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολὴν ἐξετάσεως ἱατρικῆς. Εὐρισκόμεθα ἀσφαλέστατα πρὸ ἐπιτοκῆς.

Ἡ τοιαύτη ἐπιτοκὴ εἶνε ἀνέλογος πρὸς ἐκείνην τῶν τραυματῶν ἢ τῶν ἐγγχειρηθέντων. Ἡ θύρα τῆς εἰσόδου τοῦ λοιμογόνου παράγοντος εὐρίσκεται ἀπαραιτήτως εἰς τὴν γεννητικὰ ὄργανα τῆς γυναικός, εἴτε περίε τοῦ αἵθριον, εἴτε εἰς τὸν κόλπον, εἴτε ἐπὶ τῆς πλακουντικῆς τραυματικῆς ἐπιφανείας. Δύνανται ὁμως ὁ παράγον ὅστις νὰ ἐμφυτευθῇ καὶ ἐν τῷ ἀδένι τοῦ μαστοῦ, ὡς καὶ τὴν θηλὴν τούτου.

Πρὸ τῆς ἐφευρέσεως καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀντισηπτικῶν μεθόδων οἱ ἐπιλόχειοι πυρετοὶ ἀπετέλουν τὴν φρικτὴν τῶν ἐπιτοκῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν κομπογιαννικῶν, οἱ ὁποῖοι

ποιοὶ ὁχυροῦντο ὀπισθεν τοῦ μοιραίου. Σήμερον ὁμως δὲν ἐπιτρέπεται πλέον ἡ ἐπιτοκὴ αὕτη, ἐφόσον λαμβάνονται προκαταβολικῶς ὅλα τὰ ἐνδεικνύμενα ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης μέτρα. Κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν μάλιστα περίοδον παρ' ὀλίγον νὰ ἐψηφίζετο εἰς τὴν Γερμανίαν νόμος ἐπιβάλλων αὐτὴν. Ἦς πὺς εἰς τὸν ἱατρὸν ἢ τὴν μαῖαν ἢ περιπτῶσιν ἐμφανίσεως ἐπιλοχείου πυρετοῦ. Τὸ δραστικόν αὐτὸ μέτρον ἀπετράπη, λόγῳ τοῦ ὅτι κάποτε — ἀλλὰ σπανιώτατα — δύναται νὰ συνδράμουν συντελεσταὶ ὕπουλοι. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει, τὸ ἀπαράδεκτον πλέον τῆς ἐπιτοκῆς αὐτῆς παραμένει.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προέχει εἶναι ἡ ἀπὸ μέρους τοῦ θεράποντος ἐπίγνωσις καὶ ἐξιχνίσις τῆς προελεύσεως τῶν μικροοργανισμῶν ἐκείνων τῶν ἐπιπερῶν τῶν τῶν λοιμωδῶν τοῦ πλακουντίου τραύματος καὶ τῶν ρωγμῶν ἢ τρώσεων τῶν ἀπαλῶν ἐν γένει μερῶν. Κατὰ κανόνα σχεδόν, τὰ μολυσματικὰ σπέρματα προέρχονται ἐκ τῶν ἔξω, εἴτε δι' ἐργαλείου τῶν εἰσαγομένων εἰς τὴν γεννητικὰ ὄργανα, εἴτε — ἀκόμη συνηθέστερα — λόγῳ ἀνεπαρκούς ἀσηψίας, κυρίως δὲ ἐκ τῆς κακῆς συνηθείας, ἐξ ἰδιοτελῶν σκοπῶν — πικροχρῆς δὴθεν προσθέτων ὑπηρεσιῶν — τὴν ὁποῖαν ἔχουν αἱ μαῖαι εἰς τὸ νὰ ἐξετάσῃν συγχύοντα τὰς ἐγκύους καὶ

τὰς ἐπιτόκους, ὁπότε μάλιστα καὶ δὲ τῶν αἰσιμηδῶς ὅλους τοὺς καινὺς τῆς ἀσηψίας. Συμφέρον λοιπὸν ἔμεσον ἔχουν αἱ ἐγκυοὶ καὶ ἐπιτόκοι νὰ μὴ δέχωνται τὰς συχνὰς αὐτὰς ἐξετάσεις. Δὲν χρειάζονται, κατ' ἀρχήν. Ἐὰν ὅποτεθῃ ὅτι συντρέχει ἀτυχὴς περίπτωσις, αὕτη θὰ ἐκδηλωθῇ ὁπωσδήποτε καὶ τότε θὰ ἴστανται πάντοτε καιρὸς ἐξετάσεως. Αἱ ἐπιτόκοι πιστεύουν ὅτι ὁσον περισσότερας ἐξετάσεις ὑφίστανται, τόσοον εἶνε ἐξυφαλισμένη ἡ κανὼνικὴ ἐξέλιξις τοῦ τοκετοῦ. Αὕτη εἶνε πλάνη. Αὐτὸ γίνεται διὰ λόγους ἐπαγγελματικῆς συμφεροντολογίας τῶν μαῖαν. Δὲν εἶνε τυχαῖον τὸ ὅτι ἐπιμένον τόσοον ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ὅπως δὲ ὁμως, ἡ προερχομένη ἐξωθεν ἐπιλόχειος λοίμωξις χαρακτηρίζεται ὡς λοίμωξις «ἐξωγενεῶς φύσεως». Σπανιώτερον ὁμως ἡ λοίμωξις προέρχεται ἐκ μικροβίων, τὰ ὁποῖα, ὑπὸ μορφὴν ἀσποφύτων, ζοῦν ἐντὸς τοῦ κολεοῦ καὶ τοῦ γεννητικοῦ ὄργανου τῆς γυναικός. Κατὰ τὴν περίπτωσιν αὐτήν, πρόκειται περὶ λοίμωξεως «ἐνδογενεῶς». Οὐσιαστικῶς ὁμως αἱ ἐνδογενεῖς λοίμωξεις ἀνάγονται ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει εἰς ἐξωγενῆ αἰτία. Καὶ τοῦτο, διότι εἶνε σήμερον ἀπολύτως ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ἀνωτέρα μοῖρα, ἡ περιλαμβανόμενα τὴν κοιλότητα τῆς μήτρας τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀτομοῦ τοῦ αἰχένου αὐτῆς, φυσιολογικῶς οὐδὲν ἀπολύτως μικρόθιον περιέχει. Καὶ μόνον ἡ κατωτέρα μοῖρα ἡ μέρα, τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ γεννητικοῦ ὄργανου περιέχει πολυάριθμα μικροβία καὶ γονίδια. Ταῦτα εἰσκοιμίζονται ἐκ τῶν ἔξω, πολλάκις ἀρκετὸν καιρὸν πρὸ τῆς λοχείας. Καθὼν δὲ τοῦ μὲν εἰτήρος καὶ τῆς μαῖας, εἶνε νὰ λάβουν ὅλα τὰ μέτρα, ὅπως πρὸ παντὸς ἄλλου ἀποφύγουν τὴν ἐξώθησιν τῶν μικροοργανισμῶν αὐτῶν ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰς ἐσω, πρᾶγμα ποῦ συμβαίνει — ἐπανερχόμεθα καὶ πάλιν — χάρις εἰς τὴν κακίστην ἔξιν τῶν συχνῶν ἐξετάσεων, ὁπότε δὲν ἀποτρέπεται ὁ κίνδυνος, ἔστω καὶ ἐὰν λέγῃ τὴν ἀλήθειαν ἡ μαῖα ὅταν μὲν βεβαίως ὅτι ἔχει κάμει τὴν δέουσαν ἀσηψίαν χειρῶν καὶ ἐργαλείων. Ὡς θὰ ἴδωμεν παρακάτω, συγκεκριμένως, δὲον νὰ ἔχωμεν πάντοτε ὑπ' ὄψιν μας, ὅτι δὲν ἀρκοῦν αἱ βεβαιώσεις ἢ καὶ ἐπιδείξεις περὶ τηρουμένης ἀσηψίας. Κατὰ κανόνα, ἡ τήρησις ἀσηψίας καὶ ἀντισηψίας κατὰ τὸν τοκετὸν καὶ τὴν λοχείαν εἶνε κατὰ τὸν δυνατὸν ὅσον ἐν τῇ ἐφαρμογῇ.

ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑΙΝΙΑΣ ΑΝΤΙ ΔΙΣΚΩΝ

Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ἐπενοήθη νέος τύπος γραμμοφώνου εἰς τὸ ὁποῖον ἀντὶ δίσκων τοποθετεῖται ταινία. Ἡ ταινία αὐτὴ ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶνε χαραγμένοι οἱ πρὸς ἀναπαραγωγὴν ἡχοὶ ἔχει πλάτος 35 χιλιοστῶν, ὅσον δηλαδή περίπου αἱ συνήθεις ταινίαι τοῦ κινηματογράφου καὶ μήκος 400 περίπου μέτρων, ἔχει δὲ τὴν ἰδιότητα νὰ περιλάβῃ τοὺς ἡχοὺς δέκα περίπου συνήθων δίσκων. Διὰ τὴν ἀναπα-

γωγὴν μιᾶς μελωδίας, ἀποτυπωμένης ἐπὶ τῆς ταινίας τοῦ νέου γραμμοφώνου, ἀπαιτοῦνται 35-40 λεπτὰ τῆς ὥρας. Φυσικὰ ἡ μέθοδος τῆς ἀποτυπώσεως τῶν ἡχῶν εἶνε ὅμοια μὲ τὴν χρησιμοποιουμένην εἰς τὰς ταινίας τῶν κινηματογράφων, δεδομένου ὅτι ἐκεῖ ἡ ἀναπαραγωγὴ τῶν ἡχῶν πραγματοποιεῖται διὰ τῆς μεθόδου τῆς φωτοηλεκτρικῆς κινήσεως. Τὰ κατασκευασθέντα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νέου συστήματος ἱαπωνικὰ γραμμοφῶνα ἔχουν καὶ ἄρουν διὰ τὰς συνήθεις πλάκας ὥστε νὰ δύναται νὰ χρησιμοποιοῦν ἀδιακρίτως πλάκας ἢ ταινίας.

Εἰς τὸ ἐπομένον: Αἱ διαφοροὶ μορφαὶ τῶν ἐπιλοχείων λοιμώξεων.

ΔΙΑΤΙ ΕΙΝΕ ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΑΤΗ ΤΡΟΦΗ Ο ΤΥΡΟΣ

Τὰ ἐκτάκτως δραστικά, ὅσον καὶ εὐεργετικά μέτρα τὰ λαμβανόμενα ὑπὸ τῆς σημερινῆς Πολιτείας, τόσον διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς τυροκομίας ἐν τῇ χώρᾳ μας, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀνόθευτον ἐμπορίαν τοῦ τυροῦ, σημειώνουν, οὐτε λίγο, οὐτε πολὺ, ἀπαρχὴν ἐνὸς νέου σταδίου διαίτης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Διότι εἶνε ἀφανίστως πολύτιμος διὰ τὸν ὁργανισμόν τροφή, ὁ τυρὸς. Τὸν πλούτιμον αὐτὸν χαρακτῆρα του τὸν παρέγνωνσαν πλήρως οἱ μόνον τὰ λαϊκά, ἀλλὰ καὶ τὰ εὐποροῦντα στρώματα.

Καὶ ἀνὰ μὲν τὰς λαϊκὰς τάξεις, τὸ «ψῶμι - τυρί» θεωρεῖται ὡς προσφυγὴ ἐσχάτης περίπου ἀνάγκης, ἐλλείψει τι νὸς «καλύτερου». Ἀλλὰ μόλις τὸ «καλύτερον» αὐτὸ ἐμφανισθῇ, ὁ τυρὸς, ὡς περιττὸς πλέον, ὡς ἄχρηστος, ἀποσκορακίζεται ἀπὸ τὴν λαϊκὴν τράπεζαν, ὅπου δὲν θὰ ἐπανεέλθῃ καὶ πάλιν, εἰμὴ μόνον κατὰ τὰς δυσχερεῖς ἡμέρας ἢ τὸ πολὺ ὡς συμπλήρωμα τοῦ ἐλλείποντος ἀρκετοῦ κρέτος, ἀλλιπῶν κτλ.

Εἰς τὴν εὐπορον πάλιν τράπεζαν παίζει ἀσημαντὸν ἐντελὲς ρόλον, ἀκριβῶς ὅπως ἄλλα «τά μετὰξὺ τυροῦ καὶ ἀχλαδίου» — τὸν πολυτιμότερον δηλαδὴ τροφὸν — ζήτηματα. Πλούσιον θεωρεῖται τὸ τραπέζι, ὅπου ὑπάρχουν πολλὰ κρέατα, πολλὰ κωνέρδια, μεζέδες, πολυλάκις τῆς κακῆς ὥρας, ἀκόμη καὶ τιγαλιτὰ — δηλαδὴ καουτσουκοποιημένα ἐξώδιμα — σάλτσες στομαχοφθοροὶ γλυκίματα φθοροποία, καρυκεύματα κτλ. Εἰς τὴν πλούσιαν αὐτὴν τράπεζαν καὶ ἐὰν ἀκόμη ἐμφανισθῇ ὁ τυρὸς «διὰ τὸν τύπον» καὶ διότι «ἔτσι κάμνουν καὶ οἱ Εὐρωποῖοι», ἀπαθεῖται. Ἀκόμη μάλιστα — ὡς ἔλαχε νὰ διαπιστώσῃ — ὁ γράφων — πολλοὶ δὲν σεβρίζονται διὰ τὰ δειξύνον ὅτι... δὲν ἔμειναν νηστικοί. Οὕτω δὲ παραγνωρίζεται ὅχι μόνον ἡ θρεπτικὴ ἀξία τοῦ τυροῦ, ἀλλὰ καὶ αἱ χωνευτικαὶ καὶ πεπτικαὶ του ἀρεταί.

Μὲ τὸ ἀλάνθαστον ὁρμέφυτον των, οἱ χωρικοὶ μας, καὶ γενικῶς ἅνθρωποι ὑπαίθριον, εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ ἀγροῦ, ὡς καὶ τὸ ἄλλο ἐκεῖνο ἀμυθῆτου ἀξίας τροφίμων, ἢ γιαούρτη, κατέχουν πάντοτε τὴν τιμητικὴν θέσιν, ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν Λαμπρὴν, ὅταν ἀφθονῇ ὁ ἀμνός.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἀπὸ ποίας ἀπόψεως τὰ προστατευτικά ὑπὲρ τῆς παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως τοῦ τυροῦ μέτρα, σημαίνουν τὴν ἀπαρχὴν μιᾶς νέας διαιτολογικῆς περιόδου, τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Καὶ δὲν μένει τώρα εἰμὴ νὰ γνωρίσωμεν τὸ διατὶ καὶ τὸ πότε, ὁ τυρὸς ἀποτελεῖ μίαν τῶν πλέον πολυτίμων τροφῶν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ ἐπ' αὐτῆς νὰ γνωρίσωμεν καὶ τὸ ποῖος τυρὸς εἶνε ὁ καλύτερος, ποῖος ὁ εὐπεπτοτερος ὁ περισσότερον δυναμωτικός. Διότι, ἀτυχῶς, ὅλα τὰ τυριά δὲν εἶνε τὰ ἴδια, ἀλλὰ εὐτυχῶς οὐτε καὶ τὰ ἀκριβώτερα εἶνε τὰ καλύτερα.

Ποῦ, πρὸ παντὸς ἄλλου, συνίσταται τὸ πολυτίμιον θρεπτικὸν στοιχείον τοῦ τυροῦ; Εἰς τὸ ὅτι περιέχει θιταμίναν. Βεβαίως, ὅλα τὰ τυριά δὲν περιέχουν τὴν αὐτὴν δόσιν θιταμινῶν. Πολλὰ μάλιστα δὲν περιέχουν διόλου.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, τὸ πρᾶγμα

π. «καλὸ τυρί» δὲν εἶνε ἐκεῖνο μόνον ποὺ φαίνεται καλὸν, ἐκεῖνο ποὺ ἔχει ἀπλῶς καλὴν ἐμφάνισιν. Εἶνε πρὸ πάντων ὁ τυρὸς, ὁ παχύτερος, ὁ περιέχων ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν δόσιν θουτύρου. Διότι ἐντὸς τοῦ θουτύρου αὐτοῦ περιέχονται αἱ θιταμίναι. Ἐπίσης ἡ περιεκτικότης τοῦ τυροῦ εἰς θιταμίναν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ ἔλαλλον ἢ ἥττον ἰσχυράν ζύμωσίν του, ἢ ὅποια ἐπιτελεῖται κατὰ τὴν παρασκευὴν του, ὡς θὰ ἴδωμεν παρακάτω. Οἱ ἀντίστοιχοι μικροοργανισμοὶ προκαλοῦν τὸν σχηματισμὸν νέων θιταμινῶν.

Καὶ εἶνε ἀκόμη πλουσιώτερος εἰς θιταμίναν ὁ τυρὸς, ὅταν περιέχῃ μὲν χρωστικὰς οὐσίας, ἀλλὰ ὅχι τεχνητάς. Διότι καὶ ἐὰν ἀκόμη εἶνε τελείως ἀβλαβεῖς εἰς τὸν ὁργανισμόν αἱ χρωστικαὶ αὗται οὐσίαι εἶνε νεκρὰ σώματα καὶ δὲν ἀποδίδουν ποτὲ τὰ εὐεργετικά.

ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΘΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΗΣ ΦΥΤΕΥΣΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς Σελίδος 587)

καίαν, εἶνε τὸ στερέωμα τοῦ δένδρου οὐ πᾶσαλο. Καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ μὲ προσοχὴν ὥστε ὁ πᾶσαλος νὰ μὴ πληγῇ τὸ δένδρον.

4. Ἐπισκέπτεσθαι τὰ νεοφυτευμένα δένδρα σὰς. — Μετὰ μερικὸν μῆνα, ὅταν τὸ δένδρον ἀρχίσῃ νὰ πετᾷ, ἐξετάσατέ τοι μήπως τὸ πληγνόνται τὰ δεοίματα ἢ τὸ σῶμα τῆς ἐκτίκτας. Ἐξετάσατε τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου σὰς μήπως ἔχῃ πληγὰς ἢ μήπως ἔχουν ἐμφανισθῇ διάφορα ἐντομα ἐπιβλαβῆ, ὅποτε πρέπει νὰ λάβετε τὰ μέτρα σὰς καὶ νὰ προφυλάξετε τὸν κορμὸν μὲ ἀνάλογον ἀλοιφὴν ἢ μὲ μπάντες εἰδικές. Προσέεξτε τὴν μελίγκραν, καταπολεμήσατε τὴν ἄμα τῇ ἐμφανίσει τῆς. Τὰ ἄγρια χόρτα πρέπει νὰ καταστρέφονται τακτικὰ γύρω ἀπὸ τὰ δένδρα.

5. Ἀγαπήσατε τὰ δένδρα σὰς. — Ὅλα τὰ ἄνθη ποὺ θὰ παρουσιασθῶν διὰ δύο πρώτα ἔτη τῆς φυτεῦσεως τῶν δένδρων σὰς ἀφαιρέσατέ τα μὲ ἕνα ψαλίδι. Μὴ φυτεύετε λαχανικά, πατάτες, κοκκινόγούλια καὶ διάφορα ἄλλα πολὺ κοντὰ στὰ νεοφυτευμένα δένδρα σὰς. Τὸ καλοκάρι μὴ διατάζετε νὰ τὰ ποτίζετε καλὰ, δηλαδὴ μίαν ἢ καὶ δύο φορὲς τὴν ἑβδομάδα. Τὸ νερὸ δὲν πρέπει νὰ πέφτῃ κοντὰ στὸν κορμὸ τοῦ δένδρου. Ἐνὰς σορὸς μὲ χῶμα γύρω στὸν κορμὸ θὰ σὰς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ πολλὰς δυσχερεῖς ἐκπληξείας (ἰδὲ τὸ σχῆμα).

Μὴ πληγνόντε ποτὲ τοὺς κορμούς τῶν δένδρων μὲ τὸ σκαλισματᾶ ἢ τὰ ὀργώματα. Ἐὰν συμβῇ τοῦτο, ἐπουλώσατε τὰς πληγὰς ἀμέσως μὲ εἰδικὴν μαστίχαν.

Προσέεξτε τὸ κλάδευμα τῶν δένδρων σὰς. Κάθε δένδρον καὶ κάθε ποικιλία θέλει καὶ τὸ δικό του κλάδευμα. Γι' αὐτὸ θὰ σὰς γράψω μίαν προσηγνὴν φωνάν.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΑΛΙΩΤΗΣ

ρητήματα τῶν φυσικῶν χρωστικῶν οὐσιῶν.

Τί εἶδους θιταμίναν δυνάμεθα νὰ ἀναμείνωμεν ἀπὸ τὸν τυρὸν; Ἐν πρώτοις, τὰς πολυτίμους ἐκείνας θιταμίνας «Α». Πρόκειται, ὡς γνωστὸν, περὶ τῆς ἀντιξηροφθαλμικῆς λεγομένης θιταμίνης, ἡ ὁποία δὲν ὑπάρχει εἰς κανὲν κρέας, εἰς καμμὴν μπριζόλαν, φυσικὰ δὲ καὶ εἰς κανὲν ἀλίπαστον καὶ εἰς οὐδεμίαν κωνέρβαν. Τὴν θιταμίνην αὐτὴν ἀνευρίσκουμεν μόνον εἰς τὰ ὠμά πράσινα φυτὰ — μαρούλια, ὠμαί σαλάται — εἰς τὸν κρόκον τοῦ αὐγοῦ, εἰς τὸ ὠμόν καὶ ἀνόθευτον γάλα, εἰς τὴν παχυντὴν γιαούρτην, καὶ τέλος εἰς τὸ νωπὸν θουτύρον καὶ τὸν καλὸν τυρὸν. Τὸ φυσικὸς «κίτρινον» καὶ ἀνόθευτον τυρὸν, ὁμοῦ μὲ δλίγα ἢ πολλὰ φρούτα, δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐπαρκῶς τὴν παχυντὴν γαλοπούλαν καὶ τὰ ἀκριβώτερα ἐδέσματα. Διότι τὰς θιταμίναν ποὺ δὲν ἀνευρίσκουμεν εἰς τὸν τυρὸν, δυνάμεθα νὰ τὰς προμηθευθῶμεν ἀπὸ τὰς ὁπώρας.

Ἀκόμη ὁ καλὸς τυρὸς δέον νὰ περιέχῃ καὶ θιταμίναν «Δ» εὐρισκόμενὰς κυρίως εἰς τὸ μπουρνέλιον. Πρόκειται, ὡς γνωστὸν, περὶ τῆς ἀντιραχίτικῶν λεγομένων θιταμινῶν, αἱ ὁποῖαι σχηματίζονται διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ὑπεριωδῶδων ἀκτίνων. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, ἕνα κομμάτι καλοῦ κίτρινου τυροῦ ἀντικαθιστᾷ πλήρως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ συμφεροντικώτερον δύο κουτάλιες μπουρνελίου. Ἀς μὴ λησμονώμεν, ὅτι τὸ μπουρνέλιον δὲν εἶνε μόνον ἀποτροπαιστικὸν κατὰ τὴν λήψιν, ἀλλὰ καὶ δύσπεπτον. Καὶ ἀντιστρόφως, ὁ καλὸς τυρὸς δύναται νὰ εἶνε ἀπολαυστικός, πάντως δὲ εἶνε εὐπεπτός.

Τὰ πλεονεκτήματα τῆς θαυμασίας αὐτῆς τροφῆς δὲν τερματίζονται μέχρις ἐξῆς. Πλὴν τῶν θιταμινῶν, ὁ τυρὸς περιέχει τὰς καθαρὰς θρεπτικὰς του οὐσίας, ἢτοι τὴν «τυρίνην» — καζεΐνην — τὸ πρᾶγμα ζωντανὸν καὶ ἐκδύως ἀφομοίωσιμον λίπος του, περιέχει ἀκόμη ὅλα τὰ συστατικά τοῦ ἀνθογάλακτος, ἐν μέρει δὲ ἀντικαθιστᾷ καὶ αὐτὴν τὴν γιαούρτην.

Ἀλλὰ καὶ πέραν τούτου, ὁ τυρὸς χεῖ μεγαλὴν ἀξίαν καὶ διότι ἐπενεργεί ἐπὶ τῆς πέψεως τῶν ἄλλων τροφῶν. Δὲν εἶνε εὐπεπτός μόνον ὁ ἴδιος. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως μάλιστα αὐτῆς, ἡ ἐπενεργεία του εἶνε ἀκόμη πλέον πολυτίμος, διότι συνδέεται αὐτὴ μὲ τὸν ρέλον τοῦ τυροῦ ὡς εὐφραντικόν.

Ἡ πέραν τῆς θρεπτικῆς καθαρῶς εὐφραντικῆς ἰδιότητος τοῦ τυροῦ ὀφείλεται εἰς στοιχεῖα καὶ συστατικά, τὰ ὁποῖα ἀναμφιβόλως πρέπει νὰ γνωρίσωμεν. Σκοπὸς τοῦ κεφαλαίου τούτου δὲν εἶνε βεβαίως νὰ μεταβάλῃ τὸν ἀναγνῶντην εἰς... τυροκόμον. Ἐνδιαφέρει, ὁμῶς ὡρίσματα λεπτομέρειαι ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατασκευὴν τοῦ τυροῦ, διὰ καθαρῶς πρακτικῶν λόγων, τρεχούσης χρήσεως. Ἐνδιαφέρει, πρὸ πάντων νὰ γνωρίζωμεν ποῖον εἶνε τὸ καλὸ τυρὸν, διὰτὶ τὸ ἕνα τυρὸν εἶνε καλύτερον ἀπὸ τὸ ἄλλο, καὶ ἐνδιαφέρει ἀκόμη νὰ διακρίνωμεν ἐκ πρώτης ὁψεως τὰς νοθείας.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὰ διάφορα εἶδη τυρῶν καὶ αἱ ἰδιότητές των.

ΠΟΣΑ ΕΙΔΗ ΠΙΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΟΝΟΥ ΑΣΘΑΝΕΤΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Εἶδομεν εἰς τὸ προηγούμενον τὰ περὶ θεμελιώδους ρόλου τῆς ἀφῆς εἰς τὴν ζωικὴν καὶ ἀνθρωπίνην ἀδίας ζωὴν, κατεδείξαμεν δὲ ὅτι ἡ αἰσθησις αὐτὴ δὲν ὀφείλεται εἰς ἕνα καὶ μόνον αἰσθητήριον ὄργανον, ὡς ἄλλοτε ὑπετίθετο, ἀλλὰ ὅτι διάφορα εἶνε τὰ αἰσθητήρια σημεία τοῦ δέρματος, διὰ τῶν ὁποίων δημιουργοῦνται τὰ διάφορα ἐπίσης αἰσθήματα τῆς ἀφῆς, ὡς τὸ αἶσθημα τῆς θερμότητος, τοῦ ψύχους, τοῦ πόνου κτλ. Ἐφθάσαμεν δὲ μέχρι τοῦ αἰσθητήριου τῆς πίσεως ἐπὶ τοῦ δέρματος. Καὶ αὐτὸ ἐπίσης δὲν εἶνε συνεχές, ἀλλὰ ἐδρεύει εἰς ὀρισμένα αἰσθητήρια σημεία, τὰ ὁποῖα, πιεζόμενα, ἐκλύουν τὸ αἶσθημα τῆς πίσεως. Ἀκριβέστερον, αὐτὰ καλοῦνται «ἀπτικά σημεία». Ἀνακαλύπτονται εὐκόλως, διὰ νεωτέρου ὄργανου, ὅπερ καλεῖται «τρίχινον αἰσθησιόμετρον τοῦ Φρέυ». Εἰς τὰ τρίχινὰ μέρη τοῦ σώματος μας, διπλά σχεδὸν εἰς κάθε τρίχα τῆς κεφαλῆς, τὸ δέμας μας περιέχει περὶ 500.000 τοιοῦτον «ἀπτικὸν σημείον». Παρὰ τὴν πληθώραν ὁμοίων «σημείων» τούτων, δὲν ἀσθανόμεθα διόλου τὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν. Ἡ ὁποία, ὡς γνωστὸν, εἶνε τεραστία. Τὸ ὅτι ὑποφέρομεν τὸ θῆρος τῆς πίσεως αὐτῆς, ἐξηγεῖται βεβαίως ἐκ τοῦ ὅτι τὴν ὑφιστάμεθα ἐφ' ὅλων τῶν σημείων τοῦ σώματός μας, οὕτω δὲ προέρχεται τὸ ἰσοζύγιον. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν θὰ ἀπετέλει λόγον τοῦ νὰ μὴ τὴν ἀσθανώμεθα, ὅποτε θὰ διηρχόμεθα τὴν ὅλην ζωὴν μας ὑπὸ τὸ ἀνεπιθύμητον αὐτὸ αἶσθημα. Εἶνε λοιπὸν εὐτύχημα ἡ περιεργὸς αὐτὴ ἀπάθεια τῶν «ἀπτικῶν σημείων» μας ὅταν πρόκειται περὶ ἀτμοσφαιρικῆς πίσεως. Κατὰ τὰ ἄλλα, τὰ αἰσθητήρια τῆς πίσεως δὲν εἶναι ὁμότιμα, δηλαδὴ δὲν μᾶς δίδουν εἰς αὐτὴν ἐντύπωσιν, προκειμένου περὶ τῆς αὐτῆς πίσεως. Ὁξυτάτην ἀντίληψιν πίσεως ἔχουν τὰ χεῖρά μας, αἱ ῥάγες τῶν δακτύλων καὶ τὸ μέτωπον. Ἐλαχίστη δὲ εἶναι ἡ αἰσθητικότης τῶν μερῶν ὅπου ἔχομεν χονδρὴν ἐπιδερμίδα. Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν «μᾶς πονεῖ», ἀλλὰ προκαλεῖ τὸν πόνον ἡ ἐξ ἀφορμῆς αὐτοῦ πίσις ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ ὁ ἐρεθισμὸς τῶν ὑπὸ τὸν κάλον ἀπτικῶν σημείων.

Ἡ πίσις μᾶς εἶνε πολὺ περισσότερον αἰσθητὴ, ὅταν ἐπισυμβαίνει ἀπὸ τοῦ ὀλίγου, δὲν μᾶς κάμνει ἐπὶ τέλος ἐντύπωσιν καὶ δὲν τὴν ἀσθανώμεθα. Τότε μάλιστα, διὰ τὰς τὴν ἀσθανώμενην, προσπαθοῦμε νὰ ἐπιτύχωμεν πρώτον τὴν μείωσίν της καὶ ἔπειτα πιεζόμεν ἀσυναίσθητως διὰ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων τὸ σημεῖον διὰ νὰ νοήσωμεν τὴν ἀντίστασιν τὴν ὁποῖαν προκαλεῖ τὸ σώμα τι. Εἰς τὴν ἀπτικήν αἰσθησιν ὁλόγον παίζει λοιπὸν ἡ ταχύτης μὲ τὴν ὁποῖαν ἐπιδρᾷ τὸ ἐρέθισμα.

Εἰς τὴν διέγερσιν τοῦ αἰσθητηρίου τῆς ἀφῆς μεγάλην σηματοῖαν ἔχουν αἱ τρίχες. Αὗται αὐτὰς βεβαίως δὲν ἀσθάνονται, ἐνεργοῦν ὁμοῦς ὡς μοχλοὶ

πιεζόντες τὰ : περὶ τοὺς θυλάκους σημεία.

Ὡς γνωστὸν, κατέχομεν τὴν δυνατότητα νὰ διαγιγνώσκωμεν ὡς ἀνόμοια δύο ἢ περισσότερα διάφορα ἐρεθίσματα, ἔστω καὶ μικρὰς ἐντάσεως. Ἀλλὰ ἡ ἐντύπωσις τὴν ὁποῖαν μᾶς προκαλοῦν δὲν εἶνε ἡ αὐτὴ, αὐτομειοῦται δὲ ἀναλόγως τῆς ἐπιφεινείας τοῦ δέρματος ὅπου παράγεται ὁ ἐρεθισμός. Αὐτὸ ὀφείλεται ἀκριβῶς εἰς τὸ ὅτι τὰ «ἀπτικά σημεία» δὲν εἶνε ἐγκατεσπαρμένα παντοῦ κατὰ ἴσην ἀναλογίαν καὶ πυκνότητα. Ὅσον μεγαλύτερα εἶνε ἡ αἰσθητικότης, μᾶς ὀρισμένης περιοχῆς, τόσον πυκνότερα εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τὰ ἀπτικά μας σημεία. Καὶ τὸ ἀντίστροφον, προκειμένου περὶ μικρότερας αἰσθητικότητος. Αὐτὸ τὸ ἐξηρεῖναι καὶ τὸ ἐμελέτησε κυρίως ὁ Βεμπέρ, διὰ καταμετρήσεως τῆς πυκνότητος διὰ διασθήτου. Ὅσον ὀλιγότερον εὐαίσθητος εἶνε ἡ ἐπιφάνεια τοῦ δέρματος, τόσον περισσότερον ἀνοίγουν τὰ σκέλη τοῦ διασθήτου. Εἰς τὴν γλῶσσάν μας, ὁ διασθήτης δὲν ἀνοίγει σχεδὸν διόλου. Ἐλαχίστα ἐπίσης ἀνοίγει εἰς τὴν παλαμίδα ἐπιφάνειαν τῆς ἄκρας τῶν δακτύλων.

Ὁξυτέρα εἶναι ἡ αἰσθησις τοῦ πόνου, τὴν ὁποῖαν μᾶς παραδίδει ἡ ἀφῆ. Φυσικὰ, πρόκειται περὶ δυσάρεστου αἰσθήματος, ἀλλ' ὅχι ὀλιγότε-

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 575)

ληψις τοῦ πλοίου ἐλάμβανε χώραν εἰς τὰ χωρικά ὕδατα αὐτῆς.

2) τῆς οὐδετέρας πολιτείας ἢς ὑπήκοος ἦτο ὁ ἰδιώτης οὗτινος τὴν ἰδιοκτησίαν κατέσχευε ἐμπόλεμος πολιτεία.

3) καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἰδιώτου ὁσάντις ἡ πατρίς του δὲν θέλει δι' ὅλον ἢ ὀλίγον ν' ἀναλάβῃ αὐτὴ νὰ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγὴν.

4) ἰδιώτου ὑπήκοου ἀντιπάλου δυνάμεως ὁσάντις ἡ ἰδιοκτησία του κατεσχέθη δικαιοματι πολέμου.

Τὸ Διεθνὲς τούτου δικαστήριον ὠρίζετο ὅτι θὰ ἐφῆρμοζε: τὰς μεταξὺ τῶν Κρατῶν διμερεῖς συμβάσεις καὶ ἐλλείψει τούτων τοὺς γενικοὺς κανόνας τοῦ Διεθνούς Δικαίου.

Ἡ ἀρμοδιότης τοῦ ἀνωτέρου δικαστηρίου θὰ ἐξετείνετο ἐπὶ ὑποθέσεων ἀφορώσων κατάσχεσιν οὐδετέρας περιουσίας καὶ προκειμένου περὶ ἐχθρικῆς μόνον ἐφ' ὅσον αὐτὴ εὐρίσκειτο ἐπὶ οὐδετέρου πλοίου ἢ ἐπρόκειτο περὶ πλοίου συλληφθέντος εἰς τὰ χωρικά ὕδατα οὐδετέρας πολιτείας ἢ τέλος ἐπρόκειτο περὶ ἀντιρρήσεων κατὰ κατασχέσεως, αἵτινες βασίζονται εἰς παραβάσιν συμβάσεως μεταξὺ ἐμπόλεμων.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου ὠρίζετο ὅτι ἦσαν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὰς προσφευγούσας πολιτείας.

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΣ

ρον εὐεργετικόν. Ὁ ρόλος τοῦ πόνου εἶνε σημαντικὸς εἰς τὴν διατήρησιν καὶ τὴν προφύλαξιν τῆς ζωῆς, διότι ὁ εὐεργετικὸς αὐτὸς «ἄγγελος» μᾶς καθιστᾷ ἀμέσως ἐνημέρους τῶν κινδύνων τοῦ ὁργανισμοῦ. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ διὰ νὰ μὴ παύσωμεν ποτὲ νὰ εἰμεθα ἐνημέροι τῶν διαφόρων θαλασπῶν ἐπιδράσεων ἐπὶ τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ ἐν αἰσθητήρια τῆς ἀλγηδόνος καὶ δὲ νῦν τοῦ πόνου δὲν εἶνε προικισμένον μόνον τὸ δέμας μας, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐσωτερικά μας ὄργανα. Ἀκόμη τὰ αἰσθητήρια μας αὐτὰ μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ διακρίνωμεν τὴν φύσιν τοῦ πόνου καὶ τὴν ἐντασίαν του. Διακρίνομεν λοιπὸν τὴν καυστικὴν ἀλγηδὸνα, τὴν νύσσουσαν («φαγούρα») τὴν «τέμνουσαν» («σουβλιές») καὶ τέλος τὴν σφυγμώδη.

Μέγιστον ρόλον κατὰ τὴν λειτουργίαν τῶν αἰσθητηρίων αὐτῶν παίζει ἡ προσοχή. Ἀσθανόμεθα ἀσυγκρίτως περισσότερον τὸν πόνον ὅταν τὸν προσέχωμεν, παρὰ ὅταν εἶνε ἀπεσπασμένη ἡ προσοχή μας. Κατὰ τοὺς ἀπρόοπτος τραυματισμούς, δὲν ἀσθανόμεθα συνήθως μεγάλην ἀλγηδὸνα. Τὸ ἀντίστροφον συμβαίνει ὅταν ἀναμένωμεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ αἰσθανώμεν πόνον ἢ ὅταν ἔχωμεν συγκεντρωμένην εἰς αὐτὸν τὴν προσοχήν μας, ὡς συμβαίνει, λόγου χάριν, κατὰ τὰς ὀδονταλγίας μας. Συγχίζομεν πολλὰκις τὰ νεῦρα τῆς θερμοκρασίας μὲ τὰ νεῦρα τῆς ἀλγηδόνος. Ἀς ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι τὰ νεῦρα διὰ τῶν ὁποίων ἀσθανόμεθα τὴν θερμοκρασίαν δὲν παίζουν ρόλον κατὰ τὴν αἰσθησιν τοῦ καυστικοῦ πόνου. Καὶ τούτου ἀπόδειξις εἶνε ὅτι εἰς περιπτώσιν καὶ σῶνος ἢ πυρετοῦ, ἀσχετῶς τοῦ δυσάρεστου αἰσθήματος, δὲν ἀσθανόμεθα πόνον. Ἐνῶ εἰς περιπτώσιν ἀλλοιώσεως τμήματος τοῦ δερμάτος μας, ἔστω καὶ ἀπὸ μέρους σπινθηρός, τὰ αἰσθητήρια τῆς ἀλγηδόνος ἐρεθίζονται καὶ προκαλοῦν τὸν ἰδιάζοντα πόνον. Πρακτικῶς διαστέλλομεν τοὺς διαφόρους «καυστικούς πόνους», ἀναλόγως τοῦ ἐὰν προέρχονται ἢ ὅχι ἀπὸ ἐγκαύματα. Ἐν τῇ πραγματικότητι, τὰ αὐτὰ αἰσθητήρια ἐρεθίζονται κατ' ἀνάλογον τρόπον, εἴτε ἐξ ἐγκαυμάτων, εἴτε ἐξ ἄλλων αἰτιῶν.

Ἀντιστρόφως πρὸς τὰ αἰσθητήρια τῆς θερμότητος, τὰ αἰσθητήρια τῆς πίσεως παίζουν σπουδαῖον ρόλον, ὅσον ἀφορᾷ τὴν αἰσθησιν τοῦ πόνου. Συχνά, τὰ ἀπτικά αὐτὰ σημεία ἀντικαθιστοῦν τὰ αἰσθητήρια τῆς ἀλγηδόνος. Εἶνε τόση ἡ σημασία τοῦ πόνου διὰ τὴν προφύλαξιν τοῦ ὁργανισμοῦ, ὥστε ἡ φύσις μᾶς ἐπρόικισεν μὲ 110 περίπου σημεία ἀλγηδόνος ἀνὰ τετραγωνικὸν ἑκατοστόμετρον τοῦ δερμάτος μας, ὡς πρῶτος διεπιστάσεν ὁ Φρέυ. Γνωρίζομεν λοιπὸν μέχρι τοῦδε πῶς παραλαμβάνουν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου τὰ αἰσθητήρια τὸν ἐρεθισμὸν. Μένει δὲ τώρα νὰ γνωρίσωμεν τὸ πῶς ὁ ἐρεθισμὸς αὐτὸς μεταδίδεται εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ μᾶς κάμνει τότε μόνον νὰ ἀσθανώμεθα τὸν πόνον.

ΤΙ ΕΙΝΕ ΟΙ ΑΔΕΝΕΣ ΜΑΣ ΤΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ ΑΥΤΩΝ

*Εγνώρισαν ήδη την απαραίτητον ανάγκην εκάστου ζωντανού οργανισμού, όπως απεκρίνει τὰς περιττάς ουσίας αἱ ὁποῖαι εἰσέρχονται ἢ δημιουργοῦνται ἐντὸς τοῦ οργανισμοῦ αὐτοῦ.

Καιρὸς νὰ ἴδωμεν τὸ πῶς καὶ τὸ διὰ τίνων μέσων γίνεται ἡ ἀπέκκρισις αὐτή. *Ἄς ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μὲν ὡς ὥριμα ἀπλὰ καὶ στοιχειώδη δεδομένα, τὰ ὁποῖα ὁμῶς, ἀπ' αὐτῶν μελετώμενα, καθιστοῦν ἀπολύτως εὐληπτα τὰ πλέον περίπλοκα τὸν βιολογικὸν φαινόμενον.

Λοιπὸν, νοεῖται οἰκοθεν ὅτι ἡ ἀπέκκρισις καὶ ἡ ἀεόδευσις παντὸς εἶδους περιττώματος πρὸς τὰ ἔξω τοῦ οργανισμοῦ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ εἰμὴ διὰ τῶν ἐλευθέρων ἐπιφανειῶν τοῦ ὅρου, ὅπως ἀκριβῶς τὸ ἀντίστοιχον συμβαίνει μὲ τὰ «σκουπίδια» ἐνὸς σπιτιοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ ἀπομακρυνθῶν ἄλλως πῶς εἰμὴ ἀπὸ μίαν θύραν ἢ ἀπὸ μίαν ὁπὴν τοῦ οἴκηματος ἀγούσας πρὸς τὰ ἔξω. *Ἐκ τοῦ ἀπολυτοῦ αὐτοῦ δεδομένου καταννοοῦμεν πλήρως τὸ ὅλον ἐπεκκριτικὸν σύστημα ἐνὸς οργανισμοῦ. Αἱ καταθέσεις, ὡς εἰπωμεν, καὶ οἱ ὀχετοὶ τοῦ ὅρου ἀποτελοῦν πραγματικὸν δίκτυον καὶ εὐρίσκονται πάντως εἰς σχεσίον μὲ τὸ περικάλυμμα τοῦ ὅλου οργανισμοῦ. Πλὴν τῶν ἐντελῶς πρωτογόνων οργανισμῶν, δὲν ὑπάρχει ὁργανικὸν σῶμα, μὴ περιτοιχοῦμενον ἀπὸ τοιοῦτον περικάλυμμα, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου γίνονται αἱ ἀνταλλαγαὶ τῆς ὕλης, μεταξὺ τοῦ ὅλου οργανισμοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβάλλοντος. Τὸ περικάλυμμα αὐτοῦ, ὑπὸ μορφὴν μεμβράνης, ἀπαρτίζεται ἀπὸ ἐπιθηλιακὸν ἰσθμὸν (βλέπε προηγούμενα περὶ ἐπιθηλίου). *Ὁλόκληρος ὁ ὁργανισμὸς μᾶς καὶ ὅλα τὰ ὄργανά μᾶς — τὸ στόμα μᾶς, λόγου χάριν, ἡ γλῶσσα μᾶς, οἱ νεφροὶ κτλ. — περιβάλλονται ἀπὸ ἓνα ἢ περισσότερα στρώματα τοῦ ἐπιθηλίου τούτου. *Ὁρισμένα μέρη καὶ ὠριμένα σημεῖα τοῦ ἐπιθηλίου αὐτοῦ εἶναι οὕτω πῶς διαμορφωμένα, ὥστε νὰ συντελοῦν εἰς τὴν ἀπέκκρισιν. Τὰς ἀφοδευτικὰς οὐσίας, τὰς ὁποίας ἀπαρτίζουν ἔξω τοῦ ὁργανισμοῦ τὰς ἀντλοῦν ἀπὸ τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον, ὡς γνωστόν, εἶναι τὸ θεμελιώδες «ἐρδευτικόν» σύστημα τοῦ ὁργανισμοῦ. *Ὁ νεφρὸς, λόγου χάριν, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ ἀφοδευτικὸν σύστημα τοῦ οὐροῦ, ἀντλεῖ ἀπὸ τὸ αἷμα τὴν οὐρίαν, τὸ οὐρικὸν δὲ καὶ κτλ. ἀκριβῶς ὡς ὁ πνεύμων ἀντλεῖ τὸ διοξειδίου τοῦ ἀνθρακικοῦ ἀπὸ τὸ φλεβικὸν αἷμα. *Ἀλλὰ ὁμῶς, ὡς εὐκόλως κατανοεῖ τις, ἡ ἐργασία αὐτῆς πρέπει νὰ γίνῃ δι' ὠριμένων «ἐργαλείων» καὶ συμφώνως μὲ ἓνα μηχανισμόν. Τὰ «ἐργαλεία» αὐτὰ τὰ ὀνομάζομεν ἀδένες. *Ἄς γνωρίσωμεν λοιπὸν καταλεπτότερον τὰ τὸσον πολὺτιμα διὰ τὴν ὕλην οἰκονομίαν τοῦ ὁργανισμοῦ, διὰ τὴν κανονικὴν ἐπίσης λειτουργίαν του, ἐργαλεία, περὶ τῶν ὁποίων γίνεται συνήθως τόσος λόγος, προκειμένου περὶ τῶν παθήσεών των.

Ποῦ συγκεκριμένως εὐρίσκονται οἱ

ἀδένες αὐτοί;

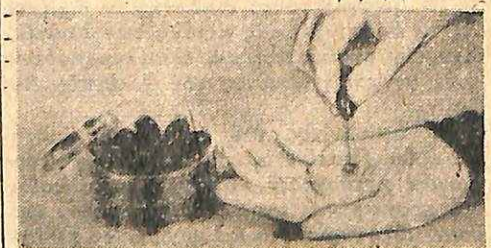
Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εὐρίσκονται εἰς τὰ θάθη τῶν ἰσθμῶν. Αὐτοὶ εἶναι οἱ κυρίως καλούμενοι ἀδένες. *Ἄλλοι πάλιν εὐρίσκονται πρὸς τὰ ἔκτος καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιπολάσας ὕψους τῶν ἐσωτερικῶν ἰσθμῶν, ὡς λ.χ., οἱ ἀδένες τῶν τριχῶν, τῶν δυνύων κτλ. καὶ ἔχουν τὴν αὐτὴν πρὸς τοὺς κυρίους ἀδένες ἱστολογικὴν ἀξίαν.

*Υπάρχουν θεσπιαῖς πολλῶν εἰδῶν ἀδένες, διαστέλλομεν ὅμως ἐν πρώτῳ μεταξὺ αὐτῶν δύο βασικάς κατηγορίας: τοὺς «μονοκύτταρους» ἀδένες, τοὺς ἀπαρτιζομένους δηλαδὴ ἀπὸ ἓν καὶ μόνον κύτταρον καὶ τοὺς «πολυκύτταρους», τοὺς ἀπαρτιζομένους ἀπὸ πολλὰ κύτταρα.

Οἱ μονοκύτταροι ἀποτελοῦμενοι ἀπὸ «μονήρης» ἐκκριτικῆς ἐπιθηλιακῆς κύτταρα, ἀπαντῶνται κυρίως εἰς τὰ κατώτερα ζῶα, ἰδίως δὲ εἰς τὰ ἀσπόνδυλα. Οἱ πολυκύτταροι πάλιν ἀπαντῶνται εἰς τὰ ἀνώτερα ζῶα καὶ ἐμφανίζονται κατ' ἀρχὰς ὡς πλάκες ἐπιθηλιακῆς ἀποτελοῦμεναι ἐξ ἐκκριτικῶν κυττάρων, τῶν ὁποίων τὸ ἐκκριμα χύνεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐπιθηλίου. *Ἐφόσον ὅμως προχωρεῖ ἡ ἐξέλιξις, ἡ ἀδενικὴ πλάξ καταδύεται ὑποκάτω τοῦ ἐπιθηλίου καὶ ἐμπυρσομένη σχηματίζει κόλπον, ἄλλοτε σωληνοειδῆς, ἄλλοτε κυστικοειδῆς. Εἰς τὸ κόλπον αὐτὸ συναθροίζεται τὸ παραγόμενον ἐκκριμα. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἐπὶ τελειῶς ἐξειλιγμένου ἀδένος, διακρίνομεν τὰ ἑξῆς τρία μέρη: α) Τὸ μέρος ὅπου παράγεται τὸ ἐκκριμα ἢ ἀκριβέστερον ὅπου ἀντλοῦνται αἱ περιττὰ οὐσίαι ἀπὸ τὸ αἷμα. Αὐτὸ εἶναι τὸ καλούμενον ἐκκριτικὸν μέρος. β) Τὸ μέρος ὅπου συναθροίζεται τὸ

ΝΕΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ

Τὰ καλύτερα καλλυντικὰ τοῦ προσώπου (κρέμα) παρασκευάζονται ἀπὸ τὸν χυμὸν διαφόρων καρπῶν καὶ ὑπόκεινται συχνὰ εἰς ἀλλοιώσιν ὅταν παραμείνουν ἐπὶ μακρὸν ἐκτεθειμένα. Τὸν κίνδυνον αὐτὸν τῆς ἀλλοιώσεως ἀποκλείει νέον

σύστημα συσκευασίας τῶν καλλυντικῶν. Οὕτω ἐκαστὴ δόσις ἐπαρκῆς διὰ τὴν ἐπάλειψιν τοῦ προσώπου μίαν μόνον φορὰν ἐγγιέεται ἐντὸς εἰδικῆς ὑαλίνης ἀμπούλας ὡσειδοῦς σχήματος. Προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ καλλυντικὸν ὀπίσκεινται τὸ ἑνὸς τῆς ἀμπούλας καὶ ἐκκινεῖται τὸ περιχόμενον.

ἐκκριμα. Αὐτὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν ἐκκριτικὴν κοιλότητα. Καὶ γ') Τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀποχετεύεται τὸ ἐκκριμα καὶ τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν λεγόμενον «ἐκκριτικὸν πόρον». Τὸ σχῆμα τοῦ ἐκφορητικοῦ αὐτοῦ πόρου προσοδίδει τὴν κατ' αὐτὸ «φυσιογνωμίαν» τοῦ ἀδένος. *Ὅταν λοιπὸν τὸ σχῆμα αὐτὸ εἶναι ἄσκειο, τότε ἔχομεν τοὺς λεγομένους «ἀσκειοειδῆς ἀδένες». Οἱ ἀσκειοειδῆς πάλιν ἀδένες δύναται, ἀναλόγως ἰδιαιτέρων γνωρισμάτων τοῦ σχήματός των, νὰ εἶναι εἴτε «εὐθείς», εἴτε «συνεπασμένοι», εἴτε «σωληνοειδῆς». Πλὴν τῶν ἀσκειοειδῶν ἔχομεν τοὺς «βοτρυοειδῆς» ἀδένες, οἱ ὁποῖοι ἐνθουμίζουσι σχῆμα θύτρου. *Ὅταν ὁ μὲν τοὺς σχίσιν κανεῖς, παρατηρεῖ ὅτι ὁμοιάζουσι πρὸς κυψέλας καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζονται ἐπίσης καὶ «κυψέλοειδῆς». Τέλος, ἔχομεν τοὺς ἀδένες τοὺς σχηματίζοντας θυλάκους, καὶ οἱ ὁποῖοι καλοῦνται «θυλακοειδῆς». *Ὅταν ὁ πόρος ἐνὸς ἀδένος φέρεται ἀναπύσχιτος, τότε ὁ ἀδὴν αὐτοῦ καλεῖται «ἀδὴν ἀπλοῦς». *Ὅταν οἱ πόροι ἀποσχιζοῦνται καὶ ἀποτελοῦν δευτερεύοντες πόρους, τότε ὁ ἀδὴν καλεῖται «σύνθετος».

*Ἀκόμη, ὡς ἔχομεν καὶ αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ ὑπ' ὄψιν μᾶς.

*Ἐκ πρώτης ὕψους, ἀναγνωρίζομεν ἀδένες, ἰδίως δὲ «κυρίως ἀδένες», οἱ ἀσπιδίτε κατηγορίας, ἐκ τοῦ ὅλου σχήματός των, τὸ ὁποῖον πρὸ πάσης ἄλλης ἐξετάσεως προσομοιάζει μὲ «ἐλάστιχον» δηλαδὴ «μυομυοκίον». Μία προσεκτικώτερα ἐξέτασις μᾶς παρέχει τὰς ἀνω διακρίσεις. *Ἀλλὰ καὶ πάλιν θὰ εἶναι ἀτέλεις αἱ περὶ ἀδένες ἐν γένει γνώσεις μᾶς, ἐάν δὲν γνωρίσωμεν ὅτι ἀδὴν οἰασθῇτε τῶν ὡς ἀνω κατηγοριῶν, ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία κύρια συστατικά: ἐκ μίαις ἐπιθηλιακῆς μεμβράνης, ἐξ ἐνὸς στρώματος αἱματοφόρων ἀγγείων, σχηματιζομένου ἐξ ἀρτηριῶν καὶ φλεβῶν καὶ ἐξ ἐνὸς νευρικοῦ δικτύου, συντελοῦντος εἰς τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν δράσιν τοῦ ἀδένος.

Καὶ τώρα δὲν μένει παρὰ νὰ ἴδωμεν, κατὰ ποίους τρόπους λειτουργοῦν οἱ ἀδένες αὐτοί, ἄλλοι μὲν διὰ νὰ ἀπορρίψουν ἀπ' εὐθείας ἔξω τοῦ ὁργανισμοῦ τὰ περιττώματα, ἄλλοι δὲ διὰ νὰ ἐπεξεργασθῶν τὰ περιττώματα αὐτὰ νὰ τὰ μεταβάλλουν εἰς «ὑποπροϊόντα» τὸσον πολὺτιμα ὥστε, ἐάν λείψουν, τὸ ζῶον νὰ μὴ διαφέρῃ ἀπὸ ἀδρανῆ μάζαν, οὔτε ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ ζῶον. Καὶ μᾶς ἀναμένει ἀσφαλῶς μία τῶν μεγαλύτερων καταπληξέων, ὅταν θὰ γνωρίσωμεν, τὸ πῶς καὶ τὸ διὰ τί ἀπὸ ὠριμένων τοιοῦτος ἀδένες ἐξαρτῶνται ἡ ἀνάπτυξις μᾶς — ἡ σωματικὴ καὶ διανοητικὴ — ἡ ὕγιεινά μᾶς, αἱ φυσιολογικαὶ μᾶς δυνάμεις, αἱ γεννητικαὶ ἱκανότητές μᾶς, ἡ μακροβιότης μᾶς κτλ. Δι' αὐτοὺς ἀκριβῶς τοὺς λόγους, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐμμενῶμεν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ, λαμβάνοντες ὁπωσδήποτε ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω, ἄνευ τῶν ὁποίων εἶναι ἀνεπίτευκτος πᾶσα σχετικὴ κατανόησις.

ΑΝΕΚΑΛΥΦΘΗ Ο «ΥΓΡΟΣ ΓΑΙΑΝΘΡΑΞ»

*Ὁ Ἀμερικανὸς χημικὸς Γκόντουϊν ἐργαζόμενος εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐρευνητῶν τοῦ Τεχνικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Σικάγου, κατώρθωσε νὰ παρασκευάσῃ ὑγρὸν καύσιμον ὕλην ἐκ γαιανθράκων, ἡ ὁποία ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ καίῃ μὲ λαμπρὰ ἀποτελέσματα εἰς τὰς συνθήσεις μηχανῶν αυτοκινήτων, αἱ ὁποῖαι λειτουργοῦν, χρησιμοποιοῦσαι βενζίνη.

*Ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι δὲν χρειάζεται νὰ γίνῃ οὐδεμία μεταβολὴ εἰς τοὺς κινητήρας, πλὴν τῆς προσθήκης ἐνὸς μικροῦ διυλιστηρίου.

*Ὁ «υγρὸς γαιανθράξ» ἡ κολλοειδὴς καύσιμον ὅπως ἀποκαλεῖται ὑπὸ τῶν χημικῶν, ἀνεκαλύφθη ἀπὸ μακροῦ ὑπὸ τοῦ δόκτορος Γκόντουϊν, ἀπαντᾷ δὲ ὑπὸ τέσσαρας διαφόρους τύπους. Γενικῶς τὴν βάσιν τῆς νέας ἐπινοήσεως ἀποτελεῖ ἡ ἀνάμειξις κολλοειδοποιημένου γαιανθράκος μὲ πετρέλαιον. *Ἡ ἀπόδοσις ἐκ τῆς ἐφευρέσεως εἶναι πολλὴ καὶ συμφέρουσα, ἔχει δὲ ἰδιαιτέρην σημασίαν, προκειμένου περὶ χωρῶν ὅπου ἀφθονοῦν οἱ γαιανθράκες καὶ ἐλλείπει τὸ πετρέλαιον, διότι ὑποβιβάζει σημαντικῶς τὴν κατανάλωσιν τῆς πολυτίμου αὐτῆς πρώτης ὕλης.

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΥ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 573)

διαβραχῇ τὸ πείραμα ἀποδεικνύει ὅτι ἡ κατασκευὴ τοῦ δοκιμαζομένου εἶδους ἐπέτυχεν.

*Ἄλλο μηχανήματα πολὺπλοκον πού λειτουργοῦν αὐτομάτως μὲ ἡλεκτρισμὸν εἶναι τὰ μηχανήματα «ἐξακριβώσεως τῆς παλαιώσεως». Τὸ ἐργοστάσιον πρέπει ἐκ τῶν προτέρων νὰ γνωρίζῃ, ποῖας φθορὰς θὰ παρουσιάσουν τὰ προϊόντα του μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου. Πόσον δηλαδὴ ἂν γράμματα ὅλων τῶν προϊόντων του τοποθετοῦνται ἐντὸς τοῦ μηχανήματος παλαιώσεως. *Ἐκεῖ μέσα τὸ δείγμα ὑφίσταται ἐπὶ 48 ὥρας πίεσιν 20 ἀτμοσφαιρῶν μὲ θερμότητα 70 βαθμῶν.

*Ἀν στὴν φθορὰν αὐτὴν καὶ ἐξαντλητικὴν δοκιμὴν ἀνέβῃ τότε οἱ ἀγορασταὶ τὸν θὰ τὸ ἔχουν εἰς καλὴν κατάστασιν δι' ἀρκετὸν χρόνον.

*Ἀρκετὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐγράφη ὅτι τὸ χημεῖον τῶν ἐργοστασίων εἶναι ὁ κατευθυνόμενος καὶ ὁ ἐλεγχος νοῦς τῆς βιομηχανίας τοῦ καουτσούκ.

Βεβαίως, ἡ σύντομος αὕτη περιγραφή τῆς λειτουργίας τῆς ἐλλληνικῆς βιομηχανίας ἐλαστικοῦ μόνον μία ἀμυδρὰν εἰκόνα εἶναι δυνατόν νὰ δώσῃ ἀπὸ τὸ τὸσον πολὺπλοκον ἔργον τῆς. *Ἐπὶ τούτοις, ὅτι καὶ ἡ ἀμυδρὰ αὕτη εἰκὼν ἔδωκεν εἰς τὸν ἀναγνώστην μίαν ἰδέαν τῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν ἡ βιομηχανία αὕτη ἔχει διὰ τὴν χώραν μᾶς.

*Ὅταν τὰ ἐξ ἐλαστικοῦ προϊόντα εἶναι σήμερᾳ εἶδη πρώτης ἀνάγκης, ὅταν ἡ ἐλλληνικὴ βιομηχανία ἐλαστικοῦ ἔπαιχε μὲσα σὲ λίγα χρόνια νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἀνάπτυξιν, ὥστε ν' ἀπασχολῇ 2.000 ἐργάτας καὶ νὰ εἶναι ἡδὲ εἰς θεσιν νὰ καλύπτῃ σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου τὰς εἰς εἶδη ἐλαστικῶν ἀνάγκας μᾶς, δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ ὅλοι μᾶς νὰ ἐνδιαφερόμεθα διὰ τὴν δράσιν τῆς καὶ διὰ τὴν πρόδον πού σημειώνει.

Θ. Ι. ΔΟΓΑΝΗΣ

Ο ΣΥΜΒΟΛΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΠΟΥ ΠΑΙΖΕΙ ΤΟ 7 ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

Τοῦ Δρος ΧΑΝΣ ΚΕΪΜΠΛΕΤΖ, διευθυντοῦ
τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης τοῦ Μονάχου

Μεταξὺ τῶν σπουδαιότερων ἀνακαλύψεων τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀσφαλῶς καὶ οἱ ἀριθμοὶ, διὰ τῶν ὁποίων κατορθώνομεν νὰ μετρώμεν καὶ νὰ υπολογίζωμεν ἀπὸ τὰ ἀφαντάστως μικρὰ μέχρι τῶν φανταστικῶς μεγάλων, ὅπως εἶναι αἱ ἀνὰ τὸ ἀπείρον ἀποστάσεις καὶ αἱ διαστάσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων.

Εἶναι ἀνεμφίβολον ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια ἐφευρίσκει μόνον ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν ἤδη εἰς τὸ Σύμπαν, ἢ τὰ μέσα διὰ νὰ τὰ κατανοήσῃ. *Ἀπὸδεῖξιν τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἀποτελεῖ ἡ ἀριθμητικὴ, χάρις εἰς τὴν ὁποῖαν δύναμεθα σήμερον νὰ ἔχωμεν μίαν ἰδέαν τοῦ ρυθμοῦ, τῆς κινήσεως, τῆς ποσότητος, τῆς διαστάσεως καὶ χάρις εἰς τὴν ὁποῖαν ἐπίσης πιστοποιοῦμεν καθημερινῶς τὴν ἀξιοθαύμαστον ἁρμονίαν τῶν νόμων πού διέπουν τὸ Σύμπαν.

*Υπάρχουν, θεσπιαῖς ἀκόμη πολλὰ ἀγνωστα πράγματα γύρω μᾶς, ἐκδηλώσεις ἀνεξήγητοι καὶ περιέργοι, τὰς ὁποίας, παρὰ τὰς τεραστίας γνώσεις πού κατέκτησε, ὁ ἄνθρωπος δὲν κατώρθωσε εἰσέτι νὰ ἐξηγήσῃ.

Μίαν ἀπὸ τὰς περιέργους αὐτὰς ἐκδηλώσεις ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς καὶ ὁ ἀριθμὸς 7, ὁ ὁποῖος, ἀγνωστον διατρίβεται ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ὡς ἓνας σημαντικὸς παράγων εἰς τὴν ζωὴν τὰς πεποιθήσεις καὶ τὰς προλήψεις διαφόρων λαῶν.

Οἱ Ἰνδοὶ πιστεύουν εἰς τὰ 7 καλύμματα τῆς ψυχῆς — ὑπάρχει ἀκόμη καὶ σήμερον ἡ ἐκφρασις: «ἐφτάψυχος» — καὶ οἱ Ἰθαγενεῖς τοῦ Πεντάμπτ (λέξις πού σημαίνει χώρα τῶν ἐπτά ποταμῶν), λατρεύουν καὶ σήμερον ἀκόμη τοὺς ἐπτά οὐρανούς. *Ἀλλὰς τε καὶ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ὁμιλοῦμεν ἀκόμη περὶ τοῦ «ἐβδομοῦ οὐρανοῦ».

Εἰς τὰ παραμύθια καὶ τοὺς λαϊκοὺς θρύλους ὁ ἀριθμὸς 7 κατέχει ἐπίσης ἐξέχουσαν θέσιν. *Ἐχομεν τὴν «Χιονότη καὶ τοὺς ἐπτά Νάνους», τὸν «Κοντεροβουλή καὶ τὴν ἑξή ἀδέλφια του», τὰ παπούτσια τῆς Μάγισσας πού τρέχουν 7 λεῦγες τὴν ὥρα, τὰ ἐπτά κατσίκα, τὰ ἐπτά πρόβατα, τὰ ἐπτά κοράκια...

Εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ὑπάρχει ἡ «χώρα τῶν 7 πύργων», εἰς τὴν Ἰρλανδίαν οἱ πύργοι ἔχουν πάντα ἐπτά φαντάσματα καὶ οὕτω καθεξῆς. *Ἦναι φυσικὸν νὰ διαρωπῶται κανεῖς διὰ τὴν «καθ' ὁμοίον τρόπον καὶ μὲ τὴν αὐτὴν συχνότητα νὰ μὴ ἐμφανίζονται οἱ ἄλλοι ἀριθμοὶ, τὸ 5, τὸ 6, τὸ 8, τὸ 9.

*Ἀλλ' ὡς συνεχίσωμεν τὴν ἐρευνάν μᾶς ἀναδρομικῶς εἰς τὸν χρόνον. *Ἦν οἱ Πέρσαι, οἱ Χαλδαῖοι καὶ οἱ Αἰγύπτιοι εἶχον σημειώσῃ τὸν περίεργον ρόλον τοῦ ἀριθμοῦ 7. *Ἀπὸ τὴν ἀρχαίότητα οἱ ἀστρονόμοι εἶχον μετρήσει ἐπτά πλανήτας καὶ ἐπὶ αἰῶνας ἦσαν γνωστὰ τὰ ἐπτά θαύματα. *Ἡ Ἀρχαία Ἑλλάς εἶχε τοὺς ἐπτά σοφοὺς καὶ αἱ Ἰνδοὶ τοὺς ἐπτά διδασκάλους. *Ἡ Ρώμη ἐκτίσθη ἐπάνω εἰς ἐπτά λόφους καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος ἐκρέμον-

το εἰς τὴν ὁροφὴν λυχνία μὲ ἐπτά φῶτα καὶ ὑπῆρχον οἱ ἐπτά στύλοι τῆς σοφίας.

*Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία διετήρησε καὶ αὕτη τὸ 7, ὡς σύμβολον διαφόρων μυστηρίων. *Ἐπτά, πράγματι εἶναι τὰ μυστήριά της καὶ ἐπτά τὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα. Τὸ Εὐαγγέλιον ὁμιλεῖ περὶ τῶν 7 φρονίμων καὶ τῶν 7 μαρῶν παρθένων. Τὸ θαῦμα τῆς Πεντηκοστῆς ἐγένετο 7 ἐβδομάδας μετὰ τὸ Πάσχα.

Τὸ ἡμερολόγιον ἐπεκύρωσε τὸν ρόλον τοῦ 7, ἀφοῦ ὑποδιείρεσε τὴν ζωὴν μᾶς εἰς ἐβδομάδας. *Ἐξ ἄλλου ἡ Ἀστρονομία ἀριθμεῖ εἰς τὰς Πλειάδας, ὅπως καὶ εἰς τὴν Μεγάλην καὶ Μικρὰν Ἀρκτον ἐπτά ἀστέρας. Μία φάσις τῆς σελήνης διαρκεῖ ἐπτά ἡμέρας καὶ ἐξ ἄλλου ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη διδάσκει ὅτι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἀνανεοῦται ἐντὸς ἐπτά ἡμερῶν.

Δέν εἶναι περίεργος αὐτὸς ὁ ἐπτοῦ μέρους ρυθμὸς, ὁ ὁποῖος διέπει τὴν ζωὴν καὶ τὴν σκέψιν τῶν ἀνθρώπων;

Εἰς τὴν μακρινὴν προϊστορίαν, οἱ μυθικοὶ βασιλεῖς τῆς Οὐρ εἶχαν ἓνα 7, ὡς σφραγίδα των καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἀντεπροσώπευε τὸ Σύμπαν. Τὸ 6 θλίον τῶν νεκρῶν τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφεν ἐπτά γεύματα διὰ τοὺς θεοὺς, τέσσαρα διὰ τὸν Ρέ, τὸν θεὸν τοῦ Ἡλίου καὶ τρία διὰ τὸν θεὸν τῆς Γῆς. Τὸ «ὦν» τοῦ Σόμπαντος τῶν ἀγίων Βραχμάνων διατεῖται εἰς ἐπτά χρυσὰ μέρη διὰ τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπτά διὰ τὴν γῆν. Εἰς τοὺς πολιτισμούς τῆς ἀρχαίτητος τὸ 7 ἦτο ὁ συμβολικὸς ἀριθμὸς τοῦ γάμου. Εἰς τὴν θρησκείαν τῶν μαύρων Γιόρούμπα, οἱ Γονεῖς τοῦ Κόσμου περιεβάλλοντο ἀπὸ ἐπτά φωτεινῶν δακτύλων. Εἰς τὴν φυλὴν τῶν Κουμπάνκ γίνεται μία τελετὴ κάθε ἐπτά ἔτη καὶ διαρκεῖ ἐπτά ἡμέρας.

*Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη ἐξ ἄλλου μᾶς διδάσκει ὅτι τὸ ὠραῖο, τὸ ζωντανὸ φῶς, χάρις εἰς τὸ ὁποῖον ὅλα διατηροῦνται εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὅλα ἐξοδοντοῦνται ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ 7 χρώματα τῆς ἱρίδας.

*Ἐπὶ τὸ 7 φαίνεται κατὰ περίεργον τρόπον ἐκδηλώνον τὰς πλεον ἐνδιαφερούσας φάσεις τῆς ζωῆς καὶ τῶν νόμων τοῦ Σόμπαντος. Θὰ ἔλεγε κανεῖς ὅτι εἰς αὐτὸ ἐνσωματοῦται ἓνας ἐνιαῖος ρυθμὸς πού διέπει ὠριμένους θεμελιώδεις νόμους τῆς ζωῆς, ρυθμὸς, τὸν ὁποῖον συμβολίζει ἱσως καὶ τὸ πασίγνωστον πείραμα τῆς φυσικῆς: *Ἐάν χρωματίζωμεν μίαν τρογγύλην πλάκα μὲ τὰ ἐπτά χρώματα τῆς ἱρίδος εἰς τὴν πρέπουσαν ἀναλογίαν καὶ τῆς δώσωμεν μίαν ταχείαν περιστροφικὴν κίνησιν, τὰ ἐπτά χρώματα θὰ ἐνωθοῦν εἰς ἓνα: τὸ λευκόν.

Δρ ΧΑΝΣ ΚΕΪΜΠΛΕΤΖ

Αί μεταπολεμικαί κρίσεις

ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Εἰς τὸ προηγούμενον σημείωμα ὠμιλήσαμεν περὶ οἰκονομικῶν κρίσεων γενικῶς. Ὁ πόλεμος ὅμως ἀποτελεῖ πάντοτε τὴν αἰτίαν τῆς δημιουργίας κρίσεως, ἢ ἑκτασις καὶ ἢ σφοδρότης τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διάρκειαν καὶ ἔντασιν τοῦ. Ἐπανεπιλημμένως ἔχει τανιοθῇ, ὅτι πόλεμος σημαίνει διὰ τὴν βιομηχανικὴν παραγωγὴν μονόπλευρος κατεύθυνσις αὐτῆς, συμφωνοῦς μὲ τὰς πολεμικὰς ἀνάγκας, ἐπέκτασις εἰς τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς παραγωγῆς ἀντικειμένων ἀπαραιτήτων διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μὲ τὰς ἀνάγκας καταναλώσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Διὰ τὰς παραγόμενους ὅμως αὐτὰ ἀπαιτεῖται νὰ περιορισθῇ μέχρι τοῦ ἀνωτάτου δυνατοῦ ὁρίου ἡ τροφοδότησις τῆς ἀγορᾶς μὲ εἶδη ἀναγκαζομένα εἰς τὸν πληθυσμὸν, δηλαδὴ νὰ περιορισθῇ ἡ κατανάλωσις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἡ μονόπλευρος κατεύθυνσις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς διὰ τὴν κατασκευὴν πολεμικῶν μέσων καὶ πολεμικῶν σημαίνει κατάλυσιν τῆς προτέρως ἀναλογίας μεταξύ τῶν διαφόρων κλάδων, στοιχείου ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ παραγωγικοῦ καὶ κυκλοφοριακοῦ μηχανισμοῦ. Πράγματι, πολλὰ ἐργοστάσια, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς εἰρηνικῆς περιόδου ἠργάζοντο εἰς τὴν παραγωγὴν ἐμπορευμάτων ἀπαραιτήτων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν πληθυσμῶν, μετατρέπονται εἰς πολέμικα ἐργοστάσια. Ἐπίσης τὰ ἄλλα, τῆς θαρεῖας βιομηχανίας, τὰ ὁποῖα κατεσκεύαζον παραγωγικὰ μέσα, δηλαδὴ μηχανὰς, ἐργάζονται σήμερον διὰ τὴν παραγωγὴν πολεμικῶν μηχανῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν πράττειν νὰ ἔχουν καμμίαν οἰκονομικὴν ἀπόδοσιν. Ἡ διαφορά μεταξύ πολεμικῶν μηχανῶν καὶ παραγωγικῶν μηχανῶν ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι αἱ πρῶται μὲ κανένα τρόπον δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν παραγωγικῶν ἐργασιῶν, ἐνῶ αἱ δευτέραι ἀποκλειστικῶς χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν παραγωγὴν ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα αὐξάνουν τὸν πλοῦτον. Συνεπῶς αἱ πολεμικαὶ μηχαναί, ὡς ἀπαραίτητοι, καταναλίσκουν τὸν πλοῦτον, ἐνῶ τὰ παραγωγικὰ μέσα τὸν αὐξάνουν.

Δεδομένου ὅμως ὅτι αἱ ἀνάγκαι εἰς μέσων καὶ ὑλικὸν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου θάινουν συνεχῶς αὐξανόμεναι, ἡ αὐξήσις προέρχεται μόνον ἀπὸ τὴν ἔντασιν τοῦ πολέμου, ἢ ὁποῖα σημαίνει μεγαλύτεραν καταναλώσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν χρησιμοποίησιν νέων μηχανικῶν μέσων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ πολέμου δὲν ἦσαν γνωστά, καὶ τὰ ὁποῖα, διὰ τὰς ἀντιμετωπισθῶν ἀπαιτοῦν τὴν κατασκευὴν ἄλλων μηχανῶν. Χαρακτηριστικὸν παράδειγμα εἶναι ἡ χρησιμοποίησις ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κατὰ τὸν σύγχρονον πόλεμον τῶν μαγνητικῶν ναρκῶν, διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ὁπλοῶν θὰ ἀπαιτηθῇ ἡ κατασκευὴ εἴτε εἰδικῶν πλοίων, εἴτε εἰδικῶν μηχανημάτων. Τὰ πλοία ὅμως αὐτὰ ἢ τὰ μηχανήματα, ἀπαραίτητα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, καταστάναι ἀχρηστὰ ὅμως τῇ υπογραφῇ

τῆς ἀνακωχῆς, διότι κατὰ τὴν μέλλουσαν νὰ ἐπακολουθήσῃ εἰρηνικὴν περίοδον δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῶν τὸ κύριον δὲ χαρακτηριστικὸν μίας εἰρηνικῆς περιόδου εἶναι ὅτι ἀπαιτοῦνται μηχαναὶ ἀναπαράγουσαι τὸν πλοῦτον καὶ κατασκευάζουσαι εἶδη, τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν ὁπλοῶν θὰ εἶναι ἡ ἀξία χρήσεώς των, τὸ ἔτι δηλαδὴ εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν κατανάλωσιν τοῦ πληθυσμοῦ. Ἐτερον ἐπίσης χαρακτηριστικὸν παράδειγμα εἶναι τὰ ἀεροπλάνα. Αἱ τελειοποιήσεις τῶν μηχανημάτων των εἶναι συνεχεῖς. Τοῦτο σημαίνει ὅμως ὅτι καὶ ἡ ἀντίπαλος ἀεροπορία πρέπει νὰ παρακολουθῇ τὰς τελειοποιήσεις αὐτὰς καὶ ἴσως νὰ τὰς ὑπερβαίῃ, ὥστε οὕτω νὰ εἶναι πάντοτε εἰς θέσιν νὰ κυριαρχῇ καὶ νὰ ἀντιπαλαίῃ. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι τὰ πρὸ δύο ἢ τριῶν ἡ πέντε ἐτῶν κατασκευασθέντα ἀεροπλάνα εἶναι ἀχρηστὰ, συνεπῶς οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουν καὶ ὁ καταναλωθεὶς διὰ τὴν κατασκευὴν των πλοῦτος δὲν πρόκειται νὰ ἀναπληρωθῇ. Διότι τὸ ἀεροπλάνον ἢ γενικῶς μία πολεμικὴ μηχανή, ἔχει τὴν ἄλλα ἢ θῆτα τιμὴν, ἐφόσον πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὸν πόλεμον. Ἄλλως δὲν ἀξίζει, εἰμὴ μόνον ὅσον δύναται νὰ πωληθῇ ὡς παλαιὸν ὑλικόν.

Παραλλήλως ὅμως πρὸς τὴν ἔντασιν τῆς παραγωγῆς, ἀνεπαρκοῦς ἐν πύσιν περιπτώσει διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ πολέμου, δημιουργεῖται ἡ ἐπέκτασις διὰ τῆς συστάσεως νέων βιομηχανικῶν ἐργοστασίων, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ μονόπλευρως παράγουν. Οὕτω σημειοῦται ἡ ἐπέκτασις τῶν βιομηχανικῶν παραγωγῆς πολεμικῶν εἰδῶν, ἐπέκτασις ἡ ὁποία δὲν σημειοῦται μόνον εἰς τὰς ἐμπολέμους χώρας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς οὐδετέρας, αἰτίνας, ἱκανοποιῶσαι ἄλλοτε τὰς ἀνάγκας τῶν ἐκ τῶν βιομηχανικῶν τῶν ἐμπολέμων ἢ ἄλλων Κρατῶν, δὲν δύναται πλέον νὰ προμηθεύωνται διὰ ἀπαραίτητα εἰς αὐτὰς εἶδη. Διὰ τὰς ἀντιμετωπίσων τὰς ἀνάγκας των, προχωροῦν εἰς τὴν αὐτάρκειαν καὶ δημιουργοῦν βιομηχανίας, αἱ ὁποῖαι καλύπτουν τὰς καταναλωτικὰς τῶν ἀνάγκας. Ἡ ἀνέγερσις νέων ἐργοστασίων, τὸσον πρὸ τοῦ πολέμου, ὅσον καὶ μετὰ τὴν ἐναρξιν αὐτοῦ, ἔχει λάβει καθολικὸν χαρακτήρα. Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἱδρυσαν πολλὰ ἐργοστάσια κατασκευῆς πολεμικῶν εἰδῶν, ὅχι μόνον εἰς τὰς μητροπολιτικὰς ἐδάφει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς κτήσεις καὶ τὰς ἀποικίας των, ἐνῶ παραλλήλως αὐ οὐδέτεροι χώροι συνεχῶς ἱδρύνουν νέα ἐργοστάσια. Σήμερον ἡ καταναλώσις τῶν παραγόμενων ὑπὸ τῶν ἐργοστασίων αὐτῶν πολεμικῶν εἰδῶν, εἶναι ἐξησφαλισμένη, διότι ὁ διεξαγόμενος πόλεμος ἀπορροφᾷ τὴν παραγωγὴν των. Μετὰ τὴν συνάψιν τῆς ἀνακωχῆς πρὸς τοῖον θὰ πωλήσων τὴν ἀχρηστον παραγωγὴν των;

Τέλος, ὁ πόλεμος, ὅπως καὶ εἰς προηγούμενον σημείωμά μας ἔχομεν ἀναπτύξει, δημιουργεῖ ὑψωσιν τιμῶν καὶ συνεπῶς εὐρύνει τῆς παραγωγῆς, ἀπὸ τῆς ἀποψέως κυρίως ὅτι διάφορα με-

ταλλεῖα ἢ ἐργοστάσια, τῶν ὁποίων ἡ παραγωγὴ δὲν ἦτο οἰκονομικῶς συμφέρουσα, λόγω ὑψηλῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων των, ἐπαναρχίζουν τὴν λειτουργίαν των. Ἡ ἀνακωχὴ δημιουργεῖ πτώσιν τιμῶν, συνεπῶς κλείσιμον τῶν ἐργοστασίων καὶ μεταλλείων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἡ βιομηχανικὴ παραγωγὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου λαμβάνει μονόπλευρον κατεύθυνσιν, ἐντείνεται καὶ ἐπεκτείνεται, μὲ μόνον τὸν σκοπὸν τὴν ἐξυπηρετήσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ πολέμου καὶ ὅχι τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ μονόπλευρος αὕτη ἀνάπτυξις δημιουργεῖ τὴν δυσαναλογίαν μεταξύ τῶν διαφόρων παραγωγικῶν κλάδων ἡ ὁποία, ἐφόσον διαρκεῖ ὁ πόλεμος, δὲν ἐκδηλοῦται, διότι ἀκολουθεῖ τὸν ταχὺν ρυθμὸν τῶν πολεμικῶν ἀναγκῶν. Ἀπὸ τῆς υπογραφῆς ὅμως τῆς ἀνακωχῆς ἡ ἐκδήλωσις τῆς ἀναπτύξεως δυσαναλογίας ἐκδηλοῦται μὲ ὅλην τὴν σφοδρότητά της καὶ ἡ κρίσις ἐπακολουθεῖ ὡς ἀπαραίτητον ἐπακόλουθον. Οὕτως ἡ ἀνθρωπότης ἡ ὁποία ὑπέστη πόλεμον καταστρεπτικὸν εἰς ἔμφυχον καὶ ἀψυχον ὑλικόν, καλεῖται νὰ υποστῇ καὶ τὴν ἀθλιότητα μιᾶς κρίσεως, ἢ ἔντασις τῆς ὁποίας πρὸ παντὸς σήμερον, θὰ εἶναι κάτι ἀφάνταστον.

Ὁ προηγούμενος πόλεμος 1914—18 ἀπέδειξε τὴν ὀρθότητα τῶν ἀνωτέρω συμπερασμάτων. Μετὰ τὴν συνάψιν τῆς ἀνακωχῆς, ἔπειτα ἀπὸ 6 μηνῶν συνεχίσιν τῆς οἰκονομικῆς ἐντάσεως, ἡ παγκόσμιος οἰκονομία περὶέπεσε μέχρι τοῦ 1925 εἰς πρωτοφανῆ ἔως τότε οἰκονομικὸν μαρasmus. Ἐργοστάσια ἐκλείοντο ἔν μὲν τὸ ἄλλο, καὶ ἡ δυστυχία ἐκάλυπτε τὸν κόσμον ὁλόκληρον. Ἐπικολοῦθησε κατόπιν ἡ μέχρι τοῦ 1929 εὐημερία, ἡ ὁποία μετετέρα πη εἰς κρίσιν, μὲ τὰ γνωστὰ ἀπαισία ἀποτελέσματα της. Ἐκτοτε ἡ ἀνεργία εἰς τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς κράτη μαστίζει τὸν ἐργατικὸν πληθυσμὸν. Αἱ βιομηχαναὶ ἔχουν ἀποδεδειχθῇ πληθωρικαί, δι' ὃ ἄλλα μὲν ἐργοστάσια παραμένουν ἔκτοτε κλειστά, ἀλλὰ δὲ ἐργάζονται μὲ ποσοστὸν μόνον τῆς παραγωγικῆς δυναμικότητός των. Ἡ ἐπέκτασις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, ἡ ὅτις, ὡς ἀνεφέρθη ἀνωτέρω, θὰ εἶναι τὰ ἀναγκαῖον ἐπακόλουθον τοῦ συνηθιστοῦ πολέμου, θὰ καταστήσῃ τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν ἀκόμη πληθωρικώτερον καὶ ὅς ἐκ τούτου θὰ δημιουργήσῃ μίαν οἰκονομικὴν κρίσιν, ἢ ἐκτασις τῆς ὁποίας θὰ εἶναι ἀληθῶς πρωτοφανής. Ἡ κρίσις δὲν θὰ θίξῃ μόνον τοὺς ἐμπολέμους, ἀλλὰ καὶ τοὺς οὐδετέρους, δεδομένου ὅτι σήμερον εἰς τὸν κόσμον δὲν ὑπάρχει ἀνεξάρτητος οἰκονομία, ὅπως ἀκριβὲς δὲν ὑπάρχει μέλος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸ κυκλοφοριακὸν σύστημα. Κατὰ συνέπειαν, τρόπος διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἀπὸ ἕν κράτος δὲν ὑπάρχει. Εἰς τὴν ἐκ τοῦ πολέμου δυστυχίαν, θὰ προστεθοῦν τὰ δεινοπαθήματα ἐκ τῆς κρίσεως.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ, Ἡ αὐτάρκεια.

ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ ΨΥΓΕΙΑ

Ὅταν μία οἰκοκυρὰ δὲν ἔχει ψυγεῖον τοποθετεῖ τὸ δοῦτον τῆς ἐντὸς δοχείου πλήρους ψυχροῦ ὕδατος. Οὕτω πραγματοποιεῖ τὸ υποβρύχιον ψυγεῖον εἰς τὴν πλέον πρωτόγονον μορφήν του. Τὰ ψυχρὰ ὕδατα τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν λιμνῶν, ἐχρησιμοποίησαν πολλὰκις μέχρι τοῦδε πρὸς διατήρησιν τῶν τροφῶν καὶ προστασίαν αὐτῶν ἀπὸ τὴν ἀποσύνθεσιν. Τοῦτο ὅμως οὐδέποτε ἔως τώρα ἐξηρηλώθη εἰς εὐρείαν κλίμακα. Οἱ κίνδυνοι ὅμως τοῦ πολέμου ἤγαγον τὴν ἐλβετικὴν κυβέρνησιν νὰ χρησιμοποίησιν τὰς λίμνας μὲ τὰς ὁποίας ἡ φύσις ἐπρόκειτο τὸσον πλουσίως τὴν ἐλβετικὴν γῆν διὰ τὴν διαφύλαξιν εἰς ἐνυπόστατην κλίμακα τῶν τροφίμων καὶ ἄλλων χρειῶν.

Ὅπως εἶναι φυσικὸν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐμβαπτίσωμεν τὸν σῖτον καὶ τὰ πλείστα ἄλλα τρόφιμα ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἀνευ προστασίας διότι θὰ καταστραφούν. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐλβετικὴ κυβέρνησις προσέφυγεν εἰς τὴν κατασκευὴν μεγάλων υποβρυχίων ἀποθηκῶν. Συγκεκριμένως πρόκειται περὶ ὑδατοστεγῶν δοχείων ἅτινα ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ πλέουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα θὰ συγκρατοῦνται εἰς τὸν βυθὸν διὰ μεγάλων ἀγκυρῶν. Περὶ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ μεγέθους τῶν υποβρυχίων ἀποθηκῶν γίνονται ἀκόμη μελέται καὶ πειραματισμοὶ διὰ νὰ ἀνακαλυφθῇ πόσον πάχος πρέπει νὰ ἔχουν τὰ τοιχώματά των διὰ νὰ ἀντέχουν εἰς τὴν πίεσιν τοῦ ὕδατος ἡ δ-ποία, ὡς γνωστὸν, αὐξάνει μὲ τὸ βάθος. Τὰ πρῶτα κατασκευασθέντα κιβώτια ἔχουν ἐκτόπισμα 60—250 τόνων ἢ ἔως κατασκευάζονται καὶ ἄλλα μεγαλύτερα ἐκτόπισματος 500 τόνων, ἔχοντα μεταλλικά τοιχώματα 3—6 χιλιοστῶν μόνον. Τὰ τοιχώματα εἶναι φυσικὰ ἐξαιρετικῶς λεπτά διότι ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν πειραμάτων ἡ ἐσωθεν πίεσις ἰσοσταθμίζει τὴν ἐξωτερικὴν. Μάλιστα εἰς ἐκ τῶν μηχανικῶν τῶν ἀσχολούμενων μὲ τὴν κατασκευὴν τῶν υποβρυχίων δοχείων προσβέβηκε ἡ ἰδεώδης ὕλη διὰ τὰ δοχεῖα αὐτὰ εἶναι ἡ μεμβρανῶδης. Λέγει δηλαδὴ ὅτι τὰ υποβρύχια ψυγεῖα θὰ ἔπρεπε νὰ ἦσαν κατασκευασμένα ἐκ καουτσούκ, ἀδιαβρόχου τεσκευασμένα ἢ ἄλλης τινὸς εὐπλάστου ὑφάσματος ἢ ἄλλης τινὸς ἀπόφωσς στήμης. Ὅπως δὲ ἀπὸ ἀπόφωσς ἡ εἶδος τῶν τροφίμων διὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἐναποθεθοῦν ἐντὸς αὐτῶν. Οὕτω, θὰ κατασκευασθοῦν εἰδικὰ δοχεῖα διὰ τὰ ὑγρὰ (ἐλαιον, ποτὰ, χυμοὺς καρπῶν κλπ.), ἄλλα διὰ τὰ πετρελαιοειδῆ, βενζίνης καὶ λοιπὰ καύσιμα καὶ λιπαντικά ἐλαία, ἄλλα διὰ τὰς στεγνὰς οὐσίας (σῖτον, ἄλευρα κλπ.). Ἐπίσης θὰ ὑπάρχουν εἰδικὰ δοχεῖα μὲ πρόσθετον ψύξιν διὰ τρόφιμα ἔχοντα ἀνάγκην θερμασίαν κατὰτέρας τῆς ἐπικρατούσης εἰς τὸν βυθὸν τῶν ἐλβετικῶν λιμνῶν καὶ συνεπῶς εἰς τὸ βάθος των 125 ποδῶν κεκρυμμένως εἰς τὸ βάθος των 125 ποδῶν ἐπὶ τὴν ἐπιφάνειαν, ὅπου σχεδιάζεται νὰ ἀγκυροβοληθοῦν τὰ δοχεῖα. Εἰδικαὶ ἀνὰ λειτουργοῦσαι δι' αἶρος θὰ ἐπιτρέψουν τὴν πόντισιν καὶ τὴν ἀνέλκυσιν τῶν τοιοῦτων υποβρυχίων ἀποθηκῶν.

Ζήτημα δὲν γεννᾶται διὰ τὴν καλὴν διατήρησιν τῶν τροφίμων ὑπὸ τὸ ὕδωρ δεδομένου ὅτι ἐφ' ὅσον τὰ τοιχώματα τῶν δοχείων θὰ εἶναι ὑδατοστεγὰ καὶ συνεπῶς τὸ ὕδωρ δὲν θὰ ἐρχεται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὸ περιεχόμενον των, δὲν ἔχει σημασίαν ἂν τὸ ἐξωτερικὸν περιβάλλον εἶναι ὑδατίνον ἢ ἀέρινον. Σημασίαν ὅμως ἔχουν αἱ ἐντὸς τῆς υποβρυχίου ἀποθήκης συνθήκαι. Συγκεκριμένως ὑπάρχουν πολλὰ τρόφιμα τῶν ὁποίων ὁ ἀήρ ἔχει ἀνάγκην ἀναερώσεως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, διότι ἄλλως ὑφίστανται ἀλλοίωσιν. Τοῦτο συμβαίνει ἰδίως προκειμένου περὶ τῶν σιτηρῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ζιτηματοῦ αὐτοῦ ἔχουν ληφθῇ μέτρα. Οὕτω τὸ ὁμοσπονδιακὸν Ἰνστιτούτον τῶν γεωργικῶν ἐρευνῶν διεπίστωσεν ὅτι ὑπὸ τὴν

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τὰ δάρη καὶ τὸ ζύγισμα

Διαθέτομεν 5 δάρη ζυγίζοντα ἕκαστον ἕνα ὁλόκληρον ἀριθμὸν χιλιογράμμων, δυνάμεθα δὲ μὲ αὐτὰ νὰ ζυγίσωμεν ὅλα τὰ δάρη ἀπὸ 1 μέχρι 121 χιλιογράμμων. Λαμβανόμενων ὑπ' ὄψιν τῶν συνδυασμῶν ποὺ ἡμποροῦν νὰ γίνωνται μεταξύ τῶν 5 δαρών διὰ τὴν υποδεικνυομένην ζύγισιν ποῖα εἶνε τὰ πέντε δάρη;

Μὲ ἕνα δάρη 1 χιλιογράμμου, ζυγίζομεν 1 χιλιογράμμου. Διὰ νὰ ζυγίσωμεν 2 χλγ. λαμβάνομεν ἕνα δάρη τοῦ 1 χλγ. καὶ ἕνα τῶν 3 χλγ. Μὲ δύο δάρη τοῦ 1 χλγ. καὶ 3 χλγ. ζυγίζομεν ὅλα τὰ δάρη ἀπὸ 1 μέχρι 4 χλγ.

Διὰ νὰ ζυγίσωμεν 5 χλγ. θέτομεν 1 χλγ. καὶ 3 χλγ. ἀπὸ τὸ ἕν μέρος τοῦ δίσκου καὶ 9 χλγ. ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Μὲ τρία δάρη τοῦ 1 χλγ., τῶν 3 χλγ. καὶ τῶν 9 χλγ., ζυγίζομεν τὰ δάρη 1 χλγ. μέχρι 13 χλγ.

Διὰ νὰ ζυγίσωμεν 14 χλγ. θέτομεν 1 χλγ., 3 χλγ., 9 χλγ. εἰς τὸν ἕνα δίσκον καὶ 27 εἰς τὸν ἄλλον.

Μὲ 4 δάρη τῶν 1 χλγ., 3 χλγ., 9 χλγ. καὶ 27 χλγ. δυνάμεθα νὰ ζυγίσωμεν τὰ δάρη ἀπὸ 1 χλγ. μέχρι 40 χλγ.

Διὰ νὰ ζυγίσωμεν 41 χλγ., θέτομεν 1 χλγ., 3 χλγ., 9 χλγ., 27 χλγ. εἰς τὸν ἕνα δίσκον καὶ 81 εἰς τὸν ἄλλον.

Μὲ 5 δάρη τῶν 1 χλγ., 3 χλγ., 9 χλγ., 27 χλγ. καὶ 81 χλγ. δυνάμεθα νὰ ζυγίσωμεν δάρη ἀπὸ 1 χλγ. ἔως 121 χλγ.

Π α ρ α τ ῆ ρ σ ι ς : Οἱ ἀριθμοὶ 1, 3, 9, 27, 81... ἀποτελοῦν μίαν γεωμετρικὴν πρόδοον μὲ δάσιν τὸ 3, ἡς ὁποίας ἡ ἀθροῖσις τῶν μερῶν εἶνε 121.

Μὲ τοὺς συνδυασμοὺς τῶν ἀριθμῶν ποὺ ἀποτελοῦν τὴν πρόδοον 1, 3, 9, 27, 81... 3α—1

δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν διὰ προσθέσεως ἢ ἀφαιρέσεως ὅλην τὴν σειρὰν τῶν ἀριθμῶν

3α — 1	1
ἀπὸ 1 μέχρι	δηλαδὴ
3 — 1	2
3α — 1	
ἀπὸ 1 μέχρι	2

Διὰ νὰ μαντεύσετε τὴν ἡλικίαν ἐνὸς φίλου σας

Δύνασθε νὰ υπολογίσετε τὴν διαφοράν μεταξύ τῆς ἡλικίας τοῦ ἐν λόγῳ φίλου σας καὶ τῆς ἰδικῆς σας.

Ἐὰν ὁ φίλος σας εἶναι περισσότερον ἡλικιωμένος ἀπὸ σᾶς.

Ἀφαιρεῖτε τὴν ἡλικίαν σας ἀπὸ τὸ 99.

Παρακαλέσατε τὸν φίλον σας νὰ προσθέσῃ τὸ προϊόν τῆς ἀνωτέρω ἀφαιρέσεως εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ ὁ ἀριθμὸς ποὺ εὐρίσκει εἶναι προφανῶς ἀνώτερος ἀπὸ 100.

Ἀφαιρέσατε ἀπὸ τὸν ἐν λόγω ἀριθμὸν τὸν ἀριθμὸν τῶν δεκαδῶν καὶ προσθέσατέ τας εἰς τὰς μονάδας. Τὸ προϊόντῃς προσθέσεως εἶναι ἴσον πρὸς τὴν διαφοράν τῶν δύο ἡλικιῶν. Ἐὰν γνωρίζετε τὸ προϊόν αὐτό, καὶ τὸ προσθέσατε εἰς τὴν ἡλικίαν σας, θὰ ἔχετε τὴν ἡλικίαν τοῦ φίλου σας.

Π α ρ α δ ε ι γ μ α : Εἰσθε 18 ἐτῶν καὶ ὁ φίλος σας 42.

Ἀφαιρεῖτε τὸ 18 ἀπὸ τὸ 99, σᾶς μένει 81. Προσθέσατε τὸ 81 μὲ τὸ 42, καὶ ἔχετε 123. Ἀφαιρεῖτε 1 καὶ τὸ προσθέσατε εἰς τὸ 23, πρᾶγμα ποὺ σᾶς δίδει 24, διαφοράν τῶν ἡλικιῶν.

Ἐὰν ὁ φίλος σας εἶναι μικρότερος σας :

Κάμετε τὸ ἴδιον καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν ποὺ θὰ σᾶς δώσῃ ὁ φίλος σας, προσθέσατε ἕνα υποθετικὸν ἀριθμὸν διὰ νὰ ἔχετε ἕνα προϊόν ἀνώτερον τῶν 100. Ἀφαιρεῖτε ἀπὸ τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα τὸν υποθετικὸν ἀριθμὸν.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἐξηγεῖται ἐνκόλως.

Ἐὰν Α εἶναι ἡ ἡλικία σας, Β ἡ ἡλικία τοῦ φίλου σας ποὺ εἶναι περισσότερον ἡλικιωμένος ἀπὸ τὸ Α, ἔχετε 99—Α καὶ προσθέτοντας τὸν ἀριθμὸν εἰς τὸ Β, ὁ φίλος σας ἀποτελεῖ τὸν ἀριθμὸν Β+99—Α.

Ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν ἀφαιρεῖτε 100 καὶ προσθέσατε 1, ἀποστέλλετε δηλαδὴ τὸ 99 καὶ μένει Β—Α.

Ἡ μέθοδος αὕτη, δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν εὐρεσιν ἐνὸς οἰουδήποτε ἀριθμοῦ, ποὺ θὰ σκεφθῇ ἐν ἑαυτοῦ. Ἐὰν λ. χ. ὁ ἀριθμὸς οὗτος περιλαμβάνεται μεταξύ 20 καὶ 100, λαμβάνετε ἕνα ἀριθμὸν ἀνώτερον τοῦ 20 καὶ ἐφαρμόζετε τὴν ἀνωτέρω μέθοδον.

ἐπίδρασιν τῆς χαμηλῆς θερμοκρασίας ἡ-τρὶς ἐπικρατεῖ εἰς τὸν πυθμένα τῶν λιμνῶν τὸ διοξειδίου τοῦ ἀνθρακός τὸ ὁποῖον ἐκλύουν τὰ σιτηρὰ, δὲν βλέπτε τὴν ποιότητά των. Γενικῶς διεπιστώθη ὅτι τὰ σιτηρὰ δύναται ἐπὶ ἐπὶ νὰ διατηρηθοῦν ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς χωρὶς νὰ υποστοῦν οἰανδήποτε ἀλλοίωσιν. Ἀφ' ἐτέρου τὰ ἐλαία διατηροῦνται ἐπ' ἀπειρον ἀναλλοίωτα.

Τὰ πλεονεκτήματα τῶν υποβρυχίων ψυγείων εἶναι πολλὰ καὶ ποικίλα. Ἐν πρώτοις ἡ κατασκευὴ των εἶναι πολὺ ὀλιγότερον δαπανηρὰ ἀπὸ τὴν ἀνέγερσιν ὑποβρυχίων ἀποθηκῶν, αἱ ὁποῖαι πρὸς ἀποτροπὴν τῶν πολεμικῶν κινδύνων πρέπει νὰ εἶναι ἰσχυρῶς κατασκευασμένα καὶ νὰ ἔχουν πυκτικὰς ἐγκαταστάσεις. Συγχρόνως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους τὰ τρόφιμα κινδυνεύουν ἀπὸ τὰ ἐντομα καὶ τὸ πρακτικὰ, δὲν διατηροῦνται δὲ τὸσον νωπὰ ὅσον ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Τέλος ἐνῶ αἱ ἐπίγειοι ἀποθήκαι εὐρίσκονται εὐχερῶς ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴν ἀεροπορίαν καὶ δύναται νὰ καταστραφούν, τὰ δοχεῖα τὰ πε-

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΣ

Μυθιστόρημα του διασώμου

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. Ο Μπέρτ Σμωλλγουαίης, έφηβος, κινείται την εποχή που αρχίζει η κατάκτησις του αέρος. Ένώ ο συντηρητικός άδελφός του Τόμ εξακολουθεί να καλλιεργεί το περιβάλλον του και να διατηρεί το μικρό του μαγαζάκι στο Μπλάν Χίλλ, που από είδυλλιακό χωριουδάκι έχει μεταβληθεί σε αληθινή πολυδύρνη σύγχρονη πολιτεία και συγχωνεύθηκε με το Λονδίνο, ο προοδευτικός Μπέρτ φιλοδοξεί να γίνει εφευρέτης. Ο Μπέρτ εργάζεται στο κατάστημα ποδηλάτων του Γκρέμπ και κατορθώνει να αγοράσει μια μοτοσυκλέτα. Έν τώ μεταξύ ένας άγνωστος εφευρέτης, ο Μπάττερλιτς κατορθώνει να πετάξει από το Λονδίνο ως την Γλασκώδη με ένα αεροπλάνο δικής του επινόησης. Η επιτυχία του αναστατώνει τον κόσμο. Ο κ. Μπάττερλιτς όμως, μεταξύ των άλλων, θέτει ως όρον για την παράδοσι του μυστικού της εφευρέσεως στην αγγλική κυβέρνηση, να έμβλη ή τελευταία αυτή σε μίαν αισθηματική του υπόθεσι — πράγμα που θεωρείται από την κοινή γνώμη σκανδαλώδες. Ο Μπέρτ Σμωλλγουαίης, ανησυχεί γιατί μπορεί να εξασφαλίση την εφεύρεση άλλο Κράτος και να εξασθενήσει έτσι η ισχύς της Αγγλίας.

3ον

Σε λίγο, ο Μπέρτ, σκυφτός κάτω από το βάρος του φορτίου της πατάτας και των κινδύνων της Αυτοκρατορίας, άρχισε να περιφέρεται στο Μπλάν Χίλλ, ανάμεσα σ' αυτόν τον κόμον τον γεμάτο από — μεταμορφώσεις και θαύματα. Σε κάθε σπίτι που σταματούσε για να παραδώσει τα ψώνια, οι ανησυχίες του και ο θυμός του έμεγαλάνωναν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Όπου ο Μπέρτ Σμωλλγουαίης συναντά πολλές δυσκολίες

1

Ούτε ο Τόμ ούτε ο Μπέρτ Σμωλλγουαίης φαντάστηκαν ποτέ πως το λαμπρό έναεριο κατόρθωμα του κ. Μπάττερλιτς, θα μπορούσε κατά κάποιο τρόπο να επηρεάσει τη ζωή τους, κι ούτε για μια στιγμή πίστεψαν πως αυτό το ιστορικό περιστατικό θα γινόταν αττία να αναδειχθούν ανάμεσα στα εκατομμύρια ανθρώπων που τους περιστοιχίζουν. Όταν, από το ύψος του Μπλάν Χίλλ, είχαν ιδεί τη μηχανική σφήκα, με τα διάφορα τμήματά της που στριφογύριζαν στον αέρα, χρυσίζοντα από το ήλιογευμα, να κατεβαίνει κοντά στα υπόστεγα, ξαναπήραν τον δρόμο του μανάβικου, και ξαναέχρισαν τη συζήτηση, που είχαν άρχισει προτού προβάλλη ο θαυματοποιός κ. Μπάττερλιτς, πάνω από τις ομίχλες του Λονδίνου.

Ήταν μια συζήτηση δύσκολη και άσκοπη που δεν κατέληγε σε συμπέρασμα. Ξεφώνιζαν διάφορες φράσεις ο ένας στο αυτί του άλλου, έξ αττίας του πανδαιμονίου που δημιουργούσε το πέρασμα του έναερίου αυτοκινήτου και όλων των άλλων μηχανικών τροχοφόρων που διαβαίνουν από τον Μεγάλο Δρόμο. Το θέμα της συζήτησεως ήταν περίπλοκο και εμπιστευτικό. Οι δουλειές του Γκρέμπ

πήγαιναν κατά διαβόλου. Όμως σε μια στιγμή οικονομικού ένθουςιασμού, ο Γκρέμπ είχε κάνει τον Μπέρτ συνεταιρό κατά το ήμισυ στην επιχείρησή του, πράγμα που τον απήλαξεν από την υποχρέωσι να του πληρώνη μεροκάματο.

Ο Μπέρτ προσπαθούσε να χωρέσει στο μυαλό του Τόμ ότι η νέα φίρμα «Γκρέμπ και Σμωλλγουαίης» είχαν άπειρα πλεονεκτήματα για έναν επιχειρηματία που θα διέθετε κεφάλαια και ήθελε να τα τοποθετήσει επικερδώς. Ο Μπέρτ με λύπη του και κατάπληξι του έβλεπε πως αυτά όλα τα πράγματα δεν μπορούσε ο Τόμ να τα χωνέψη. Γι' αυτό, στο τέλος, άφησε κατά μέρος τους μελλοντικούς αυτούς οικονομολογικούς συνδυασμούς, και κατέφερε να δανεισθή από τον Τόμ μια λίρα, εις αντίλλαγμα του λόγου τιμής του, που ήταν και η μόνη έγγυσις εξασφάλισης.

Ο οίκος «Γκρέμπ και Σμωλλγουαίης» τώως «Γκρέμπ» αντιμετώπιζε, πράγματι, έδω και κάποιον καιρό, φοβερές στενοχώριες. Και τα τελευταία χρόνια, οι δουλειές είχαν πάει όπως-όπως, με τη ρομαντική πεποίθησι των ιδρυτών του, ότι μια μέρα, για λόγους μυστηριώδεις, ή επιχείρησις θα εύμερουσε. Το μικρό μαγαζάκι ήταν διακοσμημένο με μεγάλες πολυχρώμες ρεκλάμες σταλμένες από τα διάφορα εργοστάσια ποδηλάτων, εργαλείων, λαστίχων κλπ. Επικραφές και ταμπέλλες κρεμασμένες ένα γύρω, πληροφόρουσαν την πελατεία ότι «Ενοικιάζονται Ποδήλατα», «Επισκευάζονται Ποδήλατα», «Φουσκώνονται δωρεάν Λάστιχα», «Πωλούνται Ανταλλακτικά» και τα παρόμοια. Ο οίκος αντιπροσώπευε διάφορες μυστηριώδεις μάγκες ποδηλάτων, και δύο καινούργιες μηχανές αποτελούσαν την παρακαταθήκη του καταστήματος. Κάπου-κάπου γινόταν και καμμία πώλησις, μα ήταν φανερό πως τα κέρδη των δύο συνεταιρών, όταν τους εύνοουσε ή τύχη, (κι' αυτό συνέβαινε σπανιότατα), προήρχονταν από τα διάφορα λάστιχα και τις συμπιεσμένες που τριποιδαν κι' από διάφορα άλλα δυστυχήματα. Ο οίκος πουλούσε επίσης και αθηνούς φωνογράφους που κάτι άφηναν κι' αυτοί. Άλλα το μεγαλύτερο πάρε-δώσε γινόταν με το νοίκιασμα των ποδηλάτων. Ήταν, ένα περίεργο έμπόριο, που δε στήριζόταν σε καμμίαν γνωστή οικονομική ή έμπορικη αρχή, ή για να πούμε την αλήθειαν, σε καμμίαν απολύτως αρχή. Το στόκ για τις ένοικιάσεις το αποτελούσαν μερικά άνδρικά και γυναικεία ποδήλατα, που ή κατάρτασής τους δεν επέτρεπε καμμίαν απόπειρα επισκευής ή άπογραφής. Τα μηχανήματα αυτά νοικιάζονταν σε ανθρώπους ριψοκίνδυνους και ελάχιστα απαιτητικούς, που δεν είχαν την παραμικρή πείρα για τα πράγματα του πεζού αυτού κόσμου. Η όνομαστική ταρίφα ήταν ένα σελλίνι για την πρώτη ώρα και έξη πέννες για τις επόμενες ώρες. Στην πραγματικότητα όμως δεν ύπηρχε κανένα τιμολόγιο, και οι πεπειραμένοι σπόρτσμεν της γειτονιάς όταν ήθεραν να έμεινουν

άρκετά, μπορούσαν να εξασφαλίσουν έναν πελάτη με ποδήλατο και την ήδονή του κινδύνου, με την εξευτελιστική τιμή των τριών πεννών την ώρα, έφ' όσον δέβαια διέθεταν αυτό το ποσό. Το κατάστημα είχε ως αρχή να ζητά έγγυσι, εκτός από τους τακτικούς πελάτες. Η σέλλα και το τιμόνι έμπαιναν άμέσως στο προπύμνο ύψος, λαδώνονταν οι ρόδες, και ο ριψοκίνδυνος ποδηλάτης ξεκινούσε για την περιπέτεια. Συνήθως τα καταφέρνε και γύριζε πίσω σώος, αλλά στην περίπτωση ενός σοβαρού δυστυχήματος ο Μπέρτ ή ο Γκρέμπ, έβγαιναν εις αναζήτησιν του ποδηλάτου. Η ένοικίασις λογαριαζόταν ως την στιγμή του γυρισμού στο μαγαζάκι, ή έγγυσις επιστρεφόταν, μετά την άφαιρησι του αντιτίμου του πελάτου. Σπανίως έβγαίνει από το μαγαζάκι ποδήλατο που να μπορούσε να ρουλαρή στα ίσια. Οι πιο άπειρες δυνατότητες δυστυχημάτων ήταν δυνατόν: μπορούσε να μη στερεώνεται ή σέλλα, ή να παίξουν τα πεντάλι, ή να φεύγη ή άλυστρη, ή ή ρόδα, να είναι στραβά, ή να μην πάνουν τα φρένα, ή να βγαίνει ολόκληρο το τιμόνι. Το ποδήλατο έτρίλιζε, έγενε, κατακυλόνισε, κουτροβιόλουσε κάτω από το βάρος του τολμηρού αναβάτου του. Η στο τέλος μια σαμπέλλα έσκαζε ή ξεψυχούσε σιωπηλά, αφήνοντας τα κώλα στη σκόνη.

Όταν ο ποδηλάτης επέστρεφε με τα πόδια, λαχανιασμένος και ξεθεωμένος, ο Γκρέμπ δεν άκουε καμμία διαμαρτυρία του. Εξέταζε σοβαρός τη μηχανή:

— Το κακομεταχειρίσθηκα πολύ — έλεγε στερεοτύπως.

Κ' έπειτα άρχιζε τη γκρίνια, μην αφήνοντας τον καιρό στον πελάτη να πατήση τη φωνή:

— Αι' τί θάθελες; Να σε πάρη το ποδήλατο άγκαλίτσα και να σε κουβαλήση. Έδω σε θέλω! Ζωει είσαι κατά-τος και έξυπνος, να το πγαίνης και όχι να σε πγαίνη. Κ' έπειτα, μηχανή είναι αυτή, δεν είναι άνθρωπος!

Πολλές φορές πελάτες και επιχειρηματίες κατέφυναν στα βίαια μέσα για να λογαριασθούν. Γινόταν τότε μεγάλη φασαρία και ο καυγάς, τρικουβερτος, τελείωνε με άρκετες άπώλειες, αλλά τί τα θέλετε; στην εποχή αυτή της προόδου, δεν μπορεί να κερδίση κανείς τη ζωή του δίχως άγώνες. Παρ' όλες αυτές τις άναποδιές και τις ιστορίες, το νοίκιασμα παρέμεινε μια μόνιμη και άρκετά αποδοτική πηγή κερδών, ως την ήμερα, που όλα τα τζάμια της βιτρίνας θρυμματίστηκαν, και τα έκθέματα λεηλατήθηκαν από δύο ζόρικους πελάτες που δεν έπαιρναν από λόγια. Ήταν δύο ρωμαλέοι και χυδαίοι σωφές που δούλευαν στα εργοστάσια του Γκρέιβσεεντ. Ο ένας έξεδήλωνε τη δυσανεμία του, γιατί το άριστο πεντάλι του έφυγε στο δρόμο, και ο άλλος, γιατί του ξεφούσκωσε το λάστιχο — μικροπράματα δηλαδή, συνηθισμένα στο Μπλάν Χίλλ, και που σίγουρα θα συνέβησαν από την κακομεταχειρήσι «γιατί οι

ΤΟΥΣ ΑΙΘΕΡΑΣ

Άγγλου συγγραφέως ΟΥΕΛΛΣ

καθήμενες αυτές οι μηχανές, είναι, ποι λέει ο λόγος, πολύ ντελικάτες: αλλά ή μέθοδος αυτή της έπιχειρηματολογίας δεν κατόρθωσε να πείση τους δύο πελάτες πως είχαν άδικο. Και τόσο μάλιστα φουρκίστηκαν για την άπαθείαν των δύο συνεταιρών, ώστε κατέφυναν σ' ένα τόσο πρόστυχο και βάρβαρο τρόπο και τάζωσαν με τα άθωα τζάμια της βιτρίνας. Όπως λέει ή παροιμία, ο ένας καυγάς φέρνει τον άλλον, και έτσι ο Γκρέμπ δεν άργησε να φιλονικήση με τον ιδιοκτήτη του καταστήματος για τις ζημιές που είχαν γίνει, για τις ήθικες έγγυσεις και τη νόμιμη εύθύνη που είχε ο ένοικιαστής να αντικαταστήση τα σπασμένα τζάμια της βιτρίνας. Η διένεξις έφθασε στο άκρότατο σημείο, την παραμονή της Πεντηκοστής.

Στο τέλος, ο Γκρέμπ και ο Σμωλλγουαίης σάν ειδαν κι' άπόειδαν, κατέφυναν στο κλασσικό στρατήγημα της νυκτερινής μετακομίσσεως.

Είχαν ματιάσει από καιρό, για τη νέα τους έγκατάστασι, ένα μικρό μαγαζάκι, στη γωνία που βρισκόταν στην αρχή του Μεγάλου Δρόμου. Ήταν ένα μαγαζάκι που είχε τη μορφή ύπστρεφου, με μια βιτρίνα από μονοκόμματο κρύσταλλο, κι' ένα μικρό γραφειάκι στο βάθος. Εκεί, συλχισαν γενναία τον άγώνα της ζωής, παρά τις έπίμονες ένοχλήσεις του παλαιού ιδιοκτήτου και με την έλπιδα πως ή πλεονεκτική θέσις του καταστήματος θα συντελούσε στην πρόοδο της επιχείρησεως. Άλλά και εκεί, ήταν καταδικασμένοι να φυτοζωούν.

Ο δρόμος από το Λονδίνο στο Μπράιγκτον, που διασχίζει το Μπλάν Χίλλ, έμοιαζε με την Βρετανική Αυτοκρατορία και το βρετανικό Σύνταγμα, κατά τοιο τοι είχε σιγά-σιγά άποκτήσει τη σημερινή του σπουδαιότητα. Αντίθετα με ό,τι συμβαίνει με τους άλλους δρόμους της Ευρώπης, οι δρόμοι του Ήνωμένου Βασιλείου, δεν είχαν ποτέ ύποταχθή σε μίαν ώργανωμένη προσπάθεια εύθυγρμίσσεως, και ίσοπεδώσεως, και ή γρατόν λόγω άφείλεται άσφαλώς και ή γραφικότης που παρουσιάζουν. Ο παμπάλαιος δρόμος του Μπλάν Χίλλ, στρίβει άνάμεσα στα σπίτια, τότε άριστερά και τότε δεξιά με άδικαιολόγητες άνηφοριές και άνηφοριές, διαγράφει μια καμπύλη τριάντα μέτρων για να περάση την περιοχή όπου βρισκόταν άλλοτε ή κοίτη του Όττεμπορν και που τώρα έχει άποξηρανθή και τέλος στρίβει άπότομα, στο σημείο όπου υπάρχε ένα δασύλλιο με πυκνά δέντρα για να συνεχίση έπειτα ίσιος, άπλως και εθρηνικός. Είχαν συμβή του κόσμου τα δυστυχήματα με αυτόκίνητα και ποδήλατα, προτού κτισθή το μαγαζάκι που είχαν ο Γκρέμπ και ο Σμωλλγουαίης, και να πούμε την αλήθειαν, ή έλπιδα νέων δυστυχημάτων, είχε επηρεάσει σημαντικώτατα την άπόφασί τους να το νοικιάσουν.

Η έλπιδα αυτή τους δημιουργήθηκε μ' ένα τρόπο άρκετά χιονομοριστικό. — Να ένα μέρος, που θα μπορούσε κανείς να περάση τη ζωή του, τρέφοντας

και κόττες μονάχα — είχε παρατηρήσει ο Γκρέμπ.

— Δεν κερδίζει κανείς τη ζωή του τρέφοντας κόττες — άντειπε ο Μπέρτ. — Τις τρέφεις για τα αυτοκίνητα και όποιος τις κόβει, τις πληρώνει, — έξηγησε ο Γκρέμπ.

Όταν μετακόμισαν, θυμήθηκαν αυτήν την συνόμιλία τους. Πάντως, δεν μπορούσε να γίνει λόγος για κόττες. Δεν ύπηρχε ή παραμικρή γωνιά για κόττες, εκτός από τη βιτρίνα, αλλά δέβαια τέτοιο παρμα δεν έστρεκε στην άξιοπρέπεια του οίκου «Μπέρτ και Σμωλλγουαίης».

— Άργά ή γρήγορα, — ειπε ο Μπέρτ, δείχνοντας το μονοκόμματο κρύσταλλο της βιτρίνας — θα δούμε κανένα αυτοκίνητο να μπαίνη από κεί.

— Μακάρι. Και θα προτιμούσα γρήγορα παρά άργά, έστω και αν ή σύγκρουσις μου ταραξεί τα νεύρα — άποκρίθηκε ο Γκρέμπ.

Και έν τώ μεταξύ — ξαναπε ο Μπέρτ, με πονηρό ύφος — θα πάω ν' αγοράσω ένα σκυλί.

Αγόρασαν τρία στη σειρά. Η διεύθυνσις του Ασύλου Σκυλίων του Μπαττερλιτς, παραξενεύτηκε πολύ όταν της ζήτησαν ένα σκυλί κουφό, κοντό, νυσταλέα, κι' όταν ο περιεργος ζωόφιλος δήλωσε πως δεν το ήθελε με κανένα τρόπο έξυπνο.

Θέλω ένα καλό σκυλί, ήσυχο και κουφό — έπέμενε — ένα σκυλί που να μην άκούη σάν τ' φωνάζουν.

Οι ύπάλληλοι του Ασύλου, όλοένα και πιο κατάπληκτοι δήλωσαν πως οι κουφοί σκυλίοι, είναι πολύ σπάνιοι.

Οι σκυλίοι δεν κουφαινόνται ποτέ, έπειδή τους χρειάζεται ή άκοή τους... Καταλάβατε; — ειπαν.

Κι' όμως ο δικός μου πρέπει να είναι κοντός — επανέλαμβανε ο Μπέρτ με άνεξήγητο πείσμα. Είχα σκυλιά που δεν ήταν κουφά. Μην τα ρωτάτε τί τραβούσα! Πολλά φωνογράφους, και για να πείσω τον πελάτη πρέπει να τους παίξω και μια πλάνα για ν' άκούσουν. Ένας σκύλος όμως που δεν είναι κουφός, άρχίζει ν' άνησυχή, έννευρίζεται, μοναγρίζει, γαυγίζει. Κι' ο άγοραστής, θυμώνει... καταλάβατε; Και έπειτα, ένας σκύλος που άκούει, κάνει διαρκώς ζημιές... Τον πρώτο διαβάτη τον παίρνει για διαρρήκτη, ή ρίχνεται στα αυτοκίνητα που κάνουν λίγο θόρυβο. Και πάλι, όλ' αυτά ύποφέρονται, όταν ζή κανείς ήσυχα και δεν έχει άλλους μυτεράδες, μα έμεις έχουμε, άρκετους εκεί που μένομε και δε θέλω έγώ τέτοιον σκύλο. Άχρείαστος νάναι. Όχι! Θέλω ένα σκύλο, όπως σάς ειπε ήσυχο.

Στο τέλος βρήκε ένα, όπως τον ήθελε, ύστερα άλλον και άλλον, μα τα πράματα δεν ήρθαν βολικά. Ο πρώτος τάζωλε στα πόδια μια μέρα, δίχως να νοιάζεται που τον καλούσε ξοπίσω του ο κύριός του. Ο δεύτερος έγινε λιώμα από ένα φορτηγό που κουβαλούσε φρούτα, και που έξαφανίστηκε στην άκρη του δρόμου, προτού προλάβη να το πιάση ο Γκρέμπ. Ο τρίτος μπλέχθηκε στη ρόδα ενός ποδηλάτου, που ήρθε κι' έπεσε επά-

νω στη βιτρίνα, ή οποιά έγινε κομμάτια. Ο ποδηλάτης ήταν ένας άεργος και άπένταρος ήθοποιός, που ζητούσε μάλιστα και ρέστα, γιατί, λέει, τραυματίστηκε, και που δεν ήθελε τίποτα ν' άκούση για το πολύτιμο σκυλί που σκότωσε καθώς θρυμμάτιζε τη βιτρίνα. Με μιαν έπιμονή αλύγιστη, ύποχρέωσε τον Γκρέμπ να λιώση την μπροστινή ρόδα που στάρβωσε, και κάθησε άμέσως να συντάξη μήνυσι. Ο Γκρέμπ τον έβρισε άσχημα, μπροστά σε μάρτυρες, πράμα που κατά τη γνώμη του Μπέρτ, είχε χειροτερεύσει την κατάστασι.

Μ' αυτά κι' αυτά οι δουλειές δε μπορούσαν δέβαινα να προκόψουν, όλοένα μάλιστα και χειροτέρευαν. Τώρα, είχαν το ένα ρολό κατεδασμένο, για να μη χάση ή βιτρίνα, άφιστε πιά που είχαν άλλες φασαρίες με τον νέο ιδιοκτήτη τους έναν χασάπη του Μπλάν Χίλλ, έναν άντρα ως εκεί πάνω, που δε σήκωνε από χωράτα και που τους άπειλούσε κάθε τόσο ότι θα τους πέταγε στο δρόμο. Τα πράματα είχαν φθάσει σ' αυτό το σημείο, όταν ο Μπέρτ σκέφθηκε να ξεύρη ένα κεφαλαίο του και να συνάψη ένα θαλασσοδάνειο. Μα καθώς είδαμε, ο Τόμ στόν όποις άπευθύνηκε, δεν είχε διόλου έπιχειρηματικό πνεύμα. Η μόνη ιδέα του για τωποθέτησι χρημάτων ήταν το κομπόδεμα. Με κάτι λίγα μετρητά, ξεφορτώθηκε τον προκομμένο τον άδελφό του και του δήλωσε πως δεν ήθελε λέει ν' άκούση για παρόμοια σχέδια.

Οι δυο συνεταιροί, λοιπόν, τα βρήκαν σκούρα, και, στο τέλος, το έμπόριό τους πήγε όριστικά κατά διαβόλου.

Έπρεπε νάχη κανείς καρδιά από πέτρα, για να παρατηρή από τις διασκεδάσεις αυτού του παληόκοσμου. Η Πεντηκοστή έζήτωνε, σάν μια άκτινα ήλιου, στις θυελλώδεις έμπορικές αναποδιές του Γκρέμπ και του Σμωλλγουαίης. Ένθαρουνοίμενοι από το πρακτικό άποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων του Μπέρτ με τον άδελφό του και από το γεγονός ότι τα περισσότερα ποδήλατα είχαν νοικιαστή ως τη Δευτέρα, άποφάσισαν να θυσιάσουν τις λίγες ένοικιάσεις που μπορούσαν να κάνουν την Κυριακή, και να αφιερώσουν αυτή την ήμερα στο να ξεκουρασθούν, να ξεσκασούν και να το ρίξουν λιγάκι έξω. Θα ξαναείναν λίγο, που λέει ο λόγος, για νάχουν όλο το θάρρος να μπουν και πάλι στην κακομοιρία της δουλειάς και να πιάσουν τις επιδιορθώσεις της Δευτέρας. Γιατί τίποτα δεν μπορείς να καταφέρης όταν είσαι κουρασμένος και τσακισμένος.

Ανάμεσα στις τόσες δυσάρεστες γνώριμιές τους ύπηρχαν και δυο εύχαριστες: δυο νέες, ή δεσποινίς Φλόσσι Μπαρτ και ή δεσποινίς Έντνα Μπάνθορν, πωλήτριες σ' ένα κατάστημα του Κλάφαρν και συμφώνησαν να κάμουν κι' οι τέσσερις μαζί μια χαρομένη έκδρομή, κι' ότι όλο το άπόγεμα θα το περνούσαν έαπλωμένα κάτω από τα δέντρα, ανάμεσα στα ψηλά χόρτα, στα δάση που έκτείνονται

ανάμεσα στο "Ασφορδ και το Μείνιστον.

Η δεσποινίς Μπαρτ ήξερε ποδήλατο και της βρήκαν ένα, όχι από αυτά που νοίκιαζαν, αλλά το καινούργιο μοντέλλο που είχαν για πούλημα. Η δεσποινίς Μπάνθον, που ο Μπέρτ συμπαθούσε ιδιαίτερα, δεν είχε ιδέα από ποδήλατα. Γι' αυτό ο Μπέρτ με χίλιες δυο δυσκολίες κατάφερε να νοικιάσει ένα σαιντ-κάρ που το έβαλε δίπλα στη μοτοσυκλέτα του. Με το τσιγάρο στα χείλη, έτοιμοι καθ' όλα, οι δυο νέοι ξεκίνησαν για το ραντεβού τους. Ο Γκρέμπις ωδήγούσε με μαεστρία το ποδήλατο της ντάμας του, ο Μπέρτ τη μοτοσυκλέτα του, κι έτσι άμερμονοι και εύθυμοι καθώς ήταν, έδιναν ένα θεαρεστό παράδειγμα για το τι μπορεί κανείς να πετύχει με λίγη υπομονή και λίγη ευπαιδεία, καταφέροντας να έλθουν δεικνύοντας την καλή φήμη και την ανυποληψία του. Καθώς περνούσαν θριαμβευτικά, ο ιδιοκτήτης τους ο χασάπης, τους πέταξε ξοπίσω τους μιαν απειλή: — Πού θα πείτε πότε! Θα σάς πιάσει! Δεκάρα δεν δίνουν!

Ο καιρός ήταν θαυμάσιος, και μ' όλο που είχαν ξεκινήσει απ' τις έννεα, ύψηχαν στους δρόμους άπειρα τροχοφόρα. Στις μέρες αυτές των διακοπών, ο κόσμος ξεχύνεται έξω και δε διατάζει να χρησιμοποιήσει τα πιάδα παρδαλά μεταφορικά μέσα: Νέοι και νέες, με παδήλατα, μοτοσυκλέτες, τρίτροχα, μεγάλα κουπέ, καρότσιλινες που κυλούσαν επάνω σε τεράστια λάστιχα, κοντά σε προκατακλυσμάτια μοντέλλα, σε ξεγορασμένα και σαραβαλισμένα αυτοκίνητα παλπού τσιπου, έτρεχαν, έτρεχαν το ένα πίσω από το άλλο. Συνήνησαν μάλιστα στο δρόμο κι ένα κάρο που το έσερνε άλογο, και κάτι παλιά λαντά διπλά, που τα οδηγούσαν γέροι άμαξάδες με ξεθωριασμένες στολές, και που φαίνονταν θλιβερά και κακομοιρασμένα μέσα στη σκόνη που ξεσήκωναν τα γρήγορα βενζινοκίνητα τροχοφόρα. Στον ουρανό, άρμενιζαν πολλά πηδαλιούχοι, καθώς και κάμποσα αεροστάκια. Ύστερα από τόσες αγωνιώδεις και θλιβερές μέρες μέσα στο μαγαζί, αυτό το θέαμα τους φάνηκε πολύ ενδιαφέρον και διασκεδαστικό. Η Έντα φορούσε ένα κίτρινο ψάθινο καπέλλο, στολισμένο με παπαρούνες, που της πήγαινε θαυμάσια και είχε θροναστή σαν βασιπίσσα στο καροτσάκι της μοτοσυκλέτας, ή οποία παρ' όλο που ήταν παλιά, δούλευε σά ρολόι.

Λίγο τόν ενδιέφεραν τον κ. Μπέρτ Σμωλγουνάις οι μεγάλες τοιχοκολλήσεις των έφημερίδων:

Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΟ ΔΟΓΜΑ ΤΟΥ ΜΟΝΡΟΕ.— Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ.— ΤΙ ΘΑ ΚΑΜΗ Η ΑΓΓΛΙΑ;— ΘΑ ΕΧΩΜΕΝ ΠΟΛΕΜΟΝ;

Αυτού του είδους οι ειδήσεις ήταν πιά συνηθισμένη ιστορία, όπως συνήθεια ήταν να μην τις προσέχει κανείς στις μέρες των διακοπών. Τις καθημερινές, μετά το μεσημερινό γεύμα, μπορεί κανείς να ενδιαφερθεί για την τύχη της Αυτοκρατορίας και για την διεθνή πολιτική. Αλλά σαν πιάς έβραζε, μιαν ήλιόλουστη Κυριακή με μιαν όμορφη κοπέλλα μαζί και ξοπίσω σου τρέχουν ποδηλάτες που δε μπορούν να σ' φτάσουν, είναι ποτέ δυνατό να γίνεις το νου σου στις έφημερίδες; Οι δυο νέοι ούτε σκεπτόθηκαν γι' αυτές, κι ούτε πρόσεξαν διόλου τη ζωηρή κίνηση των στρατιωτικών μονάδων στους διαφόρους έξοχους δρόμους. Κοντά στο Μείνιστον, βρέθηκαν μπροστά σε μιαν παράταξη από ένδεκα τερά-

στια μηχανοκίνητα τηλεβόλα ειδικής κατασκευής και γύρω τους είδαν τους πυροβολητές που πληγνούντοχονταν πολυάσχολοι. Κάτι αξιοσημείωτο παρακολούθουςαν με τα κιάλια, ένα είδος χαράκιμα που έτοιμαζόταν στην κορφή του λόφου. Ο Μπέρτ δεν έδωσε καμιά προσοχή:

— Τι συμβαίνει; — ρώτησε η Έντα.

— Ω... γυμνάσια θάνα.

— Μα θαρρώ πως γίνονταν το Πάσχα — παρατήρησε η Έντα, αδιάφορα.

Ο τελευταίος μεγάλος πόλεμος που είχε κάμει η Άγγλια, ο πόλεμος έναντιον των Μπέρς είχε λησμονηθεί, και το κοινόν είχε χάσει τη συνήθεια της στρατιωτικής κριτικής.

Το πικ-νικ ήταν σπουδαίο, κι οι τέσσερις νέοι ήταν χαρούμενοι κι ευτυχισμένοι, με τόν τρόπο που γνώριζαν την ευτυχία και οι άνθρωποι του παλιού καλού καιρού. Όλοι είχαν το χρώμα ζωηρό και λαμπερά μάτια, ο Γκρέμπις κατ' ουσίαν νάναι διασκεδαστικός και σχεδόν πνευματώδης και ο Μπέρτ δοκίμασε να πη έξυπνα επιγράμματα: Οι φράγτες ήταν ανθισμένοι από έγκλιαντίνας και παπαρούνες, και εκεί, καταμεσής στα δάση, ο θόρυβος από τα κλάξον και τα μοτέρ και η βοή των τροχοφόρων που περνούσαν ανάμεσα σε σύννεφα σκόνης έφθανε σαν μακρινός αντίλαλος ενός κόσμου φανταστικού που δύσκολα μπορούσε κανείς να τον συλλάβει. Τα δυο ζευγάρια, γελοούσαν, φλυαρούσαν, μάζευαν λουλούδια, πηδούσαν, έτρεχαν, έπαιζαν, κυλιόντουσαν στη χλόη και οι νέες κάπνισαν και τσιγάρα. Ανάμεσα στ' άλλα θέματα, συζητήσαν και για αεροναυτική και αποφάσισαν ύστερ' από δέκα χρόνια ναρθούν όλοι στο ίδιο μέρος με το αεροπλάνο του Μπέρτ. Ο κόσμος φαινόταν τόσο διασκεδαστικός και τόσο αισιόδοξος εκείνο το απόγεμα! Διερωτήθηκαν τί τάχα θα σκέπτονταν οι παππούδες των για την αεροπλοΐα.

Το δράδυ, κατά τις επτά ή ώρα, συλλογίσθηκαν να επιστρέψουν, δίχως να προβλέπουν κανένα δυστύχημα. Αλλά το δυστύχημα συνέβη καθώς περνούσαν το λόφο, μεταξύ του Βρόθαμ και του Κινγκ-στόουν.

Βράδυαζε όταν έπαιρναν τον ανηφορικό δρόμο, γιατί ο Μπέρτ ήθελε να προχωρήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο προτού ανάψει τα φανάρια του, ή να προσπαθήσει να τ' ανάψει, γιατί το αποτέλεσμα ήταν πολύ άμφιβολο. Γι' αυτό η μοτοσυκλέτα αναποδογύρισε άρκετους ποδηλάτες και «έξυσε» και ένα παλιό αυτοκίνητο που στεκόταν στην άκρη του δρόμου με ξεφορτωμένο το ένα λάστιχο. Η σκόνη είχε γεμίσει την τρομπά του Μπέρτ έτσι που η φωνή της ήταν βραχνή και πολύ διασκεδαστική. Ο Μπέρτ την ζουλούσε κάθε τόσο δίχως άφορμή και ο φάλλτος βραχνισμένος της ήχος έκανε την Έντα, που θριασκόταν στο καροτσάκι να σκάνε στα γέλια. Η εύθυμία που σκορπούσαν στο μακρύς του δρόμου, μεταδίδονταν, αναλόγως της ιδιοσυγκρασίας των, στους άλλους έκδρομείς.

Η Έντα παρατήρησε σε λίγο ένα συννεφάκι γαλάζιου καπνού που έβγαине ανάμεσα απ' τα πόδια του Μπέρτ, φαντάσθηκε όμως πως έπρόκειτο για ένα από τα συνήθη και αναπόφευκτα συμπτώματα της μηχανικής έλξης και δεν έδωσε προσοχή. Ξαφνικά όμως πρόβαλε μια φλόγα με κίτρινη γλώσσα.

— Μπέρτ! — φώναξε με μιαν κραυγή τρόμου.

Ο Μπέρτ φρενάρισε τόσο άπτομα, που ή νέα τινάχθηκε έξω απ' το καροτσάκι μέσα στη σκόνη, αλλά σηκώθηκε άμέσως δίχως να πάθει τίποτα διορθώνοντας το καπέλλο της. Έτρεξε να προφυλαχθή στην άκρη του δρόμου έντρομη, κι άρχισε να καλή βοήθεια.

— Πρού-ου-ου-ι-ι! — σφύριξε ο Μπέρτ ανάμεσα στα δόντια του.

Κατά τα λίγα μοιραία δευτερόλεπτα που έπικολοούτην, μπενζίνα που έπεφτε σταγόνα-σταγόνα κι έπαιρνε δρόμο, σκορπίζοντας μια μυρωδιά βερνικιού που καίεται. Η φλόγα δλοένα μεγάλωνε κι' άπλωνόταν. Η κυρία, ιδέα του Μπέρτ έκείνη τη στιγμή ήταν ή λύπη, γιατί δεν είχε πούλησει έδώ κι' ένα χρόνο τη μηχανή του, που κάποιος χαζός είχε προσφερθή να την αγοράσει. Γύρισε, ζωηρά προς την Έντα:

— Βρεμένη άμμο, γρήγορα!

Συνάμα, έσπρωχνε τη μηχανή προς την άκρη, την πλάγιαζε κατά γής, και έψαχνε με τα μάτια να βρή κάπου εκεί βρεμένη άμμο. Οι φλόγες, έν τώ μεταξύ, έμεγάλωναν, κι ή λάμψη τους έγινε πιά έντονη, τώρα ιδίως που άρχισε να σκοτεινιάζει. Ο δρόμος σε κείνα τα πετρώδη μέρη ήταν γεμάτος σκόνες, μονάχα και στις γύρω πλαγιές δεν ύπηρχαν παρ' αχάμα και πέτρες.

Η Έντα πλησίασε ένα σωματώδη ποδηλάτη που είχε σταματήσει να χαζέψει: — Μας χρειάζεται άμμος — έκτενσε και πρόσθεσε: — Η μοτοσυκλέτα μας καίεται.

Ο σωματώδης ποδηλάτης την κύταξε για μιαν στιγμή κατάπληκτος, και ρίχνοντας το ποδήλατό του στο διπλανό τράφο, άρχισε να μαζεύει σκόνη από το δρόμο. Ο Μπέρτ και Έντα τόν μιμήθηκαν. Και άλλοι έκδρομείς σταμάτησαν, κατέβηκαν απ' τα τροχοφόρα τους, σχημάτισαν κύκλο και τα πρόσωπά τους φωτισμένα από τις φλόγες που χόρευαν, εξέφραζαν την ευχαρίστηση, το ενδιαφέρον, την περιέργεια.

— Βρεμένη άμμο! — φώναξε ολόενα ο χονδρός ποδηλάτης, ξύνοντας με τα δυο του χέρια το δρόμο.

Ένας θεατής τόν μιμήθηκε. Έρριξαν λίγες χούφτες ψιλή σκόνη πάνω στις φλόγες, που δέχθηκαν αυτή την τροφή μ' ένθουσιασμό.

Ο Γκρέμπις, τρέχοντας με το ποδήλατό του όσο μπορούσε πιά γρήγορα έφτασε λαχανιασμένος, φωνάζοντας ακατάληπτα πράματα. Πήδηξε καταγής και άνοημπησε το ποδήλατό του σ' ένα φράχτη:

— Μη ρίχνετε νερό! — φώναξε — μη ρίχνετε νερό!

Αυτόματως, διωρίσθηκε πρόχειρος άφ' χιτυροσβέστης. Οι άλλοι επανελάμβαναν εύθυμα, ότι έλεγε κι' ότι έκανε.

— Μη ρίχνετε νερό! — ξελαργγίζονταν όλοι μαζί, μ' όλο που δεν ύπηρεχε ίχνος νερού στην περιφέρεια.

— Μα ρίξετε λοιπόν, καί, πάνω στη φωτιά! — φώναξε ο Γκρέμπις.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Είνε γνωστόν, ότι ή τουρκική οικονομία άνεπτύχθη κατά την τελευταίαν 18ετίαν μεγάλως. Πρό το 1922 ή βιομηχανία ήτο άνύπαρκτος, ή γεωργία, ή άλιεία καθυστερημένη άπολύτως και το έμποριόν εύρισκετο εις χείρας ξένων. Ηδη ή Τουρκία άποτελεί κράτος άπολύτως συγχρονισμένον. Διά οικονομικών σκεδίων άνέπτυξε την βιομηχανίαν, την μεταλλευτικήν, την γεωργίαν, την εκμετάλλευσιν των δασών καθώς και κάθε άλλον κλάδον της παραγωγής.

Κατά πρώτον επικνώθη το σιδηροδρομικόν δίκτυον της χώρας, του όποιου σημερον το μήκος φθάνει τα 7.153 χιλόμετρα. Επίσης το όδικόν δίκτυον επεξετάθη, κατασκευασθέν 115 νέων μεγάλων γεφυρών. Έμπορική ναυτιλία ήτο άνύπαρκτος και αϊ μεταφοραί έγινοντο διά ξένων άτμπολίων. Σήμερον όμως ή ύπό τουρκικήν σημαίαν είνε χωρητικότης 250.000 τόννων, έξ άν ή ήμισια τελει ύπό τόν έλεγχον του Κράτους.

Το σύνολον του άκινητοποιηθέντος κεφαλαίου κατά το άπό το 1931—37 χρονικόν διάστημα άνήλθεν εις 209 έκατομμύρια λίρας Τουρκίας, δηλαδή 20 δισεκατομμύρια δρχ. Ολόκληρον αυτό το ποσόν έξευρέθη εκ του έσωτερικού, είτε εκ φόρων, είτε εκ της συνάψεως έσωτερικών δανείων, άποφευθέντος όπωσδήποτε του ξένου δανεισμού μέχρι του 1939, όποτε συνήφθησαν αϊ μετά της Άγγλικής Κυβερνήσεως πιστώσεις, ποσού 15 έκατομμυρίων λιρών Άγγλίας.

Η προσπάθεια διά την άνάπτυξιν της

τουρκικής οικονομίας κατεβλήθη εις δύο περιόδους. Κατά την πρώτην, εγένετο ή παρακίνησις των ιδιωτών, διά τών θεσπισθέντων έξαιρετικών μέτρων, προς δημιουργίαν επιχειρήσεων με το μέγιστον της άποδοτικότητος. Η δευτέρα περίοδος έχει ως κύριον γνώρισμα την άμεσον παρέμβασιν του Κράτους διά την δημιουργίαν βιομηχανίας μεγάλης όγκης. Ίδρύθησαν προς τούτο οικονομικοί όργανισμοί, οι όποιοι προικοδοτούνται: πλουσιώτατα διά των ύπαρχουσών κρατικών έγκαταστάσεων, δι' ειδικών πιστώσεων, δι' έπιχορηγήσεων εκ του προϋπολογισμού, δι' ώρισμένων προσόδων και τέλος του εισοδήματος εκ της εκμεταλλεύσεως των έργων.

Η παραγωγή των διαφόρων όρυχείων κατά τα έτη 1935, 1936 και 1937 εις χιλιάδας τόννων.

	1935	1936	1937
Άνθρακωρυχεία	2.340	2.299	2.307
Λιγνίτης	73	95	116.4

Η παραγωγή αύτη προέρχεται εκ των άνθρακωρυχείων της Ποντοπρακείας. Πετρέλαιον ή Τουρκία δεν έχει. Έγένοντο διάφοροι, έπίμονοι μάστις, ένναι, χωρίς μέχρι τούδε να καταλήξουν εις άποτέλεσμα.

Η Τουρκία παράγει έξ άλλου μεγάλας ποσότητας χρωμίου. Το 1924 ή παραγωγή μόλις έφθανε τούς 3.400 τόννους, ένθ κατά τα έτη 1935, 1936 1937 και 1938 άνήλθεν κατά σειράν εις τας έ-

ξης ποσότητας εις τόννους : 150.500, 163.800, 192.500, 198.500. Κατά το 1939 ή παραγωγή θά ύπερβη τούς 210.000 τόννους, ή δε διάθεσις του μεταλλεύματος είνε ήδη άπολύτως έξηφασισμένη, δεδομένου ότι άνέλαιον αϊ Κυβερνήσεις Άγγλίας και Γαλλίας να αγοράζον κάθε προσφερομένη ποσότητος.

Σημαντική είνε και ή παραγωγή μεταλλευμάτων μολύβδου και ψευδαργύρου. Ούτω κατά τα έτη 1935, 1936, 1937 είνε ως εξής εις τόννους:

Μολύβδος	4.410—7.634—7.984
Ψευδαργύρος	14.645—17.126—17.143

Η παραγωγή του χαλκού, ένδς εκ των σπουδαιοτέρων μετάλλων, άνήλθε κατά το 1937 εις 10.000 τόννους καθαρού χαλκού.

Σίδηρος παράγεται εις άρκετά σημαντικές ποσότητες, ιδρύθησαν δε ύψικάμηνοι διά την επεξεργασίαν του σιδηρομεταλλεύματος.

Τών άλλων μεταλλευμάτων ή παραγωγή άνήλθε κατά τα έτη 1936 και 1937 εις τας κάτωθι ποσότητας εις τόννους :

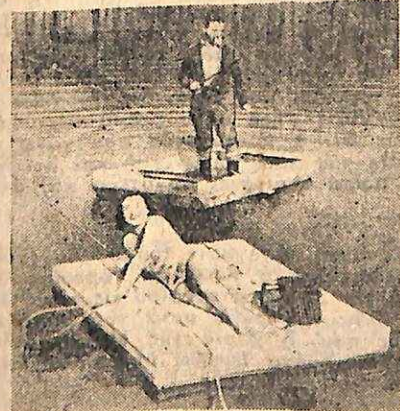
Μεταλλεύματα	1936	1937
Βορακίτης	6.484	4.663
Μαγνησίτης	2.247	1.365
Άντιμόνιον	1.070	1.255
Μαγγάνιον	5.200	530
Σμύρις	11.901	12.115
Άμιαντος	119	157
Υδράργυρος φιάλας	823	482

ΝΕΑΙ ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

ΝΑΥΑΓΟΣΙΩΣΤΙΚΑ

ΣΤΡΩΜΑΤΑ

Ίταλός έφευρέτης, έγκατεστημένος εις τας Ήνωμένες Πολιτείας, έξεπρόνευσε πληθύν έσχεδιον διά τόν έφοδιασμόν τών μεγάλων ύπερωκεανείων και τών άλλων έ-

πιβατηγών σκαφών, με όσον το δυνατόν περισσότερα ναυαγιστικά μέσα, εις τρόπον ώστε οι κίνδυνοι άπωλειών συνεπεία τών τορπιλλισμών να περιορίζονται εις το ελάχιστον. Μεταξύ τών άλλων προτείνει ούτος να αντικατασταθούν αϊ συνήθεις πτυσσόμενοι πολυθρόνοι αϊ όποιοι τοποθετούνται συνήθως εις τα ύπερυψωτά των καταστρωμάτων τών ύπερωκεανείων, δι' άνακλιντνων με στρώματα αεροθαλάμους εκ καουτσούκ, έπιπλέοντας εύχερώς επί της θαλάσσης. Τα στρώματα αυτά θά ρίπνυνται έν περιπτώσει κινδύνου εις το ύδωρ και θά καταφεύγουν επί αυτών όσοι εκ των ναυαγών δεν εύρουν θέσιν εις τα ναυαγιστικά έφόδια. Ταύτα ναυαγιστικά στρώματα κατασκευάσθησαν ήδη εις διάφορα μεγάλα ναυαγιστικά τούτων φαίνεται εις την ά-

ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΘΗΛΑΣΤΡΩΝ

Εις πολλά μεγάλα ρωσσικά βρεφοκομεία εισήχθη μηχανήμα το όποιον έχει την ιδιότητα να τοποθετ ή εκ καουτσούκ θήλαστρον εις την φιάλην χωρίς να τ ή έγγίξη διά τών χειρών ή τρώος. Σημειωτέον ότι πολλά μεγάλα βρεφοκομεία και μαγειρήρια άποφεύγουν γενικώς

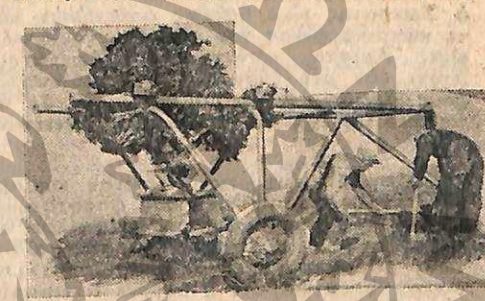
τα θήλαστρα διότι ή άποστείρωσις των είνε δυσχερής. Με την νέαν όμως μέθοδον δεν ύπάρχει πλέον κίνδυνος μόλυνσεως, διότι το θήλαστρον δεν τ ή έγγίξει κανείς.

νωτέρω εικόνα δύναται δε να συγκρατη ή τέσσαρα άτομα και έχει βάρος μόνον 37 λιτρών. Επί του παρόντος πολλοί κυνηγέτικοι και άλιευτικοί σύλλογοι τ ή χρησιμποιούν δι' άλιείαν και κυνήγιον εις τας λίμνας της πολιτείας της Μασσαχουσέτης.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΥΤΕΥΣΙΝ

ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ

Ο Άμερικανός κτηματίας Έρν. Θόμσων διά να έπιτύχη ταχείαν και άσφαλ ή μεταφύτευσιν τών δένδρων τών φυτειών του από τα φυτάρια εις την όριστικήν των θέσιν, επενόησεν ιδίαις έμ-

πνεύσεως συσκευήν. Αυτή άποτελεί-αι εκ κυλινδρικού μεταλλίνου δοχείου, άνοικτού και εκ των δύο πλευρών και σπηριζόμενου επί τριών τροχών, φέροντος δε ειδικά πλαίσια διά την πρόσδεσιν του δένδρου. Διά την μεταφύτευσιν ο κύλινδρος τοποθετείται περι τ ή φυτόν, και άρχίζει να περιστρέφεται εις τ ή δέσφους διά να εισχωρήση βαθεία. Μόλις τούτο συντελεσθή, τ ή δένδρον προσδένεται επί τών πλαισίων, ακολουθώντας δε άνασύρεται τ ή όλον σύστημα και ώθείται προς την νέαν θέσιν του δένδρου. Η μέθοδος εφαρμόζεται με μεγάλην έπιτυχίαν εις την μεταφύτευσιν μικρών δένδρων ιδίως έσπεριδοειδών, ούδέποτε δε συμβάίνει να ξηρανθή κανέν έξ αυτών διότι αϊ άνασύρονται με όλον τ ή περιβάλλον αύτ ής χώμα.

νών ότι και τα μεγάλα επίσης σκουλήκια είναι δηλητηριώδη.

Ένας άλλος όφης, πολύ επίφοβος, εύρισκται εις τα άπέραντα δάση του Αμαζονίου που εύρισκονται προς την πλευράν του Ειρηνικού. Ζή επάνω εις τα δένδρα και θγαίνει να κυνηγήση την λείαν του κατά την νύκτα. Είναι τότε πολύ επιθετικός, και ρίχνεται εις τόν άνθρωπον δίχως φόβον και δίχως πρόκλησιν. Ίσχυρίζονται μάλιστα πως ακολουθεί τα ίχνη των ανθρώπων δια να δαγκώση. Το φως των κατασκευών και οι φλόγες της φωτιάς, έρεθίζουν το έρπετον εις αφάνταστον βαθμόν και το καθιστούν επιθετικώτερον. Εις την Βραζιλίαν, το επικίνδυνον αυτό νυκτόδιον φίδι το όνομαζον «σουρουκούκου».

Όταν το καουτσούκ είχε φθάσει εις πολύ ύψηλās τιμές, οι εργάται που το συνέλεγον, θέλοντας να έπωληθούν των εύνοιών συνθηκών, άφηναν την κατασκήνωσιν των προτού ξημερώση, για να πιάσουν δουλειά από τα χαράματα. Ηταν ύποχρεωμένοι να ανδύον φωτα για να βλέπουν στο μονοπάτι που τους ώδηγούσε εις την φυτείαν. Τα «σουρουκούκου» προσελκύνοντο από το φως, έπετίθεντο κατά των εργατών, ήταν δὲ τόσοι ο άριθμός των θυμάτων, ώστε οι εργάται έδέχθησαν να παραιτηθούν της έθνητης εργασίας των.

Ο ένας εξ αυτών μου διηγήθη πως την έγλύτωσε φθηνά. Ο συνάδελφός του, που προηγείτο, έκρατούσε ένα φανάρι. Είχαν φθάσει στο σημειον όπου έχωρίζοντο, δια να πάρη ο καθείς το μονοπάτι που θα τον ώδηγούσε στην περιοχή των δένδρων που ειργάζετο. Την ίδια στιγμήν ένας ανεπαίσθητος θόρυβος τους έκαμε να στραφούν προς τα πίσω. Ήταν καιρός. Ένα από τα φίδια αυτά τους παρακολουθούσε και ητο έτοιμον να τους έπιτεθή. Το έτυροδόλησε με την καμίνη του εξ έγγυτάτης απόστασεως και το έσκώτισε.

Το μήκος αυτού του επιφόδου όφως ήμπορεί να φθάση δύο και πολλάκις τρία μέτρα. Το χρώμα του είναι γκριζο

σκουρό. Λέγεται ότι ακολουθεί τα ίχνη του θύματος και του ανθρώπου, σάν ένα λαγωνικό. Σφυρίζει δυνατά, και ο όξος ήχος του σφυριγμάτος του άκούεται από πολύ μακριά μέσα στην νύκτα.

Εις την περιοχήν του Πουτουγιάμο, καθώς έκατεβαίναμε την νύκτα το ποτάμι με την πυρόγα, άκούσαμε αυτό το σφύριγμα από τρεις διαφορετικές κατευθύνσεις. Με κανένα τρόπο, οι κοπηλάται μας, δεν έδέχθησαν να αποβιθασθούν εις την όχθην. Άν τους έτείθαμε, είμεθα βέβαιοι ότι την νύκτα θα έπαιρναν την πυρόγα και θα έδραπέτευαν, τόσοι ήτο ο τρόμος των και τόσοι ήσαν βέβαιοι ότι θα τους έπετίθεντο τα «σουρουκούκου».

Υπάρχει και ένα άλλο δηλητηριώδες φίδι, ο κροταλίας που ζή εις τις «σαβάνες», ιδίως εις τās πετρώδεις περιοχάς, γενικώς δε όπου επικρατεί ξηρασία. Δεν τόν συναντάτε ποτέ εις τās υγρές περιφέρειας, εις τās έλώδεις και χαμηλές πεδιάδας, ούτε εις τα δάση. Οι κροταλίοι αυτοί άφθονούν ιδίως εις το Φίρμε του Μάττο-Γκρόσο, εις την Γκοαβίρα και εις τα Λιάνος. Το δάγκωμά του είναι θανατηφόρον, εκτός πλέον αν προσφύγη κανείς άμέσως εις δραστήκον αντίδοτον ή λάθη άλλα μέτρα. Έγνώρισα ένα μινάδα, του οποίου το πόδι είχε μείνει παράλυντον και άτροφικόν ύστερα από το δάγκωμα ενός κροταλίου, μονονότι, καθώς με διεβεβαίωσε, είχε πιέσει άμέσως την πληγήν, προκαλέσας αιμορραγίαν. Ένας άλλος είχε παράλυτο και σάν άποξηραμένο το δεξί του χέρι, και ενός άλλου του είχαν κόψει το μπράτσο, δια τόν φόβον της γενικής παραλύσεως.

Όλος ο κόσμος γνωρίζει από τās εικόνας, το φίδι αυτό, του οποίου ή ούρα φέρει φοβιδωτόν δακτυλίον. Μόλις το έρπετον όργισθη, ή νευρίση λόγω της παρουσίας κάποιου έχθρου, το αίσθημά του αυτό μεταφράζεται εις την ταχείαν κίνησιν της ούρας του. Και τότε ακριβώς οι δακτύλιοι συγκρούονται, και προκαλείται ο χαρακτηριστικός κρότος, που

έδωσε εις το φίδι και την όνομασίαν του.

Ός γνωστόν, κατ' έτος τα φίδια αλάζουν δέρμα. Ο κροταλίας κάθε χρόνο, άποκά και ένα δακτύλιον. Συνήθως οι δακτύλιοι αυτοί φθάνουν τους δέκα. Πάντως ο Τζάκ έσκώτισεν ένα με δεκατρείς δακτυλίους και μου έδειξαν την ούραν ενός κροταλίου που είχε δέκα πάντε δακτυλίους.

Παντού όπου ζούν, τα έρπετα αυτά άποτελούν τόν φόβον και τόν τρόμον των ίθαγενών. Όταν έταξιδεύαμε εις το Λιάνος, έπειδή επρόκειτο να περάσωμε μίαν άδεντρη σαβάνα, όπου θα μάς έψηνε το λιοπύρι, επροτείναμε στους ίθαγενείς που μάς συνώδευαν, να κάνουμε το ταξίδι αυτό την νύκτα. Μας άπεκρίθησαν, ότι αν θέλαμε, μπορούσαμε να πάμε μόνοι, διότι αυτοί έφοβούντο να περάσουν την νύκτα ανάμεσα στα ύψηλα χόρτα, όταν οι κροταλίοι θγαίνουν εις αναζητήσιν λείας, και είναι άθέατοι λόγω του σκότους. Με τα ύψηλα ύποδήματά μας ήμεεις διατρέχαμε όλιγοτέρους κινδύνους από αυτούς που περπατούσαν ξυπόλητοι.

Εις την περιοχήν του Φίρμε, εις το Μάττο-Γκρόσο έσκοτώσαμε άπειρίαν κροταλίων. Χαρακτηριστικόν είναι ιδίως το κατωτέρω επεισόδιον του οποίου ήπηρεσαμε μάρτυρες. Εφιλοξενούμεθα εις ένα «ράντισο» κυνηγών και ήμασταν έτοιμοι να πλαγιασώμε, όταν άκούσαμε πάνω στη στέγη, το χαρακτηριστικόν κροτάλισμα του έρπετου. Ο οικοδεσπότης μας ξαπλωμένος εις την μπράντα του και εύτυχώς κάτω από μίαν κουνουπιέρα, έφωβήθηκε. Εύρίσκειτο εις την άκρη του ύποστέγου και το έρπετον τόν άπειλούσε εξ αποστάσεως δύο μέτρων. Είχε ριφθή από την στέγην και έλισσέτο εις το σχοινί της μπράντας. Διαπιστώσαμε έτσι ότι ο κροταλίας επιτίθεται και άνευ άφορμής.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ

Μερικές άπαραίτητες και ένδιαφέρουσες οδηγίες

Το δαδί, που κυρίως χρησιμεύει για προσάνναμμα της φωτιάς είναι και άφθονο και φθηνό. Εν τούτοις πολλές φορές την ώρα που το χρειάζεσθε δεν έχετε ή δεν το βρίσκετε εύκολα. Γι' αυτό τους λόγους καλόν είναι να έχετε μια μικρή παρακαταθήκη από προσαννάματα που μπορείτε με τιποτένια έξοδα και πολύ εύκολα να κατασκευάσετε μόνοι σας με βάσι τη ρετσίνα. Παίρνετε παλιές σανίδες και τις κόβετε με το σκερπάνι ή με το μπαλντά σε μικρά μακρουλά κομμάτια μήκους 15 περίπου πόντων. Έπειτα τις κυτπάτε από τα πλάγια για να γίνουν όσο το δυνατόν στρογγυλές. Τις δένετε σε μάσσα με ένα σύρμα. Μετα ταυτά προτοιμάζετε ένα μίγμα από ρετσίνα και παχύρευστο κατράμι και σε αναλογία 700 γραμμάρια κατράμιού και 300 γραμμάρια ρετσίνας. Τέλους βουτάτε το μάτσο μέχρι το τρίτου του μήκους του, δηλαδή 5 πόντους περίπου σ' αυτό το μίγμα, ύστερα το άποτραβάτε και τ' αφήνετε να στεγνώση. Μ' αυτόν τόν τρόπο έχετε πάντοτε και με λίγα έξοδα προσάνναμα για τη φωτιά.

— Άδιάδροχες σόλες για τα παπούτσια.

Παίρνετε ένα κομμάτι χαρτόνι μετριού πάχους, το κόβετε στο σχήμα και το μέγεθος που θέλετε, το βουτάτε μέσα σε λυωμένη ζεστή παραφίνη και έπειτα το τραβάτε και το τοποθετείτε κάπου για να κρυώση. Μ' αυτό τόν τρόπο αλείβετε το χαρτόνι με έλατο στρώμα παραφίνης που είναι άρκετό για να το κάνει άδιάδροχο.

Έπειτα κόβετε ένα κομμάτι από ύφανση και κατά τρόπον που να εξέφασμα και από όλες τις μεριές του παραφινάχι από χαρτονιού και το κολλάτε ρισμένου χαρτονιού και το κολλάτε από το ένα μέρος του χαρτονιού με κόλλα, την οποίαν φιάχνετε ήμονι σάς, διαλυώντας 60 γραμμάρια σκόνης σάς, 40 γραμμάρια. Πριν έραφάμε το στρώμα της κόλλας, περνάτε το ή ή τόν μέσον στο παπούτι σας, το χάρτετε καλά για να κολλήση το χάρτι με την έσωτερική σόλα του παπουτσιού. Ενδ τις άκρες του ύφασματος που εξέχουν τριγύρω τις κολλάτε στα πλάγια του έσωτερικού δέρματος του παπουτσιού.

— Ένας εύκολος τρόπος για να καταστρέψετε τα σκουπίδια.

Για να άπαλλαγείτε από τα διάφορα σκουπίδια, έρα φύλλα, ευλαράκια και άλλα διάφορα άχρηστα πράγματα, που πολλές φορές μαζεύονται στο περιβάλλον σας ή τις αλύες σας, παίρντε ένα παλιό καζάνι το οποίον στηρίξτε σε μια πυροστιά ή σε τρία σιδερένια πόδια. Στο κάτω μέρος του καζανιού κάνετε μερικές τρύπες και σε μια άκρη του κάνετε μια μεγαλυτέρη τρύπα άρκετη για να περάση ένα παλιό φουγάρο που κι αυτό στο κάτω μέρος του να έχη μερικές τρύπες και να είναι τόσο ψηλό, ώστε να

έξελξη 15 — 20 πόντους από το καζάνι.

Μέσα στο καζάνι βάζετε μερικά χαρτιά ή και ευλαράκια και άφου ανάψουν καλά, ρίχνετε από επάνω τα διάφορα σκουπίδια που μαζέψατε και τ' σκεπάζετε απ' επάνω.

Μ' αυτόν τόν τρόπο καταστρέψετε τα σκουπίδια του περιβάλλοντός σας κυρίως, που πολλές φορές άρνείται ο σκουπιδιαρής να τα πάρη.

— Για να μην άκουμπούν αι εικόνες στον τοίχο.

Όταν θέλετε να μην άκουμπούν αι εικόνες στον τοίχο που μπορούν να ξεφλουδίσουν την μογιά του και να ξεσχίσουν το χαρτί της ταπετσαρίας, κόβετε κομμάτια φελλού στρογγυλά, πάχους ενός ή δύο πόντων και με ένα μικρό καρφι ή ψαρόκολλα τοποθετείτε από ένα σε κάθε έσωτερική γωνιά της κορνίζας. Μ' αυτό τόν τρόπο ή εικόνες δεν άγγίζει τόν τοίχο και δεν τόν καταστρέφει.

— Πώς να επιδιορθώσετε τους καθρέπτες σας.

Το μίγμα του κασιτέρου και του ύδραργύρου με το οποίον αλείβουν το πίσω μέρος του καθρέπτου συχνά καταστρέφεται από την ύγρασία ή και την άπλη έπίδρασι του άέρος. Για να προφυλάξετε τόν καθρέπτη σας από την καταστροφή, παρασκευάζετε το παρακάτω μίγμα:

Τερμιντίνα	γραμμ. 720
Ρεταίνι Νταμάρ	150
Καολίνη	90
Καθαρός γραφίτης	100

Ζεσταίνετε το παραπάνω μίγμα ως ότου διαλυθή καλά και πριν κρυώση τελείως — άλλ' όχι να είναι και ζεστό γιατί σπάει ο καθρέπτης — αλείψετε μ' αυτό το πίσω μέρος του καθρέπτου σας.

— Πώς να χρησιμοποιήτε τα άποκέρια σας.

Παίρνετε ένα γυάλινο σωλήνα που να έχη έσωτερική διάμετρο ίση με τη διάμετρο του κοινού σπαρμασέτου τόν βουλώνετε από την μια μεριά με ένα φελλό άκέραιο και από την άλλη με ένα τρυπημένο φελλό, από τόν οποίον να περνά ένα φυτίλι που να φθάνη από την μια άκρη ως την άλλη του σωλήνος.

Λιώνετε σε μπαιν — μαρι όλα τα άποκέρια σας, άφου τούς βγάλετε το φυτίλι και ύστερα χύνετε το υγρό με σά στον σωλήνα, κρατώντας τεντωμένο το φυτίλι που περνά τόν γυάλινο σωλήνα. Άμα κρύωση το λυσμένο κερί το σωλήνος, περνάτε τόν σωλήνα γυρίζοντάς τον από όλες τις μεριές επάνω από την φλόγα καμινέτου, βγάζετε τούς φελλούς που φράζουν τόν γυάλινο σωλήνα και τραβάτε από την άκρη του φυτλίου το σπαρμασέτο που κατασκευάσατε κατ' αυτόν τόν τρόπον.

ΟΙ ΒΑΦΕΣ

Πώς χρησιμοποιούνται και πως κατασκευάζονται

Κάθε άντικείμενο που έκτίθεται στον άέρα, την ύγρασία, τόν πάγο και την βροχή, αλλοιώνεται, γι' αυτό άκριβώς τόν λόγο προσεπάθησαν να θρούν τα κατάλληλα μέσα τα οποία να προφυλάσσουν τα διάφορα άντικείμενα από τās άλλωσεις που υφίστανται λόγω τών διαφόρων ατμοσφαιρικών μεταβολών. Κυριώτερα μέσα για την προφύλαξη τών διαφόρων άντικειμένων είναι ή βαφή ή στίλβωσις και το βερνίκωμα.

Το ξύλο, τόν πηλό, τις μαλακές πέτρες τις βάφουν με λάδι. Τα παρκέ και τα δρύϊνα έπιπλα τα στίλβωνουν και γενικώς τα μέταλλα τα βερνικώνουν.

Κάθε βαφή άποτελείται από ένα υγρό, μέσα στο οποίο προσθέτουν ένα στερεό κονιοποιημένο σώμα.

Τα χρησιμοποιούμενα υγρά είναι τα κοινά ή αιθέρια έλαια.

Όταν βάφετε ένα οποιοδήποτε άντικείμενο, πρέπει να στεγνώση αυτό το άντικείμενο. Τα αιθέρια ή πηκτικά έλαια εξατμίζονται άμέσως και το στερεόν σώμα, αντίθétως τα κοινά ή μη πηκτικά έλαια, υπό την έπίδρασιν του άέρος αλλοιούνται, ρητιποιούνται εν μέρει και σχηματίζουν στρώμα στερεόν, το οποίον συγκρατεί την βαφήν.

Έλαια

Λινέλαιον. — Είναι το συνηθέστερον χρησιμοποιούμενον εις τās βαφές, για τι ηραίνεται άμέσως. Το λινέλαιον διατηρείται πολύν καιρόν, άρκει να προφυλάσσεται από τόν άέρα. Η έπίδρασις του άέρος το ταγγίζει και το ηραίνει.

Μερικά έλαια και ιδίως τα άποξηρανόμενα έλαια, άπορροφούν ήυγρόνον και μεταβάλλονται εις ύποκίτρινον, μαλακόν σώμα.

Το λινέλαιον, άφου στεγνώσει σχηματίζει ύποκίτρινον μάζαν άδιάλυτον εις το ύδωρ, το οινόπνευμα, τόν αίθερα και τα λιπαρά σώματα.

Για όλες τις παραπάνω ιδιότητες του είναι μοναδικόν προϊόν για να στερεοποιή τα χρώματα επί τών διαφόρων άντικειμένων. Καθώς είναι άδιάλυτον εις το ύδωρ, όταν βεβαία στεγνώση, διατηρεί την βαφήν και την προστατεύ από την βροχήν. Γι' αυτό και το χρησιμοποιούν για την στερεοποίησιν της βαφής των άντικειμένων που έκτίθενται εις την βροχήν, καθώς και τās λοιπές ατμοσφαιρικές μεταβολάς.

Δια να διατηρήσουν περισσότερον τα ξύλα τα περνούν με ένα στρώμα λινέλαιου.

Το λινέλαιον έχει, συνήθως, άχυροκίτρινον χρώμα.

Γαρυφαλέλαιον. — Το μεταχειρίζονται εις την ζωγραφικήν και όσάκις θέλουν να μείνουν άνοικτά και να μη σκουραίνουν τα χρώματα, γιατί το λινέλαιον πάντοτε δίνει μια κιτρινωπή απόχρωσι στο χρώμα.

Όλα τα λεπτά χρώματα της ζωγραφικής παρασκευάζονται με γαρυφαλέλαιον.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΤΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 562)
το θάυμα του τερμένους του Όμάρ, ο ιερώτερος τόπος προσκυνησεως του Ισλαμ μετά την Μέκκαν, επί του ίδιου άκριβώς δρόμου του Άδραάμ, που είναι ή κοινή πηγή των τριών μεγάλων θρησκευτικών οικογενειών: της έβραϊκής, της χριστιανικής και της μουσουλμανικής.

«Διότι ο τόπος αυτός μου άνήκει», είπεν ο Ύψιστος.

Μαντεύει κανείς ποίαν έντύπωσιν έκαμε εις τόν Ηρώδην το άροσκοπίον των Μάγων. Όταν έπληροφόρηθη ότι ύπήρχε εις την Βηθλεέμ ένας μικρός βασιλεύς των Έβραίων, δεν έδράδων να λάβη την άπόφασίν του: «Έστειλε εις το ύποπτον φασίον μερικούς έμπιστους άνδρας της φρουράς του να κατασφάξουν όλα τα νηπια κάτω των δύο ετών και διέταξεν άμαδικώς συλλήψεις και άνακρίσεις δια να μάθη αν όντως ύπήρχε κάποιος βασιλεύς του Ισραήλ.

Αυστυχώς όμως δια τόν τύραννον, ο Ιησούς είχε διαφύγει. Η μητέρα του τόν έπηρε και έφυγε κρυφά δια την Αίγυπτον.

Εις την Αίγυπτον, εκεί που είχαν έλτοτε πωληθή εις τούς έμπόρους ο Ιωσήφ, υιός του Ιακώβ, εκεί όπου εις την όχθην του Νείλου άνευρέθη ως νήπιον ο Μωυ

σης, εκεί έμεγάλωσε κρυφά και ο Ιησούς.

Υπήρχον ήδη εις το Δέλτα μεγάλοι άποικίαι Έβραίων — και που δεν ύπάρχον άλλως τε: Η τής Άλεξανδρείας ήτο ή πλέον εύημερούσα. Άποτελείτο από εύφεις Ιουδαίους, από πλουτίσσαντες έμπόρους, από διανοουμένους και Ιατρούς, οι οποίοι έξηκούθουν να στέλλουν δοθήματα και χρηματικάς ενισχύσεις εις τόν Ναόν, άλλ' οι οποίοι προσεπάθουν να προσαρμολθούν εις την ζωήν του τόπου, δια να λησμονηθή ή καταγωγή των.

Άλλα παραλλήλως προς τούς Ιουδαίους αυτούς άρχοντας ύπήρχαν τα πτωχά έβραϊκά πλήθη, που ήσαν συγκεντρωμένα εις τās άβλίας και πυκνοκατοικημένες συνοικίας των μεγαλοπόλεων. Εις μίαν από τās πτωχάς αυτές κοινωνίας, μεταξύ των ταπεινών και ευλαβών ανθρώπων του λαού, ο υιός του ξυλουργού της Ναζαρετ γνώρισε την ζωή. Έμαθε εις τα σχολεία, όπου έσυχναζαν μαθηταί από όλα τα μέρη, από της Βαγδάτης μέχρι του Φέξ, ότι ένας μικρός Έβραίος όφείλει να γνωρίζη. Έμαθε ότι ήμπορεί κανείς να ιδή από τόν κόσμον αυτόν, εις μίαν συναγωγήν, ή μεταξύ των ταπεινών των δρομίσκων ενός «μελλάχ» της Άλεξανδρείας, όνειρευόμενος ίσως πράγματα, που δεν έταλμούσε να έμπιστευθή ούτε εις την μητέρα του, τās περιπετειάς

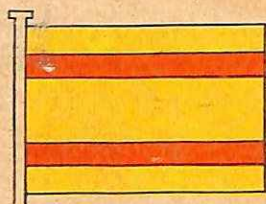
του υιού του Ισαάκ και της Ρεβέκκα, ή το περιστατικόν του βοσκού, που είχε ιδή τόν Κύριον ανάμεσα εις τήν φλεγόμενην βάτον, και ώδήγησε τόν λαόν του, εκεί κάτω, πέραν του Ιορδάνου...

Ίσως, μάλιστα, και αυτός να είχαν άντικρύσει, ανάμεσα από μίαν φλόγα τόν Πανάγαθον: Ίσως, εις το παιδικό του μυαλό, να είχαν ήδη γεννηθή αι ήρωϊκά ιδέαι, να είχαν άκούσει την μεγαλήν Έπικήλησιν, να είχε διΐδει την άποστολήν του;

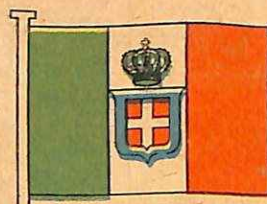
Ήτο ένα παιδί του περιουσίον λαού, ύποταγμένον εις την μοίραν του, όνειροπόλον, με μίαν θείαν λάμψιν εις τα βάθη των ματιών. Ήτο ένας άληπνός υιός του Ισραήλ, τόν οποίον ή έτίδρασις της έλληνικής παιδείας δεν ήμπορούσε να βίξη. Είχε την παιδείαν τών πατέρων του. Μολαταύτα, ή έπαφή του με τούς φωτισμένους Έβραίους που είχαν χειραφετηθή από την στενωπότητα των παρδόσεων, οι όνειροπολήσεις ενός παιδιού εις την μακρυήν έξορίαν, είναι δυνατόν να μην άφήκαν ίχνη εις την ψυχήν του;

Μετά τούς φιλελευθέρους άριστοκράτας της Άλεξανδρείας, το στενόν περιβάλλον των Φαρισαίων της Ιερουσαλήμ πρέπει να έφάνη εις τόν Ιησούν ξηρόν και θλιβερόν...

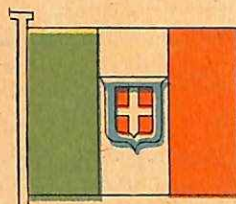
LOUIS GILLET

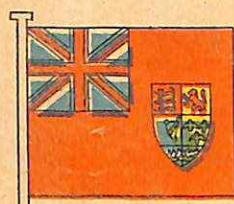
ΙΣΠΑΝΙΑ

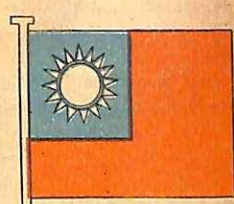
ΙΤΑΛΙΑ (Π.Ν.)

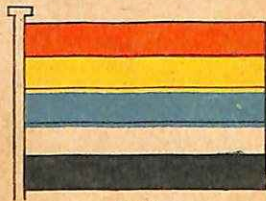
ΙΤΑΛΙΑ

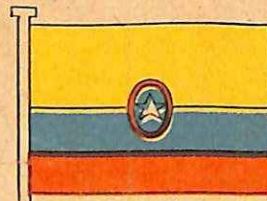
ΚΑΝΑΔΑΣ

ΚΙΝΑ (Π.Ν.)

ΚΙΝΑ

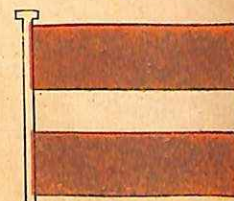
ΚΟΛΟΜΒΙΑ

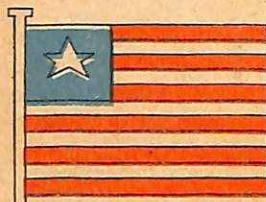
ΚΟΣΤΑΡΙΚΑ (Π.Ν.)

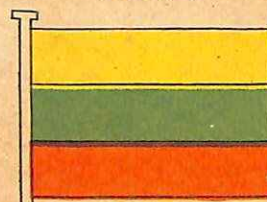
ΚΟΥΒΑ

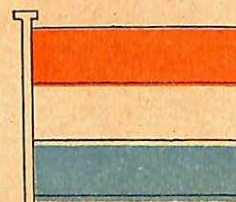
ΛΕΤΤΟΝΙΑ

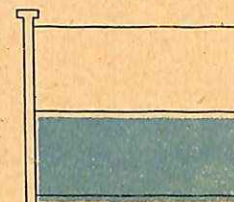
ΛΙΒΕΡΙΑ

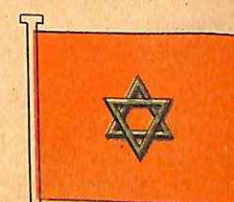
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

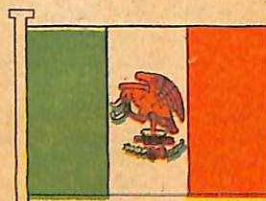
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΝ

ΑΓ. ΜΑΡΙΝΟΣ

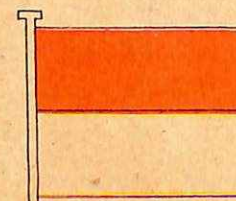
ΜΑΡΟΚΟΝ

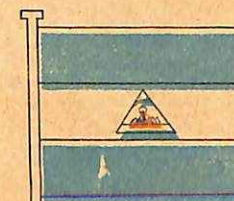
ΜΕΞΙΚΟΝ

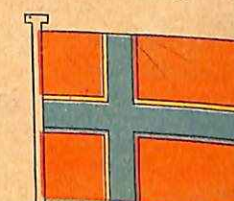
ΜΟΓΓΟΛΙΑ

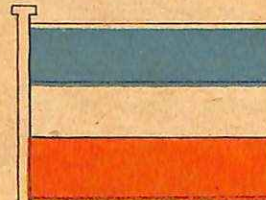
ΜΟΝΑΚΟ

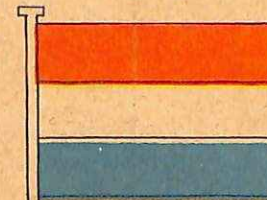
ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ

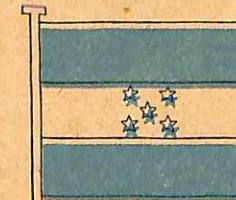
ΝΟΡΒΗΓΙΑ

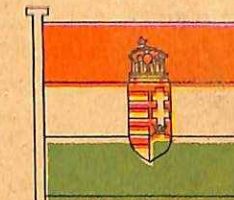
ΝΟΤΙΟΣΛΑΒΙΑ

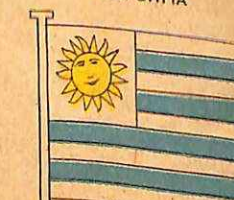
ΟΛΛΑΝΔΙΑ

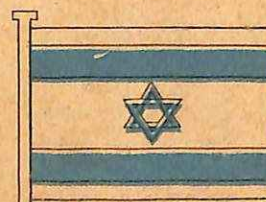
ΟΝΔΟΥΡΑΣ

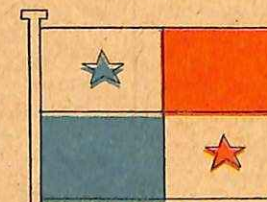
ΟΥΓΓΑΡΙΑ

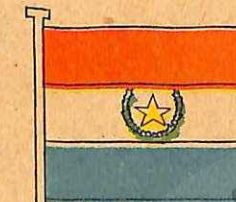
ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΝ

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ (Σ.Ε.)

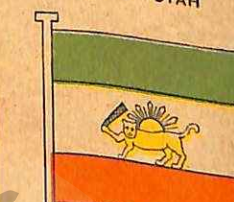
ΠΑΝΑΜΑΣ

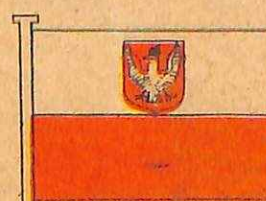
ΠΑΡΑΓΟΥΑΝ

ΠΕΡΟΥ

ΠΕΡΣΙΑ

ΠΟΛΩΝΙΑ

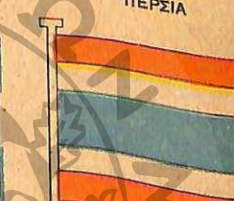
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

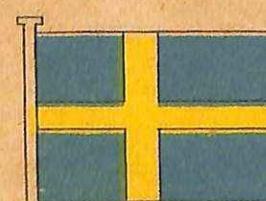
ΡΟΥΜΑΝΙΑ

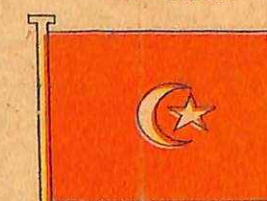
ΣΑΛΒΑΔΟΡ

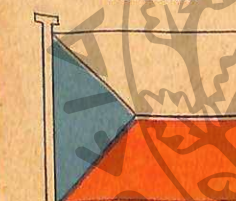
ΣΙΑΜ

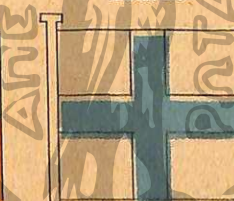
ΣΟΥΗΔΙΑ

ΤΟΥΡΚΙΑ

ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

ΧΙΩΗ

ΣΗΜΑΙΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ